

Computer

PANORÁMA

XV. ÉVFOLYAM 10. SZÁM • 1495 Ft/€5,75

Fantasztikus akció!
részletek a 36. oldalon
a Keresőkben

3 CD!

SuSE 9.1 CP Edition

Linux disztribúció

(Teljes verzió)

**BitDefender
Free Edition v7**

Vírusirtó (Teljes verzió)

Netscape 7.2

Internetböngésző

(Teljes verzió)

SWISHVideo

Filmek flash-be

(Teljes verzió)

Mirr-Murr

Magyar bábfilm

(11-13. részek)

- **TERRORISTÁK a weben** 42. o.
- **MOZI a zsebben** 50. o.
- **Fizessünk MOBILLAL!** 46. o.

Tesztek

- **24** videokártya 54. o.
- **14** CRT monitor 76. o.
- **7** házimozí-rendszer 68. o.

Gyakorlat

- Tévékimenet és tuningolás 122. o.
- Gyorsabban az egérenél 118. o.
- Monitorok kalibrálása 134. o.
- Windows frissítés 126. o.

Hálózat

- Kódolt e-mailek 108. o.
- Elektronikus kabát 110. o.
- Net-teszt: borászok, pincészetek 104. o.

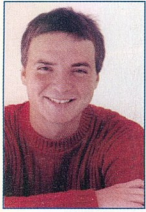
PIXMA

M E G É R K E Z E T T

Az ellenség keze

Ha merényletről van szó, a terroristák fantáziája kimeríthetetlen, és mindig kiszimatolják az ellenség leggyengébb, legsebezhetőbb pontját. Korábban többnyire repülőterek, repülőgépek, követségek, irodaházak és szállodák kerültek a terroristák célkeresztjébe, ám miután a kormányzatok megerősítették ezek védelmét, a támadóknak új célpontok után kellett nézniük. Már csak azért is, mert a nemzetközi terrorszervezetek ma már olyan akciókat terveznek, amelyekkel az egész világot sokkolhatják. Erre tökéletes eszköz lehet az internet. A fejlett országok szinte minden kormányzati szerve, hivatala és gazdasági szereplője rajta van a világhálón, de az energetikai és a pénzügyi szektort is komoly számítástechnikai infrastruktúra szolgálja ki. Így elég egy jól irányzott csapás, és leállhat a tőzsde, lebénulhat a légiirányítás, de szélsőséges esetben még az is előfordulhat, hogy a Pentagon rendszereit feltörve valaki magához ragadja a rakéták irányítását.

Hogy ez óriátság? Talán mégsem, hiszen a lengyel ügyészség nyáron gözérvöl nyomozott egy feltehetően középiskolás tanuló után, aki betört az amerikai úrhivatal, a NASA rendszerébe. Legutóbb a legújabb többször felhasználható űrjármű szupertitkos terveit lovasztották meg a NASA egyik szerzeréről, ami számos katonailag is fontos titkot tartalmazott. Egyelőre nem bizonyított, hogy a tavalyi, Észak-Amerikát és Kanada délkeleti részét csaknem egy hétig elsőtétítő áramszünet terroristák műve volt, ám az al Kaida Abu Hafsz Brigádok csoportja magára vállalta a dolgot. De a világháló nem csak így segíti a terroristákat, világot behálózó szervezeteik e-mailben könnyedén tarthatják egymással a kapcsolatot, nem beszélve arról, hogy a potenciális célpontokról számos olyan információra bukkanhatnak a hálón, amely segíthet megtervezni a támadásokat. Ezért tudomásul kell vennünk, hogy ahogy hajdanán középiskolai kémiantanór mondta mindig: az ellenség keze betette a lábát. Már a kibertérbe is!

Fülöp Norbert

FIGYELEM!

Telefonszám-változások

Computer Panoráma szerkesztőség: 888-3400
 ügyfélszolgálat: 456-6964

CAD/CAM különszám

- TFT monitorok a tervezésben
- Intelligens prezentáció
- PDA a CAD világában
- Nyomatás három dimenzióban
- Járműipari megoldások
- Új modulok, új eszközök

TOP 100 SZOFTVER különszám

- Biztonsági programok
- Képszerkesztők, képmánipulálók
- Modelllezők
- Tuningolók
- Média-lejátszók
- Interaktív multimédiás bemutatók

KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL! • KERESSE AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

A következő DVD-n!

Rendelje meg

a Computer Panoráma
 következő 12 számát
 DVD-melléklettel
 mindössze

23 900 Ft-ért!*

A film asztali DVD-lejátszóval is megtekinthető.

BŐSÉG (PLENTY). Színes amerikai dráma
 Szereplők: MERYL STREEP, STING, SAM NEILL, JOHN GIELGUD

Susan Traherne (Meryl Streep), a fiatal angol nő Franciaországban él a II. Világháború idején. Részt vesz az ellenállásban, illetve állandó veszélyben forog, hiszen angol tehermentőeszközök elszállításánál francia határőrdőken. A háború végeztével azonban már nincsenek ellenségek, csak nagy és be nem váltott ígéretek. Saját tehetetlensége folytán Susan állandóan újabb feladatokba és szerelmi ügyekbe bonyolódik.

Várjuk rendelését:

Internet: www.computerpanorama.hu
 Telefon: 456-6964, E-mail: terjesztes@computerpanorama.hu
 Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

*Extra szolgáltatás: minden küldeményt léggárnás, ütős- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetési ár TARTALMAZZA.

CD/DVD

	SWISHvideo – Mozi a weblapon.....	8
	Aargon Deluxe – Fények játéka.....	9
	IntelliComplete – Bonyolult egyszerűsítés.....	10
	Xara 3D 3.0 – 3D-s kisokos.....	11
	Virtual Photographer – Virtuális fényképész.....	12
	Slimbrowser – Explorer tuningolás.....	14
	Interaktív multimédia magazin – Tájéló.....	15

HÍREK

	Hardver.....	16
	Szoftver.....	20
	Hálózat, kommunikáció.....	22
	Multimédia.....	24
	Mozaik.....	27

AKTUÁLIS

	Feltámad a Commodore – Régi-új ismerős.....	30
	Bemutatkozik a blinck – Intelligens kereső.....	32
	Eldobható DVD – Nyolc óra szórakozás.....	34

FÓKUSZ

	Elvázott adatok – Menteni a menthetőt.....	38
--	--	----

TOPTÉMA

	TerrorNet – Internetfüggő terroristák.....	42
	Mobil pénztárca – Fizessünk telefonnal!.....	46
	Hordozható médialejátszók – Zsebmózi.....	50

CSÚCSTECHNIKA

	High-tech minden szinten – Plazmapohár és online zongora.....	52
--	--	----

HARDVER

TESZT	Videokártyák – Akik számítanak.....	54
	Nagyteszt: Videokártyák – Így tesztelt a CP.....	66
TESZT	Kompakt házimozzi-rendszerek – A legjobb otthon.....	68
	Nagyteszt: Kompakt házimozzi-rendszerek – Így tesztelt a CP.....	74
TESZT	19 colos CRT monitorok – Kifutóban.....	76
	Nagyteszt: 19 colos CRT monitorok – Így tesztelt a CP.....	84
	Teszt/Alcatel 756.....	86
	Teszt/AMD Sempron 2600+.....	86

HARDVER

	Teszt/Samsung ML-1710P.....	86
	Teszt/Pen-Drive (Super-Slim).....	87
	Teszt/Philips MMS231.....	87
	Teszt/ProView HD-572.....	87
	Teszt/Sharp TM100.....	88
	Teszt/VMAX Magic Drive.....	88
	Teszt/Sony Ericsson K700i.....	88

SZOFTVER

	Teszt: Multimédia-fejlesztő alkalmazások – Multi és média.....	90
	KREA-Súgó – Segít, ha baj van!.....	94
	Xara 3D5 és Xara Screenmaker 3D – Variációk 3D-re.....	96
	Troj/Masquit – A: Mobiltrójai – Vírus mint reklám.....	98
	Serif WebPlus 9 – Weboldalak és internetkikötők.....	100
	Játék/Hírek/Settlers: Heritages of Kings.....	102
	Játék/Hírek/Desperados 2.....	102
	Játék/Hírek/Pirates!.....	102
	Játék/Ismeretők/Spider-Man 2.....	103
	Játék/Ismeretők/Codename: Panzers.....	103
	Játék/Ismeretők/DOOM 3.....	103

HÁLÓZAT, KOMMUNIKÁCIÓ

	Net-teszt: Borászok, pincészetek a weben – Weben a bor.....	104
---	--	-----

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-infó.....	3
Tartalom.....	4
CD-/DVD-melléklet.....	6
Olvasók fóruma.....	28
Adatbank.....	145
Impresszum.....	145
Előzetes.....	146

HÁLÓZAT, KOMMUNIKÁCIÓ

- Kódtól e-mailek – Titkos levelezés..... 108
- Burton és Apple – Varázsköpeny..... 110
- Hotspot-vadászat (9.) – Pontról pontra 112
- Elektronikus termékkód – A vonalkód jövője 114

ELMÉLET

- 3D-s modellezés és grafika (10.) – Valódinak látszani 116

GYAKORLAT

- Windows billentyűparancsok – Az egérenél is gyorsabban..... 118
- Videokártyák – A tévékimenettől a tuningolásig..... 122
- Windows-frissítés – Foltozó CD 126
- Windows: Media Player 9 – (Le)játéskoztatás..... 128
- 19 colos CRT monitorok – Monitorok kalibrálása..... 134
- Office: címkenyomtatás – Varázsoljunk címkét!..... 136

VÉLEMÉNY

- Emberszimuláció – Gyilkolászás 3D-ben 138

DVD

- Tucatnyi film..... 140

INTERJÚ

- Beszélgetés Dr. Szentiványi Gáborral – A Linux jövője..... 144

TERRORNET

Internetfüggő terroristák 42

A terrorizmust a gyengék háborújának is szokták nevezni, hiszen megfelelő anyagi és katonai háttér híján egyes csoportok ezzel a módszerrel küzdenek ellenségeik ellen. Az internet ebből a szempontból ideális eszköze a terroristáknak, hiszen egyszerűen, kis befektetéssel komoly károkat okozhatnak a náluk gazdagabb és erősebb hatalmakkal.

MOBIL PÉNZTÁRGA

Fizessünk telefonnal! 46

Azt már régóta tudjuk, hogy a mobiltelefon nem pusztán hangkommunikációs masina, hiszen az újabb modellekkel fotózhatunk, videózhathatunk, internetezhetünk, vásárolhatunk, vagy akár kifizethetjük a számláinkat is. Írásunkban a vásárlási és fizetési lehetőségekre jartunk utána.

ZSEBMOZI

Hordozható médialejátszók 50

A hordozhatóság hovatovább a számítógépes mindennapok megszokott jelzőjévé válik, s abban sincs már semmi meglepő, hogy multimédiás tulajdonságok is társulnak hozzá. E vonulat logikus kiegészítéseként kezdenek elterjedni a zsebbe férő médialejátszók, amelyek több napos szórakoztatásra elég filmanyagot tárolnak merevlemezükön, miközben digitális képarcívumként vagy MP3-lejátszóként is használhatók.

Jelen lapszámunk 29 440 példányban készült. A MATESZ 2004. I. negyedévi gyorsjelentése szerint az átlagos terjesztett példányszám 29 930 darab, az átlagos remittenda 2574 darab.

A Szonda Ipsos és a GfK Hungária piacutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jóvedelemmel rendelkeznek, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000 őszén indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalainkat, a kutatások alapján, havonta több mint 135 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetők száma pedig meghaladta az 5000-et.

Computer Panoráma

Grafika

- Acme CAD Packer 1.0
- AKVIS Chameleon
- ASF Seek Maker 1.3
- Chaoscope 0.21
- CleanerZoomer 1.01
- GoldFish Aquarium
- Minicinema Printmachine 2.0
- PDF Server Script
- Photoshop SpeedUp 1.0
- S_Merge 1.0
- Sketsa
- Sothink SWF Decompiler
- Vicman's Photo Editor 7.8
- Wallpaper Sequencer Ultra 3.6
- Zalbum 3.0

Hálózat

- AdwareX Eliminator
- Amara Flash Menu Builder
- Amara Flash SlideShow Builder
- Anyplace Control 2.5
- Atomic Time Zone Server.NET 5.0
- DetachPipe 3.9
- HTMLProtector 3.0
- IP Workshop Professional 1.22
- LanFlow
- Naja 1.05
- OE Backup 4
- Opera 7.54 w/java
- Outlook Helper 5.0
- Outlook Spam Filter 2.0
- PHPMaker 2.1
- PicVampire 1.6
- Plato-Contact 1.603
- RollingHeads 1.02
- TracePlus Ethernet
- TracePlus Internet
- TracePlus Web Detective
- X-Netstat 5.1

Zene

- 4Musics Multiformat Converter 1.4
- Band Minus One 2.0
- CD To MP3 Freeware
- Encore 4.0
- Metronome 4.0
- MP3 RM Converter
- MP3Gain 1.23
- Serenade 1.0
- Tag and M3U
- Tuner 4.0

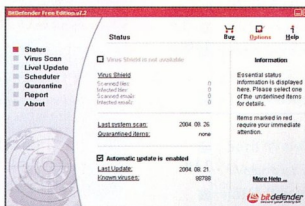
CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@computerpanorama.hu címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felmerülne.

Amennyiben az újsághoz kapott lemezek bármelyike törött, felülete sérült vagy meghajtója nem olvassa rendesen annak tartalmát, kérjen cserélemez a terjesztes@computerpanorama.hu címen, vagy hívja terjesztési osztályunkat a 06-1-456-6964-es telefonszámon.

BitDefender Free Edition v7

Teljes verzió Egy hatékony és gyors vírusirtó, amelynek használatához nem kell számítástechnikai szakembernek lenni. Megbízhatóan felismeri a különféle „kórokozókat”, és az internetes frissítési lehetőségének köszönhetően naprakész biztonsági megoldást kínál. Ingyenes változat.

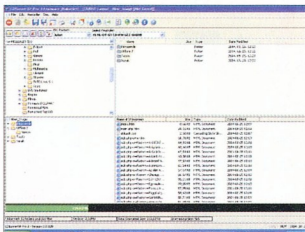
Netscape 7.2 Full

Teljes verzió A Netscape sokáig a legnépszerűbb internetes böngésző volt. Az utóbbi időben azonban kissé hátrébe szorult. Az új verzió ezen próbál meg változtatni, méghozzá nem is esélytelenül. Gyors működés, ízléses felület, integrált levelezőkliens és üzenetküldő szoftver. Minden egy helyen.

CDBurner XP 3.0.109 beta

Teljes verzió Bár még csak béta állapotban van, nem tudtuk megállni, hogy ne tegyük közzé kedvenc freeware CD/DVD-író szoftverünk legújabb változatát. Béta mivolta ellenére megbízhatóan működik, de az átállást csak a kísérletező kedvű felhasználóknak ajánljuk a végleges verzió megjelenéséig.

SuSE 9.1 CP Edition

Teljes verzió E havi mellékletünkön egy teljes Linux disztribúciót is ajányújtunk Önöknek. A *SuSE Linux* legújabb változatából egy kifejezetten otthoni felhasználóknak szánt változatot készítettünk, amely ennek megfelelően az alaprendszer mellett hasznos alkalmazásokat, multimédiás szoftvereket, a legújabb *OpenOffice.org* irodai csomagot, játékokat és internetezéshez szükséges eszközöket tartalmaz, természetesen magyar nyelven. E változat telepítésével az otthoni szórakozás mellett akár egy kisebb iroda szükségletei is teljesen lefedhetők. DVD-mellékletünkre ISO formátumban került fel a SuSE Linux 9.1. A *SuSE Linux 9.1* könyvtárban található állományból bármely CD-író soft-

mezmelléklet 2004/10

Offline megrendelő

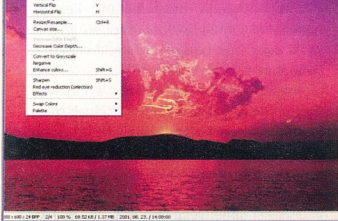
Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztá-

sát, a lemezeink *MEGRENDELO* könyvtárában található programcskával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszthatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercre lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

verrel el lehet készíteni a bootolható telepítő CD-t. Ehhez az esetek többségében (például a *Nerónál* is), a *File* menü *Burn Image...* menüpontját kell választani, és ott kell megadni az említt állományt, mint forrást.

IrfanView 3.92

Teljes verzió Az *IrfanView* az egyik legnépszerűbb ingyenes képnézegető. Az új verzió még több formátummal meg tud birkózni, mint elődei. Remekül használható, gyors szoftver.

BitDefender Professional Trial

Demó verzió A lemezünkön teljes verzióban is megtalálható *BitDefender* „nagyobb”, *Professional* változata természetesen még több eszközt kínál a vírusokkal szembeni védekezéshez. Erről a próbaverzióknak köszönhetően magunk is meggyőződhetünk.

CobraContoLight számlakészítő program

Demó verzió Kis- és középvállalkozások ideális számlázóprogramja, amellyel elegáns formátumú, akár céglogóval ellátott számlákat készíthetünk. Windows környezet, egyszerű, logikus és gyors kezelhetőség, szinte bármilyen hardver konfiguráción vagy akár hálózaton is. A felhasználó munkáját beépített irányítózám-adatbázis és vonalkód-alkalmazás segíti.

CobraContoWin+ vállalatirányítási rendszer

Demó verzió A *Cobra Computer Kft.* sikeres terméke, a *CobraContoWin+* integrált ügyviteli programrendszer már közel 3000 vállalatnál és intézménynél bizonyította képességeit. Felhasználói között – a nagyszámú termelő- és kereskedelmi vállalat mellett – sok számviteli szolgáltatásokra szakosodott cég, könyvelőiroda, jövedéki termékeket forgalmazó cég, állami szervezet, kamara, bank, minisztérium és egyes vállalat is található. A programcsomag történetének több mint tíz éve alatt a legnépszerűbb, legsikeresebb hazai ügyviteli szoftverek egyikének bizonyult.

Szókereső

Olvasói program *Sárdi Tibor* szókeresőjében közmondások és idézetek után kutathatunk. Ez a rejtély-összeállítás 30 kényeplvű (angol-magyar) ikerrejtvényt tartalmaz. Az ikerrejtvény a szókereső típusú rejtvények továbbgondolása.

Lemezeink vírusmentességét minden hónapban a *VirusBuster* ellenőrzi.

Zene

- Winamp 5.04 + Strata CD Burner
- Xilisoft CD Ripper 1.01

Felhasználói

- AC Browser Plus
- Acronis True Image
- Athene Desktop 4.01
- Autobackup-Pro 3.1
- CrossFont 3.7
- Cutting 3 1.2
- Default Printer 2.1
- Directory Classifier 2.2
- EF Duplicate Files Manager 2.1
- Enhanced Virtual Desktops 3.0
- ManageDesk
- ShutDown+ 2.04
- Space 1.4
- Supreme Spy Demo
- System Mechanic 4
- TextPipe Standard 7.06
- WinPSF 1.3

DVD-vel is!

A *Computer Panoráma* októberi száma vagy 3 CD-vel, vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. Az asztali készüléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói a CD-mellékleteken is szereplő programokon és rajzfilmen kívül a *Negyedik záradék* című színes, angol akciófilm is megkaphják.

„1968 júliusában a Szovjetunió és az Egyesült Államok szerződést kötöttek arról, hogy megállítják a nukleáris fegyverek használatának terjedését. A nagyhatalmak négy titkos záradékot is fűztek az okmányhoz, melyek közül a legtitkosabb és legveszélyesebb az utolsó. Közben Moszkvában a KGB irányítója, *Govorshin* tábornok Auróra néven tervet dolgoz ki az utolsó cikkely megszegésére, és a titkos fegyverek összeállítására. Az akcióról tudomást szerez a másik oldal is, és Angliában *John Prestont*, a neves kémelhárítót állítják rá az ügyre...”

Rendszervetelmény

Windows XP/2000, 5 Mbájt tárhely

Tudásszint

6/10 középhaladó

Regisztrációs kulcs

Interneten kérhető, 15 napos próbaverzió

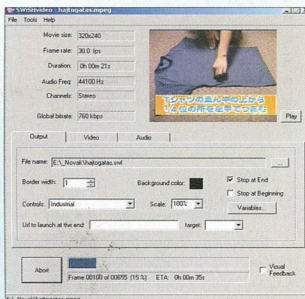
Információ

www.swishzone.com

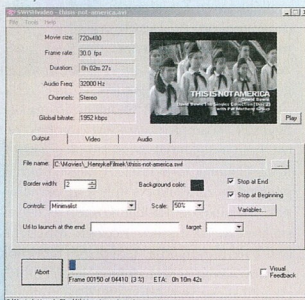
Megjegyzés

Filmek weboldalba ágyazásának a legjobb és legegyszerűbb módja

Folyamatosan a kódolás: pár perces filmek egy szemvillanás alatt elkészülnek

Egy videoklip azért tovább tart...

A Swishzone szoftvereivel már találkozhattunk – szinte minden fejlesztésük remek, és természetesen mindegyik (így vagy úgy) a flash-sel és az interaktív weboldallakkal kapcsolatos.

Mozi a weblapon

A „svájcbicska” legújabb szoftvere a *SWISHvideo* – a szoftver elnevezéséből talán már ki is derült, mire képes. Persze nem a népszerű „konvertáljunk a flashből filmet!” eljárásról lesz szó, hanem éppen a fordítottjáról: ezzel az alkalmazással ugyanis filmeket tudunk flash-formátumba konvertálni. Ezáltal internet oldalainkba ágyazhatjuk kedvenc családi videóinkat, a flash-formátúra kódolt mozikat pedig a végletekig módosíthatjuk és effektuezhetjük valamilyen flash-szerkesztőben.

A program telepítése után a *Try it* gombra klikkelve meg kell adnunk e-mail címünket a fejlesztő oldalán, ezután elpostázzák nekünk a kulcsot, amellyel aktivizálhatjuk a szoftvert. A *SWISHvideo* használatának legnehezebb részén ezzel túl is estünk, a továbbiakban ugyanis nagyon egyszerű dolgunk lesz. Az *Open* menüben egyszerűen betöljtük a kívánt filmet. *AVI*, *DivX*, *xVid*, *MJPEG*, *MPEG4*,

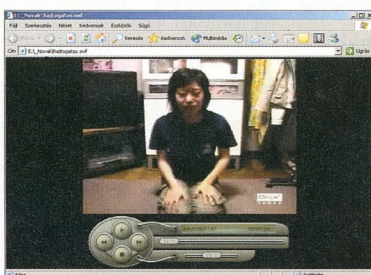
DV, *VMW* és *QuickTime* filmeket használhatunk, természetesen hanggal együtt.

Betöltés után a szerkesztőablakban máris látjuk a videó előnézetét (le is játszhatjuk), majd a kimeneti útvonal beállítását követően máris konvertálhatunk. Persze előbb érdemes „finomhangolni” a művet, hiszen remek kezelőgombokat (*Controls*) is integrálhatunk a flash-moziba – ezekből a kezelőfelülethez többféle dizájn is a rendelkezésünkre áll. Beállíthatjuk, hogy betöltés után rögtön elinduljon-e a film, vagy inkább a felhasználónak kelljen elindítania, valamint megadhatunk keretet, háttérzín (amely a böngészőben jelenik majd meg), és persze kicsinyíthetjük/nagyíthatjuk is a filmet.

Inkább kisebbíteni érdemes a mozikat, hiszen mégiscsak a webről töltődnek majd le, kímélve ezzel a sávszélességet (és az oldalt meglátogatók idegrendszerét is). Ha még jobban spórolni akarunk a helyen, akkor a *Video* fül alatt találunk egy csúszkát,

amellyel a minőséget is állíthatjuk. Ha nagyon jó minőségű volt az eredeti film, akkor nyugodtan vehetjük 50%-ra is – jóval kisebb fájl méretet kapunk. A hangot érdemes MP3 formátúra állítani (mégint csak a fájl méret miatt), sőt ha nem gond, akkor a *Force mono* kapcsolóval monósíthatjuk is. Ha még kisebb flash-állományt akarunk (de a hang azért nem akarjuk teljesen kizárni), akkor a *Force frequency* kapcsolóval csökkenthetjük a bitrátát.

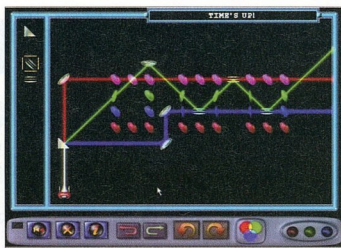
Henryke

Az egyik választható flash-videolejátszó és az átkonvertált mozi a böngészőben

Ismét egy remek példa arra, hogy néha a legegyszerűbb játékok a legjobbak – sőt ebben az esetben egy egyszerű alapötletet is sikerült a véletlektől bonyolítani, persze jó értelemben.

Fények játéka

A klasszikus „game of lights” játékok eredete egészen a 80-as évek elejére vezethető vissza – persze akkoriban a grafika jobbra csak színes csíkokból állt. Ennek ellenére ezek a játékok – az eltelt több mint húsz év dacára – még mindig nagyon népszerűek. A népszerűség oka valószínűleg ugyanaz, mint a többi klasszikus játék – a sakk, a póker vagy a mahjongg – esetében: ezeket a játékokat ugyanis egyszerűen nem lehet megunni, alaposan próbára teszik a logikát, a koncentrációt, kellemes perceket szereznek, ráadásul egyáltalán nem kell hozzájuk erős (és drága...) számítógép.

Az Aargon, illetve „nagytestvére”, az Aargon Deluxe a hagyományos game of lights alapjaira épít. A játék lényege, hogy egy (vagy több) fényugarat kell eljuttatnunk A-ból B-be. Ez persze nem egyszerű (eleinte igen, de később már iszonyúan kell gondolkodni), hiszen a sugarakat mindenféle segédeszközök fogják a megfelelő irányba továbbítani.

A legalapvetőbbek a tükrök, amelyekből kétféle van: az egyik kilencven fokban töri meg a fényt, a másik negyvenötben. A

tükrökön kívül vannak még prizmák, amelyek szintén megtörik a fényt, azaz változtatják a fény sugar irányát, viszont (hogy a dolog ne legyen túl egyszerű) a fehér fényt szét is bontják komponenseire. Így lesz a sugárból piros, zöld vagy kék. Variálva őket pedig újabb színárnyalatok keletkeznek, a ciántól a barnáig mindenféle.

A végső feladat persze egyszerű: egy megfelelő színű sugárral elérni, azaz eltalálni egy ugyanolyan színű tányért (parabólát). Ha ez sikerül, a parabola „megpördül”, a játékos pontszámot kap – és máris jöhet a következő pálya, amelyik persze még nehezebb, mint az előző. A tükröket, prizmákat és egyéb eszközöket a játékosnak kell a játéktér megfelelő részeire helyezni – természetesen minden pályához egy adott készlet áll csak rendelkezésünkre, csak annyi tükröt és egyebet használhatunk, amennyit kaptunk. Ahogy haladunk előre a játékban – az unalmat elkerülendő – egyre érdekesebb és izgalmasabb (idegesítőbb) dolgok jelennek meg. Kicsi zöld masszák (*slime* névre hallgatnak), amelyek jönnek-mennek a pályán, és megkeserítik az életünket. Robbanó hordók, amelyeket gondosan el kell kerülnünk fényugarainkkal, hiszen ha csak egyet is eltalálunk, egy robbanást látunk, és máris kezdhetjük előlőt a játékot... A rengeteg funkció és játéktéchnikai találmányon betanító pályák vezetnek végig – erre szükség is van, hiszen e nélkül valószínűleg nem is tudnánk, mi micsoda... Ha pedig az összes létező pályát megoldottuk (pár évbe beletelhet), akkor a pályaszerkesztő segítségével saját feladványokat kreálhatunk.

Henryke

A pályaszerkesztőt nagyon könnyű kezelni. Feladványokat kitalálni már nehezebb

Rendszerkövetelmény

Windows XP/2000, 10 Mb-át tárhely

Tudásszint

4/10 kezdő

Regisztrációs kulcs

Nem szükséges, 15 napos próbaverzió

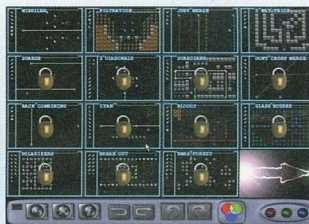
Információ

www.twilightgames.com

Megjegyzés

Olyan mint az esti torna: fiatalok és idősebbek is elkezdhetik...

A következő pályát csak akkor nézhetjük meg, ha az előzőt már megoldottuk

Robbanó hordók elkerülve, a feladat elegánsan megoldva. Mindez alig egy óra alatt...

Rendszerkövetelmény

Windows XP/2000, 10 Mbájt tárhely

Tudásszint

10/10 extra-haladó

Regisztrációs kulcs

Nem szükséges, korlátozás nélküli, bárméddig használható próbaverzió

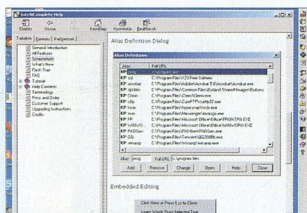

Információ

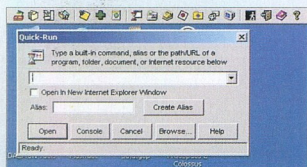
www.flashpeak.com

Megjegyzés

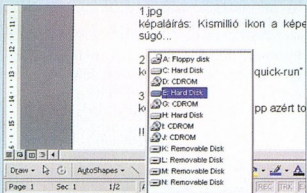
Freeware módban csak IE alá épül be

Kismillió ikon a képernyő jobb oldalán, valamint egy párezer oldalas sűgő...

Vajon ez a „quick-run” nevű izé könnyít-e majd az életünkön?

Meghajtók elérése gyorsan és egyszerűen. Ha összerabátrozzunk vele, akkor az IntelliComplete nélkülözhetetlen lesz...

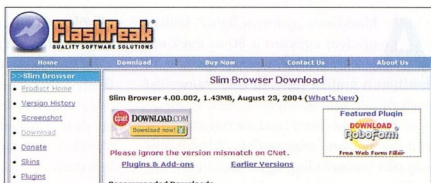
Bonyolult egyszerűsítés

Az IntelliComplete nevével ellentétben nem egy instant kávékeverék, hanem egy furcsa kis „mindenes”. Az ingyenes szoftver célja megkönnyíteni mindennapi munkánkat és internetezésünket.

Meg is könnyíti – csak előbb szükségünk lesz pár órára (napra?), hogy megszokjuk elsőre talán furcsa kezelését, és még fűrfangosabb felületét. A program ugyanis nem áll másból, mint egy „hotbar”-ból, amely tele van kicsi ikonokkal. A kicsi ikonok mindenféle varázslatos és elsőre érthetetlen dolgokat takarnak, mint például: internetcímek böngészése a vágólapról, alias definíciók, összefűzéses copy mód és hasonlók. Persze mindez angolul, ami még borzasztóbb. A legérthetőbb funkció talán az address book, vagy a gép leállítását és a meghajtók elérését célzó funkciók.

Ezen a helyzeten a kísérletezés sem segít: a megjelenő ablakok és eljárások idegennek fognak tűnni, hiszen az IntelliComplete legtöbb funkciója olyan kényelmi szolgáltatás, amelyről a Windows (de talán még a Linux) felhasználók sem álmodtak eddig. Jó példa erre az „alias” funkció: ez egy kis szerkesztőablakot nyit, ahol bármihez (az internetcímről a szoftvereken át a képekig) bármihez „becenevet” rendelhetünk. Ha például a hosszadalmas www.hardwired.hu címhez a „hw” becenevet rendeljük, akkor a böngészőbe csak a „hw”-t kell begépelünk, aztán ha megnyomjuk a Tab-ot, máris ott a teljes cím!

A *shorthand library manager* sem tűnik egyszerűnek eleinte, később azonban kiderül, hogy a mobiltelefonokból már ismerős automatikus szó- és mondatkiegészítésszerű van szó, amelynek adatbázisát persze mi magunk tölthetjük fel, gondol-

san megadva még a prioritási sorrendet is. Így nem kell minden e-mail vagy Word dokumentum végére begépelni, hogy „valamint tisztelettel üdvözlöm titkár elvtárs B. nejt és kedves családját”.

A legjobban akkor járunk, ha gondosan áttanulmányozzuk az igen terjedelmes sűgőt. A kényelmi szolgáltatásokat megismerve eldönthetjük, valóban szükségünk van-e ezekre a dolgokra, és ha igen, akkor képesek vagyunk-e áldozni pár órát értékes szabadidőnkéből a szoftver megtanulására és konfigurálására. A lehető legváratlanabb időpontokban felbukkanó ablak, amely kifejezéseket és szóösszetételeket ajánlat, például kifejezetten idegtesztő. Ha azonban megszokjuk, akkor később már az fog zavarni, amikor nem jön elő.

A *multiple clipboard manager* nevű ikon alatt található szolgáltatás is remekül használható: a vágólapra helyezett dolgokat nézhetjük vissza, illetve csaltjuk elő újból. Az IntelliComplete telepítése után ugyanis nem egy, hanem majdhogynem végtelen számú vágólapunk lesz. Bár a szoftver nem ingyenes, úgynevezett freeware módban is tökéletesen működik, a korlátozás csak annyi, hogy ebben az esetben csak IE-alapú böngészőkkel működik majd együtt.

Henryke

3D-s kisokos

Webszerkesztők és megrogzított prezentációkészítők figyelmébe ajánljuk a Xara 3D 3-as verzióját, hiszen a minialkalmazással készített látványos 3D-s szövegek bármely honlapot és prezentációt képesek feldobni, ráadásul az előállításukkal sem kell néhány percnél többet bajlódni.

AXara 3D egy úgynevezett *slimware* alkalmazás, ami azt jelenti, hogy minden olyan funkció, amelyet a felhasználók csak ritkán használnak, kivettek a programból, csupán azok a lehetőségek maradtak meg benne, amelyekre általában szükségünk lehet. A Xara 3D ennek megfelelően egy hallatlanul egyszerű kis programcskává szelődött, amely gyorsan, emellett kiváló minőségben végzi egyetlen feladatát.

Az alkalmazással 3D-s állóképeket és animációt készíthetünk, attól függően, hogy éppen mire van szükségünk. Alaphelyzetben a szöveget, a betűtípust és a méretet kell megadnunk, és máris egy használható ábrát kapunk eredményül. A szöveg tetszőleges hosszúságú lehet, és a betűtípusok kiválasztása mellett azok méretarányán is változtathatunk (a textúrák tehát a szokásosnál karcsúbbak vagy éppen laposabbak is lehetnek). Persze az élet itt nem áll meg: variálhatunk ugyanis a színekkel, a háttér színével és a megvilágítással is. Mithogy a betűk fényárban úsznak ám, sőt nem is egyben, hanem rögtön háromban. Természetesen esetükben mind az irányt, mind a szint beállít-

hatjuk. És ahol fény van, ott árnyéknak is lenni kell, gondolta a programozó nagyon helyesen: a fények irányát megadó ablakba tehát egy negyedik nyílacska is kerül.

A karakterek felülete matt vagy tükröződő lehet. Végül, de nem utolsósorban a betűk felületére textúrát is húzhatunk, így a lehetőségeknek csak saját képzeletünk szabhat határt.

Ha egy weblapon nyomógombra lenne szükségünk, a Xara 3D 3 ebben is a segítségünkre lehet. Speciális karakterkészlete többféle alakzatot is rejt (sajnos ezzel a verzióval a nyomógombokra még nem biggyeszthetünk feliratot).

Az animációhoz a szöveg mozgásának típusát, irányát és sebességét kell megadnunk. Ha elkészültünk, mentés előtt az előnézet gomb segítségével ellenőrizhetjük a munkánkat.

A végeredményt jónéhány formátumban elmenthetjük (nem a Save, hanem az *Export* menüpont alatt), így az animált megoldásokból AVI vagy GIF állomány, állóképből pedig BMP, GIF, PNG vagy JPEG formátumú képfájl készülhet. A programot nem szükséges regisztrálni.

Higgy Gábor

Rendszerkövetelmény

Windows XP/2000, 3 Mb-át tárhely

Tudásszint

8/10 haladó

Regisztrációs kulcs

Ingyenes, teljes verzió

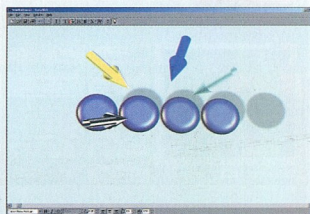
Információ

www.xara.com

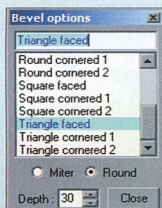
Megjegyzés

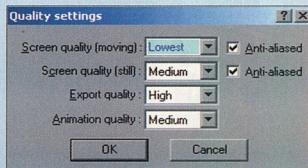
Igazán látványos eredményt érthetünk el néhány perc alatt!

Árnyék és a fény(ek)

Minden menüpont egy miniatűr konfigurációs ablakhoz vezet

Még anti-alias is van

Rendszerkövetelmény

Windows XP/2000, 400 Kbájt tárhely, valamilyen emeltszintű fotóeditor szoftver

Tudásszint

5/10 középhaladó

Regisztrációs kulcs

Nem szükséges, ingyenes

Információ

www.optikvervelabs.com

Megjegyzés

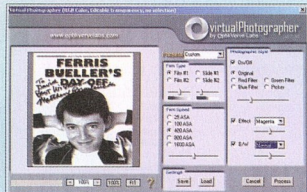
PhotoShop kompatibilis plugin

Máris működik a plugin – jelen esetben nem PhotoShopban, hanem a PSP-ben

Csak egy gombnyomás, és a tökéletes minőségű fotóbil durva szemcsésítés „paparazzi” fotó lett!

Vigyázat! Pár klikkés és a címlapon találjuk magunkat!

Virtuális fényképész

Egy fotóval rengeteg mindent ki tudunk fejezni anélkül, hogy maga a kép megváltozna. Ugyanannak a fotónak teljesen más a hangulata egy öreg újságpapíron, egy csillogó felületű fényképen vagy egy szemcsés paparazzi fotón.

Megfelel „tálalás” tehát teljesen megváltozhat a kép jellege, a kérdés csak az: hogyan tudjuk ezeket a nem mindennapi effektusokat rávarázsolni már elkészült fotóinkra? Az *OptikVerve* szoftvere, a *Virtual Photographer* rengeteg variációt képes egyszórából előállítani. Maga a szoftver nem más, mint egy 300 kilobájtos plugin – nincs is más dolgunk, mint a *virtualPhotographer.Bbf* nevű fájlt beletolni a képfeldolgozó szoftverünk „plugins” könyvtárába (a Photoshop esetében ez a *Program Files/Adobe/PhotoShop/Plug-Ins* nevű könyvtár, de más szoftvereknek sem bonyolultabb). Arra persze vigyázzunk, hogy a képfeldolgozó szoftver ne fusson, miközben a plugin-t másoljuk. Ezután elindítjuk a PhotoShopot (vagy amink van), és a modul már használható (legjobb esetben a *filter* vagy az *effects* menüben lesz).

Miután betöltöttük a manipulálni kívánt fotót, nincs is más dolgunk, mint elindítani a *virtualPhotographer*t, és egy legördülő menüből kiválasztani a kívánt effektust. Két kategóriát találhatunk: a színeset és a monokrómot. Előbbi értelemszerűen a kép színeit változtatja, így egy fotót tehetünk „melegebbé” vagy drámaivá, utánozhatjuk a divatfotók színeit ésatóbbi. A monó effektusok főleg az újságpapírt, mindenféle nyomtatok, elöregedett fotók és festmények „utazására” szolgálnak. Persze nem mindegy, hogy az eredeti fotón milyen nyelven volt, hiszen egy eleve gyenge minőségű képből ez a plugin sem képes job-

bat készíteni. A legjobb, ha olyan fotókat manipulálunk, amelyek nagyfelbontású digitális géppel készültek (természetesen színesben), és lehetőleg semleges színeket/fényeket és árnyékokat kaptunk el rajtuk.

A legördülő menü effektjein kívül egy kattintással megváltoztathatjuk a fotó (illetve a virtuális film) típusát és sebességét (25 ASA-tól 1600-ig), és persze tehetünk piros, kék és zöld szűrőket is a képre. Ezeket a változásokat (főleg a film „sebességét”) persze csak profi fotográfus szemek fogják észrevenni.

Ha esetleg nagyon túlbonyolítottuk volna a beállításokat, akkor lehetőségünk van elmenteni még a pluginon belül. Ez akkor is hasznos, ha valamelyik effektust több képen vagy a későbbiekben is alkalmazni akarjuk. Ténykedésünk hatását egy előnézeti ablakban látogt meg is tekinthetjük, ha pedig elégedettek vagyunk, akkor csak a „process” gombot kell megnyomnunk, és máris készen van a módosított fotó.

Henryke

High Quality Products from sunnyline

WINDOWS® 95 / 98 SE / NT / ME / 2000 / XP / MAC OS 8.x / 9.x / 10.x

Optical Mouse

sunnyline Optical Mouse
400 - 600 - 800 dpi
Bármikor változtatható felbontás
400 - 600 - 800 dpi.
Tartós és precíz kurzormozgás.

Item-No. 10152

Mini Alu Optical Mouse

Mini ALU Optical Mouse
Nincs szükség egérpadra.
800 dpi felbontás,
tartós és precíz kurzormozgás.
Ideális mozgó használathoz.

Item-No. 10154

RF Optical Mouse

RF Optical Mouse
Digitális wireless szabadság
fenntartás nélkül. A tartóban
az egér biztonságban van
és az akkumulátor
újratöltődik.

Item-No. 10089

Mini RF Optical Mouse

Mini RF Optical Mouse
Wireless rádió-frekvencia,
800 dpi-s felbontás
Tartós és precíz kurzormozgás.

Item-No. 10153

PRINTY Refill-Set

Universal Refill-Set
400 x 100 ml CMYK
Fényes festék
rendkívül sokféle
felhasználásra.

Item-No. 40911

További információ:

CHS Hungary Kft.
tel.: 451-3500, www.chs.hu

HAMEX Rt.
tel.: 236-4040, www.hamex.hu

Commodore

20 GB-os music box

128 MB-os információ
és zene hordozó eszköz
(mp3, wma)

128 MB-os információ
hordozó és zene lejátszó

www.commodore.net

CONCEPTRONIC

The Concept of Global Communication

3 portos
USB Snapport kártya

Bluetooth adapter

54 Mbps
LAN Access Point

www.conceptronic.net

CHS Hungary Kft. tel.: 451-3500, www.chs.hu HAMEX Rt. tel.: 236-4040, www.hamex.hu

Viszonteladók jelentkezését várjuk:

Rendszerkövetelmény

Windows XP/2000, 50 Mbájt tárhely

Tudásszint

6/10 haladó

Regisztrációs kulcs

Nem szükséges, teljesen ingyenes

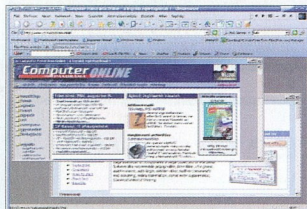
Információ

www.flashpeak.com

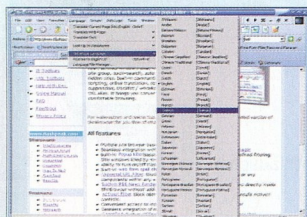
Megjegyzés

Már majdnem olyan jó, mint az Opera...

Rengeteg funkció, és végre itt a régóta várt többablakos felület is!

Mennyi nyelv! Szerencsére magyar is van. De a „galegót” vajon melyik országban beszélnek?

A Slimbrowser ezeket a díjakat nyerte eddig, persze jó pár még biztosan hátravan...

Explorer tuningolás

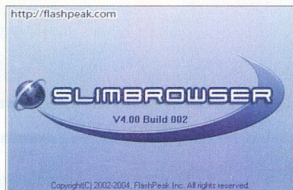
Az Opera, Mozilla és egyéb böngészőket használók már régóta tudják, milyennek is kellene lennie az IE-nek ahhoz, hogy ne használjanak helyette mást. A Slimbrowser egy kis alkalmazás, amely olyanná teszi az Internet Explorert, amilyennek már évek óta lennie kellene. Lássuk hogyan!

Telepítés után elindítva úgy tűnik, egy teljesen új böngészőprogramunk van, a látszat azonban csal: ez bizony a jó öreg IE, csak éppen radikálisan átalakítva (persze az eredeti Explorer is megmaradt, szóval nem kell megijedni). Alapesetben angol nyelvű menüket látunk, de újírt nem érdemes megijedni: a *language/interface language* menüben rengeteg nyelvet találunk, köztük a magyart is. Csak egy klikk, és máris anyanyelvünkön olvashatjuk a kezelőfelület (nem kevés) menüjét, gombját és egyéb kutyú-jét.

Kezdjünk is mindjárt böngészni, hiszen a puding próbája a netezés! Az első és legrokonzenesebb funkciót valahol a jobb felső sarok tájékán fogjuk találni: egyetlen kattintással letilthatjuk/engedélyezhetjük a felpattanó ablakokat. Böngészés közben rögtön feltűnik a következő (az Operából már ismerős) funkció: a weboldalakat mindig új ablakban jelennek meg, ezek az ablakok azonban a browser saját „tálcájára” kerülnek, és nem szemetelik össze a Windows tálcát. Így egyszerre több ablakban is böngészhetünk, könnyedén változtatva közöttük.

A tesztelés során felmerült egy apró probléma is: a *Slimbrowser* minden címet új ablakban nyitott meg, bármelyik címsorába is gépelltük a címet. Az *eszközök/beállítások/new window* (néhány mondat a felületben ugyanis angol maradt a nyelváltás után is...) opcióban, az *automatikus új ablak* mellől kivéve a pipát ez a gond is megoldódik.

Ha ezt letiltjuk, akkor a szokásos **Ctrl + N** kombinációval tudunk új, üres

böngészőablakot nyitni. Az integrált kereső a *Google*-tól a *Mammaig* mindent tartalmaz (egy legördülő menüből választ-hatjuk ki), nekünk csak a kulcsszót kell bepötyögnünk.

A szintén az Operából ismerős nagyítás/kicsinyítés funkció is megtalálható benne, így bármekkora méretben nézhetjük az oldalakat (nem a betűméret, hanem az egész weboldal mérete változik). Az *eszközök* menüből pillanatok alatt engedélyezhetjük/letilthatjuk a sütitket, a Javákat és a Javascripteket vagy az ActiveX elemeket. A feketelista segítségével letilthatunk oldalakat, illetve teljes site-okat is. Van egy fehér lista is, de nem sikerült kiderítenünk, hogy mire szolgál.

Az *auto-login* funkció az IE *automatikus bejelentkezés* nevű szolgáltatásának az alapon kibővített, feltuningolt és biztonságos változata – érdemes használni, sok időt spórolhatunk vele. A Slimbrowser persze a kedvenceket is áttemeli az Explorerből, a készítőik oldaláról pedig további pluginokat tölthetünk le, illetve ha valami olyat választunk, ami még nincs telepítve, akkor a browser automatikusan (és ingyenesen) letölti nekünk.

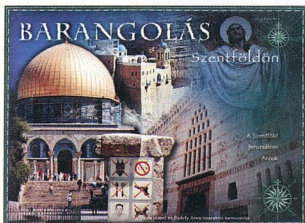
Henryke

Tájéoló

Barangolás a Szentföldön

Vajda József és Györfy Ilona interaktív bemutatója a *Szentföldre* kalauzolja olvasóinkat. Segítségükkel eljuthatunk *Jeruzsálembe*, abba a városba, amely több ezer éves történelme során számtalanszor cserélt gaz-

dát, eközben hol a végső pusztulás küszöbére sodródott, hol a világ közepévé vált lakóinak szemében. Három vallás vallja ma is magáénak a Szent Várost, amely oly sok korunkig folytatódó vizsályt szított a múltban.

Svédországi utazás

Svédország a múlt században szegény földműves társadalomból fejlett iparú, jóléti állammá fejlődött. A felemelkedés a 19. századi iparosodásnak volt köszönhető, amelyben döntő jelentőségű volt a svéd természeti kincsek kiaknázása. A nagy vasérc- és fanyagkészletek jelentették azt az alapot, amelyre ma a svéd ipar támaszkodik. Gondoljunk csak az olyan ismert márkanekvekre, mint a Saab, a Volvo, a Scania, az SKF, az Ericsson, az Ikea vagy a Tetra Pak. Svédország sokak számára az érintetlen természetet, a végtelen hegyláncokat jelenti. Ez így is van, hiszen Svédország északi részét hegységek és nagy erdők uralkják, a déli részeket viszont kiterjedt szíkság foglalja el, ahol az ország 8,8 millió lakosának jelentős része is él. Nagy *Mónika* és *Bányai Ferenc* interaktív bemutatójában ebbe az érdekes országba invitáljuk olvasóinkat.

Dél-marokkói hangulat

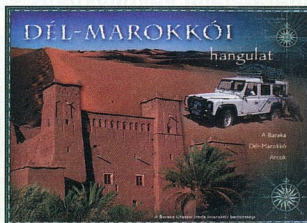
A *Baraka Utazási Iroda* interaktív bemutatójában most Dél-Marokkó felfedezésére csábítjuk olvasóinkat. Virtuális túránk során megidézük a dél-marokkói városok hangu-

Aktuális számunk interaktív multimédiás magazinja most is izgalmas utazást kínál kalandozó kedvű olvasóinknak. Barangolásaink során eljutunk a Szentföldre, megismerkedünk Svédországgal látványlívával, sőt utazást tehetünk a „Marson” is.

latát, felkapaszkodunk az *Atlasz-hegység* hágóira, s felfedezzük a *Kashbák-völgyének* legnagyobb agyagerődjait. Természetesen barangolásunk során eljutunk a végtelen sivatagba is, amelynek látványos dűnéi néhol a 200-300 méteres magasságot is eléri.

Expedíció a Marson

Jelenleg két olyan kutatóállomás működik a Földön, ahol a jövőbeli emberes Mars-expedícióit szimulálják: az USA sivatagos vidékén lévő *MDRS (Mars Desert Research Station)* és az észak-kanadai *FMARS (Flashline Mars Arctic Research Station)*. Mindkettőt az amerikai székhelyű *Mars Society* nevű szervezet üzemelteti. Az ilyen kutatóközpontokban az emberek igyekeznek úgy viselkedni, mintha a Marson volnának. Azt tesztelik, miként lehet majd a bolygó felszínén dolgozni, melyek a távolság, a közlekedési mód, a felszerelés és a kutatási módszerek ideális kombinációi. 2004

nyarán *Kereszturi Ákos* geológusként utazott képezeletben a Marsra, vagyis az észak-kanadai sarkvidéken lévő kutatóállomásra. Interaktív bemutatójában rövid képes összefoglaló tekinthető meg az expedícióról.

A gesák világa képeslapokon

A japán lexikonokban a *gesa* professzionális szépség, aki a szépséget, a harmóniát és a szellemiséget egyaránt magában hordozza. A gesákról kialakult közfelfogás nagyon gyakran prostituáltaként könyveli el őket, pedig nem azok. A japán kultúrában a gesa különleges szerepet játszik, hiszen munkája komoly hivatás, amelyre kisgyermekkorától kezdve készülni kell. A hosszútávú tanulási során a gesáknak nélkülözhetetlen ismereteket kell elsajátítaniuk, amelyek révén

othonosan mozognak majd a tánc, a zene, a társalgás és a művészetek világában. A japán művészetekben kedvelt téma a gesák ábrázolása. Nagy József interaktív bemutatójában olyan japán képeslapokat mutatunk be olvasóinknak, amelyek a gesák titkos világába kalauzolnak.

Egy legendás mozdony, a 424-es

A 424-001 pályaszámú gőzmozdony a *Közlekedési Múzeum* vasúti gyűjteményének egyik látványossága. A magyar gőzmozdonygyártás egyik legkeresettebb konstrukciója volt, amelyből összesen 514 darab készült. Az első 424-es mozdonyt 1924-ben gyártotta a *Magyar Királyi Állami Gépgyár*. A 424-001 pályaszámú mozdony kalandos életutat járt be. A *Magyar Államvasutaknál* az első szolgálati helye a *Ferencvárosi Fűtőház* volt, majd 1932-ben Nagykanizsára helyezték át. 1944. december 31. után a háborús események következtében a Jugoszláv Vasutakhoz került és a Zágrábi Fűtőházban szolgált, egészen 1978-ig. Ezután kiállították a zágrábi rendező-pályaudvaron, majd 1996-ban a Horvát Vasutak felajánlotta, hogy csere fejében visszaadják a mozdonyt. A mozdonycsere 1997-ben történt meg, majd ezt követően megkezdődött a felújítása. A Közlekedési Múzeum interaktív bemutatójában a korhűen felújított 424-001-est tekinthetik meg olvasóink.

Sz.L.

Várjuk véleményüket!

Várjuk olvasóink véleményét, ötleteit, témajavaslatait a Tájéoló interaktív multimédia magazinnal kapcsolatban a multimedia@cpanorama.hu címre.

■ LCD-monitorok 8 ms-os válaszidejével

A Viewsonic és a BenQ egyaránt 8 ms-os válaszidejű LCD-monitorok piacra dobását tervezi a negyedik negyedévben. Bár jelenleg még a 16, illetve 12 ms-os modellekre összpontosítanak, mindkét cég arra számít, hogy 2005 első negyedévében már a 8 ms-os folyadékkristályos monitorok is hétköznapi számíthatnak majd.

www.viewsonic.com
www.benq.com

■ Duálmagos AMD processzor

Az AMD működés közben is bemutatta az első x86-os kétmagú processzort. A 90 nanométeres gyártástechnológiával készülő Opteron CPU-k a már alkalmazott Socket 940-es foglalatokba illeszthetők – így a megfelelő alaplapokban egy BIOS-frissítést követően már működhetnek is. A kétmagos processzorok a jelenlegi tervek szerint 2005 közepén kerülnek piacra.

www.amd.com

■ Környezetvédő Konica Minolta

Az irodatechnikai piac szereplői közül csak a Konica Minolta többfunkciós berendezései kapták meg a német Blue Angel elismerést. A cég nagy hangsúlyt helyez a környezetvédelemre: környezetbarát módon, újrahasznosítható anyagokból állítja elő termékeit. A produktumok a csökkentett energiafelhasználás és széndioxid-kibocsátás, valamint az alacsony festék-hulladék-képződésnek köszönhetően váltak jogosulttá a Blue Angel embléma használatára. Ezzel maguk mögé utasították számos konkurens gyártó termékeit.

www.konica-minolta.hu

■ EPSON

Új tintasugarasok

Az Epson széles körben ismert Stylus C nyomtatócsaládjára új tagokkal bővült. A szövegek, prezentációk vagy fényképek otthoni és irodai nyomtatására kitűnően alkalmas eszközök közül az egyszerűbb, 12 lap/perc sebességű (fekete-fehér), 2880 dpi felbontású C45-ös nyomtató érdekessége, az a gyártó két tartalék tintaportot csomagol hozzá. A készülék 21 490 forint áron kerül forgalomba.

A C86-os modell különlegessége a DURABrite tinta, amely a nyomatok ellenállt maradnak a kiborult vízzel vagy a szövegkiemelővel szemben, sőt megfelelő papír alkalmazása

Az Epson C86 a DURABrite tintával ragyogó színvilágú, tartós képeket készít

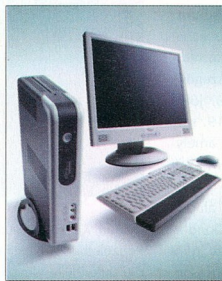
esetén a nyomtatott képek akár 80 évig is megőrzik eredeti fényüket. A 120 lapos adagolóval ellátott, a C45-ös felbontásának kétszeresét nyújtó, 22 lap/perc sebességű nyomtató 35 ezer forint áron kapható.

www.epson.hu

■ FUJITSU SIEMENS

Transmeta-alapú vékonykliens sorozat

A Transmeta processzorokkal dolgozó FUTRO S sorozatú gépek csupán egy közepes méretű könyvnek megfelelő helyet foglalnak el az íróasztalon. Fejlett grafikus képességeik ellenére fogyasztásuk mindössze 25 watt – azaz 80 százalékkal kevesebb, mint egy átlagos asztali gépé. Mivel az új sorozat modelljeiben sem meghajtók, sem ventilátorok nincsenek, működésük kivételesen csendes. A PCI bővítőhely révén egyszerűen kiegészíthetők ISDN kártyával vagy soros interfésszel. A billentyűzet USB porton keresztül elől és hátul is a gépekhez csatlakoztatható, amelyek ezen kívül még egy hagyományos PS2 porttal is rendelkeznek. E gépek ideális megoldást jelentenek minden olyan környezetben, ahol elsősorban adatbevitelre, központi adatbázis-kezelésre, e-mailek feldolgozására és irodai alkalmazások futtatására használják a munkaállomásokat. A sorozat tagjain Linux

A Futro S sorozat tagjai a Transmeta kis fogyasztású processzorait használják

alapú operációs rendszer fut, a SCOUT NG segédprogrammal pedig egyszerűen központosítható a kliens felügyelete, így nincs többé szükség külön helyszíni szervizcapatra. A sorozat csúcsmodelleje, a FUTRO S230 Windows XP Embedded operációs rendszerrel is rendelhető.

www.fujitsu-siemens.hu

■ AMD

Jönnek a Sempronok

Az ISA Hardware magyarországi képviselője – amely 2004 márciusában alakult – a második negyedéves hivatalos eredmények szerint 50 százalékkal növelte az AMD processzorok hazai forgalmát. Hans Brandner, az AMD kelet-európai részlegének kereskedelmi vezetője az eddigi eredményeket figyelembe véve kifejezetten elégedett a magyarországi eladásokkal, hiszen ez a legjobb negyedéves eredmény, amit Magyarország az AMD eddig elért. A hamarosan bemutatkozó Sempron processzorokról, amelyek az olcsó kategóriás Duronok utódainak tekinthetők, további sikereket remél a cég.

www.isahardware.com

■ AMD

Biztonságosabb processzorok

Az AMD világgá kürtölte azt a tényt, hogy processzorait egy védelmi funkcióval szerelte fel, amelyet Továbbfejlesztett Vírusvédelemnek (EVP) nevezett el. Az EVP technológiát az új XP javítócsomag (XPSP2) telepítése után aktiválható. Az EVP és az XPSP2 együtt képes megakadályozni a gyakran előforduló puffertúlcsordulás típusú támadásokat. Az EVP-t az AMD már egy éve beépíti processzoraiba, mégpedig az asztali Athlon 64 és 64 FX-be, a mobil Athlon 64-be, a Sempron processzorok mobil változataiba, valamint az Opteron szerverprocesszorokba. Az Intel e tekintetben lemaradásban van, ugyanis csak később kezdte meg beépíteni termékeibe a szóban forgó funkciót,

www.amd.com

■ SAMSUNG

IDSA-díjas monitor

Az *Industrial Designers Society America (IDSA)* az ipari formatervezés egyik legrangosabb szervezete, amely gyakorlatilag egy-ídős magával a szakmával. Az egyesület, amelyet amerikai formatervezők hoztak létre a múlt század húszas éveiben, a Samsung csúcscategóriás monitorát, a SyncMaster 173P-t díjjal tüntették ki. A magas fényű fehér anyag és az alumínium kombinációja vonzó külsőt kölcsönöz a készüléknek, amely kinezével végre túlép a már hagyományosnak nevezhető ezüst-fekete színösszeállításon. A tervezők elhagyták a kezelógombokat és a ventilátort, a kábeleket pedig az állvány hátsó részébe rejtették. *Donald Brown*, az IDSA specialista szerint a Samsung termékét „alapvető egyszerűsége, elegáns, karcsú kialakítása, anyag-

A Samsung 173P több szempontból is kiemelkedik a ropantantul hasonló megjelenésű versenytársai közül

választása és mindenre kiterjedő átgondoltsága a díj egyértelmű nyertesévé tette”.

www.samsung.hu

■ SAMSUNG

Fürge „írómester”

A Samsung a magyar piacon is bevezette 12-szeres sebességű DVD-íróját, a TS-H5424, amely augusztus végétől kapható. A Writemaster márkánév alatt forgalomba kerülő készülék megbirkózik mind a DVD+, mind a DVD-formátumú lemezekkel. A DVD+R formátum írásánál 12x, míg a DVD-R írásánál 8x sebességre képes. A DVD+RW és DVD-RW lemezeket négyszeres sebességgel írja újra. CD-R lemezeket negyvenszeres sebességgel ír, míg a CD-RW lemezek újraírásával huszonegyszeres sebességgel végez. A tizenkét-szeres DVD-írás sebesség mellett a 4,7 Gb/ájtányi adat nagyjából hét perc alatt kerül fel a DVD+R lemeze. A technikai újítások között találjuk a részleges CAV rendszert, amely állan-

A Samsung 12x-es DVD-írója immár Magyarországon is megvásárolható

dó sebesség mellett is képes rögzíteni az adatokat, és az ABS-T (Auto Ball Balancing System), amely csökkenti a vibrációt, valamint a zajt. A SAT (Speed Adjustment Technology) funkció segítségével a készülék a másolandó lemez típusától függően automatikusan kiválasztja az optimális írás sebességét.

www.samsung.hu

■ TRUST

Optikai egér noteszgépekhez

A Trust piaca *Optical Travelmouse* digitál elnevezésű áramvonalas, stílusos, háromgombos optikai egérét, amelyet görgőkkel is ellátott. Az eszköz kis helyet foglal, és kényelmesen használható. A modern, fémes kivitel hosszabb élettartamot garantál. Az egérnek az oldala gumból készült, ami a huzamosabb idejű jobb- vagy balkezes használatra is alkalmas teszi. A Trust eszközének az előnye, hogy alkalmazásával nincs többé szükség a gyakran kényelmetlen és kisméretű érintőpad vagy trackpoint használatára. Egy adatermek köszönhetően USB-porton vagy PS/2 porton keresztül is használhatjuk, így bármely noteszgéphez megfelelő társ. A 800 dpi

Noteszgépünk kedvelt (segítő)társa lehet a Trust új optikai egérében

felbontású egér mozgása precíz, ergonómiai használata alacsony, így csak minimális terhet jelent a noteszgép akkumulátorának. A mobil rágcsáló 7490 forintos áron kerül forgalomba.

www.trust.com

■ INTEL

Vállalati szerverplatformok

Az Intel új generációs Xeon processzorokra épülő szerverplatformot dobott piacra. A duálprocesszoros konfigurációkat támogató platformok magukban foglalják az Intel E7520-as és E7320-as (korábban Lindenhurst kódnéven emlegetett) lapkakészleteket, valamint az új IOP332 I/O processzort (korábbi néven Dobsont). Ez utóbbit továbbfejlesztett RAID tárolási képességek jellemzik.

Az új technológiák között található a DDR2/400 memória, a 800 MHz-es rendszerbusz és a PCI Express csatlakozási felület.

Az Intel egyébként hat új szerveralapot és több új, a Xeon processzort magában foglaló szerverházat is bemutatott.

www.intel.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Fuji - Nikon - Canon Casio - Olympus - Sony Minolta - Pentax - Samsung Samsung - Sanyo - Panasonic

Fuji FinePix S7000 S5500/5500 F710 A340/330 Nikon CoolPix 8700 8400 8200 4100 3200 Canon EOS 320D-300D PS P901 06 570/80

8118 A96/80/76400 IXUS 500/430 Olympus Camedia 8080 770 745 760 725

5060 5000 mju410 mju400 460 DaiSol 310 160

Sony CyberShot F228 W1 P160 P93 F73

Pentax *istD Optio 760 S81 S50/40/30/30

Casio QV R51 R41 Exilim PRO 602/240/230

Minolta DiMAGE A2 A1 S414 232/110 X21

Samsung Digimax V50 V65 UCAS 430 370

Fuji FinePix S7000

Nikon CoolPix 4100/3200

Canon PowerShot A96 Olympus Gamedia 770 12Z

CompactFlash, SecureDigital xD, MemoryStick memóriák

OLYMPUS hangrögzítők, távcsovék

Canon miniDV kamerák MVX2501 18x opt. zoom. fénykép rögzítés, 1,3 Mpixel

CREDiEnt árúhálózat

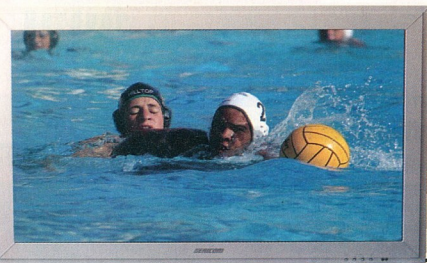
DigiFénykép - MEDIKER

1013 Budapest I. ker., Attila út 55.

H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000

www.digifenykep.hu

GERICOM TV42PBM3 PLASMA TV
A harmadik generációs technológiának köszönhetően a GERICOM PLASMA TV a ragyogó színvilág és az elképzelt éles képi megjelenítés képviselője. A készülék tartalmaz 2db TV Tuner egységet is, így a teletext és a kép a képből funkció azonnal megjeleníthető. Minden létező csatlakozó megtalálható rajta, ezért bármely készülék videójelre képes megjeleníteni, akár a számítógépet is.

499.900 FT
GERICOM 42" PLASMA

- 42" Plasma képernyő 16:9 (107 cm)
- Fényerő 1000cd/m², kontraszt 3000:1
- PAL / SECAM / NTSC
- PC Signal 1280x1024, 852x480 felbontás
- Látszólag > 160"
- 2x TV tuner (kép a képből funkció)
- Teletext
- RS232C, DVI, VGA, 2x Component (Y-Pb-Pr)
- 2x SCART, AV-OUT, AV-IN, S-VIDEO
- 1086mm x 770mm x 88mm, 45kg
- Falkonzol

Opcionális tartozékok:
- Hangfalak (a készülék oldalára szerelhetőek)
- Asztalra helyezhető lábak

MSI MEGASTICK 128/256MB a 2004-es nyár legnagyobb slágere! Másolja fel kedvenc zenéit a MEGASTICK memóriájába, és bárholva is utazik, a lehető legkisebb helyen tárolva azonnal meghallgathatja a számokat. A kiváló minőségű fejhallgató és a beépített FM rádió szintén a készülék tartozéka. A sokoldalú MEGASTICK-et használhatjuk diktálónként és memória kulcsként is. Az elegáns dizájn és az elbűvölő forma mindenki magával ragad!

14.992 FT/128MB

23.992 FT/256MB

MSI MEGASTICK

- MP3/WMA Audio lejátszó
- FM rádió
- Hang (diktafon) és rádió felvétel
- Beszédvezérlés
- 128-256MB USB kapacitás
- 95.7 mm x 31 mm x 18.9 mm, 29g

CLUB3D ÉS MSI TERMÉKEK A LEGJOBB ÁRAKON!

★ CLUB3D GEFORCE 6800 256BIT/128MB 59.992 FT ★

A **SULINET EXPRESSZ** lehetővé teszi, hogy Ön, egyes GERICOM notebook, CLUB3D grafikus kártya és KINGMAX memória felvételéről akár 60.000 Ft adóvisszatérítést is igénybe vegyen. Kérem érdeklődjön az aktuális lehetőségek felől üzleteinkben!

159.900 FT
WEBSHOX

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 30GB UDMA merevemaz
- 128MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- 1x PCMCIA, Intra, 2x USB 2.0 port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 308mm x 254mm x 37mm, 2.9kg
- Hordtáska ajándékba!

174.900 FT
WEBSHOX

- 14.1" TFT XGA aktív kijelző (1024*768)
- Intel Celeron processzor, 2600MHz
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevemaz
- CD író+DVD meghajtó
- Hordtáska ajándékba!

GERICOM WEBSHOX a legkedvezőbb vételárú Pentium4 Notebook! Kiváló minősítést kapott a CHIP Magazin, Computer Panorama és a PC GURU tesztjeitől. Magyar PC Magazin tesztgyőztese! A WEBSHOX léptével egy megbízható, Magyarországon messze a legjobb vételáron kínál, teljes kiegészítéssel Pentium4 "ALL-IN-ONE" modell lehet az Öné, CD-író+DVD combo-val és minden más szükséges felszereléssel!

Mindkét gép 15" kijelzővel is megvásárolható!

GERICOM BLOCKBUSTER 9600 AMD Az eddigi legnagyobb teljesítményű AMD processzoros GERICOM notebook! A gép ATI Radeon 9600-as mobil grafikus kártyát tartalmaz 64MB memóriával. Ezzel a grafikus teljesítménnyel a játék és felhasználói programok, asztali gépeket megszégyenítő sebességgel futhatnak. Az elegáns formatervezésű ház 15.1" nagyteljesítményű kijelzőt foglal magába. Az AMD MOBILE processzorának köszönhetően hosszabb akkumulátoros működési idő és kisebb melegezés érhető el. Végre egy olyan gép lehet az Öné, amely minden létező felszerelést tartalmaz igen kiváló teljesítménnyel! Minden géphez opcionális magyar billentyűzet vásárolható.

3DMark2001: 9117

239.900 FT

- 15.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)
- MOBILE AMD Athlon XP-M processzor 2600+
- 30GB UDMA merevemaz, 256MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- ATI RADEON 9600 VGA 64MB DDR RAM
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- Intra Port, 2x USB port v2.0 port, PCMCIA

259.900 FT

- 15.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)
- MOBILE AMD Athlon XP-M processzor 2600+
- 512MB DDR RAM, 40GB UDMA merevemaz
- ATI RADEON 9600 VGA 64MB DDR RAM
- DVD író + CD író combo meghajtó
- Samsonite hordtáska ajándékba!

A **VAIO® V505**. Ne legyél az a fickó, akinek akkor merül fel az akkujja, amikor a legjobban kellene. Az energia-lakarekos VAIO® V505 notebook felveszi a versenyt bármely típussal az akkus működési idő tekintetében. Az opcionális nagykapacitású akkumulátor további extra órákat dolgoztatunk. Nyugodtan használja a Wireless LAN kapcsolatot és közben írjon meg egy CD lemezt. Higgye el, bőséges akku kapacitása marad a későbbi feladatokra is!

399.900 FT
SONY VAIO PCG-V505C

- 12.1" TFT XGA (1024*768)
- MOBILE Intel Pentium-M Centrino 1.6GHz pro
- 512MB DDR-266 RAM, 40GB merevemaz
- ATI Mobility Radeon 9200 32MB DDR RAM
- 6x CD-FW + 4x DVD meghajtó
- Fax Modem, EtherNet
- Wireless LAN 54MBit, FireWire IEEE 1394
- 1x PCMCIA, 2x USB 2.0, Memory Stick
- Li-Ion SMART
- Windows XP Professional SP1a
- 277mm x 242mm x 35mm, 1.9kg

www.sonynotebook.hu

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombat-Vasárnap: ZÁRVA, PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig.
Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST:
PÓLUS CENTER:

1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Internet: www.acomp.hu

Faxcenter: 2-333-666/1477##

Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

GERICOM OVERDOSE MC Akinek fontos, hogy a notebook hosszú akkumulátoros üzemidővel rendelkezzen, és mindösszesen 2.3kg súlyú legyen, annak ez a gép az ideális választás! Természetesen a gép semmilyen paraméterében nem marad el a jelenkori csúcskategóriájától, hiszen tartalmaz beépített DVD-író, ATI 9700-as grafikus kártyát és 15" SXGA kijelzőt. Az ócsibőp változat IntelE855 grafikus chippel rendelkezik. A Centrino processzorban a Wireless LAN technológia beépítve található, így bárholva is utazunk, csatlakozhatunk egy számítógép hálózatára.

219.900 FT

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- **Intel Centrino technológia, 1500MHz**
- 256MB DDR RAM, 30GB UDMA merevlemez
- **CD író + DVD Combo meghajtó**
- FaxModem, EtherNet, FireWire, Wireless LAN beépítve
- Infra, 2x USB 2.0 port, 1x PCMCIA, SPDF csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326mm x 258mm x 25mm, 2.3kg

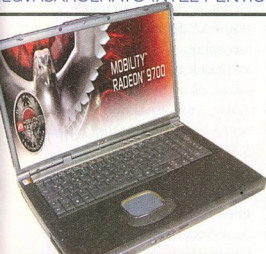
299.900 FT

- 15.1" TFT SXGA aktív színes kijelző (1400*1050)
- **Intel Centrino technológia, 1500MHz**
- 256MB DDR RAM, 40GB UDMA merevlemez
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **CD író + DVD Combo meghajtó**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326mm x 258mm x 25mm, 2.3kg
- Samsonte hordtáska ajándékba!

349.900 FT

- 15.1" TFT SXGA aktív színes kijelző (1400*1050)
- **Intel Centrino technológia, 1600MHz**
- 512MB DDR RAM, 60GB UDMA merevlemez
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **4x DVD +/- RW meghajtó**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 326mm x 258mm x 25mm, 2.3kg
- Samsonte hordtáska ajándékba!

MEGVÁSÁROLHATÓ INTEL PENTIUM-M CENTRINO 1800MHZ (2MB CACHE) VAGY 2000MHZ (2MB CACHE) PROCESSZORRAL IS.

3DMark2001: 11200

329.900 FT HOLLYWOOD XXL

- 17" TFT WXGA aktív színes kijelző (1440*900)
- Intel Pentium4 Prescott, 2400MHz/1MB cache
- Intel 865PE chipset, AGP 8x, 2db HDD hely
- **ATI RADEON 9700 VGA 256MB RAM**
- 40GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM (Dual-channel lehetőség)
- CD író+DVD meghajtó
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- 1x PCMCIA, Infra, 3x USB 2.0, soros port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 393mm x 280mm x 44mm, 4.3kg
- Hordtáska ajándékba!

369.900 FT HOLLYWOOD XXL

- 17" TFT WXGA aktív színes kijelző (1440*900)
- Intel Pentium4 HT Prescott CPU, 3000MHz
- Intel 865PE chipset, AGP 8x, 2db HDD hely
- **ATI RADEON 9700 VGA 256MB RAM**
- 60GB UDMA merevlemez
- 512MB DDR RAM (Dual-channel lehetőség)
- CD író+DVD meghajtó
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- **Wireless LAN modul 802.11G**
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 393mm x 280mm x 44mm, 4.3kg
- Hordtáska ajándékba!

GERICOM HOLLYWOOD XXL a jelenlegi technika csúcsa! A 17" notebook ATI RADEON 9700-as grafikus kártyát tartalmaz 256MB RAM-mal. A gépben 2db beépített merevlemez is van hely, így akár 200GB kapacitással dolgozhatunk. A nagyobb változatban Wireless LAN is található. A gép teljes nagysági billentyűzettel rendelkezik, és megtalálható rajta a hagyományos soros port is. Az alapul INTEL 865 chipkészlettel dolgozik, ezért a Dual channel memória és a 8x AGP sebesség is rendelkezésünkre áll.

GERICOM BLOCKBUSTER 2. Megérkezett a 2003-as év tesztgyőztese (Computer Panorama, Magyar PC Magazin, PC World) gépének a BLOCKBUSTER-nek a legújabb verziója! A gép DVD íróval, elegáns formatervezésű házában hatalmas számláisi teljesítménnyel várja Önként. A géphez egyenlő eseten magyar billentyűzet is megvásárolható.

329.900 FT BLOCKBUSTER 2

- 15.1" TFT WXGA aktív kijelző (1280*800)
- **MOBILE Intel Pentium4 HT, 3060MHz**
- 80GB UDMA merevlemez, 512MB DDR RAM
- **4x DVD + RW meghajtó**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- Infra Port, 3x USB port v2.0 port, PCMCIA
- 358 mm x 269 mm x 33 mm, 3.5kg
- WLAN kártya
- PowerCinema távirányító
- Hordtáska

359.900 FT BLOCKBUSTER 2

- 15.1" TFT WXGA aktív kijelző (1280*800)
- **MOBILE Intel Pentium4 HT, 3060MHz**
- 80GB UDMA merevlemez, 512MB DDR RAM
- **4x DVD + RW meghajtó**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- Fax Modem, EtherNet, FireWire beépítve
- Infra Port, 3x USB port v2.0 port, PCMCIA
- 358 mm x 269 mm x 33 mm, 3.5kg
- WLAN kártya
- PowerCinema távirányító
- Hordtáska

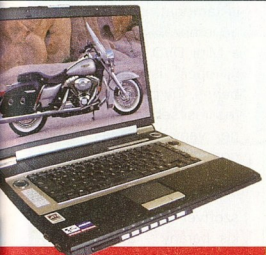
GERICOM HUMMER. A nagylebontású kijelzővel felszerelt Hummer gép-családban minden vártan megtalálható számítást. A kisebb modell is SXGA kijelzőt tartalmaz, igen vonzó vételárny! Mindkét gép 5db nagysebességű USB 2.0 csatlakozóval van felszerelve, így bármely hardver kiegészítő azonnal a gépre csatlakoztatható! A Hummer modellek igény esetén magyar billentyűzettel is megvásárolhatóak.

189.900 FT HUMMER Suninet express

- 14.1" TFT SXGA aktív kijelző (1400*1050)
- Intel Celeron 2400MHz processzor
- 40GB merevlemez
- 256MB DDR RAM
- CD író+DVD meghajtó
- Intel 82845GV grafikus chip, system RAM+TV-OUT
- Fax Modem 56K V90
- EtherNet 10/100/100b
- 5x USB v2.0 port, PCMCIA csatlakozó
- **USB memóriakulcs ajándékba!**

369.900 FT HUMMER EXTREME

- 15.1" TFT UXGA aktív kijelző (1600*1200)
- Intel Pentium4 HT 3000MHz/1MB cache
- 512MB DDR-400 RAM
- 80GB merevlemez
- 4x DVD +/- RW meghajtó
- GeForce FX 60 5700 128MB DDR+TV-OUT
- Wireless LAN kártya ajándékba!
- Samsonte hordtáska ajándékba!

349.900 FT CINEMA XXL

- 17" TFT WXGA aktív színes kijelző
- **Mobile Intel Pentium4, 2660MHz**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **TV-Tuner beépítve**
- 60GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM
- 2x DVD-RW író
- 5db nagylebontású hangszóró és subwoofer hangrészabálvázó
- Első, Hátsó, Sub és Center audio kimenetek
- Windows XP Media Center Edition csatlakozó
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- 1x PCMCIA, Infra, 4x USB 2.0 port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 395mm x 285mm x 44mm, 4.5kg

379.900 FT CINEMA XXL

- 17" TFT WXGA aktív színes kijelző (1440*900)
- **Intel Pentium4, 3000MHz/1MB cache**
- **ATI RADEON 9700 VGA 128MB RAM**
- **TV-Tuner beépítve**
- 80GB UDMA merevlemez
- 512MB DDR RAM
- 2x DVD-RW író
- 5db nagylebontású hangszóró és subwoofer hangrészabálvázó
- Első, Hátsó, Sub és Center audio kimenetek (3db)
- Windows XP Media Center Edition csatlakozó (MCE)
- Fax Modem, Gigabit LAN, FireWire beépítve
- 6in1 memóriakártya olvasó
- 1x PCMCIA, Infra, 4x USB 2.0 port
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 395mm x 285mm x 44mm, 4.5kg

GERICOM CINEMA XXL. Az igazán audio, játék és házi mozi központ! Ez az egyetlen notebook amely 4db nagylebontású hangszóróval és subwooferrel rendelkezik. A gépen az első, hátsó, sub és közép hangszórók részére külön-külön kimenetek vannak. A beépített ATI RADEON 9700-as grafikus kártyával a játékprogramok is kifogástalan sebességgel futathatóak. Szórakoztatásunkról a TV Tuner és a géphez mellékelt távirányító gondoskodik. A széles képernyőn a DVD filmek kifogástalanul élvezhetők. Praktikus azonnal lementhetjük memóriakártyánk adatait a 6in1 kártyaolvasóval. A csomagolásban több teljeskörű szoftver is található. Igény esetén magyar nyelvű billentyűzet is megvásárolható.

GERICOM CO. KFT. 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel.: 06-74-510-093, Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net
GARDEX 9400 Sopron, Újleleki u. 1-5.
Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu
CEDRUS COMPUTER KFT. 1124 Budapest, Talai u. 93/a.
Tel.: 450-1266, cedrus@cedruskft.hu (csak viszonteladóknak)

B & T Irodatechnika Kft. 5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.
Tel.: 06-66/442-614, Fax: 06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu
Microsystem 2001 Irodatechnikai Kereskedés 8800 Nagykanizsa, Fő út 10.
Tel./Fax.: 06-93/313-288, 06-30/979-46-10
Honlapkészítés Kft GERICOM Online www.gericom-computer.hu
info@gericom-computer.hu

INTERNET STORM CENTER
20 perc: fertőzős

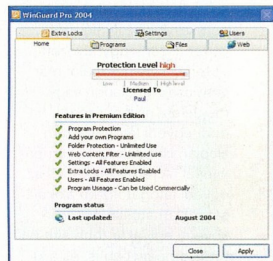
Egy friss tanulmány szerint egy „védtelen” windowsos PC-nek – amelyen nincsenek telepítve a javítások – mindössze 20 perc kell ahhoz, hogy megfertőződjön az internetről. Tavaly még negyven perc kellett ahhoz, hogy egy internetre kapcsolt védtelen gépre valamiféle garázda program települjön. Az, hogy az úgynevezett túlélési idő egy év alatt a felére csökkent, igen kellemetlen helyzetet teremt, mivel a húsz perc nemigen elegendő a Windows-frissítések letöltésére a netről. Persze ez az időintervallum hálózatról-hálózatra változik: amennyiben az internet-szolgáltató blokkolja azokat a

portokat, amelyeket a férgek előszeretettel használnak, akkor a felhasználónak több ideje marad a javítások letöltésére. Másfelől, az egyetemi hálózatok és a nagysebességű internet-kapcsolatok használói kedvelt célpontjai a pásztázó botoknak, így itt a túlélési idő jelentősen lerövidülhet. Nem véletlen, hogy a *Microsoft* már sokan kérték, hogy a javítócsomagokat és a frissítéseket CD-n is megjelenesse, így azokat még az internetre csatlakozás előtt telepíteni lehetne. Remélhetőleg az XP-hez készült *SP2* már széles körben hozzáférhető lesz CD-n is.
<http://isc.sans.org>

WINGUARD PRO
Digitális őrző-védő

Az angol *WGSoft* bejelentette a *WinGuard Pro* 5.7 ingyenes változatát, egy remekül használható biztonsági alkalmazást a Windows9x/NT/200/XP alá. Segítségével rendkívül egyszerűen jelszavas védelmet rendelhetünk a programokhoz, az ablakokhoz, a weboldalakhoz, vagy akár titkosíthatjuk *Blowfish* technológiával) személyes állományainkat, mappáinkat.

Az extra képességek közé tartozik az *Asztal lezárása*, valamint a szoftverek telepítésének gátolása és az internetelés blokkolása. A könnyen érthető kezelőfelülettel a kezdők is könnyen elboldogulhatnak. A szoftver természetesen arra is ügyel, hogy az ügyesebb felhasználók ne tudják könnyedén megkerülni az alkalmazást

Sokrétű biztonsági megoldás ingyenesen

– a parancssorhoz, a Ctrl+Alt+Del és a rendszerindításnál használható billentyűkombinációkhoz is korlátozza a hozzáférést.

www.winguardpro.com

GAZDÁLKODJ OKOSAN!

NYOMTASS MOST! FIZETNI RÁÉRSZ KÉSŐBB IS!

17

20 -

SZERENCSE KERÉK

16

20 -

TROLL BUSZ

15

20 -

TINTSZEREBRÁS NYOMTATÓ, KEZ KÖRBE KIMARADÓSZ A JÁTEGÖRÜL

14

20 -

SOKAT NYOMTATTÁL, VÁSÁROLJ SZÍNES TONEREKET 110000 FT-ÉRT!

13

20 -

SZERENCSE KERÉK

12

20 -

BÚTOR

11

20 -

Muzika

9

20 -

VILAMOS

8

20 -

SPORTOLJ!

7

20 -

SZERENCSE KERÉK

Gratulálunk! A 13-as szám szerencsét hozott! Lépj a 13-as mezőre és nyomtass a legkedvezőbb feltételekkel!

További információk: Kvint-R Kft. 1089 Budapest, Dolej utca 41. • Tel.: 477 4050 • Fax: 477 4060
www.tallygenicom.hu • www.kvint-r.hu • kerestadelem@kvint-r.hu
 Csepel partfaludlak: Győr-Ménfőcsanak Kft. (94) 312 520 • Miskolc: Bóli Computer Kft. (46) 540 355 • Pécs: WMI Com Kft. (72) 333 987
 Szeged: PC BOX Kft. (62) 484 484 • Budapest: XL-Printer Kft. (30) 960 7897 • SZKOK Kft. (1) 374 4040 • Tiszauer Technik Kft. (1) 225 8550

5900.-

20 -

Tally Genicom

110000.-

20 -

WWW.TALLY.HU

6000.-

20 -

800 -

800.-

20 -

10 -

■ Online hirdetés

Az *Adverticum Rt.* által fejlesztett és üzemeltetett, hirdetések kiszolgáló szoftverrendszer – úgynevezett *adserver* – felhasználói már nem csak időalapú vagy megjelenésszám szerint, hanem egyedi látogatás szám alapján is indíthatnak kampányokat. A rendszer képes az egyedi látogatás szám alakulását folyamatosan nyomon követni egy akár több site-on futó kampányban is, és a kívánt mennyiség elérésekor leállni.

www.adverticum.hu

■ Öt éves a Gyalogló

Magyarország legnépszerűbb moderált csevegőcsatornája, a *Guards Rt.* által üzemeltetett *Gyalogló chat* 1999. augusztusában kezdte el működését. Ötödik születésnapján immár több mint 80 ezer regisztrált felhasználóval beszélkedhet. A felhasználók aktív közösségi életet is élnek – a programokat a *Gyalogló Egyesület* szervezi.

<http://chat.gyaloglo.hu>

■ Erősödő Tele2

A *Tele2* alternatív távközlési vállalat az év első hat hónapjában nemzetközi szinten minden eddiginél jobb pénzügyi eredményt ért el, miközben tovább erősödött Közép-Európában. A cég hazánkban három hónapja kezdte meg működését, s olcsó vezetékes hívásokat nyújt a nemzetközi, a belföldi távolsági és a mobil irányokba, egyelőre csak a „Matáv-területen” élőkhöz számára. A *Tele2* használói számára nincs havi előfizetési díj, sem hűségidőszak, sem pedig minimumforgalom. A *Tele2* immár Európa 24 országában tevékenykedik.

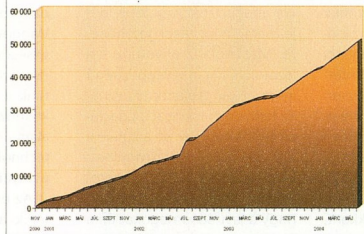
www.tele2.hu

■ UPC

50 ezer Chello-előfizető

A legnagyobb hazai kábelelos internet-szolgáltató, a *UPC* előfizetői immár 50 ezren vannak – jelentette büszkén a cég. A fix havidíjas, kábeltelevíziós hálózaton keresztül üzemelő szolgáltatás előfizetői tábora az elmúlt év során is több mint 50 százalékkal növekedett. Idén a cég díjmentes nélkül másfelzésére növelte a letöltési sebességet (768 kb/s-ra), talán ennek is köszönhető, hogy a leggyorsabb típusú lakossági internet-elérések közül ma Magyarországon a chello a

chello előfizetők számának növekedése Magyarországon

legszelesebb körben használt szolgáltatás. Az sem elhanyagolandó, hogy a feltöltés sebességét a korábbi kétszeresére (256 kb/s-ra) növelte a szolgáltató,

sőt 1 megabites internet-kapcsolat is előfizethető, elérhető áron. Mivel a szélessávú internet-elérés szívesen használják online játéka a felhasználók a chello ezért új szolgáltatás gyanánt egy saját játékszervert is üzembe helyezett. *Aréna* néven. A játékszerveren jelenleg öt csapatjátékban mérhetik össze tudásukat a játékot kedvelők. A chello azt ígéri, hogy folyamatosan fejleszti az Arénát.

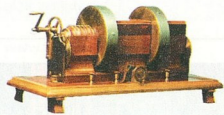
www.chello.hu

■ MINOR RENDSZERHÁZ RT.

Kulturális kincsek digitalizálása

Az *Országos Műszaki Múzeum (OMM)* immár 47 éve gyűjt, tárol és mutat be olyan tárgyat, képet, írást és hangzó emlékeket, amelyek hazánk és a világ természettudományi és műszaki fejlődését képviselik. A közel-múltban zárult le az a projekt, amelynek keretében a *MINOR Rendszerház Rt.* a szak- és a nagyközönség, illetve az oktatás számára is elérhetővé tette az

OMM által őrzött magyar műszaki- és technikatörténeti dokumentumokat. A projekthez egyebek mellett kilenc jelentős, de kevésbé ismert magyar tudós irathagyatékát választotta ki az OMM. Az anyagokat digitalizálták, és egy speciális szoftver segítségével könnyen és több szempont szerint visszakereshetővé tették. A megjelenítéshez egy információs terminál készí-

Jedlik Ányos dinamója

tettek, mely időszakos kiállításokon használható, mivel az OMM nem rendelkezik állandó kiállítóhellyel. Sőt, így akár elektronikus kiállítások is szervezhetők.

www.minor.hu

■ ORIGO

Angol focibajnokság a neten

A világ egyik legelkelőbb labdarúgó-bajnokságának legizgalmasabb pillanatait kísérhetik figyelemmel augusztus közepétől az *[origo]* látogatói. A hírportál szavazásán mérte fel, hogy melyik bajnokság összefoglalóira kíváncsiak leginkább az olvasói. Az angol *Premier League*-re esett a választás, amelynek eredményeképp az *[origo]*-n hétről-hétre bemutatásra kerülnek az angol liga összefoglalói. Az egyes meccsre kattintva a videolejátszóban elevenednek

meg az összecsapások.

Az újfajta internetes tartalom megjelenését a szélessávú internetezés terén az elmúlt években végbement növekedés és ezzel párhuzamosan az internetezési szokások változása tette lehetővé és indokoltá. A magyar internet történetében egyedülálló szolgáltatás a <http://origo.hu/sport/focivilag/>

Az angol bajnokság legforróbb pillanatait az *[origo]*-n

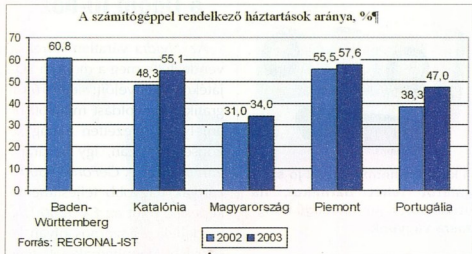
20040817premier.html címen érhető el.

www.origo.hu

■ GKI GAZDASÁGKUTATÓ RT.

ICT fejlettség Magyarországon

A GKI Gazdaságkutató Rt. több nyugat-európai kutatóintézettel együttműködve közös kutatásban vizsgálta az infokommunikációs eszközök elterjedését és használatát hazánkban és külföldi régiókban egyaránt. A lakossági felmérések szerint a magyar családok 34 százalékában van számítógép, míg otthoni internet-kapcsolattal csupán a háztartások 14 százaléka rendelkezik. Az internet-kapcsolattal rendelkező magyar háztartások 21 százaléka használt ADSL kapcsolatot 2004 elején. Ez a szélesárvú internet-hozzáférési

forma 2003-ban szinte nulláról indult, tehát a lakossági előfizetők egyötödét hódította meg. A rendszeres internetezők aránya viszont kisebb mint 20 százalék, ami azt jelenti, hogy a felhasználók mindössze egyötöde ül le legalább hetente az internet elé. Talán senkit nem ér meglepetésként, hogy a mobiltelefon penetráció magas szintű (Magyarországon a mobiltelefonnal rendelkező felnőttek aránya elérte a 65,7 százalékot), a piac a telítettséghez közeli.

www.gki.hu

■ ORACLE

Kitüntetett hálózati platform

A mérvadó amerikai *Network Computing* magazin díjjal tüntette ki az Oracle Application Server Portal 10g-t. A *Well-Connected* díjat, amelyet a vállalati környezetben megfigyelt teljesítmény és a különböző teszteredmények alapján ítélnek oda, mindig az adott év kiemelkedő termékei és szolgáltatásai kapják. Az Oracle Application Server 10g egy integrált, szabványokon alapuló szoftverplatform, amely az adott vállalat méretétől függetlenül lehetővé teszi a hatékony alkalmazkodást a változó üzleti követelményekhez. A termék egyetlen csomagban integrálja a J2EE és a

számítógépek teljes körű támogatását, a beépített nagyvállalati portálsoftvert, a nagysebességű gyorsítótárazást, az operatív üzleti adat-elemzést, a gyors alkalmazás-fejlesztési környezetet, a vezeték nélküli szolgáltatásokat, a webszolgáltatásokat és számos egyéb funkciót. Mivel az Oracle Application Server 10g-t a vállalati számítógép-hálózatokra optimalizálták, alkalmazása javíthatja a felhasználó szervezeti informatikai rendszereinek rendelkezésre állását, és csökkentheti a hardverek és a rendszeradminisztráció költségeit.

www.oracle.hu

■ INTEL

Vezeték nélküli USB-forradalom két éven belül

Az Intel újabb adalékokat közölt a vezeték nélküli USB-szabványról (*WUSB*), amely reményeik szerint le fogja váltani a hagyományos vezeték USB-t. A technológiát PC-kben, mobilkészülékekben és szórakoztatóelektronikai termékekben kívánják használni. A vezeték nélküli USB 480 Mbps átviteli sebességet kínál 2 méteren belül, és 110 Mbps-on 10 méteres körzetben. A biztonságot sem nélkülözi a technológia, így – legalábbis az ígéretek szerint – nem hatolhatnak be kívülről az eszközökbe, és nem tulajdoníthatnak el tőlünk adato-

kat. A WUSB specifikáció még korai szakaszában jár, a vezeték nélküli USB-t használó rendszerek legelőbb 2005-ben várhatók. Az új specifikáció támogatói úgy találják a technológiát, mint az első igazi multimédiás kapcsolódási alternatívát, amelyet a szórakoztatóelektronikai és számítógépes rendszerek – PC-k, digitális fényképezők, videokamerák, MP3 lejátszók – egyaránt széles körben használni fognak. A *Bluetooth* tehát némsokára komoly riválissá nézhet szembe...

www.intel.hu

■ PANNON GSM

Kedvezőbb percdíjak

A Pannon GSM a hazai piacon meglepően újszerű szolgáltatással jelentkezett: az (egyebként 100 százalékban lebeszélhető) Pannon 50-1000 számlás tarifacsomagokhoz igényelhető *Díjcsökkentő* szolgáltatás előnye, hogy a mobilégen az adott hónapban az ügyfele által választott díjcsomag tarifája mellett a következő – alacsonyabb percdíjat kínáló, több lebeszélhető perccet tartalmazó – tarifacsomag szerint is kiszámolja a forgalom (hang, SMS, MMS) után fizetendő díjat, és az alacsonyabb végösszeget számlázza. Az egyszer kifizetendő, bruttó 790 forintba kerülő szolgáltatás megrendelése esetén a Pannon feltünteti a számlákon, hogy az ügyfél havonta mennyi pénzt takarít meg a Díjcsökkentővel. A szolgáltatás az interneten keresztül is megrendelhető.

www.pannongsm.hu

Agenda Age
www.agendaage.hu

BR-401A
SOHO Kábel/ADSL router és 4 portos switch otthoni és kisvállalati célokra.

BR-402EV
ADSL/Cábel router + Backup ISDN router. 4 LAN port switch, tűzfal, VPN, DDNS. Közép és kisvállalatok számára.

WL-2204R
SOHO Kábel/ADSL router, Wireless access point és 4 portos switch.

Cím: 1086 Budapest, Erdélyi u. 15.
Tel./Fax: 06-1/313-1073
E-Mail: info@agendaage.hu

■ iPod a HP-től

Talán sokakat meglep, de a HP is megkezdte az Apple népszerű iPod zenelejátszójának a forgalmazását. A HP saját változata gyakorlatilag egy az egyben megegyezik az Apple termékével, az egyetlen eltérés közöttük, hogy „tetkónak” titulált színes fóliákba öltöztethetjük a kultkészülékké vált lejátszót. Ezzel kapcsolatban már elhangzott egy olyan meghökentető jóslat, miszerint a HP – mivel a piac nagyobb részét éri el – többet fog értékesíteni az iPodból, mint maga az Apple. Érdekes lenne...

www.hp.hu

■ Mini Rio MP3-lejátszó

Az iPod Mini konkurensként érkezik a lekerekített formavilágú Rio Carbon, amely 5 Gb-át tárhelyet kínál a számainknak. Az USB 2.0-s csatlakozású eszközre 2500 dalt másolhatunk fel MP3, WMA és Audible formátumban. A tetszetős kis készülék akkumulátora 20 órány lejátszási időt szavatol.

www.rioaudio.com

■ 60 Gb-átos minimervelem

A Toshiba 1,8"-os minimervelem-családja nagy kapacitású modellekkel bővült. A 60, illetve 30 Gb-átos háttérak egy új technológiai megoldásnak köszönhetően 20 százalékkal kevesebbet fogyasztanak a konkurens termékeknél.

A kitűnő teljesítmény, a könnyű súly és kis méret miatt számos MP3-lejátszó, kéziszámitógép és ultrahordozható laptop használja a Toshiba apró termékcsaládját, amely a mobilitás új lehetőségeit kínálja a felhasználóknak.

www.toshiba-europe.com/storage

■ CREATIVE

Hangos útitárs

A Creative az „utazók hangtechnikai megoldásának” titulált ügyes kis hangszórórendszerrel jelent meg. Az egy darabból álló, kihajtható kialakítású, lapos titánium sztereó hangszóró igen kisméretű (kis túlzással kabátzsebben is elfér), és négy darab hagyományos ceruzaelemmel működik. A TravelSound 200 retek kiegészítője lehet a hordozható digitális zenelejátszóknak vagy a noteszgépeknek – főként azok számára, akik utazásai során sem vetik meg a jó minőségű hangzást. Érdekeség, hogy a Creative terméke normalizer funkciót is tartalmaz, amely lehetővé teszi, hogy egyetlen maradjon a hangerő még abban az esetben is, ha a

A kicsi titánium hangfal jó szolgálatot tehet bármikor, ha utunk során jó minőségű hangzásra vágyunk

számokat eltérő hangerővel rögzítették (ami igencsak megszokott a digitális zenefájlok esetében). Praktikus az is, hogy a Creative egy hordtáskát is mellékel a hangszóróhoz.

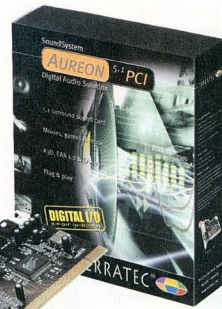
www.creative.com

■ TERRATEC

Filléres hangkártya

A Terratec hangkártyái hazánkban is igen népszerűek. A német cég most egy rendkívül olcsó surround PC-s hangkételővel jelentkezett. Az Aureon 5.1 PCI – nevéből is következtethetően – 5.1-es hangzást kínál, így két, négy vagy egészen hat hangszóró csatlakoztatható hozzá.

A Terratec terméke optikai be- és kimenetén 44,1 vagy 48 kHz mintavételezési frekvenciájú audiojeleket továbbít, továbbá három sztereó vonali kimenet, egy sztereó vonali bemenet és egy monó mikrofoncsatlakozó áll rendelkezésre. A játékosok kedvéért támogatja valamennyi népszerű 3D hangszabványt, az EAX 2.0/1.0-tól kezdve az A3D-n át a Direct Soundig. A legszebb az egészben, hogy mindössze 20 euróért (5000 forintért) juthatunk hozzá e kellemes kis darabhoz. Szep-tembertől a cég egyébként 20 százalékkal csökkentette csúc-

5.1-es hangkártya, digitális ki- és bemenetekkel – filléréért...

kategóriás termékeinek, az Aureon 7.1 Firewire-nek és az Aureon 7.1 Universe-nek az árát. Az előbbi így 199 eurót (50 ezer forintot), míg az utóbbi 169 eurót (42 ezer forintot) kóstál.

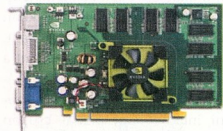
Talán már az Intel alaplap megoldása (HD Audio) érezteti hatását, és lassan általánossá válik az árcsökkentés?

www.terratec.de

■ NVIDIA

Grafikuskártya a Doom III-hoz

Az Nvidia váratlan hírről örvendeztetett meg a modern 3D-s játékok kedvelőit: egy olyan grafikus megoldást mutatott be, amelyet kifejezetten a nagyközönségnek szán, így az árát is ehhez méri. A GeForce 6600-as kártyák nagyobb teljesítményre képesek, mint az FX 5700 Ultra modellek, és számos olyan képességgel vonultatnak fel, amelyek eddig csak a 6800-as kártyáknál találkoztunk (ilyen például a Shader Model 3.0 támogatása).

A korábban NV43-ként emlegetett középkategóriás kártya hamar népszerű lehet a játékosok körében

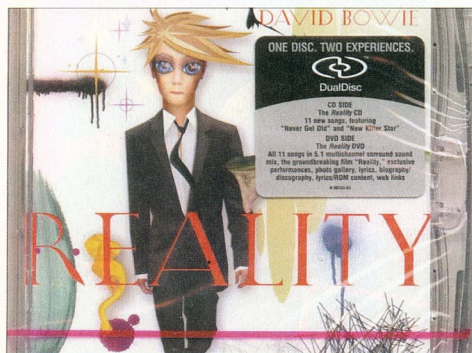
Az új kártyák 8 pixel és 4 vertex fűtőszalagot kínálnak, és 0,11 mikronos gyártástechnológiával készülnek. Két változatban kerülnek forgalomba: az alapváltozat esetében 300, míg a GT változatnál 500 MHz-es frekvenciás ketyeg a mag. Mindkét kártya PCI Express csatlóval, 128 bites memóriavezérlővel készül. Ami igazán izgalmas teszi a GT változatot, hogy akár SLI konfigurációban – azaz egy másik hasonló kártyával párhuzamosan – is képes működni. A teljesítményt pedig mi sem jellemzi jobban, mint hogy az Nvidia állítása szerint a GT változat 1600x1200 felbontásban, High Quality beállításon 42 fps-sel képes a Doom III futtatására – nem véletlen, hogy a cég éppen ezzel a játékkal reklámozta újdonsült termékét. E utóbbi változat ára megközelítőleg 230 euró (60 ezer forint).

www.nvidia.com

DUALDISC

Új CD/DVD hibridformátum

A tesztidőszakban számos lemezt kiadtak, köztük David Bowie Reality albumát is

A lemezkiadók amellest, hogy jogi úton próbálják ellehetesíteni a fájllépték alkalmazásokat készítő cégeket, valamint bíróság elé citálják a zenét letöltő felhasználókat, egyéb elgondolásokkal is próbálják helyreállítani a megtépzőtt eladásokat. Ezen elgondolások egyike a DualDisc. Idén februárban kezdték el az új formátum tesztelését, amelynek egyik oldala hagyományos CD-ként, a másik fele pedig DVD-ként használható. A CD-n kap helyet maga a zene, míg a DVD oldalán esetle-

gesen az 5.1-es hangzású változat, a koncertfelvétel, az interjú vagy a stúdiómunkálatokat megőrkítő videó. Az ár körülbelül másfélszerese a hagyományos CD-kének. A nagy kiadók – az Universal, az EMI, a Warner és a Sony BMG – sokat remél az új médiától. A DualDiscnek már üzősösen a kereskedelmi forgalomba kerültek volna, de egyes jogi és technikai problémák miatt valószűndleg csak 2005 elején jutnak el a boltok polcaira.

www.dualdisc.com

SAMSUNG

Sikergyánus MP3-lejátszó

A Samsung egy rendkívül kis-méretű (54x23x23 mm), ám annál sokoldalúbb digitális zenelejátszóval jelenik meg memsokára a piacon. Az 1 Gb-ás társhellyel ellátott zenedoboz egyetlen ceruzaelemmel 20 órányi lejátszást nyújt.

A beépített SRS WOW technológián keresztül javul a WMA, WAV és MP3 hangfájlok dinamikája, növekszik a hangkép-tér.

A lejátszó a háttérvilágításos, színes LCD kijelzőn kívül FM-tunert is tartalmaz, sőt – egyes

A világ egyik legkisebb flash-alapú lejátszója – meglepően nagy tudással

források szerint – arra a lehetőséget nyújt majd, hogy közvetlenül MP3-ba kódoljuk a rádióadást vagy egyszerűen csak hangot rögzítsünk. A YP-T5Z árát persze a kialakításához és tudásához mérjük majd: a tengerentúlon 250 dollár (50 ezer forintot) kérnek érte.

www.samsung.com

CANON

7,1 megapixel PowerShot

A Canon termékei rendkívül népszerűek a digitális fotózás piacán. A PowerShot S60-as modelltel megjelenése óta úgy veszik, mint a cukrot. A Canon nem várt sokat, hiszen az S70-es is már itt kopogtat az ajtón. A rendkívül tetszetős, simulékony vázban rejlő kompakt digitális fényképező 7,1 millió képpontos felbontású. A készüléket félprofai tulajdonságok jellemzik: egyidejű RAW és JPEG fájlrögzítés, 15 – 1/2000 mp-es zárírdó, AF és AE rögzítés, manuális éles-ségállítás, valamint az automatikus gyorsított felvételek készítéséhez intervallum-időzítő. A készülék 3,6-szoros optikai zoomos objektívvel kapott.

Az S70 lényegében ugyanazok a fényképezési és lejátszási időt érintő fejlesztéseket

PowerShot S70: új, stílusos külső, 7,1 millió képpont

tartalmazza, mint az öt megapixel-es S60. Kicsiny mérete ellenére a mellékelt Li-ion akkumulátor egyetlen feltöltéssel körülbelül 140 felvétel elkészítésére vagy 210 perces megjelenítésre elegendő energiát szolgáltat. A külön megvásárolható kiegészítők között megtalálható a zoom nélküli távkijelző, a 2-szeres teleelőtétlencse és a 40 méteres mélységig vízálló tok.

www.canon.hu

SONY

Blu-ray a PlayStation 3-ban

A Sony egy Tokióban megrendezett sajtókonferencián bejelentette, hogy készülő játékkonzolja a Blu-ray formátumot fogja használni. A lépés nem meglepő abból a szempontból, hogy a Sony a következő generációs DVD-ként aposztrofált Blu-ray technológia egyik éllovasa és legnagyobb befektetője. A japán szórakoztatóelektronikai óriás

voit az első cég, amely Blu-ray alapú felvevőt dobott piacra.

A Sony minden bizonnyal azt reméli, hogy ezzel a lépéssel nagyban hozzá tud járulni az új formátum gyors elterjedéséhez – annak idején a PlayStation 2 is valami hasonlót tett a DVD formátum népszerűsítéséért.

www.sony.net

TOSHIBA

Küszöbön a mikroüzemanyagcellák

A Toshiba bejelentette, hogy az International Electrotechnical Commission (Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság) egy munkacsoportot hozott létre a mikroüzemanyagcellák szabványosítására. Ez biztosítaná a kompatibilitást, ami gyorsan alapvető kérdéssé válhat, hiszen számos nagy cég kívánja jövőre sorozatgyártásba vinni kicsiny – a készítményöveket, MP3-

lejátszókat, mobiltelefonokat energiával ellátó – üzemanyagcellát. A Toshiba június végén mutatta be metanol alapú mikroüzemanyagcellája prototípusát, amely akár 20 órányi üzemidőt is garantál. A Hitachi is 2005-ben kíván piacra dobni egy mikroüzemanyagcellát és egy ezzel kompatibilis PDA-t.

www.toshiba.com

COREL

CorelDRAW Domino

DOMINO

Rendelje meg vevőszolgálatunkon most!
Windows alapú, **választható magyar kezelőfelülettel.**

Codra Kft. • Corel Magyarországi Képviselet
1119 Budapest, Vahot utca 6.

Telefon: 06 1 481 2160 • Fax: 06 1 481 2162 • info@codra.hu • www.codra.hu

27.000 FT + ÁFÁ-TÓL
CORELDRAW DOMINO

Tudja-e? Az Euro pénztárakat is CorelDraw segítségével terveztek.

EURÓPÁBAN, MAGYARUL

GeoVision

Építsen most biztonsági megfigyelő
rendszert Geovision termékeinkből!

1-16 kamerás számítógépes megfigyelő
rendszerek, audió felvételi lehetőséggel,
hét különböző teljesítménnyel.

AlphaSonic

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:
AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel: 231-4090 Fax: 231-4099
e-mail: info@alphasonic.hu www.alphasonic.hu

www.geovision-hu.com

DISNEY

Miki egér, a számítógép

Láthatunk már Disney-figurás pótlókat, tolltartókat, poharakat – most pedig megérkezett az első Disney számítógép. Az álmokké PC természetesen a gyerekek számára készült. A *Dream Desk PC* a következőkből áll: a „szívét” egy 2,66 GHz-es Celeron D processzor képezi, a látványért pedig egy beépített hangszórókkal ellátott – Miki egér kinézetű – 14,1"-os TFT LCD felelős, ATI Radeon 9100 PRO IGP 3D grafikus vezérlővel megtámogatva. A 40 Gb-ás merevlemez, a 256 Mb-ás DDR RAM és a DVD-

Egy biztos: a Disney-gép kinézete megdobogtatja a gyermekek szívét

olvasó/CD-író gondoskodik a digitális Miki egér „memóriájáról”. Mindehhez digitális tollal felszerelt multimédiás billentyűzetet és gyermekkére méretezett

egeret is kapunk. Az operációs rendszer tekintetében semmi újdonságot nem várunk: *Windows XP Home* fut a gépen *Disneys háttérrel*. Természetesen a gép-

hez seregni Disney-szoftvert is mellékelnek: rajzolóprogramot, zenészerkesztőt és egy rakás egyszerűbb játékot. Ami ötletes, hogy az internet felől véde lesznek a csemeték, erről ugyanis többféle – internet, e-mail és pop-up – szűrő gondoskodik. Talán nem ér senkit meglepetés-ként, hogy a géphez számos kiegészítőt is vásárolhatunk, többek közt nyomtatót, digitális fényképezőt és videokamerát. A „gyerekek kedvence” a monitorral együtt 900 dollárért (körülbelül 190 ezer forint) vásárolható meg a tengerentúlon.

www.disney.com

ARTIFICIAL LIFE

Virtuális barátnő a magányos férfiaknak

Talán mindenki emlékszik a *Tamagochi*-ra, arra a híres-hírhedt apró kvarcjátékra, amelyben egy kis állatkát kellett napról-napra, óráról-órára nevelgetnünk, életben tartanunk. Nos, az alapötlet új formát öltött, egy cég ugyanis újszerű szolgáltatást kíván bevezetni a harmadik generációs, 3G mobiltelefonokra. Ha elfőizetünk rá, cserébe kapunk egy virtuális barátnőt, akiről állandóan gondoskodnunk kell. Mézes-mázosan kell csevegnünk vele, virágot, ajándékot kell vennünk neki. Ha nem ezt tesszük, hamar

Az Artificial Life szolgáltatása tálcán kínál barátnőt – igaz, csak virtuálisat...

csúnya veget érhet a románc. Ha sok focimeccset nézünk ahelyett, hogy vele foglalkoznánk, hamar elhanyagolva érzi magát, sőt még is sértődhet, aztán engesztelhetjük. Szexuális természetű beszélgetésekre persze ne álmodjunk, hiszen a cég az összes korosztályt célozza termékével. A lányok, asszonyok sem maradnak ki a virtuális partnerszolgáltatásból, ugyanis a cég 2005 elejére egy virtuális barátot is „üzembe helyez”.

www.artificial-life.com

FORCE FIELD WIRELESS

Festék rádióhullámok blokkolására

A számítógépünk, hozzáférési pontunk (access point) és egyéb vezeték nélküli berendezéseink által kisugárzott rádióhullámok könnyen átjuthatnak a falakon, ajtókon és ablakokon, s prédájává lehetnek a rosszindulatú egyéneknek, akik így felfohatják, módosíthatják vagy ellop-hatják adatainkat. Készült már tapéta, amely képes meggátolni a Wi-Fi jelek kijutását, de praktikusabb és esztétikusabb megoldást jelenthet a rádióhullámokat blokkoló festék használata. A

Csupán egy kis festék, és máris sokat tettünk vezeték nélküli hálózatunk biztonságáért

DefendAir Radio Shield egy speciális beltéri festék, amely megakadályozza a rádióhullámok átjutását a falakon, a plafonon és az ajtókon, így vezeték nélküli hálózat használata esetén nagyobb biztonságban tudhatjuk adatainkat. A festék a 100 MHz és 2,6 GHz közötti frekvenciatartományt tartja „belül”, de ha több rétegben hordjuk fel az anyagot, akár 5 GHz-ig is blokkolhatjuk a hullámokat.

www.forcefieldwireless.com

MEMÓRIAKÁRTYÁK
Nyúzópróba

Sokan azt gondolnák, hogy a vékonyabb memóriakártyák sérülékenyek. Nos, emiatt korántsem kell aggodniuk. Egy külföldi szaklap – a *Digital Camera Shopper* – a közelmúltban valóságos túlélepróbanak vetette alá az öt legnépszerűbb típust. Láss csodát, a *CompactFlash*, a *Secure Digital (SD)*, az *xD*, a *Memory Stick* és a *Smartmedia* kártyák meglepően jól teljesítettek. A teszt során kólabá és kávéba mártották a kártyákat, mosógép mosta tisztára őket, gördeszka hajtotta át rajtuk, vagy éppen egy hatéves kislúknak adták oda őket, hogy játsszon velük. A kártyák többsége túlélte eme megpróbáltatásokat. Mindössze két teszt volt, ahol többségük elvérzett: az egyikben kalapáccsal ütötték őket, a másikban pedig egy fára szögeltek szegényeket. Az érdekesség az, hogy az *Ontrack Data Recovery* szoftverrel az *xD* és a *Smartmedia* kártyákról még ekkor is képesek voltak megmenekíteni a tárolt fényképeket.

OEM

@ A problémám az, hogy nem tudok dönteni, hogy a Philips Acoustic Edge hangkárttyát vagy a Sound Blaster Audigy 2 ZS-t vegyem meg! Szerintem melyik éri meg jobban? Az Audigy 2 OEM-hez adnak drivert, illetve mivel adnak többet, mint a ZS-hez?

A legutóbbi, hangkárttyákkal foglalkozó tesztkünkben elég sok szempontból minősítettük a hangkárttyát ahhoz, hogy a vásárlásról, a bolt és az ár ismeretében, viszonylag könnyen lehessen dönteni. Ilyen esetekben azért nem döntünk szívesen, mert mindenkinek más az igénye.

Az OEM olyan eszközt takar, amelyet meghajtóprogrammal, de hozzáadott extrák nélkül forgalmaznak (VIVO-s videokártya esetén az alapvető kábelek azért általában megvannak), egy-egy komplett konfiguráció alkotórészeként. Itthon OEM eszközöket végfelhasználók is vásárolhatnak annak ellenére, hogy ezek az eszközök kifejezetten a komplett megoldásokat kínáló OEM cégek számára készültek. Ez azt jelenti, hogy a gyártó cég az OEM termékeihez nem ad extra programokat, azokkal az OEM forgalmazó látja el a végfelhasználókat, aki megfelelő jogokkal rendelkezik a szoftverekhez. A végfelhasználó tehát az OEM hardverekhez nem kap semmit, szemben egy teljes, dobozos változattal.

Infravörös port

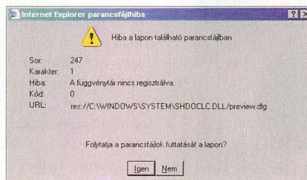
@ Vásároltam egy IrDA adaptert, hogy a telefonomról adatokat másolhassak a PC-re. Követtem a telepítési utasításokat, újraindítottam a gépet, fölismerte az új eszközt, frissítette az adatbázist. A Nokia PC-Suite is látja az IrDA adaptert. Látszólag minden rendben van, de mégsem fogadja az infravörös jeleket. Az Eszközkezelőben megnéztem, hogy van-e hardverütközés, de az is negatív. A gépre Windows ME rendszer van telepítve, és adapter USB portos. Lehetséges, hogy a portokra jutó áram lenne kevés? Az erőforrásnál azt találom, hogy az összes vezérlő áram 500 mA, ebből az internetes csatlakozó 100 mA-t fogyaszt, az IrDA pedig 440 mA-es. Segítseget előre is köszönöm!

A leírás szerint az 500 mA áram pontonként áll rendelkezésre, tehát az IrDA adaptert másik portba kell dugni, mint amelyikben az internetes csatlakozó található. A Windows egyébként jelezne, hogy túl nagy

az eszközök áramfelvétele, és kikapcsolná őket. Ha mégis ez lenne a probléma, akkor egy külön, saját tápegységgel rendelkező USB hub segítené, ha ezen keresztül csatlakoztatjuk a nagyfogyasztású eszközöket. Valószínűbbnek tartom viszont, hogy a Windows ME és az IrDA meghajtóprogramja nem szereti egymást, tehát jó lenne kipróbálni egy újabb meghajtót, netán az adaptert, de hogy tényleg ez a megoldás, annak kicsi az esélye. Annak viszont nagyobb, hogy az IrDA port adó-vevő egysége nem lát rá a telefon interfészére, netán a kommunikációs szabvány (FIR, SIR stb.) nincs jól beállítva.

Nyomatási gondok

@ Az Outlook Express-szel és az Internet Explorerrel vannak gondjaim, éspedig a nyomtatással. Ez a két program azonos nyomtatási modult használhat, mert ugyanaz a hiba jelentkezik mindkettőnél. (Helyesebben az Outlook Express használhatja az IE nyomtatómodulját, mert az e-mail nyomtatásokhoz ugyanazok az oldalbeállítási paraméterek ke-

Nem csak nyomtatáskor jelenhet meg script hiba, de a javítása remélhetőleg mindig ugyanaz

rülnek használatba, mint az IE-ben.) A hiba az, hogy egyik programból sem tudok egy idő óta nyomtatni, mert egy hibáuzenet ugrik elő. Amióta ez van, az IE-ben az oldalbeállítás sem hozzáférhető, ez is csak hibáuzenettel produkál. Szeretném tudni, hogyan szabadulhatnék meg ezektől a hibáktól? (Rendszer: Windows 98, Internet Explorer és Outlook Express 6)

Igaz, hogy az OE az IE nyomtatási modulját használja a HTML alapú levelekhez, ezért ha biztos, hogy más programok alól megy a nyomtatás, akkor a probléma tényleg az IE-ben található. A helyzet az, hogy a Microsoft már nem ajánlja a Windows 98 alá az Internet Explorer újabb verzióit, ezért valahogyan a jelenlegit kellene eltávolítani és új-

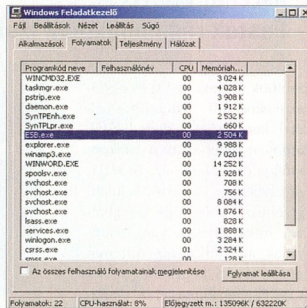
ratelepíteni. Talán a sima telepítés is megoldja a problémát. Egy jól működő rendszer nem szokott csak úgy elromlani egy napról a másikra, ezért a hibázóknak megkezelése körül telepített programok – mint közvetett hibaforrások – jöhetnek szóba. Ha lehet, először ezeket kellene eltávolítani, majd ismét megpróbálni a nyomtatást. Azt is meg kellene nézni, hogy fut-e a háttérben olyan program, amelyik bezavar (az egyszerű Ctrl+Alt+Del lenyomására előugró Feladatkezelővel ellenőrizhetjük, és kiléhetjük ezeket). Emellett egy Ad-aware vagy más „spyware-űző” program futtatása is megtalálhatja a zavaró programokat. Ha ezek után sem változik a helyzet, akkor csak az MSIE eltávolítása (talán van az interneten eltávolító, bár mi még nem találkoztunk ilyenel), és végül a Windows újratelepítése segít.

Ehhez csak annyit fűznék hozzá mint sok programot telepítő és töröl felhasználó, hogy a Windowst néha újra kell telepíteni. Nálam a Windows 3.1-et kb. félévénként, a Win98/Win98SE-t két-három havonta, a WinME-t öt-hat havonta, a Windows XP-t egy-másfél évente kellett ilyen-olyan, de általában a fentihez hasonló, megoldhatatlannak látszó problémák miatt újratelepíteni.

Windows XP kikapcsolás

@ Windows XP-t használok, eddig nem volt velem semmi gondom. Pár napja azonban a kikapcsolás nem működik rendesen. Most a Windows leáll ablak marad a képernyőn, és csak a bekapcsoló gombbal tudom kikapcsolni a gépet. Mi lehet a baj?

A leállást két ok hátrálthatja: vagy lefagyott a gép, vagy a Windows vár valamire, ami megakadályozza a kikapcsolás befeje-

A Feladatkezelőben látható folyamatok között keressünk szokatlan futó programokat!

zében. Ez lehet egy program, amelyik rejtve marad ugyan, de lefoglalja a rendszert. Ha a merevlemez működését jelző LED égve marad, akkor bizony a merevlemezrel lesznek gondok, nem ártana megnézni egy SMART monitorozó programmal (pl. Drive Sitter, CP CD-/DVD-melléklet 2004/05).

■ CPU órajel

@ A számítógép a bekapcsolás után a következő hibáüzenetet írja ki: „Warning! CPU has been changed or CPU Ratio changed fail. Please re-enter CPU settings int he CMOS setup and remember to save, before quit!”

Ha nincs megfelelő diagnosztikai programunk, akkor a Windows Vezérlőpult/ Rendszer megnyitásával megnézhetjük a CPU sebességét

Ha a DEL-t nyomom meg, akkor a BIOS-ba kerülök, ha pedig az F1-et, akkor továbbmegy a gép, és mindenféle hibáüzenet nélkül belép a Windowsba, és amikor használom, akkor sem jön elő semmiféle hibáüzenet. Van valami tipped, mi lehet ez? Windows ME-t használok. Annyit el tudok belőle olvasni, hogy a processzor (ami egyébként Intel Celeron 2,4 MHz, kb. 2 hónapja vettem eredeti csomagolásban) feszültségbeállításai van valami baj. Csakhogy fogalmam sincs, hogyan kéne visszaállítanom.

A megoldás az, hogy a BIOS-ba lépve állítsa meg a CPU frekvenciáját és feszültségét. Néha elég azt beállítani, hogy Celeron 2400 MHz. Ha nem vagyunk biztosak abban, hogy milyen processzort állítottunk be, vagy szeretnénk a gyári beállítást elérni (ami lassabb, de biztosan megy), akkor válasszuk a Load Setup Defaults vagy Load Defaults opciót, és mentjük el a változtatást (Save & Exit vagy F10 és Y), különben a gép indításakor mindig előjön a hibáüzenet. Hasonló az üzenet akkor is, amikor túlhúzzuk a processzort, és a BIOS alapértékekre áll be. Az

F1 esetén az alapértéken megy, de csak ennél az indításnál, a következőznél tehát ismét előjön az üzenet. Ha ezt a hibát nem tudjuk elhárítani, akkor forduljunk a kereskedőhöz.

■ Régi könyvelői program

@ Anyukám könyvelő, és a 10 éves gépét lecserelette. A régi gépen tiszta MS-DOS programok, illetve Windows 3.1 működött. Amikor az új gépet megvette, a merevlemezét particionáltam C: és D: meghajtókra, mert a régi gépben is szét volt szedve. Ezután egyszerűen a Copy parancsral átraktam a C:, illetve D: meghajtóról a programokat, illetve az anyagokat. Eddig ez nem is lett volna gond, csak elkövettem azt a hibát, hogy a Windows 98-as indító menüjét használtam, illetve az is maradt a gépen, és azzal indított el a programokat. Természetesen utána jöttem rá, hogy a Win 3.1 nem ismeri ezt, és nem indul el. Nem lenne nagy gond, de mivel azt is felmásoltam a lemezre, nem engedti az újabb verziójú Windowsokat felrakni (95-98-ME), hibát jelez az Win 3.1 miatt. A kérdés sem lenne, hogy hogyan és milyen program segítségével tudnám eltávolítani a régi 3.1-es Windows-t, vagy rátelepíteni a Win95/98-at. Bármelyik jó lenne! A Format szóba sem jöhet, mert a könyvelési programnak csak az eredeti változata van meg floppy-n, a frissítéseket nem kaptuk meg a cégtől a fent lévő könyvelési anyagról már nem is beszélve. Mit tehetek?

Mindenelőtt biztonsági másolatot kell készíteni a fájlokról, a DOS-os programok gond nélkül futnak, ha a könyvtárukban lévő minden fájl megvan, illetve a config.sys és az autoexec.bat a gyökérből.

A fenti operációs rendszer mindegyike DOS alapú, ezért lehet egy kicsit zajosnak a rendszerfájlokkal. A gyökériben lévő rejtett msdos.sys fájl boot részében létrehozhatjuk a BootWin=0 sort, ezzel DOS-ban indul a gép. A Bootlogo=0 nem jeleníti meg a logót, láthatjuk, amint a parancsok megjelennek, és végrehajdnak. A config.sys-beli bootmenüben létrehozhatunk egy DOS és egy Windows pontot, azzal a különbséggel, hogy ez utóbbi végére odaírjuk: WIN. Ennek hatására a Windows is elindul, egyébként pedig csak DOS-ban működik majd a gép, ahonnan a könyvelői program és a Windows 3.1 is elindul majd. A megoldás egyszerű, ha töröljük a Windows 3.1 könyvtárát, és újra felrakjuk Win31 könyvtáránál. Ha zavarná, akkor a Windows 98-at kell letölteni (rendszerindító lemez után egyszerű DEL-lel a könyvtárát),

Gond van a gépével?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek:

Köhler Zsolt:
zsolt.kohler@cpanorama.hu
Rosta Gábor:
gabor.rosta@cpanorama.hu
Higved Gábor:
gabor.higved@cpanorama.hu
Kérdéseiket természetesen internetes oldalunkon (www.cp.hu) is feltehetik.

Előfizetne, megrendelne?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2003-as Computer Panoráma, vagy szeretne különszámainkból, ez évi számainkból, könyveinkből rendelni, akkor forduljon teljesítési osztályunkhoz. Ugyancsak itt fizethet elő akár CD-s, akár DVD-s újságunkra.

Jancsó Emőke: 456-6964, terjesztes@cpanorama.hu
Kocsis Andrea: 456-6963, terjesztes@cpanorama.hu

Aktuális számunkról

Amennyiben kérdései volnának az adott lapszámmal kapcsolatban, keressse meg szerkesztőnket!

Bányai Ferenc:
ferenc.banyai@cpanorama.hu
Gyarmati László:
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

majd Win98 névvel újratelepíteni. A lényeg, hogy a két könyvtár ne egyezzen meg. Ezekkel a műveletekkel nem változtattunk meg semmit, csak a Windows könyvtárakat, így csak az abban lévő fájlok (pl. levelezés) veszhetnek el. Ezért is kell a biztonsági mentés, hogy legalább a nem rendszerszintű fájlokat vissza tudjuk nyerni.

Hardveres és szoftveres gondjainkkal, problémáinkkal, valamint az újságunk tesztjeivel kapcsolatban leveleiket az alábbi e-mail címre várjuk: zsola@cpanorama.hu, illetve postai úton is elküldhetik őket (Köhler Zsolt, Computer Panoráma Kft. 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.)

Anémet PC-gyártó, az *Escom* 1994-ben mindazt megvásárolta, ami a nagy múltú cégből megmaradt, és *Commodore* márkanév alatt Pentium PC-k forgalmazásába kezdett. Aztán az *Escom* is csődbe ment, és egy újabb európai számítógépgyártó, a holland *Tulip* tette rá a kezét a névre 1997-ben. A *Tulip* más cégeknek is licencelte a jól csengő márkanévet, így fordulhatott elő az, hogy a kilencvenes évek végén már *Commodore* jelzéssel ellátott iratmegsemmisítők is napvilágot láttak. Most, nyolc évvel a *Commodore*-hagyaték

A C64 DTV – alakja ellenére – egy komplett játékkonzol, amelyet közvetlenül a tévékészülékhez köthetünk

nyokra épít a cég, de újszerű készülékek formájában is találkozhatunk majd „echt” *Commodore* termékekkel. A *C64 DTV* (Direct-To-TV) például egy játékkonzol lesz, amely egy régmódi analóg joystickre emlékeztet. Nekünk nem is lesz más dolgnak, minthogy megragadjuk e joysticket, a tévéhez kössük – és már játszhatunk is a 30 klasszikus C64-es videójáték egyikével. A gazdag kínálatban többek közt a *California Games*, az *Impossible Mission* vagy a *Pitsop II* is helyet kap, ám 320x200-as felbontásnál nagyobbabrt természetesen most se várjunk. A

Régi-új ismerős

A *Commodore* márka a hasonló nevű cég 1994-es megszűnése után több alkalommal is újjáéledni látszott. Bár a próbálkozások sorra elháltak, most valami átfogó van készülöben: a patinás név a jelek szerint számos modern és nosztalgikus terméken tűnik fel újra.

mPET: flash-memória alapú digitális zenelejátszó a Commodore-tól

felvásárlása után a holland cég egy portált hozott létre, amelyen seregnyi terméket kíván értékesíteni a legendás márkanév alatt. A *CommodoreWorld* portál (www.commodoreworld.com) négy kategóriába csoportosítva kínálja a XXI. századon *Commodore* termékeit.

Játékok

A ma már jócskán húsz év felett járó egykori felhasználók többsége nosztalgiával tekint vissza a „hőskor” olyannyira kedvelt C64-es játékaira. A *Commodore C64*-es gép a háztartások jelentős hányadában „a” számítógépet jelentette.

A portál *Játékok* szekciójában legálisan tölthetjük le a kedvenc játékaikat. Természetesen ehhez emulátorokat is telepíthetünk, mégához nemcsak PC-re, hanem *Pocket PC*-re, sőt mobiltelefonra is. A cég azt ígéri, hogy a nyár végétől fokozatosan egyre több és több játékot tesznek elérhetővé.

Zene és filmek

A *CommodoreWorld* a filmek és zenék letöltését is népszerűsíteni akarja, és Európában az elsők között akar lenni ezen a viszonylag még kiaknázatlan területen. A portál a

Hardver

A termépaletta legizgalmasabb részét minden bizonnyal a hardverek jelentik. Ezen a téren is a régi C64-es hagyomá-

Az eVIC határozottan az iPod babérajaira pályázik

nemzetközi kiadók (*Sony Music*, *EMI*, *Warner*, *BMG*) választéka mellett a helyi lemezcégek portékáját is kínálni fogja. Az ígéretek szerint az elkövetkező hónapokban félmillióra növelik a kínált felvételek számát. A számok WMA formátumban lesznek elérhetőek DRM (digitális jogkezelés) mellett. A felhasználó a dalok kifizetésével jogot nyer arra, hogy PC-n, illetve mobilkészülékön lejátsza, valamint CD-re írja őket. A szolgáltatást az első holland fizetés online zene szolgáltató, a *Yeahronimo* nyújtja majd.

Adathordozók és cscecsebecsék

A *Commodore* emblémával ellátott adathordozók – CD-R, CD-RW és írható DVD lemezek – többek között számítanak újdonságnak, hiszen túlnyúl nyugatabbra már kaphatók egy ideje, de a cég *Commodore*-os pótlók, pulóverek és más „lojalitást” kifejező termékek értékesítését is tervezi.

meglepő alakú játékkonzol négy ceruzaelemmel működik majd, és mindössze 30 eurót (8000 forintot) kérnek érte.

Több eszköz neve is a régi időket idézi: a hajdan oly népszerű gépeket (*PET*, *VIC-20*) új alakban látjuk viszont. Az *iPET* egy flash-memória alapú háttértár, amely természetesen *Commodore*-színekben pompázik, s két változatban lesz kapható: 128, illetve 256 Mbájtos kivitelben, USB 2.0-s felülettel. Az *mPET* már egy izgalmasabb termék: egy dizájnos digitális zenelejátszó, amely adattárolásra is használható. A 128 vagy 256 Mbájtos eszköz ceruzaelemmel működik, az MP3, WMA, valamint WAV formátumokat támogatja, és még FM-rádiót is tartalmaz.

A legérdekesebb modell kétségtelenül az *eVIC-20* lesz, amely nem más, mint egy mezevlemez zenelejátszó. A készülék ugyanazokat a formátumokat támogatja, mint az *mPET*, de a firmware frissítésével újabb formátumok kezelésére is megtanítható. A készülék 128x64 pixel felbontású, háttérvilágított LCD kijelzőt kapott, valamint egy jó minőségű fülhallgató is jár hozzá. A 20 Gbájtos háttértárral felszerelt *eVIC* mindössze 145 grammot nyom, és 10-15 óra üzemidőt kínál egy feltöltéssel. Külön érdekessége, hogy hangot is rögzíthetünk vele.

CsönDES ÁRON

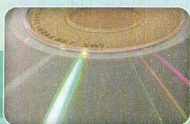
Elindult a CopyDigital szolgáltatás,
mely az ország számos pontján
nyújt segítséget minőségi CD/DVD
sokszorosításban, nyomtatásban.

copy digital

CD/DVD sokszorosítás

digitális lemezek kis példány-
számban, rövid határidővel

CD/DVD gyártás

digitális lemezek több ezer
darabos megrendelés esetén

CD/DVD nyomtatás

tintasugaras, hőtranszferes nyomtatás,
professzionális felületkezelés

Névjegy CD készítés

egyedi, digitális névjegy

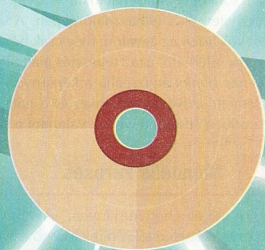
Shape CD készítés

digitális reklámanyagok,
promóciós CD-k

Csomagolás

hagyományos és különleges
tokok

www.copydigital.hu
info@copydigital.hu

Multimédia Magyarország Kft.
1116 Bp., Fehérvári út 108-112.
Telefon: (+36 1) 463 90 20
Fax: (+36 1) 204 73 34

Intelligens kereső

Egy kis angol cég új és izgalmas keresőalkalmazással állt elő. A termék újdonsága intelligenciájában rejlik. A blinkx ugyanis nem tesz mást, mint automatikusan elvégzi helyettünk a keresést: még azelőtt elérhetővé teszi számunkra a kapcsolódó információkat, hogy egyáltalán kérnénk tőle.

A szoftver működése bizonyos mértékű intelligenciáról árulkodik: a program öntanuló algoritmusokkal elemzi a felhasználó által megtekintett dokumentumokat, és az azokban található tartalommal kapcsolatos információkat gyűjt az interneten és a felhasználó gépén. A telepítést követően az egyelőre még csak béta állapotban elérhető, azaz fejlesztés alatt álló, ingyenes *blinkx* átvizsgálja a képernyőn megjelenített szöveges tartalmat, és a háttérben, csendben átfűsüli a webet, valamint a számít-

talunk megtekintett szöveg tartalmát az algoritmus segítségével kielemezte, és kiválasztotta azokat a szavakat, amelyekre rákeresve kapcsolódó tartalmat talált.

Otthon is kutakodik

A keresés a blinkx esetében jóval többet jelent a weboldalak szimpla átfűsülésénél. A szoftver ugyanis indításkor indexeli a meglévő szöveg tartalmát, és így kereséskor azt is ellenőrzi, hogy saját merevlemezünkön van-e kapcsolódó információ. Az átfűsülés pedig meglehetősen alapos, mivel több mint 200 médiatípust vizslat át a program, többek között a Word, Excel és PowerPoint dokumentumokat, az e-mail csatolmányokat, a PDF fájlokat, sőt még a videó- és hanganyagokat is.

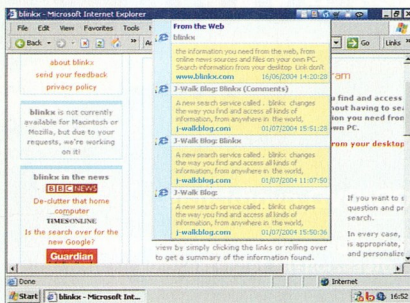
Messze még a felntötkör...

Bár az öt működtető technológia valóban jövőbe mutató, a blinkx egyelőre még gyerekcipőben jár: a kínált weboldalak gyakran nem kapcsolódnak a témához, és a termék csatornában is gyakran található olyan produktumok, amelyeknek semmi közük nincs az olvasott szöveg tartalmához. Azt is gondolhatnánk, hogy az algoritmus nem dolgozik kellő hatékonysággal, azonban a fejlesztők szerint csupán arról van szó, hogy blinkx egyelőre még nem rendelkezik átfogó adatbázissal. A *Google* találatai például azért olyan pontosak, mert a híres-neves kereső immár négy milliárd oldalt indexelt, így az internet nagy részét felöleli.

Szélesedő platformkínálat

A blinkx tesztünk időpontjában az *Internet Explorer* és a *Mozilla/FireFox* böngészők alatt volt használható, *Opera*hoz írt változatáról egyelőre nincs hír. A blinkx pillanatnyilag kizárólag Windows 2000 és XP alatt fut, de a készítőket a közeljövőben támogatni kívánják a Windows régebbi verzióit és a Mac-et is. További információk: www.blinkx.com

Csöndes Áron

A kívánt csatorna (jelen esetben a weboldalak) ikonjára rákattintva elénk tárul a talált információhalmaz

tógépünket kapcsolódó linkek után kutatva. Ahogy tovább haladunk a szövegben, görgetjük a képernyőt, e linkek folyamatosan változnak, frissülnek. A keresést azáltal zavarják, hogy kijelölünk egy adott szót, fogalmat vagy bekezdést – ekkor a blinkx csak és kizárólag a kijelölt szövegrészhez kapcsolódó információkat jeleníti meg.

Hatfelé húz

A blinkx működése a következőképpen fest a gyakorlatban: fűtatóskor a képernyő jobb felső sarkában megjelenik egy kicsiny eszköztár, hat darab ikonnal. A kis ikonok időről-időre szűrőből kékre válva „megelevenednek.” Ez azt jelzi, hogy az alkalmazás az ikonnal jelölt csatornában kapcsolódó anyagot talált. A blinkx jelen állapotában hat csatornában kutat releváns információkat után: a helyi merevlemez, az általános weboldalak, a webes hírforrások anyagában, a webes videóanyag között, a blogokban és az eladásra kínált termékek között. A szürke ikonok kékre változása azt jelzi, hogy a program információt talált az adott csatornában: az ál-

TIPP Manuális keresés

A blinkx hagyományos, „manuális” keresését is kínálja. Ehhez a rendszertálcán helyet foglaló blinkx ikonra kell kattintanunk. A keresőablakban megadhatjuk a kulcsszót, és a program – akárcsak a felhasználó, és ehhez kapcsolódó adatokkal látja el. A Longhorn megjelenése azonban még meglehetősen távoli, így a blinkx idővel jelentős ismertségre tehet szert, és sokat is fejlődhet még.

Lépéselőnyben

A blinkx működését tekintve erősen emlékeztet arra a megoldásra, amelyen a *Microsoft* mérnökei is dolgoznak. A *Windows* következő generációjában, a *Longhorn*ban ugyanis az ígéretek szerint egy olyan funkció is helyet kap majd, amely magától felismeri, mi érdekli a felhasználót, és ehhez kapcsolódó adatokkal látja el. A Longhorn megjelenése azonban még meglehetősen távoli, így a blinkx idővel jelentős ismertségre tehet szert, és sokat is fejlődhet még.

SZÁMÍTÓGÉP-ALKATRÉS Z NAGYKERESKEDELEM

Több ezer termék
raktárunkban!

Előreszerelt (lista áron) és
egyedi konfigurációk!

Futárszolgálatunk
Br. 150.000Ft
felett **INGYENES**
az ország egész területén!

CITY SMS szolgáltatásunk
napi információt szolgáltat
a vásárlástól a garanciáig,
INGYENI!

Az Interneten. Kliens
programunk segítségével
vásárolhat a valós
készlet alapján!

Garanciális szervizünk
azonnali teszteléssel
és akár cseregaranciával!

Legyen Ön is viszonteladónk és használja ki szolgáltatásainkat!

Disztribúcióink: Abit alaplap és videokártya. TakeMS memória. Infineon memória. Sparkle videokártya. HIS (Excalibur) videokártya. Proview monitor. PrimeCooler

Unitel City
Computer Distribution

PC DIRECT
KONZORCIUM

Sulinet express
www.pcdirect.hu

1139 Budapest, Forgách u. 19.
Ügyfélszolgálat: (06 1) 239-4800
E-mail: unitelcity@unitelcity.hu
WEB: www.unitelcity.hu

Nyolc óra szórakozás

A DVD minden várakozást felülmúló sikere a fejlesztőket is szorgosabb munkára készíti. A jelenleginél nagyobb tárolókapacitás mellett a legfontosabb cél a digitális tartalmak szerzői jogainak a védelme. Ezt a célt szolgálják az eldobható DVD-k is.

A DVD-k legkiterjedtebb alkalmazási területét a videófilmek kiadása jelenteti. A már eredetileg is jóval gyengébb kép- és hangminőségű VHS szalaggal szemben a DVD védele még a sokadik lejátszás után is tökéletes minőséget produkál.

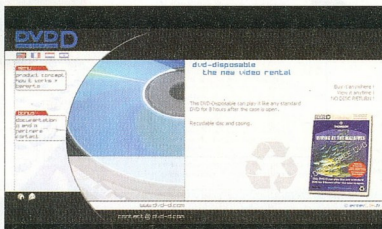
A szerzői jogok fokozott védelme is erre az adottságra vezethető vissza, hiszen a DVD sokadik digitális másolata is ugyanolyan tökéletes lesz, mint az eredeti. Sokáig ez hátráltatta a kölcsönzést is, ma már azonban a videotékákban több a DVD, mint a VHS.

A DVD-kölcsönzéssel azonban sok a gond, mivel komolyabb befektetést és adminisztrációt igényel. A legtöbb téka nem képes elegendő példányt vásárolni a legújabb megjelenésekből, így gyakran csak előjegyzésre lehet hozzájutni az újdonságokhoz.

A DVD-D működése

A DVD-D pontosan úgy működik, mint egy általános DVD, amíg a lejátszás tart. Amíg nem telik le a nyolc óra, akár többször is megnézhetjük a filmet. Amint letelik az idő, a DVD-lejátszó azt fogja kiírni: „NO DISC”.

A termék *blister* csomagolású. A felhasználónak ki kell nyitnia a tokot, eltávolítania a fedőréteget a lemeztől, majd behelyeznie azt a lejátszóba. Amint a csomagolást kinyitottuk, a visszaszámolás elkezdődik. Használat után mind a lemezt, mind a tokját újrahasznosíthatjuk.

A gyártó weboldala

Az ideális megoldás

Az ötlet kézenfekvő és egyszerű: az *el-dobható DVD*, amelynek az ára nem több, mint egy kölcsönzésé, s amelyet megnézés után nem kell visszavinni.

A DVD-D olyan, mint a hagyományos DVD, azonban a csomagolás kibontása után csak néhány órán keresztül használhatjuk. A csomagolás bármikor kinyitható. A vásárlást követően azonnal, egy nap múlva, egy hét múlva, egy hónap múlva vagy néhány év múlva. Az önmegsemmisítéshez a visszaszámolás csak a kibontás pillanatán kezdődik.

Előnyök hosszú sora

A technológia minden típusú DVD-lejátszóval (asztali DVD-vel, DVD-ROM-mal, DVD-játék lejátszóval) kompatibilis, s nem igényel semmiféle hardvercserét. A DVD-D lemezt nagyon könnyű használni: csak kinyitjuk a csomagolást, behelyezzük a DVD-lejátszóba, és már nézhetjük is. A DVD-D teljes DVD-élményt kínál: digitális

Az első DVD-D lemezek egyike, a csomagoláson jól olvasható: csak nyolc órán keresztül használható

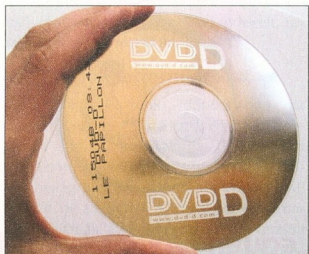
minőséget és hangzást, a nyelv és az interaktivitás kiválasztását, lassítást, tekerést előre hátra. Egyszóval *nyolc órán keresztül pontosan olyan, mint egy hagyományos DVD*. A DVD-D lemezen bármilyen tartalom elérhető, filmek, videojátékok, szoftverek.

A DVD-D technológia a videófilm-kölcsönzéshez hasonló élményt nyújt, de fokozott szabadságot is biztosít.

A DVD-D teljes mértékben környezetbarát és újrahasznosítható. Teljes mértékben biztonságos a felhasználó, a DVD-lejátszó és a környezet számára.

Előnyök

A DVD-D lemez mind a fogyasztóknak, mind a tartalomtulajdonosoknak, mind pedig a videokölcsönzőknek előnyös. A vásárlók ugyanannyit fizetnek érte, mintha kölcsönöztek volna a filmet, ugyanakkor nem

Nyolc órán keresztül ugyanúgy használhatjuk a lemezt, mint egy hagyományos DVD-t

kel visszavinnük a lemezt, nincs késedelmi díj, nem kell regisztrálnunk magukat. A filmek beszerzése még kényelmesebb, hiszen a DVD-D lemezeket akár a nagyobb üzletekben (automatákóbi, szupermarketekben a pénztárnál, benzinkutaknál, a zöldségesnél) is meg lehet vásárolni. A lemezeket bármikor megvásárolhatjuk, a nyolc órás érvényességi idő nem a vásárláskor, hanem a kibontásakor kezdődik. Az sem utolsó szempont, hogy a sokszor kölcsönzött DVD-ktől eltérően a DVD-D mindig vadonatúj, karc- és sérülésmentes.

A DVD-D egy újabb kereskedelmi csatornát jelent a filmek szerzőijog-tulajdonosainak, méghozzá olyat, amelynél *biztosíték van arra nézve, hogy a lejáratú idő után a lemezen lévő adatok többé nem lesznek hozzáférhetőek.*

A videóteka tulajdonosok csökkenthetik a költségeiket, mert nem kell nagy példányszámban megvásárolniuk a legújabb megjelenéseket, ugyanakkor egyszerűbb a menedzsment is: nincs regisztráció, nem kell a lemezek visszavételével foglalkozni, nincsenek megromlott lemezek.

Programozható önmegsemmisítés

A DVD-D lemez különlegessége a *speciális bevonat*, amely a hagyományos DVD-re kerül. Ez a réteg a csomagolás kibontásakor a lemezzel érintkezve oxidálódni kezd, és a beállításától függően

Miért pont nyolc óra?

A DVD-D technológia hosszabb lejátszási időtartamot tesz lehetővé, de szerzői jogvédelmi és marketing okokból a DVD-D projekt a nyolc órás időtartamot preferálja, miután a DVD-D csomagolását kibontják.

A nyolc órás lejátszási idővel a fagyasztó egy egész estén és éjszakán keresztül vagy egy napon keresztül nézheti a filmet.

A következő reggelen a DVD-D lemezt nem lehet már lejátszani, és nem lehet

eladni sem, vagy ingyen odaadni barátoknak, kollégáknak, rokonoknak.

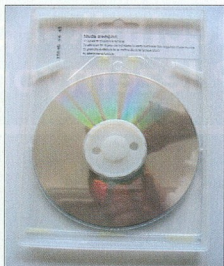
Ezen felül a DVD-D koncepció lehetővé teszi a fagyasztó számára, hogy bármikor élvezhesse a tartalmat a lemez megvásárlását követően, és nem igényli a lemez visszavételét, megkímélve a fagyasztót egy felesleges úttól. Ennek ellenére jelentős időtartamot kínál a fagyasztó számára, akinek teljes nyolc óra áll rendelkezésére, hogy megnézze a filmet.

8-24 óra elteltével teljesen olvashatatlaná teszi a lemezt. A folyamat megfordíthatatlan. A törlőrendszer hamisítása technikailag és gazdaságilag lehetetlen. Miután a vissza-

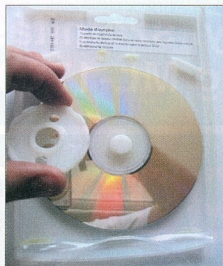
számoló eljárás elkezdődött, nem lehet jeltőlően beavatkozni, nem lehet megjavítani a lemezt, mint az oxidációs folyamat olvashatatlaná tette azt.

A lemez megjavítására alkalmas megoldások nagyon bonyolultak lennének. Minden megoldás, amelynek az a célja, hogy a lemezt állandóan lejátszhatóvá tegye, szélsőségesen bonyolult és drága, ha egyáltalán valaha is sikerülhetne. Mindazonáltal a javítás költsége sokkal magasabb lenne, mint egy állandóan lejátszható DVD költsége, így ez soha nem adhat okot arra, hogy bárki is ilyet tegyen. A DVD-D egy új koncepció előfutára, amely jelentős változásokat hozhat a videofilmkölcsönzésben.

Tommy R. Fischhoff

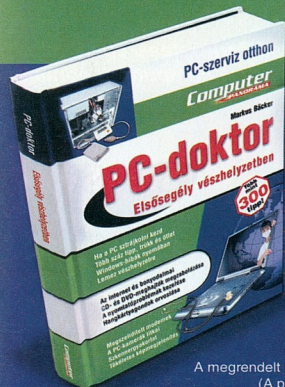

Amíg nem érintkezik levegővel a DVD-D lemez, addig nem indul a visszaszámítás

A doboz kinyitása után mindenekelőtt el kell távolítani a légmentes zárat

Több száz tipp, trükk és ötlet közel 500 oldalon!

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 Internet: www.computerpanorama.hu/ebolt
 Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
 E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Ára: 3990 Ft

- Ha a PC sztrájkolni kezd
- Windows-hibák nyomában
- A nyomtatóproblémák orvoslása
- Szenkernyagorlatok
- Tökéletes képmegjelenítés
- Megszelídített modemek

A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Második kiadás!

Sprinteljen rá a Samsung printerekre!

12 Computer Panoráma
12 ajándékkönyv
36 CD-nyi számítástechnikai program
+ Samsung ML-1710P lézernyomtató

49 900 Ft

Telefon: 06-1-456-6964
E-mail: terjesztes@cpanorama.hu
Internet: www.computerpanorama.hu

SAMSUNG

Az akció a készlet erejéig érvényes!

A fenti ár a CD-mellékeltes Computer Panoráma előfizetésre vonatkozik.

Ajánlatunk az előfizetés meghosszabbítására is érvényes!

A DVD-melléklettel megjelenő Computer Panoráma előfizetés Samsung ML-1710P lézernyomtatóval mindössze 59 900 Ft.

Computer Panoráma. Otthon a számítástechnikában.

Samsung ML-1710P lézernyomtató

**2 év
garanciával**

**Díjtalan
házhoz szállítás!**

Nyomatási sebesség: 16 lap/perc

Felbontás: 600x600 dpi

Memória: 8 MB

Csatlakozási felület: Párhuzamos és USB 1.1

Kompatibilitás: Win 98/ME/2000/XP, Linux OS, Mac (Mac OS 8.6 felett)

Papírméret: A4, A5, B5, COM10, C5, DL, 3"x5"

A festékkazetta kapacitása: 3000 lap 5%-os lefedettségénél

Garancia: 2 év

Ne késlekedjen, rendelje meg most!

06-1-456-6964

Adatok a süllyesztőben

Sajátos módon az adatok biztonságos megsemmisítése legalább akkora probléma, mint a biztonságos megőrzésük. Gondoljunk csak arra az esetre, amikor a *Microsoft* ellen éppen a cég által kislejtett merevlemezeken bukkantak bizonyítékokra. Úgy tűnik, a szoftveróriásnál nem tudták, hogy a törölt merevlemezről megfelelő technológiákkal előbányászhatók még adatok, így az ellenük folyó perhez tulajdonképpen maguk szolgáltattak bizonyítékokat. De más cégek is beleestek már ebbe a csapdába, amikor kislejtett winchestereiken és floppylemezeiken bizalmas információkat szórtak ki a szemébe. A biztonságos adatmegsemmisítés jól jöhet például akkor, ha bérbe adjuk, leselejtezzük, esetleg értékesítjük régi gépeinket.

Ugyancsak érdemes gondosan eljárni, amikor lecseréljük komplex adattároló és archiváló rendszereinket, de a feleslegessé vált CD- és DVD-lemezek is sok bizalmas információt tartalmazhatnak. Talán meglepőnek tűnik, de a szervizbe beadott számítógépekkel, adattárolókkal is érdemes óvatosan bánni, és természetesen az a legjobb, ha ezekről véglegesen sikerül eltüntetnünk a kényes biteket.

Az adatmegsemmisítés háromféleképpen történhet. Az úgynevezett szoftveres megsemmisítés olyan esetekben vezethet eredményre, amikor a merevlemeznek az adatok eltüntetése után is működőképesnek kell maradnia. Az úgynevezett demagnetizálás akkor alkalmazható, ha a merevlemez működésképtelenné kell tenni, ám az eszköz maga a készletgazdálkodás miatt mégsem semmisíthető meg. Az optikai és magnetooptikai lemezek adatmegsemmisítése speciális célgéppel történik, ami magát az adattárolót is működésképtelenné teszi. Amennyiben szükséges, akár igazságügyi szakértői nyilatkozatot is kérhetünk az igazolás mellé, amely azt bizonyítja, hogy a megsemmisített adathordozókról nem állítható helyre az adat. Mivel a bizalmas adatok a kormányzatnál, illetve a hadseregnek a legfontosabbak, jó ajánlás lehet, hogy a Kürt adatmegsemmisítési technológiája számos nemzetközi szabványnak megfeleljen.

Menteni a menthetőt

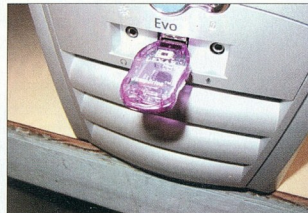
Az információ manapság értékesebb a „vasnál”, hiszen míg egy cég a tönkrement számítógépeit, monitorait könnyedén pótolhatja, a merevlemezben tárolt információk elvesztése nehéz helyzetbe sodorhatja. A megégett, elázott, összetört tárolókból – mint látni fogjuk – még jó eséllyel kinyerhetők a létfontosságú adatok.

Könyvelési adatok, címlisták, partneradatok. Csak néhány példa arra, hogy milyen kényes adatokat tárolunk digitális formában, ha pedig ezek elvesznek, az akár egy cég teljes csődjéhez is vezethet. Gondoljunk csak a *New York-i World Trade Center* elleni merényletre, amikor a romba dőlő épületben számos szerverfarm is elpusztult, így ideiglenesen több információtechnológiai és bróker cég is leállni kényszerült.

Az ilyen merényletek esélye persze csekély, ám mégis sok merevlemez, floppy, CD- vagy DVD-korongot ér olyan „baleset”, ami miatt a rajtuk lévő adatok látszólag végérvényesen elérhetetlenekké válnak. Első hallásra furcsa, de akár egy megégett, elázott, összetört merevlemezről vagy floppyról is megmenthetők még az adatok, feltéve persze, hogy az adathordozó azonnal szakavatott kezekbe kerül. Házilag próbálkozni azon-

A népszerű *drive-ok* gyakran kulcsfontosságúkat figyelnek, így azután könnyen megsérülhetnek

Sokan a floppy és a CD helyett ma már *pen drive-okat* használnak

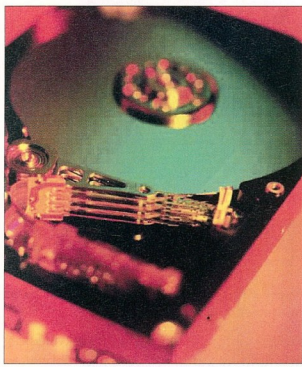
ban nem érdemes, ugyanis minden ilyen kísérlettel csökken annak az esélye, hogy valamirevaló információkat csalhatunk ki tönkrement adattárolókból. Amennyiben tehát beütött, forduljunk inkább szakemberhez, aki a felismerhetelenségig megrongálódott masinárból is képes adatokat menteni. Szerencsére nem is kell túl messzire mennünk, hiszen a magyar *Kürt Computer* nevét az egész világon ismerik.

Ha beüt a baj!

Az adattárolók és adathordozók, mint az elektronikai eszközök általában, rosszul bírják a tüzet, a vizet és a sugárzó hőt, de persze egy erős ütés is komoly kárt okozhat bennük. A mágneslemez és a mágneses szalag persze a szokásosnál is érzékenyebb jószág, hiszen akár a trólik és a villamosok elektromágneses mezője is kárt tehet bennük. A DVD- és a CD-lemezek már jobban bírják a strapát, ám ha megkarcolódnak, eltörnek, esetleg megolvadnak, égvégtelen lesz számukra.

A digitális fényképezők, kamerák és mul-

A winchesterek olvasófeje is érzékeny eszköz

timédiás mobiltelefonok terjedésével a memóriakártyák szerepe is felértékelődött, így ma már ezekről is mentenek meg adatokat. Ugyanez a helyzet a mind népszerűbb USB pen drive-okkal, már csak azért is, mert ezek gyakran kulcstartókon, öveken fityegnek, így könnyebben éri őket baj.

Az, hogy az adatmentés végül mennyit kóstál, az adathordozó fajtájától is függ. Egy sérült 3,5 vagy 5,25 colos floppyról, illetve CD-lemezről a Kürtnél nettó 25 ezer forintért mentik le a rajta lévő adatokat, míg egy DVD korongnál ugyanez 50 ezer forintba kerül. Az SD, XD, Smart Media és Compact Flash memóriáknál az ár a mérettel arányosan nő, azaz 1 Gbájt alatt minden megkezdett 256 Mbájt 25 ezer forintba kerül, e fölött pedig minden újabb Gbájtért 50 ezer forintot kell fizetnünk.

Jó tudni, hogy bármi történjen is gépünkkel – ázzon el, égjen meg, vagy egyszerűen csak romoljon el –, az újraindításokkal és a szoftveres próbálkozásokkal csak ronthatunk a dolgon. Általában igaz, hogy minél tovább próbálkozunk mi magunk, annál nehezebb dolga van a profi mentőcsapatnak, azaz annál több technológiát és időt igényel a munka, ami majd persze az árajánlatban is érezhető lesz.

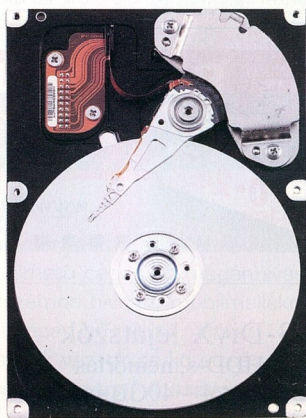
Míg az imént említett adathordozóknál az adatmentésnek egységes tarifája van, a merevlemezek és mágnesszalagok esetében az ár a probléma bonyolultságának a függvénye. Sokat elárul a várható kiadásról, hogy a cég adatai szerint a közel kétezer merevlemez adatmentésének átlagára nettó 227 ezer forint volt. Az esetek 90 százalékában a mentések ára 40 és 370 ezer forint közé esett, ám minden tizedik mentés ennél lé-

nyegesen többbe került. Ezek többnyire az átlagosnál nagyobb kapacitású merevlemezek vagy több eszközből álló redundáns rendszerek, például RAID szerverek, esetleg különleges tárolásközök, például magneto-optikai lemezek, mágnesszalagok voltak.

Nem spórolhatunk azzal sem, ha a merevlemezről csak az adatok egy részére van szükségünk, ugyanis ekkor is az egész rögzített adattömböt állítják helyre.

Természetesen az is lényeges, hogy mennyi idő alatt juthatunk hozzá az elveszetteknek hitt információkhoz, hiszen egy könyvelőiroda a pénzügyi adatok híján gyakorlatilag teljesen megbénul. A „kürtösök” floppyról, CD-ről, DVD-ről és flashről általában egy munkanap alatt elvégzik az adatmentést, ám tízből egy esetben a procedúra tovább tart, de erről telefonon időben tájékoztatnak bennünket. Ha nagyon sürgős a dolog, kérhetünk SOS adatmentést is, ám ez természetesen többbe kerül, de ilyenkor napszaktól, munkaidőtől és időjárástól függetlenül azonnal hozzálátunk az adatmentéshez.

Amennyiben merevlemezünket vagy mágnesszalagunkat érte baj, akkor a tényleges adatmentés egy szakvélemény kiállítására előzi meg, amiből megtudhatjuk, hogy van-e elméleti esélye az adatmentésnek, azaz egyáltalán létezik-e értelmezhető mágneses jel? Amennyiben van még ilyen jel a korongon vagy a szalagon, akkor ki kell választani a mentéshez leginkább megfelelő technológiát, ugyanis ennek függvénye, hogy milyen határidővel, mennyiért vállalják a munkát. Mivel ez nem éppen olcsó mulatság, ilyen-

Ha az adathordozó felületének legfeljebb egy százaléka sérült, akkor az adatok 100 százalékosan helyreállíthatók

Legális hackerek

A fenti szóösszetétel csak első látásra tűnik ellentmondásosnak, hiszen aki számítógépes rendszereket, hálózatokat tör fel, általában nagyon reménytelen teszi. Ám hiszen győzhető meg egy cég arról, hogy az általa használt biztonsági megoldások valóban hatékonyak, és valóban feltartóztatják az illetéketlen behatolókat? Éppen erre szolgál az úgynevezett *legális hackelés*, amikor a biztonsági cég szakemberei a hackerekhez hasonló módszerekkel teszik próbára az adott rendszert, mintegy feltérképezve annak védelmét, illetve gyenge pontjait. A biztonsági cég ilyenkor természetesen szigorúan a szerződésben foglaltak szerint jár el, az esetleges következményekről előre tájékoztatja a megrendelőt, a végeredményről pedig részletes, írásos jegyzőkönyv készül.

kor még eldönthetjük, hogy megéri-e nekünk a borsos árat az elveszett információ. Ha igen, akkor megkezdik a tényleges adatmentést. Nem árt tudni, hogy az adatokat új adathordozóra, igény szerint CD-n, DVD-n vagy merevlemezre kapjuk meg, a régi masinát pedig egészen addig megőrizzük, amíg ellenőrizük, hogy mindent rendben visszakaptunk-e.

A merevlemezek és mágnesszalagok esetében két szolgáltatási csomag közül választhatunk. Az úgynevezett *normál csomag* 12 ezer forintot kóstál, itt a problémás adattárolót a Kürt telephelyére nekünk magunknak kell bevinnünk, a szakvéleményt és az árajánlatot pedig három munkanap múlva kapjuk kézhez. A *premiум csomag* ezzel szemben 60 ezer forintot kiadást jelent, ám itt az eszköztér házhoz jönnek, Budapesten a megrendeléstől számított 2-4 órán belül, míg vidéken a cég gyorsposta partnere 4-24 órán belül érkezik meg hozzánk. A szakvélemény és az árajánlat az eszköz beérkezésétől számított 24 órán belül elkészül, az adatmentés aktuális állásáról pedig naponta, telefonon tájékoztatnak bennünket.

Amennyiben sürgős, úgynevezett SOS segítségére van szükségünk, akkor – mint már említettük – azonnal megkezdik az adatmentést, így a szakvéleményezés elmarad. Ebben az esetben nincs szabott ár, azaz az eset bonyolultságától függően állapítják meg a tarifát, ha pedig az adatmentés sikertelen, az ár 20 százalékát akkor is ki kell fizetnünk.

Miért veszik el az adat?

■ *Az adat nincs az adathordozón, az- az letérlődött.* Ilyenkor az adatokat legfeljebb megsírhathatjuk, ugyanis a legjobb szakember sem képes a semmi- ből visszanyerni az elvesztett informá- ciókat.

■ *Az adathordozó eszköz hibásodott meg.* Az adatmentés szempontjából tulajdonképpen csak az adathordozó felület sérülése érdekes. Amennyiben a felület legfeljebb 1 százaléka sérült, akkor a megfelelő programokkal az adatok 100 százaléka helyreállítható. 5 százalékos felületi hibánál a helyreállít- ás valószínűsége 50 százalék, míg 10 százaléknál nagyobb felületi sérülésnél gyakorlatilag esélytelen az adatmen- tése. Tapasztalatok szerint amennyiben hardverhibáról van szó, akkor ritka az 1 százaléknál nagyobb sérült felület. A felhasználó ekkor azt tapasztalja, hogy a merevlemez serceg, nyikorog, rezeg és vinnog, azaz egészségtelen hang- effektusokat produkál. A nagyobb hi- bák általában az ismételt bekapcsolá- sok következményei, de egy hozzá nem értő kéz is nagy károkat okozhat.

■ *Szoftveres hiba.* Ilyen esetekben a nem megfelelő javítási kísérletek nagy kárt okozhatnak, használhatatlan ad- minisztrációs területeket – FAT, MFT, könyvtár – hagyva maguk után.

(forrás: Kürt Computer)

Több módszer, több adat

Bár a Kürt a legismertebb az adatmentésre specializálódott hazai vállalkozások közül, azért több más cég is tevékenykedik a pia- con. A *Králik és Társai Kft.* például 1990 óta foglalkozik logikailag sérült, azaz az operá- ciós rendszer által nem felismerhető vagy kezelhetetlen merevlemez háttértárolók adattartalmának visszaállításával. Nagy lé- pés volt a cég életében, hogy 2001-től a fizi- kailag sérült merevlemezekről is képesek adatokat menteni. Érdekes koncepció, hogy a „vas” látható meghibásodásait digitális fényképezőgéppel archiválják, ami a késő- bi eseteknél jelenthet segítséget.

A munka itt is a szakvélemény kiadásával kezdődik, ami tartalmazza a mentés költsé- geit és idejét, ez alapján pedig eldönthetjük, hogy hajlandók vagyunk-e aldozni a mun- kára. A feladattól függően sor kerülhet me- chanikai vagy elektronikai javításra, alkat- részcsere, szoftveres mentésre, fejlesztés- re, de ha szükséges, akár alvállalkozói segit- séget is igénybe vesznek.

A cég weboldalán olvashatjuk, hogy amennyiben a mentés nem 100 százalékos, de más eljárással még van remény további adatok helyreállítására, akkor a kibányászott adatokat megkaphatjuk, a laborban pedig más módszerekkel tovább próbálkoznak. Előfordulhat ugyanis, hogy más módszerrel újabb adatokat nyernek vissza, illetve a hi- bában elmentett adatok egy másik módszer- rel hibátlanul kerülnek elő. Ez azonban plusz költségekkel jár, azaz először a már el- végzett mentéseket kell kifizetnünk, ezt kö-

Egyre több memóriakártyát visznek be az adatmentő cégekhez

vetően pedig vizsgálati díj és szakvélemény kiállítása nélkül folytatódik a további kísér- letezés, immár egy másik módszerrel.

A Králik és Társainál ugyancsak megkér- ik az adatmentés árát, hiszen csak a szakvéle- mény, azaz a sérült adattároló megvizsgálá- sa nettó 12 ezer, illetve 30 ezer forintot kós- tál, attól függően, hogy milyen részletes vizsgálatot kérünk. A drágább, úgynevezett komplex vizsgálati szakvélemény tartalma- za az árat, az esélyeket, valamint azt a há- tárídot, ameddig a mentés legkritikusabb ré- szével végeznek.

A mentés a vizsgálattal ellentétben nem fix áras, azaz a befektetett munkaóra alapján számítható ki a költségeket. A cég szakem- berei egyébiránt 14 ezer forintos órabérért dol- goznak, de növelheti az árat az is, ha speciá- lis alkatrészeket kell beszerezni, vagy egyedi programot kell készíteni a feladathoz.

Fülöp Norbert

Egyszerűbb rendelés - RENDELJEN NETEN!

A Computer Panoráma e-boltja
a nap 24 órájában nyitva áll Ön előtt.

www.computerpanorama.hu/ebolt

iRiver

MP3-DivX lejátszók /CD-s,HDD-s,memóriás/ 128MB-tól ~ 40GB-ig

iRiver Mp3 termékek
garantáltan a legjobb áron!

Azoknak akiknek nem mindegy a minőség !
www.iriverhungary.hu
www.digital-world.hu

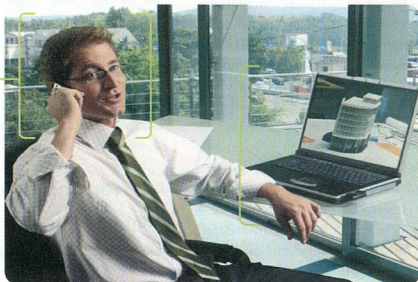
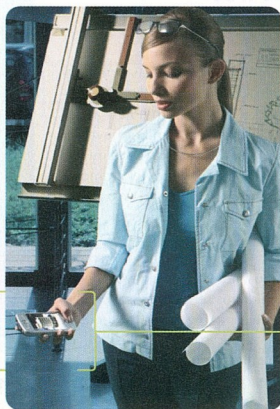
East Computer Kft 1075 Budapest, Madách tér 4
Tel/fax: 327-8444, 327-8445

/Kisker-nagyker/

ÖSSZETARTJUK AZ ÜZLETET

Pannon MobiTrend Plusz

MÁR 5 ÜZLETI ELŐFIZETÉSTŐL.

- » Cégen belüli **hívások 0 forintért.**
- » Kedvezményes percdíjak minden hálózatra.
- » Elkülöníthető céges és magánhívások.
- » Rövidszámon hívható mobilmellékek.
- » Rugalmasan bővíthető hálózat.
- » Nincsenek vezetékes kötöttségek.

Váltson Pannonra! A száma nem változik.

Infovonal: +36 20 200 0000
www.pannongsm.hu

Az üzletben is az élvonalban.

PANNON GSM
***** Az élvonal.

Az internet története tele van ellentmondásokkal és meghökkenítő eseményekkel. Kezdjük mindjárt a legelőjén: a 70-es években, amikor javában dúlt a hidegháború, az amerikai védelmi minisztérium vezetői már egy szovjet atomcsepás következményeit latolgatták. A szakemberek arra következtetésre jutottak, hogy mivel egy komolyabb atomcsepás a nagyvárosokkal együtt a kommunikációs csomópontokat is elpusztítaná, a legnagyobb gondot a kommunikációs rendszer összeomlása jelentheti, ez pedig a vég lenne. A tudósok azonban nem vártak sokat a válaszal, és egy decentralizált számítógépes hálózat kifejlesztésébe kezdtek, amelynek hálószermei egymással is kapcsolatban állnak, így a teljes rendszert elpusztítani csaknem lehetetlen. Ez volt az internet.

Bármily hihetetlen is, több mint húsz ének kellett elteltie ahhoz, hogy az internet a tudományos, majd a civil világ számára is megnyíljon, ám a 90-es évek közepén még mindig csak körülbelül 18 ezer magánselemly és szervezet csimaspakodott a hálóba. A fejlődés dinamizmusát mi sem jelzi jobban, mint hogy mára a hét kontinensen körülbelül 1 milliárdan kapcsolódnak a világhálóba.

Terroristák a hálón

Míg a 70-es években a világhálót éppen a rettegés hívta életre, mára éppen ebből az irányból fenyegeti veszély a nyugati országokat. A terroristák hamar felismerték az internetben rejlő lehetőségeket, és hamar feltűntek a legnagyobb szervezetek „hivatalos” hídfőállásai. Ezek tulajdonképpen nyilvános, bárki számára elérhető oldalak, amelyeket a terrorista szervezetek legális, úgynevezett politikai szárnyai üzemeltetnek.

A *Liberation Tigers of Tamil Ealam* (LTTE),

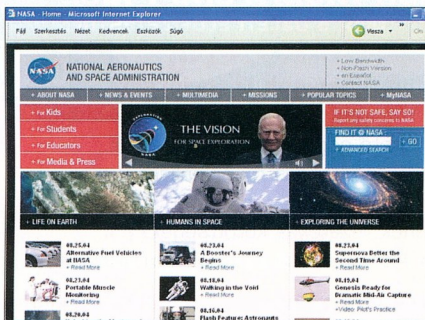
vagy ahogyan nálunk hívják, a *Tamil Ealam Felszabadító Tigrisei* szervezet hivatalos oldalán (www.ealam.com) például híreket, tanulmányokat olvashatunk a tamilok felszabadító harcáról. A készítőik célját jól mutatja, hogy a lap angol nyelvű, és egy kis olvasgatás után azonnal nyilvánvaló, hogy ízig-veérg propaganda oldalall van dolgunk.

Ugyancsak nem kell sokáig kutatni, hogy rábukkanjunk a *Moro Islamic Liberation Front* (MILF) hi-

Internetfüggő terroristák

A terrorizmust a gyengék háborújának is szokták nevezni, hiszen megfelelő anyagi és katonai háttér híján egyes csoportok ezzel a módszerrel küzdenek ellenségeik ellen. Az internet ebből a szempontból ideális eszköze a terroristáknak, hiszen egyszerűen, kis befektetéssel komoly károkat okozhatnak a náluk gazdagabb és erősebb hatalmakkal.

A kormányzati oldalak a terroristák potenciális célpontjai

valatos lapjára, ez a valamivel kevésbé barcias *Moro National Liberation Front*ból vált ki, és jelenleg annak címén (www.mnlf.com) érhető el.

Az MILF a *Fülöp-szigetektől* független iszlám államot kíván létrehozni, meglehetősen erőszakos módszerekkel. Eszköztárukban klasszikus terrorista módszereket találunk: külföldi állampolgárokat rabolnak el, illetve bombákat robbantanak. A 12 ezer tagot és 9 ezer fegyverest számláló csoport követte el azt a 2003-as robbantásos merényletet is, amelyben *Davao City* repülőterén 21 ember ölt meg.

Az ilyen oldalak kevésbé jellemzője, hogy ideológiai alapot próbálnak adni az egyébként rejtetten működő szervezeteknek, illet-

Magyar–román adok-kapok

Magyar és román hackerek már jó ideje vívják különös harcukat, amelyben a csapatok a másik oldal által üzemeltetett webszerverek elleni támadások jelentik. A háborúskodást egy 20 éves román fiatal, *Ligiu Vasile Uioreanu* robbantotta ki, aki még 2001-ben a *nemnesoaha.hu* oldalt próbálta meg feltörni, sikertelenül. A dolog visszajára sült el, ugyanis a magyar rendszergazda elfogta *Uioreaneu* levelezését, amelyben egy levelezőlistán pénzjuttalmat ígért az oldal feltöréséért, tartalmát pedig megjelentette. A felhívásra húszan jelentkeztek, ám tavaly márciusban ismét sikertelenül próbálkoztak. Közben a magyar hackerek is támadásba lendültek, ennek következtében a román nacionalista *Új Jobboldal* weboldalát (www.nouadreapta.cjb.net)

tették ideiglenesen elérhetetlenné. A román csapat végül egy szlovák társuk segítségével törte fel a *nemnesoaha.hu* szerverét, és onnan dokumentumokat töltöttek le, illetve módosították azok tartalmát. Ezután már a román rendőrség is nyomozni kezdett, és lefogaltak több számítógépet is, ám az így megbénított hackerek helyett egy konstancai csoport vette át a stafétabotot, akik bejelentették, hogy következő célpontjuk a *Trianon Társaság* honlapja lesz, amely egyébként az *Axelero* szerverén működik. Ez a támadás egyelőre elmaradt, talán azért is, mert az *Axelero* megerősítette az oldal védelmét, ám ehelyett a *Határon Túli Magyarok Hivatalának* oldalát törték fel ismeretlenek, és tették fel rá a román zászlót.

térképek, hiszen a függetlenséget vagy elszakadást követelő szervezetek oldalainak csaknem mindegyikén találunk térképeket, természetesen a célul kitűzött határvonalakkal. A hírek, azaz a „harcrol” való tájékoztatás is fontos része az internetes hadviselésnek. A *Hezbollah* és a *Hamasz* oldalain például mindig friss adatokat, statisztikákat találunk a meggyilkolt „mártirok”, ellenséges katonák, illetve ellenséggel együttműködő, kollaboránsok számáról.

Felmerül persze a kérdés, hogy kik is az oldalak célcsoportjai, kikhez kívánnak a terroristák szólni? Szakértők arra már korábban is figyelmeztettek, hogy a terroristák fegyvertárában a nemzetközi közvélemény befolyásolása kulcsszerepet játszik. Az ok egyszerű, hiszen a velük szembenálló hatalmak kormányzatainak mozgásterét a választópolgárok döntése is befolyásolja. Gondoljunk csak az USA vietnami háborújára, amelyet nem annyira a csatáin, mint inkább otthon vesztettek el, a média és a közvélemény ellenállása miatt. De gondoljunk csak a legutóbbi madridi merényletekre, ami szakértők szerint jelentősen hozzájárult az iraki szanar részvétel támogató *José María Aznar* kormányának bukásához, hogy azután az új kormány első döntése a csapatok azonnali kivonása legyen.

A külföldi közvélemény tehát a terroristák számára rendkívül fontos, így nem meglepő, hogy az interneten is minden eszközt bevetnek, hogy megnyerjék a szimpátiájukat. Jól mutatja ezt, hogy az *ETA* lapját a spanyol mellett angolul, franciául, olaszul és németül, az *MRTA* oldalát angolul, spanyolul, ja-

pánul és olaszul is olvashatjuk, míg az *IMU* (*Islamic Movement of Uzbekistan*) inkább az angol, arab és orosz nyelvű nagyrédemű célozza meg. Talán mondanom sem kell, hogy a közvélemény formálói, az újságírók és a riporterek is gyakori vendégei ezeknek az oldalaknak, olyannyira, hogy számukra sok helyütt még sajtóanyagokat is készítenek. A sajtó innen mindig aktuális információt szerezhet be, de például a *Hezbollah*nak olyan site-ja is van, ahol e-mailben levelezhetünk a szervezet kommunikációs „szakembereivel”.

A tanulmány szerzője szerint ezek a lapok azon túl, hogy a saját és a külföldi közvélemény megpróbálják maguk mellé állítani, halottaikból mártírt, harcosaikból hőst csinálni, gyakran még az e-businessbe is belevágnak. Zászlók, könyvek, újságok szerethetők itt be, ami a szimpatizánsok összetartozását erősítheti, éppen úgy, mint a szurkolói közösségekben. Az egyébként illegálisan működő szervezetek így jelentős bevételhez juthatnak, amelyből azután akciókat, szervezetük működését finanszírozhatják.

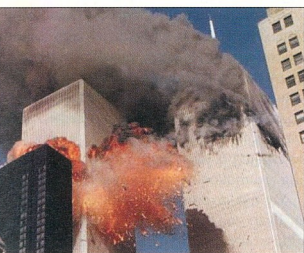
Az webes kínálat egyébként bővítés, hiszen a világon jelenleg működő aktív, körülbelül negyven terrorszervezet mindegyike jelen van a hálón, közöttük pedig iszlamista, marxista, nacionalista, szeparatista, rasszista és anarchista csoportosulásokat egyaránt találhatunk. Nem csak ideológiái szempontból, de földrajzilag is teljes a webes kínálat, hiszen közel-keleti, európai, latin-amerikai és ázsiai szervezetekkel egyaránt találkozhatunk a kibertérben.

ve igyekeznek leleplezni az ellenséges kormányzatok állítólagos cselzőveit.

Olvasóink minden bizonnyal hallották már az *Irish Republican Army* (IRA) terrorista szervezet nevét. Ez a csoport hivatalosan lappal nincs jelen a weben, ám a szervezet politikai szárnyának számító *Sinn Fein*, mint legális párt, a világhálón is (www.sinnfein.ie) elérhető.

Több mint marketing

A laikus szörfözők számára persze a terrorista oldalak többsége nem hozzáférhető, már csak azért sem, mert a titkoszolgáltatások szakembereinek ezrei vadásznak árulókká információmorszára. Az *United States Institute of Peace* egyik ideje, az internetes terrorizmusról szóló tanulmányában azonban a szerző, *Gabriel Weimann* több száz weboldalt tesz említést. Ezek mindegyikén találunk írásokat a szervezetek történetéről, létrejöttének társadalmi és politikai hátteréről, ideológiájáról, tágairól és vezetőiről. Szinte minden oldalon elolvashatjuk a csoportokkal kapcsolatos legfrissebb híreket, de a terroristák gyakran innen üzennek a nyilvánosságnak vagy éppen a velük szemben álló hatalmaknak.

2001. szeptember 11. új fejezetet nyitott a cyber terrorizmusban is

Az iraki konfliktusban többször előfordult, hogy a terroristák a túszaik lefejezését megörökítő videókat és fotókat tettek fel az oldalakra, nyomtatékot adva követeléseiknek. Az ilyen fotók és filmek persze az ellenfél megfélemlítésére is tökéletesen alkalmasak, de nem ritkák az álhírek és az olyan hamis fényképek, amelyek az ellenséges katonák kínzás vagy gyilkolás közben ábrázolják. Ezek célja, hogy az ellenfél közvéleményét kormányuk ellen hangolják, az elektronikusan módosított, úgynevezett *fake* képek elkészítése pedig ma már egy tizenéves kamuzsáknak sem jelenthet gondot.

A lefejezéseket megörökítő perverz tartalom szerencsére egyelőre ritka. Nem úgy a

Kiberpofonok és háborúk

Komoly csatákat vívnak egymással a kínai és az amerikai hackerek. A harc a kibertérben még az emlékezetes Hainanszigeteki repülőgép-incidenten követően bontakozott ki, amely után közvetlenül csaknem 400 kínai és amerikai weboldalt ért támadás. Az USA munkaügyi minisztériumának lapján például az elhunyt *Wang Weit*, az életét veszteszt kínai pilótát életét üzenet jelent meg. Hasonló támadás érte ekkoriban az egészségügyi minisztérium, a kaliforniai energetikai hivatal, néhány kínai internet-szolgáltató és hírgyűjtő weboldal is, azaz a kibertéri „pofokodás” mindinkább tömegbunyóvá fajult.

Csak há a törtán, hogy úgy tűnik, a kibertéri harc a kormányok repertoárjába is felkerült, hiszen tavaly maga Bush elnök utasította a kabinet szakembereit, hogy dolgozzák ki egy ellenséges számítógépes hálózat elleni komputeres támadás tervét. A mindezt nyilvánosságra hozó *The Washington Post* szerint a kormány a későbbiekben dolgozza ki azt a részletes programot, amelyben meghatározzák majd, hogy az *Egysült Államok* milyen esetekben lép be más országok számítógépes hálózataiba, amivel megbéníthatják a hozzájuk kapcsolódó rendszereket, például a légi irányítás, a telefonhálózatok stb. működését.

Kérdéses azonban, hogy az USA jelenlegi potenciális célpontjai ellen egy ilyen támadás mennyire lehet eredményes, hiszen ezen országok viszonylag fejletlenek, így működésükben aligha okozhat nagyobb galibát egy cyber roham. Nem úgy egy az Egyesült Államokban és Ka-

nadában, hiszen a két ország jelentős része tavaly augusztusban hosszabb időre áram nélkül maradt, amit hivatalosan a nyári hőség miatt megnövekedő fogyasztás számlájára írtak. Szakemberek ezt a magyarázatot kétkedéssel fogadták, és például a vírusvédelem egyik legnagyobb szakteintélye, az orosz *Kaspersky* az *Origo* portálon nemrég ugyancsak hackertámadásnak minősítette a helyenként egy hétig is eltartó energiakimaradást. Ha pedig ez igaz, akkor bizony a fejlett országok gazdaságában egy jól irányzott vírusátadással vagy betöréssel elképesztő károkat lehet okozni. Ehhez pedig nem kell más, csak internet-kapcsolat és számítógép!

Ehhez képest az izraeli és a palesztinbarát hackerek csatározása inkább csak pofokodásnak tekinthető. Tavaly izraeli hackerek a *Palesztin Nemzeti Hatóság* szervereiről töltötték le fontos információkat, illetve elektronikus levelek özönével benitították meg a *Hamasz* és a *Hezbollah* levelezőrendszerét. Erre válaszul a palesztinbarát hackerek „Kékhalál” a hitelenek szervereire! Pusztuljon az izraeli informatika és kereskedelem” jelzésekkel kezdtek hasonló ellentámadásba, aminek a *Lucent* és a tel-avivi tözsdé honlapja esett áldozatul. Érdekes, hogy például egy kifejezetten iszlám kibeharcosoknak készült szoftveradatbázisba csak úgy lehetett bejutni, ha előtte elfogadtuk annak a rövidke eskünek a szövegét, hogy az innen szerzett segédprogramokat, vírusokat és makrókat kizárólag izraeli és keresztény szerverek ellen veti be a harcias felhasználó.

valamint a hálózatok elleni támadásoknak a rejtelmeibe vezetik be a szimpatizáns informatikusokat.

A veszélyt mi sem bizonyítja jobban, minthogy az Al Kaida egyik lefoglalt számítógépén egy gát teljes műszaki tervrajzra bukkantak, amelyet egyébként éppen az internetről töltöttek le. A tervek segítségével a terroriszervezet mérnökei egy esetleges támadás, illetve az ennek következtében bekövetkező katasztrófa lehetőségeit vizsgálták.

Egy másik számítógépen annak a nyomaira bukkantak, hogy azzal egy olyan oldalt látogattak előszeretettel, ahol a víz- és áramellátással kapcsolatos, valamint a közlekedés és a kommunikáció szabályozó berendezések programozásával és működésével kapcsolatos információk szerepeltek.

Pénzgyűjtés a neten

A nemzetközi terrorista csoportok működése meglehetősen nagy költséggel jár, amelyet a gazdag mecénások – mint maga *Bin Laden* is –, egyes államok valamint névtelen támogatók finanszíroznak. Ez utóbbi jelentős tétel a szervezetek költségvetésében, ám mivel a terroristák közvetlen támogatását a legtöbb ország nem tűri, különböző alaptványok keresztül történik a finanszírozás. Talán olvasóink is emlékeznek arra a pécsi arab orvosra, akit egy muszlim segélyszervezet számlájára utalt adomány miatti utasították ki az országból. Az Al Kaida egy egész kormányoktól független segélyalapítvány-hálózatot épített ki, amely az interneten is jelen van, a közösségi élet pedig fórumokon és chaten keresztül folyik.

Vannak azonban egészen extrém esetek is, ilyen volt például a *Hizb al-Tahrir* szervezet, amely Afrikától Európáig összefogta az iszlám dzsihad támogatására adományokat gyűjtő site-okat. Az oldalon banki adatok szerepeltek, de persze azt a számlaszámot is megtalálhattuk, ahová a támogatók átutalták adományait.

Az erőműveket már nem csak kívülről érheti támadás

Az internet a szimpatizánsok mozgósításában, a tüntetések és tiltakozások szervezésében, koordinálásában is sokat segíthet. Van olyan oldal, ahol a látogató a „Mit tehetek az ügy érdekében?” menüpont alatt talál instrukciókat.

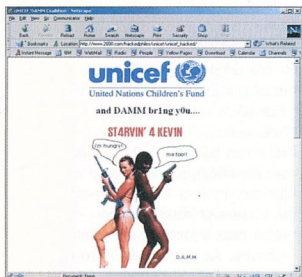
Veszedelemes adatok

A világhálót azonban nem csak „marketing” célra használják, ugyanis az interneten keresztül a potenciális célpontokról, például a repülőterekről, közlekedési csomópontokról, nukleáris erőművekről, középületekről és kikötőkről is gyorsan és egyszerűen juthatunk információkhoz. A terroristáknak nincs más dolguk, mint fellelni a világhálóra, és máris hozzáférhetnek minden nyilvános in-

formációhoz. Nekünk már természetese, hogy az ügyfélszolgálatokról, irodákról, vasútállomásokról, repülőterekről és még ki tudja mi minden egyébről részletes információkat, fotókat, néha még panorámaképeket is találunk a neten. A hálón bókászva a vonatokról és repülőgépekről is sok érdekesre bukkánhatunk, ami persze a terroristáknak is értékes olvasmány.

Az amerikai titkosszolgálatok tudnak egy *Muszlim Hacker Klubról*, amelynek tagjai szabadidejüket internetes támadásokhoz szükséges szoftverek fejlesztésével töltik. A hackerek az amerikai site-okon az USA hivatalos szervezeteit által használt kódok és frekvenciák után kutatnak, saját lapjukon pedig a vírusok készítésének, terjesztésének,

Az UNICEF feltört oldala – nem minden hacker terrorista

Az orosz hatalommal szembenálló cseccsen gerillák – vagy terroristák, ha úgy jobban tetszik – is nagy előszeretettel terjesztik bankszámlaszámukat a weben, ahová támogatóik az adományokat utalhatják. Az már csak hab a tortán, hogy a számlák egyikét egy Kalifornia állambeli, sacramentói bankban vezetik. Az IRA is él a webes adománygyűjtés lehetőségével, hiszen oldalukon a látogatók bankkártyájuk segítségével adományozhatnak az ír ügy érdekében.

Belső hálózat

A legnagyobb terrorista csoportok hálózatai szinte az egész világot beborítják, hiszen a sejtek és az akciók ma már nem korlátozódnak egy-egy országra. Mivel a kormányok titkosszolgálatai folyamatosan kutatnak utánuk, a vezetők gyakran változtatják helyüket, így a pénzügyi irányítók, a kiképzőtáborok és az úgynevezett „alvó” terroristák között hagyományos módszerekkel megoldhatatlan lenne a kommunikáció. Az internet és az e-mail azonban olyan lehetőségeket kínál, amelyekkel a titkosszolgá-

tok egyelőre nem tudnak mit kezdeni, így a csoportok tagjai, legyenek bár a világ különböző pontjain, kényelmesen és biztonságosan kommunikálhatnak egymással. A világháló azonban nem csak a csoportokon belül, de a különböző csoportok között is szorosabbra húzza a szálakat, így ma már nem ritka az európai, közel-keleti és afrikai szervezetek együttműködése sem.

A dolog érdekessége, hogy például a New York-i *World Trade Center* elleni merénylet kitervelői is e-mailben tartották a kapcsolatot, mégpedig ehhez egy ingyenes, mindenki számára elérhető levelezőrendszert használtak. Ez persze azt is jelenti, hogy a terroristáknak nincs szükségük drága eszközökre, hiszen ha számítógép és telefonvonal van, akár a leglerobbantabb útszéli panzióból is kényelmesen és biztonságosan tarthatják egymással a kapcsolatot.

A terroristák azonban a weboldalak jelzőszóval védett lapjain is előszeretettel üzennek egymásnak, és mivel ezek első ránézésre ártalmatlan tartalmakat közölnek, a titkosszolgálatok meglehetősen bajosan akadnak rájuk. A tanulmány szerzője szerint ilyenek voltak például az *almeda.com*, az *assam.com*, az *almuhrajiroun.com*, az *qassam.com*, a *Jihadunspun.com*, a *7hj.7hj.com*, az *alloswa.org*, a *drasat.com* vagy éppen a *jehad.net*, az *alsaha.com* és az *islammemo.com* oldalak.

Cyber támadás

A terroristák nem csak a valós, fizikai célpontok elleni támadások megszervezésére használják a világhálót, de a kormányzati portálok, weboldalak is mind gyakrabban válnak célpontokká. Persze a hackerek nem mindegyike terrorista, a többség egyszerűen csak heccből tőri fel a titkos rendszereket, szakmai kihívásnak tekintve a dolgot. Ez

többi egyébként nem is akkora sületlenség, mint első hallásra tűnik, hiszen a jó hackerek többsége jól fizető állásajánlatokra számít, néha éppen a titkosszolgálatoktól.

2002-ben a brit *Gary McKinnont* vádolták meg a NASA rendszereinek feltörésével, és valószínűleg ez a fiasco is közrejátszott abban, hogy közvetlenül ezután a kongresszus 903 millió dollárt szavazott meg a kormányzati rendszerek biztonságának növelésére. Így azután McKinnon talán az amerikai biztonsági cégeknek tette a legnagyobb szívességet.

Az irországi Sinn Féin hivatalos weboldala

Ugyancsak a világháló felől érkező támadások elleni harc fontos mérföldköve volt az USA-ban a *Patriot Act* törvény elfogadása, és talán ennek is köszönhető, hogy a kormányzati rendszerek elleni támadások száma 2001 óta folyamatosan csökken. A törvény a hatóságoknak nagyobb szabadságot ad az e-mailek, a telefonbeszélgetések és a hangüzenetek lehallgatásában, sőt a gyanús webforgalmakat is ellenőrizhetik. A törvény szigorúságát jól jelzi, hogy az, aki illetéktelenül lép be egy számítógépes rendszerbe, például a kormányzati hálózatba, az akár ötévi börtönrre is számíthat.

Fülöp Norbert

Internetmegosztás

Tűzfal! Billion és DrayTek ADSL/kábel routerekkel!

Végfelhasználóknak 10% kedvezmény,

ha az alábbi jelszót vásárláskor bemondja: *Nekem a biztonság az első.*

biztonságosan!

INFORMATIKA
GAMAXNET

1114 Budapest, Bartók Béla út 15/c
Telefon: 372-7180, Fax: 372-7181, Internet: www.gamaxnet.hu
Nyitvatartás: H-P 9-17 óráig

A mobil fizetés lehetősége marketing szempontból is vonzó, hiszen a marketing egyik legfontosabb alapszabálya, hogy a potenciális vásárlóra addig kell lecsapni, amíg friss benne az élmény, ám az is kell, hogy legyen kéznél elegendő elkölteni való pénz. Az interneten vagy éppen a televízióban kínált portékát azonban bajoson fizethetjük ki készpénzben, ráadásul ha az üzletben tetszik meg valami, akkor is előfordulhat, hogy éppen nincs nálunk elegendő bankó. Ott van persze a bankkártyás fizetés is, ám ha a pénztárnál húzzuk

téskéről, illetve bankkártyánk használatáról, de van olyan bank is, ahol telefonunkkal akár pénzt is utalhatunk. A szolgáltatások köre meglehetősen változatos, ugyanis a bankok külön utakon járnak, így a pontos lehetőségekről mindig a saját pénztéztünkkel érdeklődjünk. A mobiltelefonos szolgáltatások általában nem automatikusan járnak, így ha ilyet szeretnénk használni, akkor a bankunkkal erről külön kell szerződ-nünk.

A mobilszolgáltatók ezzel szemben igyekeznek olyan közös platformot kidolgozni,

Fizessünk telefonnal!

Azt már régóta tudjuk, hogy a mobiltelefon nem pusztán hangkommunikációs masina, hiszen az újabb modellekkel fotózhatunk, videózhatunk, internetezhetünk, vásárolhatunk, vagy akár kifizethetjük a számláinkat is. Írásunkban a vásárlási és fizetési lehetőségekné jartunk utána.

elő a kártyánkat, akkor nem hogy időt nem nyerünk, de még a sort is feltartjuk. Az internetes fizetés ezzel szemben gyors és kényelmes, jóllehet bankkártyájuk számát egyelőre csak kevesen merik megadni, ráadásul ehhez a fizetési módhoz egy számítógép is szükséges. Itt jön be a képbe a mobiltelefon, amely mindig kéznél van, így ha sikerül olyan rendszert kifejlesztetni, amellyel biztonságosan fizethetünk, bárhol és bármikor kényelmesen vásárolhatunk.

Mobilos bankügyek

A pénzügyi szolgáltatásokat eddig általában a bankoknál kerestük, ám úgy tűnik, hogy a mobilszolgáltatók is akcióba léptek, ami azért előnyös, mert így a különféle szolgáltatásokat közös felületen érhetjük el. Ez például akkor lehet praktikus, ha több pénztéztétnél is van számlánk, hiszen egyetlen menüből bármelyiket elérhetjük.

Ami a pénztéztéteket illeti, csaknem minden jelentősebb cég kínál mobilbanki szolgáltatást, amellyel információt kérhetünk számlánk egyenlegéről, a ki- és befize-

nyelmen minden olyan cég megjelenhet, amelyik mobil fizetési lehetőséget kínál. A T-Mobile és a Pannon GSM közös fejlesztésű rendszert használ, míg azonban az előbbinél a Multibank, az utóbbinál a MobilBank nevet kapta. Mindkét szolgáltatás előfeltétele, hogy meglévő SIM-kártyánkat dinamikus SIM-lapkára cseréljük. Ezen kívül olyan mobiltelefonra is szükségünk van, amely alkalmas a bankoláshoz szükséges alkalmazás futtatására – az ilyen típusokról a szolgáltatók ügyfélszolgálatain kaphatunk bővebb felvilágosítást.

Az új, dinamikus SIM-kártyás telefonunkon T-Mobile, illetve Pannon GSM feliratú menüpont jelenik meg, amelyen keresztül pénzügyeinket csaknem úgy intézhetjük, mint ha interneten vagy bankfiókban bankolnánk. A panonások a telefonjainkról pillanatok alatt feltölthetik kártyájukat, illetve befizethetik telefonszámlájukat, míg a T-Mobile saját fizetés tar-

Adjunk fel hirdetést!

Az apróhirdetések feladása jól bevált rituálék alapján történik, ám a mobilkommunikáció ezt az állóvizet is hamarosan felkavarhatja. Ugyanis mobiltelefonunkról a nap bármely szakában feladhatunk apróhirdetést, sőt azonnal ki is fizethetjük azt. Itt is a T-Mobile m-commerce rendszerével találkozhatunk, azaz egyelőre csak a szolgáltató ügyfelei vehetik igénybe. Az apróhirdetés szövegét egy normál díjas SMS-ben a 06-30/44-44-800-as számra kell elküldeni, a válasz üzenetben pedig megkapjuk a hirdetésfeladással kapcsolatos valamennyi információt, ha pedig minden stimmel, személyes kódunk megadásával azonnal jóvá hagyhatjuk a tranzakciót. Az SMS-ben elküldött szöveg 48 órán belül megjelenik a *Népszabadság* apróhirdetési között, de a megjelenés pontos időpontjáról és helyéről ugyancsak SMS-ben kapunk visszajelzést. Ebben az esetben is két módon vásárolhatunk, azaz a havidíjas előfizetők bizonyos összeghatárig utólag, a telefonszámlájukkal együtt is fizethetnek, míg a dominószám m-com egyenlegük terhére költhetnek. A szolgáltatásról egyébként a *Népszabadság* és a T-Mobile internetes oldalán részletes információkat találunk, de ugyanígy léphetünk be az úgynevezett *Önkiszolgáló Felületre* is, ahol jelszavunkat és a mobil vásárlással kapcsolatos egyéb beállításainkat módosíthatjuk.

NetQuick internet feltöltés

Ha internetezni szottyan kedvűnk, ám *Axeleró* netQuick előfizetésünk egyenlegét már elszórtuk, akkor jól jöhet, hogy a T-Mobile előfizetők immár mobiltelefonjukról is feltölthetik azt. Ennek feltétele persze, hogy legyen netQuick hozzáféréskük, azaz csak a már megvásárolt és aktivált csomagokat hosszabbíthatják meg. A feltöltés itt is rendkívül egyszerű, mindössze a 06-30/4444-440-es számra kell elküldeni egy SMS-t, az e-mail címmel, illetve a kiválasztott netQuick csomag azonosítottával (nq10, nq25, knq3990 vagy knq6990). A vásárlást itt is válasz SMS-ben kell jóvá hagyni.

talmakkal próbál kedvet csinálni a mobil vásárláshoz. Ez utóbbi lehetőségekről keretes frásinkban olvashatnak részletesebben.

A cél persze az, hogy minél több banknál és szolgáltatónál használhassuk ezt a rendszert, ám a kezdeményezéséhez egyelőre csak az **ELMŰ** áramszolgáltató és a **Budapest Bank** csatlakozott, de ez a kör a jövőben biztosan bővül majd. Jó tudni, hogy az SMS-ekkel működő mobilbanknak nincs havidíja, mindössze az elküldött üzenetekért kell fizetnünk, mégpedig a csomagunk szerinti tarifá szerint.

Villanyzámla SMS-ben

Júniustól akár már a villanyzámlánkat is sorban állás nélkül rendezhetjük, hiszen elég egy SMS-t küldelnünk, és máris rendeztük tartozásunkat. A szolgáltatás egyelőre mindössze az **ELMŰ** áramszolgáltatónál működik, és csak azok a Pannon és T-Mobile előfizetők vehetik igénybe, akik a Budapest Banknál vezetik számlájukat, és megfelelő mobilbanki szerződést kötöttek. A dolog tehát egyelőre még gyerekipőben jár, ám a **Cellum Rt.** technológiáján alapuló és az **MPP Rt.** által működtetett mobil fizetési rendszernek nagy jövőt jósolnak a szakemberek.

A rendszer a hozzá csatlakozó közműszolgáltatók adatai alapján a fizetési értesítéseket az ügyfeleknek titkosított SMS formájában kiküldi, majd az ügyfelektől beérkező visszaigazolások alapján a rendszerhez csatlakozó bankoknál lebonyolítja a fizetési tranzakciókat. A bevitt adatok biztonságát az alkalmazásba épített titkosító eljárás garantálja. A szolgáltatás kiemelt előnye, hogy

Virágcsokor – bárhol, bármikor

Rendkívül kinos, ha megfeledekezés ismerősünk születésnapjáról, névnapjáról vagy éppen egy fontos évfordulóról. Ilyen esetekben egy szép virágcsokor könnyedén kihúzhatja minket a csavából. Amennyiben kezünk ügyében van mobiltelefonunk, akkor akár virágot is rendelhetünk, sőt pár gombnyomással a számlát is rendezhetjük. Ehhez mindössze a **viragneked.hu** WAP-oldalára kell fellépnünk, ahol megadhatjuk, hogy milyen alkalomra küldjük a csokrot, a rendszer pedig ennek megfelelően megadja nekünk a kínálati listát. Amennyiben mobilunk alkalmas rá, a csokrokat színes képekben is megnézhetjük, ha nem, akkor sajnos be kell ér-

nünk a szöveges leírással, ami kicsit olyan, mintha nagymamám krémését kellené megzenésítenem.

Ha sikerült döntenünk, akkor már csak a csokor méretét kell megadnunk, ami persze az árat is nagyban befolyásolja. Végezetül a szállításhoz szükséges adatokat kell bepötyögnünk, majd a csokor kiszállításának idejét kell megadnunk. Sürgős esetben – reggel nyolc és este kilenc óra között – akár három órán belül is megérkezhet a virág, de azért érdemes a vásárlást nem az utolsó pillanatokra hagyni. Fontos még, hogy a szolgáltatást Budapesten, illetve annak 30 kilométeres körzetében vehetjük igénybe, azaz a vidékiek sajnos megingt kimaradtak egy „életmentő” lehetőségből.

a fizetési folyamatot a fogyasztók kontrollálhatják, azaz megadhatjuk, hogy azonnal fizetünk-e, vagy csak a közműszolgáltató által megadott fizetési határidőre, így pénzünk addig is nekünk kamatozik.

Parkoljunk mobillal!

Budapesten, Ajkán, Baján, Balatonfüreden, Egerben, Keszthelyen, Nagykanizsán, Tapolcán és Veszprémben összesen 19 ezer fizetős helyen parkolhatunk úgy, hogy a dí-

jat mobiltelefonunkról is kifizethetjük. Ehhez mindössze valamelyik parkolási társaságnál kell regisztrálnunk magunkat, kártyánk feltöltött egyenlegét pedig bármelyik **ParkTel** rendszerhez csatlakozó városban felhasználhatjuk.

A **ParkTel** rendszert az **i-Cell Kft.** fejlesztette a **Budapesti Önkormányzati Parkolási Kft.** szakmai támogatásával. A megoldást dicséri, hogy az **Európai Parkolási Szövetség (European Parking Association)** 2003-ban a parkolásszervezés területén adható legmagasabb díjjal jutalmazta a **ParkTel** rendszert.

Fontos, hogy a mobilos fizetés nem jelent többletköltséget, sőt mivel itt perc alapon történik az elszámolás, csak annyit fizetünk, amennyit valóban parkoltunk. Másfelől a dolog kényelmes is, hiszen parkolás előtt mindössze az adott parkolási zónához tartozó ingyenes telefonszámot kell felhívniuk, ha pedig végeztünk, mindössze egy újabb

Napjainkban az e-mailek 40-60%-a* kéretlen SPAM. A megoldás: VirusBuster és Sybari SPAM szűrő termékek!

VirusBuster

telefon: (06-1) 382-7000
www.virusbuster.hu
e-mail: sales@virusbuster.hu

*Ferris Research kutatása

hívásra van szükség, és személyes parkolóóránk már le is állt. Így persze nem kell előre számolgatnunk, hogy várhatóan meddig is parkolunk majd, de azért sem kell aggódnunk, hogy óránk még azelőtt lejár, hogy autónkhoz visszaérnénk.

Jó tudni, hogy mivel parkolási zónánként más-más számot kell megcsörgetnünk, a listát érdemes kinyomtatnunk, hiszen így bárhol is járjunk, biztosan elboldogulunk. Am ha nem tudjuk az adott zóna számát, akkor sincs minden veszve, ugyanis ezt a parkolóórák mindegyikén megtaláljuk, így legfeljebb pár métert kell gyalogolnunk.

A rendszer használata tehát gyerekjáték. A zóna telefonszámának híváskor várjuk meg, míg a rendszer megszajkítja a vonalat, ezt követően mi is letehetjük, a parkolóóra indulását pedig egy visszacsörgés jelzi. Parkolás végetével ugyanezt kell tennünk, és az óra azonnal leáll. Mivel a rendszer a telefonszámunk alapján azonosít bennünket, ügyeljünk arra, hogy készülékünk ne legyen inkognitóra állítva. A parkolás másik feltétele, hogy autónk szélvédőjére kiragasszuk a feltölthető ParkTel kártyához járó matricát, ugyanis a parkolóőrök ez alapján ellenőrzhetik, hogy fizettünk-e?

Mivel bizonyos szolgáltatásokat csak azonosítókkal használhatunk, a feltölthető kártyához PIN-kódot kapunk, amelyet bármikor megváltoztathatunk. Amennyiben

kártyánk megrendelésekor jeleztük, hogy intézményi engedélyünk van, a rendszer ez alapján számolja ki a díjat és a maximális parkolási időt.

A feltölthető kártyához ki kell töltenünk egy regisztrációs lapot – ez az oldalon is elérhető – amelyet azután elektronikus, faxon, levélben vagy éppen személyesen juttathatunk el az ügyfélszolgálati irodák valamelyikébe.

Kártyánkat minimum 3 ezer forinttal tölthetjük fel csekken, személyesen készpénzben vagy átutalással, ez utóbbit a 11705008-20479813-as számlaszámon. A parkoláshoz szükséges használati útmutatót, kártyát és matricát postán küldik el a részünkre, míg ha adatlapunkat személyesen vittük be az ügyfélszolgálatra, ezeket azonnal a kezünkbe nyomják.

Mozijegy mobilról

Hölgünkkel kézen fogva sétálgatunk, amikor a számunkra oly édes ajkakat egy finom kis sóhaj hagyja el, hogy mily jó is lenne most megnézni egy romantikus filmet. Egy ilyen kívánság általában szent, ám mit tehetünk, ha éppen seholy egy mozi vagy műsorplakát, a *Pesti Est* pedig mindig ilyenkor szivódik fel. A t-mobilosoknak szerencséjük van, őket a telefonjuk kihúzza a slamasztikából, ugyanis WAP-on nem csak az aktuális moziműsort nézhetik meg, de a *Budapest Film* mozijaiba – *Mammut*, *Corvin*, *Puskin*, *Művész*, *Szindbád* és *Tabán* – akár azonnal jegyet is vásárolhatnak. A dolgot előnye azon túl, hogy így bárhol és bármikor megvehetjük mozijegyünket, hogy nem kell 30 perccel filmkezdés előtt átvenni azokat, hiszen mobilunkkal nem csak rendelést adunk fel, de azonnal fizetünk is. Így nem fordulhat elő az a kellemetlen helyzet, hogy eladják a mozijegyünket, mert nem sikerült időben megérkezni a pénztárhoz.

Hogy miként vásárolhatunk mozijegyet a mobilunkkal? Nem ördögösség, ugyanis a T-Mobile 777 mobil WAP oldalán minden budapesti filmes mozinál megtaláljuk a jegyvásárlás funkciót, ahol először a pontos időpontot, majd az igényelt jegyek számát – ez

legfeljebb hat darab lehet – kell megadnunk, ezt követően a rendszer a mozierelem adottságait figyelembe véve felajánlja a legjobb helyeket. Mobilunk kijelzőjén egybéként mi magunk is láthatjuk, hogy a felajánlott szék a teremben pontosan hol is vannak. Amennyiben megfelelnek az ülőhelyek, már csak a vásárlás linke kell kattintanunk, ahol még utóljára minden fontos információt – a termék nevét, árát, a tranzakciós díjat – ellenőrizhetünk, és ha minden rendben találtunk, akkor már csak a négyjegyű azonosítókkal történő jóváhagyás van hátra. Amennyiben a tranzakció sikerült, WAP-on és SMS-ben egyaránt megkapjuk a vásárlást igazoló azonosítót, amellyel a mozi pénztárában átvehetjük a jegyünket.

A rendszerben – bár egyelőre csak mozijegy vásárolhatunk – a későbbiekben a lehetőségek köre is bővíthet, hiszen a mobil fizetés számos más területen is hasznos lehet. A jövőben akár nagyobb értékű árucikkeket, szolgáltatásokat is kifizethetünk a telefonunkról, hiszen mobilvásárlási, úgynevezett *m-com* egyenlegünket 75 ezer forint erejéig bármelyik OTP bankos ATM-nél feltölthetjük. Ezen kívül a havidíjas ügyfelek 5 ezer, az aranykártyások 10 ezer, míg a platinakártyások 15 ezer forintig költhetnek, amit számlájukkal utólag rendezhetnek.

A T-Mobile mobil vásárlási rendszerének WAP-os kezelői felületét egyéni igényeinkre szabhatjuk, így például beállíthatjuk, hogy a rendszer mekkora összegig ne kérjen tőlünk jóváhagyást, illetve hogy kapjunk-e SMS értesítést a sikeres tranzakciókról. Mi magunk állíthatjuk be azt is, hogy mikor kívánunk a feltöltött egyenlegünkről fizetni, illetve mikor szeretnénk inkább utólag, a telefonszámlánkkal együtt kiegyenlíteni a tartozást.

Mobil vásárlásainkat egybéként nem csak a WAP-on keresztül követhetjük nyomon, ugyanis a *Dominio* kártyás ügyfelek kérés esetén, míg a havidíjas ügyfelek havonta számlát kapnak *m-com* feltöltéseikről és mobil vásárlásaikról.

Fülöp Norbert

Csengőhang, oplogó, játék...

A t-mobilosok nem csak mozijegyűket és apróhirdetésüket fizethetik ki mobiljukon keresztül, de akár menő csengőhangokat, operátorlogókat és játékokat is letölthetnek, ezek ellenértékét pedig ugyancsak telefonjukról fizethetik ki. Ezek a szolgáltatások fix díjask, azaz egy trendi csengőhang vagy egy operátorlogó 300-300 forintot kóstál, míg a WAP-on letölthető játékok mindegyikéért 625 forintot kell fizetnünk. Ez azonban csak a T-Mobile által kínált játékokra vonatkozik, ugyanis más szolgáltatók játékaiknak ára ettől eltérhet.

Amennyiben emelt díjas WAP-os tartalmakat látogatunk meg, az alkalmanként 75 forintunkba kerül, míg a háttérképekért valamivel többet, 200 forintot kérnek tőlünk. Fizetés előtt ezeknél a vásárlásoknál is kapunk egy tájékoztató SMS-t, amelyben ellenőrizhetjük a fizetendő összeget, a tranzakció pedig csak ennek jóváhagyása után indul el.

Új örülettel szembesül a multi-médiás piac: mind nagyobb számban jelennek meg a te-nyérnyi médialejátszók, ame-lyek akár nyolc órányi filmet is tárolhatnak parányi merevle-mezükön.

A hordozhatóság hovatovább a számí-tógépes mindennapok megszokott jelzőjévé válik, s abban sincs már semmi meglepő, hogy multimédiás tulaj-donságok is társulnak hozzá. Gondoljunk csak a szinte gyufásdoboznyi MP3-

Alig nagyobb egy játékkártyánál napjaink médialejátszója

lejátszókra, a digitális fényképezőgéppel kombinált mobiltelefonokra vagy a note-bookokba épített DVD-meghajtókra.

E vonulat logikus kiegészítéseként kezd-nek elterjedni a zsebbe férő médialejátszók, amelyek több napos szórakoztatásra elég filmanyagot tárolnak merevlemezükön, mi-közben digitális képarcívumként vagy MP3-lejátszóként is használhatók. E kis ké-zsülékekbe a Windows Mobile operációs rendszer lehel életet, s ez már garancia a fel-haszálóbarát kezelőfelületre.

Az alábbiakban közelebbről is bemutatunk néhány újabb zsebmozit, s ígérjük, hogy hamarosan tesztlaboratóriumunkban is vállaltóra fogjuk őket.

Még kreatívabban

A Creative Zen Portable Media Center egyike az első zsebmoziknak. Fotókat, zenéket, videókat tárol, mégpedig úgy, hogy azok egyetlen gombnyomásra előhívhatók

Zsebmozi

Ismerős felhasználói felület a Creative hordozható médialejátszóján

legyenek. USB 2.0 csatlakozón keresztül menthető a lejátszó merevlemezére a „nagy” számítógépben őrzött videók, zenék, fotók. A parányi winchester kapacitására jellemző egyébként, hogy 85 órányi video-anyagnak, 9000 dalnak vagy több mint 10 ezer fotónak nyújt tárhelyet, természetesen a felbontástól függően. A filmeket 3,8”-os TFT LCD képernyőn nézhetjük, s nagykapacitású lithium-ion elem gondoskodik arról, hogy ne kelljen folyton a hálózati csatlako-zóra gondolnunk.

A kis készüléknek beépített hangszórói vannak, s gond nélkül együttműködik a leg-népszerűbb formátumokkal (WMA, MP3, WMV, JPG stb.).

Válaszol a Samsung

Úgy tűnik, a Samsung sem akar lemaradni a Creative mögött: YH-999 típusjelű ké-zsülékének kb. 9 centis, kontrasztban gaz

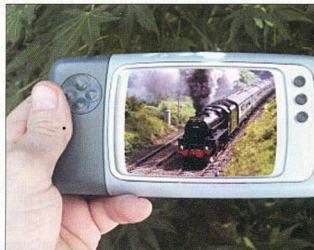

Meglepően jó minőségű képet villant fel az YH-999 képernyője

dag LCD képernyője meglepően jó mi-nőségben mutatja a videoklipeket, fényképeket, filmeket. Hangminősé-ge még a készülékhez adott fejhall-gatón keresztül is remek. Imponáló-an egyszerű a lejátszó kezelése: a WPMC (Windows Portable Media Center) szoftvernek és a testre szabott menüvezérlésnek köszönhetően pillanatok alatt megtalálhatók a 20 Gb-ajos merevlemezben őrzött filmek, filmrészletek, zeneszámok. A beépített akkumulátor kitar-tása figyelemre méltó, s ugyanilyen kedvező, hogy a készüléksoda támogatja az összes fontos audio- és grafikus formátumot, emel-lett a jövő digitális tévé- és rádióadásainak felvételére is felkészítették. Örömlünkbe leg-feljebb akkor gyűlöl némi öröm, ha az ár-cédulára pillantunk: az ügyes készülékért ugyanis több mint 600 eurót (több mint 150 ezer forintot) kérnek.

Az Intel is belép

Nem meglepő, hogy az Intel is betörne e piaci szegmensbe: 12,7×7,6×2 centiméteres, emellett együtt is mindössze 34 deka súlyú PVP lejátszója, amely videókat, audiofáj-lokot, digitális fotókat őriz 20 Gb-ajos merev-

Tenyérbe simul az Intel lejátszója

lemezén. Elboldogul az MPEG-4, az MP3, a WMA és a JPEG formátumokkal. USB 2.0-s csatlakozón vagy 802.11b vezeték nélküli kapcsolatot használva lehet átvinni rá multi-média fájlokat asztali PC-ről, notebookról, sőt akár videomagnóról is. A gyártó állítása szerint 4 órányi videó mindössze 3 (!) perc alatt kerül át a zsebkészülékre.

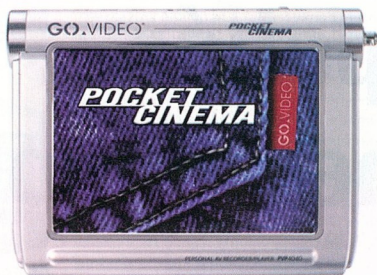
A lejátszó lelke a 2000-ben bevezetett, kis fogyasztású mobil chip, az Intel XScale

processzor. 4" átlójú, 320x240 képpont felbontású színes képernyő, néhány hardveralapú multimédia kodek, s egy erős, az Intel becsülése szerint 4 órán át folyamatosan energiát adó lithium-ion elem gondoskodik a felhőtlen, útközbeni szórakozásról.

Egy arc az ismeretlenségből

Kevésbé ismert nálunk a GoVideo név, de talán éppen PVP4040 Pocket Cinema nevű készülékük hozza meg majd az áttörést. A hordozható CD-lejátszónál kisebb eszköz a hozzá kapcsolt számítógépen őrzött állományokból készíti MPEG-4 videót és MP3 audiofájlokat „on the fly” módon (röptömörít). 3,5"-os, színes LCD kijelzőjén meglepően jó minőségben jelenik meg a kép. 128 Mb-átos beépített memóriája 2 órányi 128 kbps-os MP3 fájlra vagy 300 teljes felbontású (2 Mpixeles) JPEG képnek ad helyet. Ez a kapacitás természetesen növelhető is: SD kártyával akár 1 Gb-ig.

A GoVideo új zsebmozija

A készülék és a PC között USB 1.1/2.0 csatlakozón keresztül tartható a kapcsolat, s egyszerű drag and drop módszerrel vihetjük át a kiszemelt JPEG képeket és MP3-as állományokat. A videofájlokat először konvertálni kell – e műveletben a mellékelt TransCoder nevű szoftver segít.

Ami a videotartalmakat illeti: közvetlenül camcorderből, videomagnóból is átvehetjük őket, másolhatunk nem másolásvéde

DVD-ről, mégpedig három módban. A 128 Mb-átos memóriára 110 percnyi A/V tartalmat rögzíthetünk „economy”, 50 percnit „normal” és 30 percnit anyagot „fine” módban. Bár még ez utóbbi mód is messze van a tökéleletestől, de – ahogy a készülék fejlesztői szívesen mondatják – ez az ára a hordozhatóságnak.

A készüléknek, sajnos, van egy igen kellemetlen tulajdonsága is: nem lehet egyszerre fotót nézni és zenét hallgatni.

Összegzés

Az árukat nézve (amely jócskán meghaladja a 100 ezer forintot) a zsebmozik ma még inkább kuriózzumnak számítanak, mintsem hétköznapi eszköznek. De emlékeztünk csak: nem is volt olyan régen, amikor hasonló csodabogaraknak tartottuk a zsebbe férő CD- és MP3-lejátszókat. S ha csupán e zenélő eszközök pályafutását vesszük alapul, akkor nyugodtan megjósolhatjuk, nem kell több 1-2 évnél ahhoz, hogy a akár buszon, villamoson és metrón „zsebmuzikunk”.

h –

Jabra

Freespeak 200 & 250 Bluetooth headset.

Koracell

MINDEN AMI A MOBILODNI KELL

Jabra BT-250

Jabra BT-200

- **Kényelemre tervezve**
Körvonalait úgy tervezték, hogy biztonságosan a fül mögé helyezhető legyen.
- **Pehelykönnyű**
23 gramm (!)
- **JABRA MiniGel**
Biztosítja a kristálytisza hang továbbítását. Bármilyen fülhöz alkalmazkodik, legyen az akár jobb vagy bal.
- **Hangszabályozó gomb**
Csak egy érintés, és a változás észlelhető.
- **Mikrofon**
Különleges mikrofonja kiszűri a háttérzajokat és karakterisztikája a beszédhangot optimálisan továbbítja.
- **A JABRA BT200**
Minden bluetooth kompatibilis készülékkel működik, de nem csak bluetooth készülékekhez használható (pl. adapterrel vezetékes telefonhoz is csatlakoztatható.)
- **Készenléti és beszélgetési idő**
A BT200 3 óra beszélgetési, és 96 óra készenléti időt, A BT250 pedig 8 óra beszélgetési, és 240 óra készenléti időt biztosít.

Hivatalos Jabra disztribútor:

MOBILDEPOT
Koracell Képviselet

Importálja: **Koracell Európa Kft.**
Forgalmazza: **Első Mobil Áruház Kft.**

1142 Budapest, Tatai út 93. • Tel.: +36 (1) 412-3930
• Fax.: +36 (1) 412-3931 • E-mail: info@mobildepot.hu

Plazmapohár és online zongora

Ebben a hónapban többek között olyan high-tech csodákat is bemutatunk, amelyek a fiatalok – egészen pontosan a gyerekek – számára készültek, hiszen a számítástechnikával és a kommunikációval való ismerkedést nem lehet elég korán kezdeni.

ONLINE ZONGORA	
	
Gyártja:	Yamaha
Honlap:	www.yamaha.co.jp
Ára:	5000 dollár

Ami autóban a Mercedes vagy a Porsche, az elektromos zongorában a Yamaha. A cég lassan egy évtizede szinte egyeduralkodó ezen a piacon: hangszerrel gyönyörű kivitelek, és döbbenetesen szépen és élethűen szólalnak meg. A legújabb, CVP elnevezésű széria érdekessége, hogy beépített stream támogatást tartalmaz.

Zongoránkat az internetre csatlakoztatva koncerteket adhatunk a virtuális nagydíkműnek, de akár virtuális zenekart is alapíthatunk. Kérdés, hogy ez a fajta zenélés ugyanazt a zenei élményt nyújtja-e majd a hallgatóságunknak, mint egy igazi „live performance”. Valószínűleg nem – még akkor sem, ha közben egy webkamerán keresztül a művészt is láthatjuk. Az eljárás azonban számos lehetőséget rejt magában, gondoljunk csak az online zeneoktatásra vagy a publicitást eleinte nélkülöző művészekre.

GYEREKTELEFON	
	
Gyártja:	MYMOshop
Honlap:	www.mymoshop.com
Ára:	60 font

Hogyan gyerektelefon? Nos, a kérdés jogos, hiszen manapság életkortól függetlenül vásárolhatunk csemétéinknek bármilyen típusú mobilt. Az „igazi” mobillal azonban van egy nagy gond: gyerekünknél nem igazán érzi még át a telefonszámla „súlyosságát” (hiszen nem ő fizeti, ugyebár...), így mindenféle trükkökre, hívásletiltásra, nevelési manőverekre kényszerülünk, mielőtt a kis trónörökösök kitelefonálnak minket a családi vagyomból. A MYMO éppen ebben segít: ezzel a telefontal ugyanis csak öt számot lehet felhívni, mindezt három gomb segítségével! Az öt számot természetesen a szülők programozhatják be, tetszés szerint. Anyu, apu, pár barát vagy rokon és kész! Bizonyos életkorig ez elég kell hogy legyen, a MYMO ráadásul a gyerekek fizlésének megfelelő vi-

dám és színes dizájnkban kapható. Tartozékok: headset és nyaklánc. Persze ha a gyermek ügyes, okos és némi hacker-vér is csordogál az ereiben, akkor minden további nélkül átprogramozhatja a MYMO-t. Ebben az esetben ne büntessük, hanem dicsérjük meg (és programozzuk vissza a mobilt).

HEADACHE TO GO	
	
Gyártja:	Priestman Goode
Honlap:	www.priestmangoode.com/
Ára:	változó

Talán nem is igazi hightech újítás, az ötlet azonban annyira zseniális (mi több elképesztő), hogy méltán kap helyet rovatunkban. Bizonyára mindannyian ismerjük a kellemetlen érzést, amikor „szárazon” vagyunk kénytelenek lenyelni egy tablettát vagy egy nagyobb kapszulát (brrr). Fejfájás elleni tablettát több mint ötven éve árulnak mindenütt – benzinkútnál, patikában, élelmiszerboltokban – mostanáig azonban senkinek sem jutott eszébe (szinte hihetetlen), hogy a kapszulákat rögtön vízzel együtt árulja. A TO GO ízléses kis kapszulákban kapható, a csomagolásban „található” víz bőven elég, hogy bárhol gyorsan bekapjuk a tablettát – nem kell üdítőt vennünk, műanyagpoharat hurcolnunk vagy nyilvános WC-/csapot keresnünk. Az eljárás érthető, hiszen a fejfájás elleni szerre többnyire rögtön szükségünk van. Egyszerű és nagyszerű: a legjobb példa arra, hogy hogyan lehetünk gazdagok egy szinte triviálisan egyszerű ötletet felhasználva.

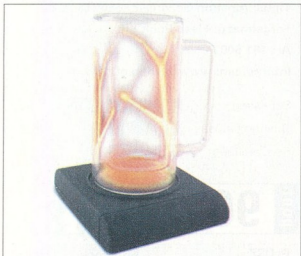
HARLEY-DAVIDSON ROAD TECH

Gyártja:	Harley-Davidson
Honlap:	www.harley-davidson.com
Ára:	299 dollár

A Harley természetesen nem csúcsmínőségű MP3 lejátszóról híres, de úgy látszik, valaki a megszállott H-D fanatikusokra is gondolt, akik nem tesznek a motorra más gyártótól származó ketyeréket. Ebből a megfontolásból született a *Road Tech HA90* nevű lejátszó. A dizájn izléselesen és feltűnésmenyesen simul a motorkerékpár vonalába, az alapdízáján a „króm” – ebből többféle variáció is van, hogy mindenki megtalálhassa közöttük azt, amelyik a legjobban passzol kedvenc járművéhez. Mivel ez egy „utazó” lejátszó, nincsenek benne mozgó alkatrészek: a vezérlést világító érintőgombokkal oldották meg. A kijelző nagy és kényelmesen olvasható, bár éppen ezért csak számokat jelenít meg (a zenék címét és más adatokat nem). Alapból 64 Mb-jaos kártyával érkezik a lejátszó, MP3 és WMA fájlokát töltöhetünk rá, a csatlakozás pedig természetesen USB 2.0.

PLAZMAPOHÁR

Gyártja:	High-Tech Magic
Honlap:	www.high-techmagic.com
Ára:	34 dollár

A plazma általában a fantasztikus filmekből és regényekből lehet ismerős (plazmafegyver és hasonlók), napjainkra azonban a tudomány már elért odáig, hogy a plazmát, ha hajtóműben vagy fegyverben nem is, de egy pohárra helyezve a nagyerdemű rendelkezésére bocsátja. Az effektus nagyon érdekes és újszerű, a világító plazmafény mindenféle formákat és alakzatokat ölt a pohár falán, sőt ha ujjainkat az üvegre helyezzük, akkor arrafelé morfolódnak, mint valami lusta tengeri élőlény (még a mozgásunkat is követi). A pohár duplafalú (a plazma két üveglap mögött van), így akár még ihatunk is belőle, barátaink nem kis meglepetésére... Partikaink, szülinapi bulikra és diszkókba tökéletes hangulatfokozó elem. A plazma, jellegéből adódóan, nem kapható több színben – cserébe viszont törhetetlen, könnyen hordozható, működik hidegben és melegben is, ráadásul ha meguntuk, akkor egy főkapcsolóval ki is kapcsolhatjuk. Az áramot ceruzaelemek szolgáltatják, de természetesen adapterről is üzemeltethető.

HÁROMDIMENZIÓS MONITOR

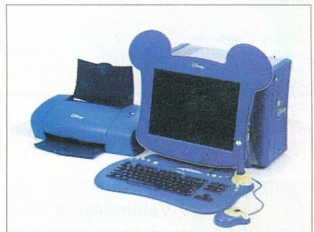
Gyártja:	Sharp
Honlap:	www.sharpsystems.com
Ára:	bevezetés alatt

A monitorok természetesen eddig is háromdimenziósak voltak, itt azonban a monitor által előállított kép jelenti a háromdimenziót. A *Sharp LL-151-3D* nevű kijelzője annyiban érdekes, hogy a háromdimenziós hatás elérésére a felhasználónak nincsen szüksége azokra a bizonyos kétszínű, azaz piros-zöld szemüvegekre vagy egyéb kiegészítőkre. Az LL151 bármilyen *OpenGL* kompatibilis videokártyával képes háromdimenziós képet megjeleníteni. Az eljárás elég egyszerű: a kétdimenziós képeket úgy-

nevezett *parallax barrier* eljárással jeleníti meg a monitor, a két szem tehát nem egyforma, hanem más-más képet kap.

Ha megfelelő szögben ülünk a monitor előtt, akkor máris három dimenzióban élvezhetjük kedvenc játékaikat vagy filmjeinket. A monitor előlapján található 2D kapcsolóval pedig bármikor hagyományos üzemmódba válthatunk. A 15 collos monitor paraméterei: 0,8 megapixel, 1024x768-es felbontás.

DISNEY DREAM DESK PC

Gyártja:	Disney
Honlap:	http://disney.store.go.com
Ára:	950 dollár

Megint egy termék, amely kifejezetten gyerekek (vagy „örök” gyerekek) számára készült – hol máshol, mint a varázslatos *Disney* stúdió boszorkánykonyhájában. Az eszközt meglátva valószínűleg minden csemete az „Apuuu! Nekem ilyen kell!” felkiáltást hallatva próbálná meg kinyitítani a szülők pénztárcáját.

A *DisneyPC* paraméterei: Intel Celeron D 330 2,66 GHz-es processzor, 256 Mb-jaos DDR RAM, Windows XP Home, ATI RADEON 9100 PRO, multimedia (M i) billentyűzet, fényceruza, 14,1”-os TFT LCD, 40 Gb-jaos merevlemez, CDRW/DVD, modem, Ethernet és minden egyéb, ami napjaink PC-jében alapkövetelmény lehet. Ezen felül még *Disney*-játékok tucatjai járnak a masinához, előre telepítve és konfigurálva.

A *ContentProtect* integrálásával az internetezés a szülők is felügyelhetik, gondosan letiltva a pornó- és egyéb nem gyerekeknek való weboldalakat. Maga a PC a TFT panel mögött kapott helyet (nagyon ötletes megoldás, így kis helyen is elfér), a legjobb azonban a kellemes kék szín és a két óriási Mickey-fülcseke. A billentyűzet és az egér a gyerekek kezének megfelelően „mini” méretben készült.

Henryke

Akik számítanak

Ismét elérkezettnek láttuk az időt arra, hogy a két legnagyobb videokártya-fejlesztő legújabb szerzeményei megmérkőzzene: teszttinkre az új és különleges kiadású videokártyákat hívtuk meg, köztük a Radeon X800XT-t és a GeForce FX6800 Ultrát.

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

Véleményem

A videokártyák nagy-szerű eszközök, nélkülük a PC nem lenne több egy intelligens hifitoronnyál. Általános feladatokra teljesen mindegy, milyen a teljesítménye, a nagy grafikus alkalmazások, 3D-s programok és persze a játékok határozzák meg, milyen teljesítményű kártya kell nekünk. A sebesség hajszolásán kívül a GPU-k tudása is fejlődik, a programozók számára egyre több a lehetőség. Minket (engem) csak az érdekel, hogy a játék szaggatás nélkül fusson, ehhez még akár egy veszteség is elfér a részletesség (detail) terén. A látványos játékok nem minden esetben élvezetesek, talán csak egy ideig.

Ami az ATI és az nVidia művel, elismerésre méltó, szerencsére már mindig mind a két cég csak a saját feje után megy, és ebből nem csak látványos verseny, de jobbnál-jobb (ritkán kevésbé jó) ötletek szünek ki. Csak azt nem értem, hogy miért kell az XT megnevezéssel már megint sok vásárlót „átverni”: ami itt a jobbat jelenti, amott a lassabbat. Cserébe legalább az ATI-nál ismét meg lehet játszani az X800PRO-ról X800XT-vé alakítást, hiszen ezek a GPU-k is egy gyártósoron készülnek.

A legtöbb számítástechnikai eszköznek meghatározott fejlesztési ciklusa van: az egyik gyártónak rövidebb, a másiknak hosszabb idő kell ahhoz, hogy az előzőnél jobb, olcsóbb, gyorsabb terméket jelentsen be. A videokártyák területe különösen izgalmas, hiszen mindenik magára valamit is adó komponensgyártónak videokártya (és persze alaplap) is szerepel a kínálatában.

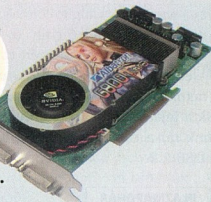
A videokártyák ciklusideje hat-nyolc hónap, körülbelül ennyi kell ahhoz, hogy teljesen új termékek jelenjenek meg. A két rivális, az ATI és az nVidia mindig is ügyelt arra, hogy a vetélytársának ne sikerüljön nagyon elhúznia, a verseny ezért is kiegyensúlyozott. No meg azért is, mert az új termékek bejelentését szinte mindig ugyanarra a hétre időzítették, a piacon való megjelenés pedig hazánkban is legfeljebb egy-két hét eltéréssel ment végbe.

Az új videokártyák induló ára rendszerint 120-150 ezer forint közé esik, ebből az is következik, hogy a számárlétra magasabb fokon álló kártyák egy-egy szinttel lejjebb kerülnek. Az abszolút belépő szinten ezért már egy-két ezer forint többletért akár kétszer nagyobb teljesítményű videokártyát is kaphatunk, hiszen az öt-hat évvel ezelőtti videokártyák is forgalomban vannak még. Ami minket jobban érdekel, az a közép-felső kategória: ezeken a kártyákon már a legújabb játékok is akadózás nélkül futnak, és áruk sem olyan rémisztő (40-60 ezer forint).

Kétségtelen, hogy a legújabb és a legdrágább videokártyákon a játékok is szebben futnak, de az utóbbi egy-másfél évben olyan játékok is megjelentek, amelyek a régebbi vi-

deokártyákon is élvezetesek. A legérdekesebb természetesen a csúcskategória, amelyben megmutatkozik, mit tudnak a vezető gyártó-fejlesztő cégek, és amely előre vetíti a jövő felhasználási területeit. Bizony, a videokártyák piaca érdekes módon működik: nem az olyan alapvető kíváncsalom vezérel a fejlesztést, mint a sebesség vagy a felbontás,

Albatron GeForce FX6800

Típus: Albatron GeForce FX6800 Ultra 256MB

Forgalmazó: Flash-Point Kft.

Ár: 161 500 Ft

Internet cím: www.flashpoint.com

Sebesség	60	60
Tuningolhatóság	16	20
Felszereltség	14	20

pont

90

Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ:

• Kiemelkedő sebesség

MINUSZ:

• nagy fogyasztás, két tápcsatlakozó

hanem többek között az olyan ötletek, amelyek eszébe se jutnának a felhasználóknak. Szemléltethjük a videokártyát versenylokként, de táltos paripaként is, amely nem csak vágatni, de galoppozni és ugrani is tud.

DirectX, DirectX, DirectX...

Akár tetszik, akár nem, az utóbbi években a Microsoft kivívta magának a győzelmet a grafikus leírnyelvek területén. Az *OpenGL* így megmaradt annak, aminek kezdetektől fogva szánták, így a CAD és a modellezés területén ma is etalonnak számít. Ma már csak elvétve jelenik meg *OpenGL* alapú játék, aminek az az egyszerű oka, hogy a nyelvet nem fejlesztették olyan ütemben, mint a *DirectX*-et. Ha például egy objektum transformációját kell elvégezni, ez a feladat egyszerűbben, kevesebb programozói munkával valósítható meg *DirectX* alatt, ráadásul itt olyan effektek is alkalmazhatók, amilyenek *OpenGL* alatt nem, vagy csak nehezen csalogathatók elő.

A szoftverfejlesztők tehát egyéltelműen a *DirectX* mellett tették le a voksukat, ez pedig arra is hatással van, hogy a hardverfejlesztők milyen irányban fejlesztik tovább a termékeiket. A nyers erő önmagában semmit nem ér: valószínűleg kevés olyan játék akad, amelyik csak a megjelenítés gyorsasá-

Letűnt korok videokártyái

A számítógép elsődleges felhasználása a munka után a játék, ezért alapvető feltétel, hogy a gépben ne csak a processzor, de a videokártya is gyors legyen. Vannak a piacon pontosan ennek a követelménynek nem megfelelő videokártyák is, és persze olyanok is, amelyek már a megjelenésük alkalmával elavultnak vagy lassúnak számítottak.

Az első csoportba az olyan grafikai és CAD-es munkára szánt kártyák tartoznak, mint a *Matrox Millennium* sorozat – játékra inkább a *Parhelia* való – vagy a *3DLabs* kártyái. Ez utóbbi területen meg kell említeni az ATI és az nVidia párharcát is (*FireGL* és

Quadro sorozatok), amelyből nagy fölényrel az nVidia kerül ki győztesen.

Vannak azonban olyan cégek is, amelyek egy-egy alkalommal az ATI-nVidia párharcának megtörésére próbálkoztak, sajnos sikertelenül. Régen ilyen volt a *PowerVR Kyro II* videokártyája, a közelmúltban pedig a *SIS* és a *Trident* gárdájából összeállt *XGI* (www.xgitech.com) *Volari (V3-V5-V8)* családja. Nem csak reméljük, de sejtjük is, hogy ezek a cégek egy éven belül ismét meglepnek minket valamilyen új, talán eddig nem látott fejlesztéssel. Addig is marad a porondon az ATI és az nVidia.

gát igényli, és még kevesebb fog megjelenni és sikert aratni, amelyik csak erre támaszkodik. A játékosoknak ugyanis látvány (is) kell, amelyhez jó sokat kell programozni. Ha száz utastás helyett elég egyet beírni, mondjuk azt, amelyik modellünknek hosszú, barna hullámos hajat „készít”, a programozók azt fogják választani.

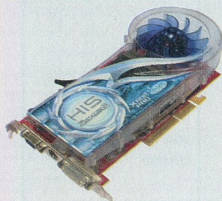
Szerencsére az utóbbi időben az ATI és az nVidia szolgáltatásaitak tekintve fejfejjel mellett haladnak, s minthogy ma már min-

denik videokártya támogatja a *DirectX 9*-et, ha játszunk, csak a sebességük számít.

Az újdonságokról

Ha ábécé-sorrendben akarunk haladni, kezdjük a sort ismét az ATI-val! Az utóbbi időben a cég remek újdonságokkal jelent meg, és remek áron értékesíti kártyáit. Ennek is köszönhető, hogy a legutóbbi „hét hónapos” ciklusban rengetegen vásároltak *Radeon* alapú kártyákat. Az árképzéstől függetlenül

HIS Excalibur Radeon

Típus: HIS Excalibur Radeon X800PRO ICEQ II 256MB

Forgalmazó: Juventus Team

Ár: 123 250 Ft

Internetcím: www.juventus-team.hu

Sebesség	50	60
Tuningolhatóság	13	20
Felszereltség	18	20

pont **81** Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- kiváló hűtési rendszer, jó sebesség

MINUSZ:

- két kártyahelyet elfoglal

GeCube Radeon

Típus: GeCube Radeon X800PRO 256MB

Forgalmazó: Flash-Point Kft.

Ár: 127 000 Ft

Internetcím: www.flashpoint.hu

Sebesség	50	60
Tuningolhatóság	12	20
Felszereltség	18	20

pont **80** Értékelés:
felsőkategória

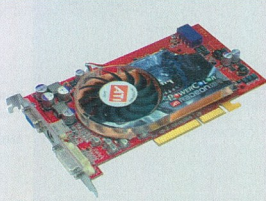
PLUSZ:

- szuper memória (1.6ns) és hozzáadott játék

MINUSZ:

- a memórián nincs hűtés

PowerColor Radeon

Típus: PowerColor Radeon X800PRO 256MB

Forgalmazó: Sowah

Ár: 122 375 Ft

Internetcím: www.sowah.hu

Sebesség	51	60
Tuningolhatóság	13	20
Felszereltség	16	20

pont **80** Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- nagyon jó sebesség, hozzá adott hűti társka

MINUSZ:

- lehetne még extrább is

Videokártyák főbb jellemzői

	GPU	Memória	Hűtés (GPU/Memória)	Csatlakozók a kártya hátlapján	Tápcsatlakozók száma
ABIT Radeon 9600XT-VIO 256Mb	Radeon 9600 XT	128 MB, Samsung 3,3ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video (bővített)	0
ABIT Siluro FX5600 Ultra 128Mb OTES	nVidia GeForce FX 5600	128 MB	OTES / A hátoldalon passzív	VGA, DVI, S-Video	1
Albatron GeForce FX5700	nVidia GeForce FX 5700	128 MB, Samsung 4ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video	0
Albatron GeForce FX6800 Ultra 256MB	nVidia GeForce FX 6800 Ultra	256 MB	Aktív / Passzív	2xDVI	2
Aopen Aeolus FX5900XT 128MB	nVidia GeForce FX 5900 XT	128 MB	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video	1
ASUS Radeon 9600XT/TD 128MB	Radeon 9600 XT	128 MB, Samsung 2ns	Aktív / Passzív	VGA, DVI, S-Video	0
ASUS V9900 /TD (FX5800) 128MB	nVidia GeForce FX 5800	128 MB	Aktív / A hátoldalon passzív	VGA, DVI, S-Video	1
Club3D Radeon X800PRO 256MB	Radeon X800 PRO	256 MB, Samsung 2ns	Aktív / A hátoldalon passzív	VGA, DVI, S-Video	1
Club3D Radeon X800XT Platinum Edition	Radeon X800 XT	256 MB, Samsung 2ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video (bővített)	1
Exair GeForce FX5700LE 256MB	nVidia GeForce FX 5700 LE	256 MB Vdata 5ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video	0
Exair Radeon 9600XT 256MB	Radeon 9600 XT	256 MB	Aktív / Aktív	VGA, DVI, S-Video (bővített)	0
GeCube Radeon X800PRO 256MB	Radeon X800 PRO	256 MB, Samsung 1,6ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video (bővített)	1
Gigabyte Radeon 9600PRO Ultra 128MB	Radeon 9600 PRO	128 MB, Samsung 2ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video (bővített)	0
HIS Excalibur AIW Radeon 9600PRO 128MB	Radeon 9600 PRO	128 MB, Samsung 2ns	Aktív / -	AV Out, S-Video In, FM, TV	0
HIS Excalibur Radeon 9600XT Platinum 128MB	Radeon 9600 XT	128 MB	Aktív / Passzív	VGA, DVI, S-Video (bővített)	0
HIS Excalibur Radeon X800PRO 256MB	Radeon X800 PRO	256 MB, Samsung 2ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video (bővített)	1
HIS Excalibur Radeon X800 PRO ICEQ II 256MB	Radeon X800 PRO	256 MB	Aktív külső/ A hátoldalon passzív	VGA, DVI, S-Video (bővített)	1
Inno3D Tornado GeForce FX5900-8X-XT W/128MB	nVidia GeForce FX 5900	128 MB, Hynix 2,8ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video	1
Leadtek WinFast A380 TDH Ultra MyVIVO Edition	nVidia GeForce FX 5950	256 MB	Aktív / A hátoldalon passzív	VGA, DVI, S-Video (bővített)	1
PowerColor Radeon 9800XT 256MB	Radeon 9800 XT	256 MB	Aktív / Aktív	VGA, DVI, S-Video	1
PowerColor Radeon X800PRO 256MB	Radeon X800 PRO	256 MB, Samsung 2ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video	1
Sapphire Ultimate Radeon 9600XT 128MB	Radeon 9600 XT	128 MB, Samsung 2ns	Passzív / -	VGA, DVI, S-Video (bővített)	0
STLab GeForce FX5600 XT 128MB	nVidia GeForce FX 5600 XT	128 MB, Eltix 5ns	Aktív / -	VGA, DVI, S-Video	0
XpertVision GeForce FX6800 128MB/256bit	nVidia GeForce FX 6800	128 MB	Aktív / Aktív	VGA, DVI, S-Video (bővített)	1

Kábelek, tartozékok	Szoftverek	Játékok
DVI-VGA átalakító, S-Video és kompozit kábelek, S-Video és kompozit ki- és bemenet	CyberLink PowerDirector 2.55 ME	-
S-Video-kompozit és DVI-VGA átalakító, S-Video és kompozit kábelek, Y-tápkábel	WindowBlinds NV Edition	Demók: Soldier of Fortune II, EarthViewer 3D
S-Video-kompozit átalakító, S-Video és kompozit kábelek	Intervideo WinDVD, Intervideo WinDVD Creator	Duke Nukem Manhattan Project, Demók: AOWII, MaxPayne, BeamBreaker, Rally Trophy
S-Video-kompozit és DVI-VGA átalakító, S-Video és kompozit kábelek	Intervideo WinDVD, Intervideo WinDVD Creator	Duke Nukem Manhattan Project, Demók: AOWII, MaxPayne, BeamBreaker, Rally Trophy
S-Video-kompozit és DVI-VGA átalakító	Intervideo WinDVD, E-Color	-
S-Video-komponens, DVI-VGA átalakítók	ASUS Smart Doctor 4.22, ASUS Video Security 3.001, ASUS Digital VCR 2.5, ASUS GameFace 1.3	-
S-Video-kompozit (apa), DVI-VGA átalakítók	ASUSDVD 4.0, CyberLink MediaShow SE 2.0, VR Aquarium	The Elder Scrolls III - Morrowind, Tom Clancy's Rainbow Six-Rogue Spear - Black Storm, Worms Blast, Demók: Battle Realms, IL2 Sturmovik
S-Video, kompozit, táp, S-Video-komponens elosztó, DVI-VGA átalakító, S-Video-kompozit átalakító	Intervideo WinCinema	-
S-Video-komponens, táp, DVI-VGA átalakító, breakout kábel (S-Video és kompozit VIVIO)	Cyberlink PowerDirector 2.0 VE, Intervideo WinCinema	-
S-Video-komponens átalakító	-	-
S-Video/S-Video-kompozit Y kábel, DVI-VGA átalakító	CyberLink PowerDVD 5	Yager
S-Video-komponens, DVI-VGA átalakítók, VIVO kábel (S-Video és kompozit be-ki), Y-tápkábel	CyberLink PowerDVD 5, CyberLink PowerDirector 2.5 ME	CounterStrike Condition Zero
S-Video/S-Video-kompozit Y kábel, DVI-VGA átalakító	CyberLink PowerDVD 5, Gigabyte V-Tuner	Rainbow Six 3: Raven Shield, Tomb Raider - The Angel Of Darkness, WillRock
S-Video és kompozit kábel, AV-Out kábel (2xVGA, S-Video, kompozit, SPDIF, Audio ki-menetek), Video-In kábel (S-Video, kompozit, Audio L-R bemenetek), ATI Remote Wonder távirányító és vevő (USB), 4xAAA elemek	3D Album DE 2.03, Ulead VideoStudio 7 SE	Demók: Vietcong, Railroad Pioneer, Neighbors From Hell, Tropic2: Pirate Cove, Aquanox 2: Revelation
S-Video-kompozit és DVI-VGA átalakító, S-Video kábel	3D Album DE 2.03, CyberLink PowerDVD 5	Arx Fatalis, Demók: Vietcong, Railroad Pioneer, Neighbors From Hell, Tropic2: Pirate Cove, Aquanox 2: Revelation
S-Video-kompozit és DVI-VGA átalakító, S-Video és kompozit kábel, komponens kábel, Y-tápkábel	3D Album DE 2.03, CyberLink PowerDVD 5	Counter Strike - Condition Zero, Arx Fatalis, Demók: Vietcong, Railroad Pioneer, Neighbors From Hell, Tropic2: Pirate Cove, Aquanox 2: Revelation
S-Video és kompozit kábel, S-Video-kompozit átalakító, DVI-VGA átalakító, Y-tápcsatlakozó	3D Album DE 2.03, CyberLink PowerDVD 5	Arx Fatalis, Demók: Vietcong, Railroad Pioneer, Neighbors From Hell, Tropic2: Pirate Cove, Aquanox 2: Revelation
S-Video-kompozit (apa), DVI-VGA átalakítók	3DMark 2003, Intervideo WinDVD 4, Intervideo WinDVD Creator	Comanche 4, Demók
S-Video és kompozit kábel, DVI-VGA átalakító, Y-tápkábel, VIVO kábel (S-Video be-ki, kompozit be-ki, komponens ki)	Ulead VideoStudio 7 SE DVD, DVD MovieFactory 2.5 SE, Ulead Cool 3D	Gunmetal, Big Mutha Truckers
S-Video, kompozit kábel DVI-VGA átalakító, S-Video-kompozit átalakító, Y-tápkábel	Intervideo WinCinema	Big Mutha Truckers, Tomb Raider - The Angel of Darkness, HalfLife 2 kupon
S-Video, kompozit, S-Video-komponens elosztó, DVI-VGA átalakító, S-Video-kompozit átalakító, táska	Cyberlink DVD Solution CD (PowerDirector SE+, MediaShow SE, PowerDVD, PowerProducer DV, Power2Go)	Hitman Contracts
S-Video-kompozit és DVI-VGA átalakító, S-Video és kompozit kábelek	CyberLink PowerDVD 5 (sztereó), Sapphire Redline Overclocking	Tomb Raider - The Angel Of Darkness, HalfLife 2 kupon
S-Video kábel	-	-
S-Video kábel, Y-tápkábel	CyberLink PowerDVD 5	Chaser, SpellForce

azonban a tesztkönyben is jelen lévő *Radeon X800PRO* és *Radeon X800XT* (az *R400* VPU – Video Processing Unit – mag) egy-két lényeges újdonságot is magával hozott.

Kezdjük mindjárt a legnagyobb újdonságként beharangozott *3Dc*-vel, amely nem más, mint egy tömörítési eljárás. Itt nem kell különleges algoritmusokra gondolni, csupán arra, hogy azonos feltételek mellett ez a VPU kevesebb adatot mozgat meg, mint a régebbi generációk. Az ötletet valószínűleg a régi textúra-tömörítő eljárások, az *S3TC* és a *DXTc* adták ahhoz, hogy az adatforgalom még mindig jelentős részét kitevő *normal map*-ek adatait tömörítsék akár 1:4 arányban. Ezek az adatok meghatározzák, hogy egy textúrázott felület egyes képpontjairól milyen mértékben verődjön vissza a fény. Ha a programozók kihasználják a *3Dc* előnyeit, akkor jelentős minőségjavulás érhető el ezzel a funkcióval, ha nem, akkor a sebesség növekszik meg kissé.

Nagyobb mértékű javulásra számíthatunk viszont a *SmartShader HD* technológiával, amely 16 pixelfutószalagot használ (a Radeon 9800XT kétszeresét) a kép kiszámításához, és akár 6 Gigapixel/s sebességet is elér. A harmadik generációs *SmartShader* természetesen továbbra is támogatja a *DirectX 9.0b* utasításkészletét, ám egy-egy Shader program a korábbinál tízszer több (652 800) utasítást is tartalmazhat. Mivel ciklusok és szubrutinok is használhatók, az effekték száma szinte végtelen. A VPU-n belül ez nem csak nagyobb memóriát jelent: az utasítások végrehajtását is optimalizálták (azért, hogy minél kevesebb legyen a munka nélkül álló futószalagok száma) a regiszterek számának a növelésével, és egy új, *F-puffer* technológia bevezetésével.

A legjobb, ha mindig minden rendelkezésünkre álló erőforrást kihasználjuk. Az ATI is így gondolta, ezért a filmek lejátszásakor nem használt pixelshadereket munkára fogta: ebből lett a *Radeon 9700* VPU-ban a *VideoShader*, amely a lejátszott filmeket blokkmentesíti (a blokkos kép tömörítési „mellékhatás”), és a zajszűrést is elvégzi. Az *X800*-ban ennek továbbfejlesztett változata található – amely nem meglepő módon a *VideoShader HD* nevet viseli –, s amely az előbbieken kívül elvégzi az *adaptive de-interlacing* műveletet is a képen mozgó tárgy vízszintes csíkozódásának megszüntetésére. Ez a televízióban igen, de a PC-n egyáltalán nem megszokott váltott sor megjelenítés közötti áttéréskor (felvételkor) lép fel. A felvételeket és a különféle formátumok közötti konverziót segíti a *ramerate* és *sintér-kovertter*, amely hardverből tá-

Így tesztelt a CP

Tesztünkőhöz egy *AMD Athlon 64*-es rendszert raktunk össze, amelynek az alapja egy *ASUS K8V SE Deluxe* alaplap volt, 2x512 Mb-át GeLL Value DDR 400-as memóriával. A 3 GHz-es processzor ugyan nem a leggyorsabb ahhoz, hogy a tesztünk videokártyáit a végsőig kihajtsuk, a sorrend megállapításához mindenestre megfelelő volt. A GPU-k processzorfüggése (teljesítmény-érzékenység) különösen az alsó és középkategóriában nem annyira számottevő, hogy egy videokártya látványosan megelőzze a másikat, a felső- és a csúcscategóriás kártyák pedig már most olyan tekintélyes sebességűek, hogy egy ennél gyorsabb processzorral már ajándék lesz a majdani sebességük. Tesztjeinket egy *Miro Radius 21* colos monitoron futtattuk, így a megjelölt felbontásait nem korlátozta semmi.

A *Windows XP Professional SP1* operációs rendszerre *DirectX 9.0b*-t, Radeonos kártyák esetén a *Catalyst 4.7*-et, GeForce-os kártyákhoz a *Detonator 61.76*-os meghajtókat használtuk. Ez utóbbi volt a legfrissebb tesztünk kezdetekor, de mire a mezőnyből már csak egy-két kártya maradt hátra, akkor jelent meg a *Detonator 61.77*-es változata, amely a tesztkönyben szereplő *FarCry* játékok és a GeForce FX5600-as és FX5700-as kártyákat érintette (elmaradó, hibás textúrák). Megjegyezzük, hogy tapasztalatunk szerint az előző verzióval a későbbi nVidia GPU-k sem voltak tökéletesek, de tesztünkör szintén csak az

1.1-es patch állt rendelkezésre a *FarCry* című játékhöz. A méréshez az *Unreal Tournament 2004*-et használtuk meg.

Ezek két különböző motorral megfelelően tükrözik az átlagos FPS (*First Person Shooter*) játékokat. Méréseink alatt rögzítettük az átlagos FPS (frame/s) értékeket 800x600, 1024x768, 1280x1024 és 1600x1200 felbontásokban, az alapértelmezett demópályát lefutattva.

Természetesen a *3DMark03 build 340*-et is munkára fogtuk, 1024x768, 1280x1024 és 1600x1200 felbontásokban élsimítás nélkül és 4X élsimítással. Eredményeinket táblázatban és grafikonban is rögzítettük, ez utóbbiban a játékok által adott sebességinde克斯 alapján rendezve sorba a videokártyákat.

A százból 60 pontot érő sebességen kívül 20 ponttal jutalmaztuk a tökéletes felszereltségű videokártyát, amely a hozzá adott programok és kiegészítők segítségével aratható, no meg az igényes, esetleg ötletes összereléssel (pl. hűtés minőség). Tovább 20 pont járt a mezőny legjobb tuningolható tagjának.

A tesztet a *PowerStrip* legújabb verziójával és az *Artifact Tester* című programmal végeztük addig, amíg a memória nem hibázott, és a GPU nem fagyott le. Ehhez annyit fűznénk még, hogy az általunk mért frekvenciák a hosszú távú üzemeltetést csak az esetben engedik, ha a videokártya hűtési rendszere át van alakítva.

mogatja a *MPEG1/2/4*, *Real*, *DivX* és *WMV9* formátumok lejátszását.

Az nVidia két új VPU-ja közül az egyik nem is olyan új: a *GeForce FX5950* egy különleges átmenetet képez a *GeForce FX5900* és a *GeForce FX6800* között. Tudásában tiszta FX5900: a *CineFX 2.0* motor a *vertex- és pixel shader 2.0+* részekből áll, amelyek 128 bites színpontosságot használnak, és támogatják a *DirectX 9.0-t*. Még mindig csak az *UltraShadow* technológiát használják az árnyékos, sötét és a képernyőn ezért alig látható környezeti elemek részleteinek a tömörítésére, ami nem csak a sebességet növeli, de állítólag valóságosabb képeket is eredményez. Az *IntelliSample* elnevezésű technológia is még a régi, ami a szín, a textúra és a Z-adatok tömörítéséért felel.

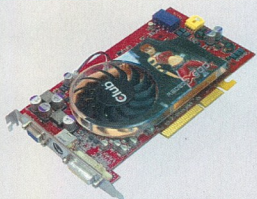
Az FX5950-ben nem csak a gyártási technológián változtattak (0,13 mikronos, mint

az FX6800-nál vagy az ATI X800-nál), hanem a pixelfutószalagok rendjén is. A VPU-ban négy pixelfutószalag található, de darabonként két textúrázó egységgel, ami a textúrák kezelési sebességén javít, cserébe viszont a pixel-fillrate kevesebb meg a Radeon 9600XT-nél is.

Sokkal izgalmasabb a *GeForce FX6800*, amely a legújabb kártyákhoz hasonlóan nem csak AGP, de *PCI-Express 16x* foglalatba is illeszthető, mivel támogatja az ehhez szükséges *HSI (High Speed Interconnect)* protokollt. De nem csak ez az újdonság: az *NV40*-et teljesen átterveztek a korábbi modellekhez képest, így az *R420 (X800)* modellel azonos mennyiségű, 16 pipeline található benne, hat textúrázó egységgel, de ahhoz, hogy a pixelshaderek és a vertexshaderek 3.0-s verzióvá lépjenek elő, egészen sok, 222 millió tranzistor munkája

Club3D Radeon

Típus: Club3D Radeon X800XT Platinum Edition

Forgalmazó: Pulsar Hungary

Ár: bevezetés alatt

Internetcím: www.club3d.nl, www.pulsar.hu

Sebesség	55	60
Tuningolhatóság	11	20
Felszereltség	13	20

pont **79** Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

• kiváló sebesség

MINUSZ:

• az adottságainak határán működik

HIS Excalibur Radeon

Típus: HIS Excalibur Radeon X800PRO 256MB

Forgalmazó: USER'S

Ár: 110 990 Ft

Internetcím: www.users.hu

Sebesség	49	60
Tuningolhatóság	10	20
Felszereltség	18	20

pont **77** Értékelés:
felsőkategória

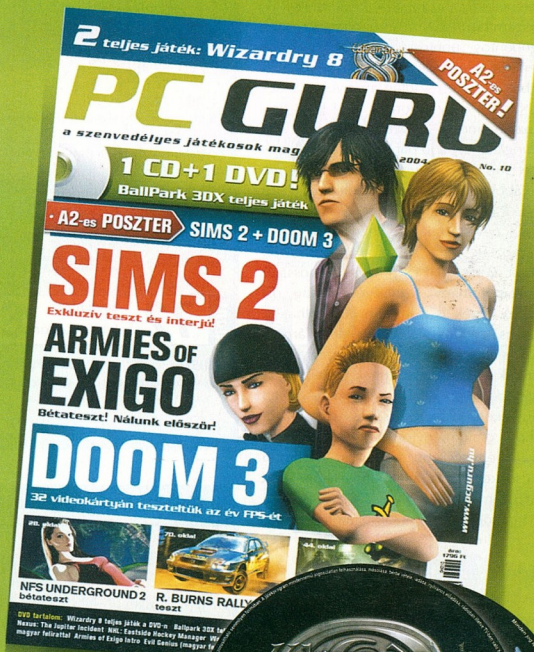
PLUSZ:

• referenciakártya jó támogatottsággal

MINUSZ:

• hűtetlen memóriák

Keresse az újságárusoknál, vagy rendelje meg a kiadótól!

2 teljes játék Wizardry 8 BallPark 3DX

Vogel Burda Communications Kft.
1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.

Tel: 06 1 888 3421, 06 1 888 3422, 06 1 888 3423

Fax: 06 1 456 6970

E-mail: terjesztes@vogelburda.hu

szükséges (szemben az ATI 160 milliójával). A shadereket összefoglaló *CineFX 3.0* korlátlan méretű shader-programot engedélyez – csak legyen, akinek lesz türelme hosszú programot írni –, és megkönnyíti az olyan effektek létrehozását, mint a bőr alsó rétegének árnyékolása, a több szereplő egyidejű kezelése egy jelenetben és a globális fény kezelése.

A számítások egyébként 16 és 32 bites lebegőpontos pontossággal történnek, a GPU pedig nem csak a 32, de a 64 és 128 bpp (bit per pixel) színtartományokat is kezeli. Nagyon nagy újdonság a 64 bites textúrakezelő motor (*Texture Filtering and Blending*), amely a jó pár rajzillmet és filmes effektet készített *Industrial Light & Magic* stúdiójából kikerült technológián, az *OpenEXR*-en alapszik.

Ennek nevet is találtak, de vélhetően nem gondolkoztak rajta sokat: *High-Precision Dynamic-Range* (HPDR, nagy pontosságú dinamikatartomány). Segtségével a nagy dinamikájú képek is pontosan ábrázolhatók, és nem csak a fényes részekben, de az árnyékoknál is nagyobb részletgazdagságra számíthatunk. Kissé furcsa ennek fényében az *UltraShadow II* technológia, amely éppen az árnyékok számítási sebességét növeli úgy, hogy csak a fényforrás-árnyék kölcsönhatás leglényesebb részeit számolja ki (úgy csökkentve az adatmennyiséget, mint az MP3 tömörítés). A filmek lejátászása, kódolása-dekódolása itt is támogatott annyira, mint az ATI-nál.

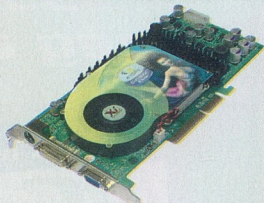
A videokártyákról

A tesztkönyvben szereplő videokártyák nem csak a gyártók száma, de a videokártyák típusa szerint is lefedik a piac nagy részét. Reméljük, hogy ezzel nem csak arra sikerül rávilágítanunk, hogy érdemes lehet egy-két eddig nem ismert márkát is megtekinteni, hanem arra is, mennyire változatos videokártyák léteznek egy-egy GPU köré építve mind a hardvert, mind a szoftvert tekintve.

Videokártyát többféleképpen vásárolhatunk: vagy eldöntjük az elején, hogy melyik GPU-hoz ragaszkodunk, és az ára alapján esetleg megvesszük azt, amelyiket a boltban elének tesznek, vagy rászánunk egy bizonyos összeget, és ezért szeretnénk a lehető legjobb megkapni. Bárhogy is legyen, vannak dolgok, amelyeket nem szabad figyelmen kívül hagyni a vásárláskor.

A doboz minősége, szépsége ne érdekeljen, ez ugyanis az a része a terméknek, amelyet csak egyszer veszünk kézbe. Kivételesen az alól a *PowerColor Radeon X800PRO* kártyája, amely egy sok zsebes, kiváló minő-

Palit XpertVision GeForce

Típus: Palit XpertVision GeForce FX6800
128MB/256bit

Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.

Ár: 93 375 Ft

Internetcím: www.ramiris.hu

Sebesség	47	60
Tuningolhatóság	9	20
Felszereltség	16	20

pont 72 Értékelés:
felsőkategória

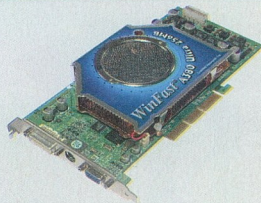
PLUSZ:

- jól etalált programok

MINUSZ:

- az Ultra változat sokkal gyorsabb

Leadtek WinFast A380

Típus: Leadtek WinFast A380 TDH Ultra
MyVIVO Edition

Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.

Ár: 114 875 Ft

Internetcím: www.ramiris.hu

Sebesség	40	60
Tuningolhatóság	8	20
Felszereltség	20	20

pont 68 Értékelés:
középkategória

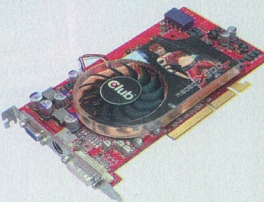
PLUSZ:

- kiváló felszereltség, kellemes sebesség

MINUSZ:

- a kártyán lévő hűtőbőrök egymástól függetlenek

Club3D Radeon

Típus: Club3D Radeon X800PRO 256MB

Forgalmazó: Pulsar Hungary

Ár: 120 000 Ft

Internetcím: www.club3d.nl, www.pulsar.hu

Sebesség	43	60
Tuningolhatóság	11	20
Felszereltség	13	20

pont 67 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- nagyon jó referencia (gyári) hűtő

MINUSZ:

- többet vártunk tőle

Inno3D Tornado GeForce

Típus: Inno3D Tornado GeForce
FX5900-8X-XT W/128MB

Forgalmazó: BlueFish Computer

Ár: 49 115 Ft

Internetcím: www.bluefish.hu

Sebesség	36	60
Tuningolhatóság	18	20
Felszereltség	11	20

pont 65 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

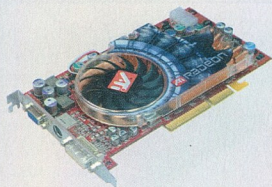
- nagyon jó gyári hűtő...

MINUSZ:

- ...amely lehetne nagyobb is

PowerColor Radeon

Típus: PowerColor Radeon 9800XT 256MB
Forgalmazó: Sowah
Ár: 114 250 Ft
Internetcím: www.sowah.hu

Sebesség	40	60
Tuningolhatóság	8	20
Felszereltség	16	20

pont **64** **Értékelés:**
középkategória

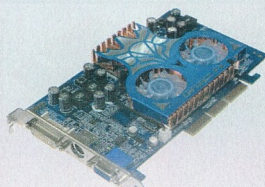
PLUSZ:

- halk ventilátor, jó sebesség

MÍNUSZ:

- a hozzá adott játék csak az érték

Albatron GeForce

Típus: Albatron GeForce FX5700
Forgalmazó: Hardvercomp Kft.
Ár: 35 250 Ft
Internetcím: www.hardvercomp.hu

Sebesség	31	60
Tuningolhatóság	20	20
Felszereltség	12	20

pont **63** **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:

- nagyon jó tuningolhatóság

MÍNUSZ:

- a nagy hűtő nem ér hozzá a memóriákhoz

ASUS V9900 /TD

Típus: ASUS V9900 /TD (FX5800) 128MB
Forgalmazó: Interboard Hungary
Ár: 78 501 Ft
Internetcím: www.interboard.hu

Sebesség	32	60
Tuningolhatóság	11	20
Felszereltség	17	20

pont **60** **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:

- nagyon jó felszereltség, kellemes programok

MÍNUSZ:

- dupla széles, mégsem a kinti levegőt keringeti

HIS Excalibur AIW Radeon

Típus: HIS Excalibur AIW Radeon 9600PRO 128MB
Forgalmazó: Juventus Team
Ár: 68 125 Ft
Internetcím: www.juventus-team.hu

Sebesség	31	60
Tuningolhatóság	6	20
Felszereltség	20	20

pont **57** **Értékelés:**
középkategória

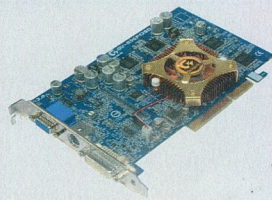
PLUSZ:

- All-In-Wonder tunerrel és sok kellekkel

MÍNUSZ:

- átlagos sebesség

Gigabyte Radeon

Típus: Gigabyte Radeon 9600PRO Ultra 128MB
Forgalmazó: Co-run
Ár: 43 900 Ft
Internetcím: www.gigabyte.com.tw

Sebesség	32	60
Tuningolhatóság	6	20
Felszereltség	17	20

pont **55** **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:

- kiegyensúlyozott kártya

MÍNUSZ:

- kevésbé hatékony hűtő

Sapphire Ultimate Radeon

Típus: Sapphire Ultimate Radeon 9600XT 128MB
Forgalmazó: Interboard Hungary
Ár: 61 088 Ft
Internetcím: www.interboard.hu

Sebesség	32	60
Tuningolhatóság	5	20
Felszereltség	18	20

pont **55** **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:

- zajtalan hűtési rendszer, jó felszereltség

MÍNUSZ:

- a passzív hűtésnek is vannak hátrányai

ségű hátságba került. Ebben még CD-tartó és fejhallgató-kimenet is van. Katonás rend uralkodik az *ABIT* dobozaiban, az ezekben lévő kisebb dobozokat PC-s apróságok tárolására még felhasználhatjuk.

Egyre divatosabb, hogy a videokártyát még a doboz felnyitása előtt megnézhetjük, ami azért is hasznos, mert a hűtő formája és elhelyezése is lényeges. Ilyen megoldást láthatunk a *Sapphire Ultimate 9600XT* és a *HIS Excalibur X800PRO ICEQII* kártyáknál, ahol a típus közelebbi ismerete nélkül is megbecsülhetjük, mennyire hatékony vagy halk lehet a hűtés.

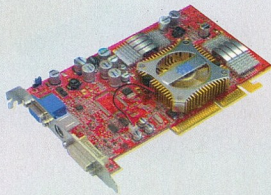
A többi videokártya csomagolását akár már a boltban is kinyithatjuk, s a doboz tartalmát vagy a hűtést a lényeges zárjegyek kinyitása nélkül is megnézhetjük. Sajnos a hűtés pontos hatékonyságát ránézésre nem tudjuk eldönteni, de a nagy méretű, csavart lapátos ventilátorok általában halkabbak, a nagy méretű hűtőbordához pedig elég egy hagyományos, alacsony fordulatszámú üzemelő ventilátor is.

Kiemelkedően nagy hangerőt tapasztalunk az nVidia nagy teljesítményű referencia hűtőnél, az *Inno3D Tornado GeForce FX5900XT*-nél és az *ASUS V9900*-nál, ám a hasonló formájú, továbbfejlesztett hűtőknél a zaj kevésbé jelentkezik (*Albatron FX6800 Ultra* és *XpertVision FX6800*). Teljesen halk, de melegebb megoldást jelent a passzív, hőcsöves (heatpipe) rendszer a *Sapphire Ultimate 9600XT*-n, amelyet külön is megvásárolhatunk a *Zalmantól*.

A belépő szintű kártyákon csak a GPU-t hűtik, a memóriát nem. Egy kis teljesítményű kártyánál ez alapértékeken nem okoz gondot, de a nagyobb kártyák vígan felveszik a 300-350 W teljesítményt is működés közben (*Radeon X800*, *GeForce FX6800*). Ha a memóriát is ellátják hűtessel, akkor nem mindegy, hogy csak az alkatrész oldalon vannak-e memória IC-k vagy a forrasztási oldalon is, mert lehet, hogy a GPU aktív hűtése a melléte lévő memóriákat is hűti, a túloldalon lévőket viszont nem. Ilyet elég sok kártyán találunk, de kiemeltük közülük az *ABIT GeForce FX5900 Ultra OTES* kártyát, ahol az igen hatékony ventilátor csak két memória IC-t hűt, a többit (a GPU fölött és a hátoldalon lévőket) már nem. Ha teljesen jó aktív hűtést keresünk, akkor azt az *Exair Radeon 9600XT* kártyáján találjuk, hiszen a két oldalt azonos hűtőborda hűti.

Becsapós példákat is mondunk: az *ASUS* profilú, tetszetős hűtőborda az *ASUS Radeon 9600XT*-n csak úgy tesz, mintha hozzáérne a memóriához, azonban azt nem hűti (sőt a légáramlást is akadályozza). A

HIS Excalibur Radeon

Típus: HIS Excalibur Radeon 9600XT Platinum 128MB
Forgalmazó: USER'S
Ár: 42 240 Ft
Internetcím: www.users.hu

Sebesség	32	60
Tuningolhatóság	6	20
Felszereltség	16	20

54 Értékelés: középkategória

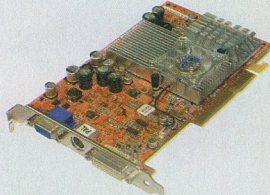
PLUSZ:

- mind a két oldalon hűtötték a memóriát IC-k

MÍNUSZ:

- nem nagyon érezzük a Platinum érejt

ASUS Radeon 9600XT/TD

Típus: ASUS Radeon 9600XT/TD 128MB
Forgalmazó: BlueFish Computer
Ár: 37 250 Ft
Internetcím: www.bluefish.hu

Sebesség	34	60
Tuningolhatóság	6	20
Felszereltség	14	20

54 Értékelés: középkategória

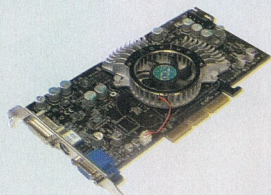
PLUSZ:

- minden van hozzá, csak játék nem

MÍNUSZ:

- jó hűtése ellenére sem igazán hajtható

Aopen Aeolus FX5900XT

Típus: Aopen Aeolus FX5900XT 128MB
Forgalmazó: Sowah
Ár: 56 000 Ft
Internetcím: www.aopen.nl www.sowah.hu

Sebesség	37	60
Tuningolhatóság	8	20
Felszereltség	9	20

54 Értékelés: középkategória

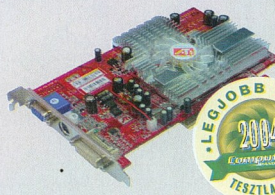
PLUSZ:

- nagyon jó öntöttvas hűtő...

MÍNUSZ:

- ...amely itt sem hűti a memóriákat

Exair Radeon 9600XT 256MB

Típus: Exair Radeon 9600XT 256MB
Forgalmazó: Hardvercomp Kft.
Ár: 44 700 Ft
Internetcím: www.hardvercomp.hu

Sebesség	31	60
Tuningolhatóság	5	20
Felszereltség	16	20

52 Értékelés: középkategória

PLUSZ:

- kiváló aktív hűtés a memóriáknak is

MÍNUSZ:

- csak BIOS frissítéssel tuningolható

VEZETŐ FUNKCIÓK

Mio
Digit Walker

- a Mio 168-ban
- » Kézi számítógép (PDA)
- » GPS
- » Magyarország-térkép
- » Útvonaltervezés
- » Autos szett
- » 2 év garancia

Térségi képviselők:

Béres-Tel Kft.
4024 Pétervári, Kossuth u. 8.
Tel.: (82) 537-306
Handy-Tech PDA Kft.,
9200 Mosonmagyaróvár,
Szent László tér 4.
Tel.: (96) 579-257
Juvencos Team Kft.,
1149 Bp. Laky Adolf u. 36.
Tel.: 469-5871

Mintaboltok:

Top Mobil Shop
1112 Bp. Császár u. 23-25.
Tel.: 356-9595
TRÉNDX
1117 Bp. Fehérvári út 21/A
Tel.: 365-4090
Mátrix 68,
1075 Bp. Mátyás I. út 11.
Tel.: 413-6913

További információk
az importőröknél:

LCP Systems Kft.
1149 Budapest, Angol u. 34.
Tel.: 363-3012 » www.mitacpda.hu

és a központi forgalmazónál:

TRENDX
1117 Budapest, Budafoki út 60.
Tel.: 463-7000 » www.trendx.hu

STRIX

Segítség
a szemnek!

A feketeáfonya kivonatot tartalmazó Strix kedvező élettani hatásainak köszönhetően segíti a szemet:

- szemfáradtság esetén
- sötétséghez való alkalmazkodásban
- szemet fárasztó munkavégzésben

Hatása már néhány óra múlva érezhető!
A Strix étrendkiegészítő tableta kapható a gyógyszerárakban és drogériákban!
Strix – Valami igazán szemrevaló!
Forgalmazza: PharmaVision Kft.
1026 Bp., Trombitás út 11. Tel.: (06-1) 214-5500
www.pharmavision.hu, e-mail: info@pharmavision.hu

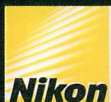
Fotó: Lóránt Attila

Csak egyvalaki vette komolyan a játékot

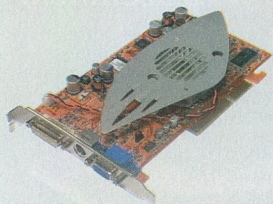
D70

Visszaadni a játék örömet csak úgy lehet, ha a háttérben komoly szakértelem áll. A Nikon legújabb digitális tükörreflexes modelljével, a 6,1 millió pixeles felbontású, 3 kép/mp felvételi sebességű, új, i-TTL vakuzási rendszerű, gyors reagálású és strapabíró, könnyű vázzal rendelkező D70-sel fotózni nem játék, de komoly szenvedély.

ABIT Radeon 9600XT-VIO

Típus: ABIT Radeon 9600XT-VIO 256Mb

Forgalmazó: BlueFish Computer

Ár: 42 490 Ft

Internetcím: www.bluefish.hu

Sebesség	32	60
Tuningolhatóság	5	20
Felszereltség	13	20

pont

50

Értékelés:
közepkategória

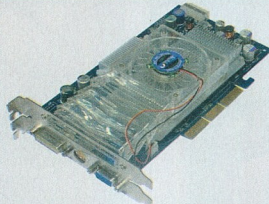
PLUSZ:

- van program a VIVO használatához

MÍNUSZ:

- felesleges hűtő-dizájn

ABIT Siluro OTES FX5600

Típus: ABIT Siluro OTES FX5600 Ultra

128Mb

Forgalmazó: Interboard Hungary

Ár: 50 005 Ft

Internetcím: www.interboard.hu

Sebesség	30	60
Tuningolhatóság	6	20
Felszereltség	14	20

pont

50

Értékelés:
közepkategória

PLUSZ:

- halk OTES rendszer

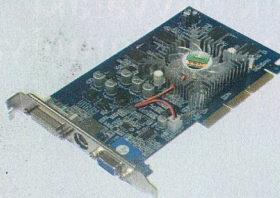
MÍNUSZ:

- gyengén tuningolható

Leadtek egyébként kiváló hűtéssel ellátott kártyái közül a WinFast A380 két részből álló kártyája két különálló hűtőbordát tartalmaz, amelyek csak látszólag érnek össze. Itt viszont kiemelnénk a GPU hűtését ellátó hűtőbordát, amely annyira hatékony, hogy ventilátora is nagyon halk. Ha tehát javítani akarunk a videokártya sebességén, akkor nézzük meg, hogy a memóriák hűtése is megoldható-e, vagy megoldható-e a gyári ventilátor leszerelése nélkül.

Külön kell szólnunk a dupla magas hűtéssel ellátott kártyákról. Az ABIT OTES (Outside Thermal Exhaust System) ventilátorra a hűtőbordáról elszívja és a második hát-lapon a számítógépen kívülre vezeti a kártya által termelt hőt. Így nem csak hatékonyabb és halkabb a videokártya hűtése, hanem a PC rendszerhőmérséklete is alacsonyabb. Hasonló megoldást alkalmaz a HIS Excalibur Radeon X800PRO ICEQ II-je, amely ellen csak a kimeneti nyílás kialakításának módját hozhatjuk fel, mivel a működéséhez képest kevéssé igényes. De működik! Két helyet foglalnak el az nVidia nagy teljesítményű hűtői is, ezek azonban a házban lévő levegőt használják. A mezőny különlegességei közül kiemeljük még az AOpen Aeolus FX5900XT öntöttvas hűtőjét, amely ránézésre nem tűnik nagy felületűnek, de az anyag szerkezete miatt mégis az, és jól is hűt.

Exair GeForce FX5700LE

Típus: Exair GeForce FX5700LE 256MB

Forgalmazó: Hardvercomp Kft.

Ár: 30 838 Ft

Internetcím: www.hardvercomp.hu

Sebesség	27	60
Tuningolhatóság	7	20
Felszereltség	8	20

pont

42

Értékelés:
belépőszint

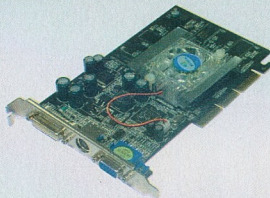
PLUSZ:

- kellemes ár, nagy memória

MÍNUSZ:

- igazán minimál-dizájn

STLab GeForce FX5600 XT

Típus: STLab GeForce FX5600 XT 128MB

Forgalmazó: Interboard Hungary

Ár: 25 962 Ft

Internetcím: www.interboard.hu

Sebesség	24	60
Tuningolhatóság	7	20
Felszereltség	6	20

pont

37

Értékelés:
belépőszint

PLUSZ:

- kedvező ár

MÍNUSZ:

- kis sebesség, semmi extra

A dobozban nem csak videokártyát, de kábeleket és programokat is találunk. Kábeleket azért, hogy a számítógépet a tévére is rá tudjuk kötni, netán (a VIVO-s típusokkal) filmet tudjunk rögzíteni. A kártyák kimenetei között VGA és DVI, esetleg 2xDVI is található, és elmondhatjuk, hogy ma már az S-Video kimenet is kötelező.

Ezekhez a csatlakozókhoz fordítókát is kapunk, így két VGA csatlakozós monitort vagy kompozit bemenetű televíziót is csatlakoztathatunk. Az extrák közé sorolhatjuk a különféle kompozit és S-Video kábeleket, de ezek hossza igen változatos, pontosabban léteznek igen rövid kábelek is. A számítógép csak ritkán helyezkedik el a televízió mellett, így általában egy RCA-RCA kábelt és egy RCA-Scart átalakítót (Scart IN) is vásárolnunk kell.

A hangot is el kell juttatnunk a televízióhoz, ehhez pedig egy jó hosszú audiókábel (3,5 mm jack-jack) szükséges. Az új videokártyákhoz jár a komponens, HDTV kimenetet biztosító átalakító is, amelyet a Radeon 8500 és a Radeon 9600-nál újabb kártyák használhatnak. Ezt a kimenetet eddig egyetlen nem ATI-chipes kártya tudta használni, az nVidia Personal Cinema FX5700.

NEBULÓ KEDVEZMÉNY 10.000 Ft

Kedvezmény a hirdetés felmutatójának NEWM akciós gépeiről

www.notebookworld.hu
örökönként frissítve

Cégnünk kisméretű
ASUS
forgalmazói

Új ECS A531
• TransMeta5800 CPU 1.0GHz • LCD: 14.1"XGA
• RAM: 256MB • HDD: 30 GB
• DVD-ROM-CD-RW combo
• VoiceFax 56Kbps • Ethernet 10/100Mbps
• WirelessLan
2 év teljeskörű garanciával! **144.000 Ft+áfa**

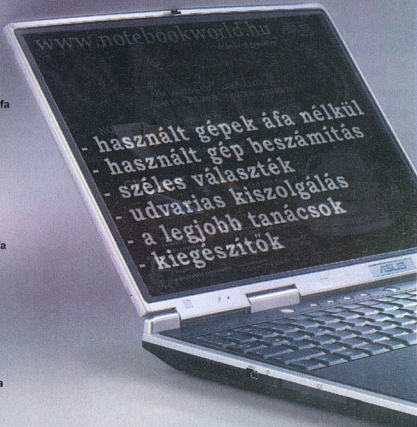
Új A2400H
• IntelCeleron CPU 2.6GHz • LCD: 14.1"XGA
• RAM: 256MB • HDD: 30 GB
• DVD-ROM-CD-RW combo
• VoiceFax 56Kbps • Ethernet 10/100Mbps
• ajándék táska, és egér
2 év teljeskörű garanciával! **199.900 Ft+áfa**

Új HP PR2100
• AMD XP mobile CPU 2400+ • LCD: 14.1"XGA
• RAM: 256MB • HDD: 30 GB
• DVD-ROM-CD-RW combo
• VoiceFax 56Kbps • Ethernet 10/100Mbps
• ATI Radeon video
1 év teljeskörű garanciával! **176.000 Ft+áfa**

Használt Compaq EVO1020
• IntelCeleron CPU 1.5GHz • LCD: 14.1"XGA
• RAM: 256MB • HDD: 30 GB
• DVD-ROM-CD-RW combo
• VoiceFax 56Kbps • Ethernet 10/100Mbps
• ATI Radeon video
1 év teljeskörű garanciával! **179.000 Ft áfa nélkül!**

NWPest
1082 Budapest Ráday utca 49.
+36 1 217 3333 +36 30 399 3333

NWBuda
1027 Budapest Varsányi I. utca 21.
+36 1 489 0444 +36 20 351 4333

Online kapcsolat:
ICQ UIN: 376 819 21

1149 Budapest, Tábornok u.11/a
Honlap: www.provimax.hu
E-mail: provimax@provimax.hu
Telefon: (06-1) 222-7514; 470-0052
Telefax: (06-1) 273-1183

Ez a program mindent tud, amely egy mai kor követelményeinek megfelelően kívánó cégnek a számlázással, raktározással kapcsolatban felmerülhet. Egy olyan szoftvert vásárolhat most meg igen kedvező áron, amelyről a teljesseg igénye nélkül elmondható, hogy támogatja a korlátlan számú árszámítást és raktárhasználatát, lehetőséget biztosít export számla ill. import bevetelzés készítésére. Követt partnerrel megrendelésittoglatásait, kiadási jegyzék, árajánlat, árlista készíthető vele, beszerzendő áruállít és raktárkartont vezet. Mindezen túl kezel a házi pénztárat, pénztárgépet, nyilvántartja pénzügyét és sajáttermék gyártására, valamint vonalkód nyomtatásra is képes. A program demó változata megtalálható az újság lemez mellékletén is!

Kereses sem találhat még egy ilyen alacsony árú programot, mellyel egy időben akár több számlát is készíthet, miközben a bevetelzés elvégzését sem kell félbehagynia. Ugyanis programjaink a számlázó programok piacán szinte egyedülálló módon, multitalkos működésre képesek! Ez a szoftver alkalmas raktárkezelésre - a raktárból számlázó történő árukievitelre - és raktárkezelés nélkül, szolgáltatások tesztelésére. Természetesen ebből a programból is nyomtatható árlistát, megnézheti az aktuális leltárt, sőt mindent Excelbe is ki tudja exportálni. A bizonylatok, partnerek, termékek visszakeresését a minden ablakban jelenlévő szűrő teszi teljesen sokrétű beállítási lehetőséggel. A program demó változata megtalálható az újság lemez mellékletén is!

Ez a szoftver tudja mindazt amit a KerSzám, plusz a raktárosi és a garancia menüvel kiegészítve biztosítja a gyáriszámkezelés magasabb szintű követelményeinek megfelelő működést. A garanciális ügyintézés a szoftver használatával egyszerűen és gyorsan lebonyolítható. Talán a szoftverpiacon, egyedülálló módon lehetőséget ad alkatrészekből számítógépek gyártási számos összeállítására és ezek alkatrészenként, illetve egy terméknek történő értékesítésére. Ennek a programnak létezik egy nagykereskedelmi változata, amelyben további funkciók is elérhetőek, ezt kizárólag nagykereskedők részére készítettük, kérjen erről is bővebb információt! A program demó változata megtalálható az újság lemez mellékletén is!

Hívja információs vonalunkat, kérjen INGYENES DEMO CD-t, vagy keresse fel honlapunkat az Interneten, ahol naprakész információt talál legújabb fejlesztéseinkről, letöltheti a frissítéseket ill. demoprogramjainkat is!

Termékeinkről folyamatosan informálódhat az újsághirdetéseken is!

A feltüntetett árak nettó árak!

Értékelés

Nem véletlen, hogy sok online hardveres oldal játékokkal tesztel, ugyanis ezek szolgáltatják a kontrollt a szintetikus benchmarkok eredményeihez. Esetünkben meg is történt, hogy a játékok alatt mért teljesítmény egy picit más lett, mint a 3DMark 2003-ban mért eredmény, de ez nem is csoda, hiszen ez utóbbi összpontszáma csak részben áll a játékok mintájával szolgáló eredményből, a többi a shaderek teljesítményéből és a fillrate-ből adódik.

Nagy általánosságban jó irányadó a 3DMark 2003, de a gyakorlatban a videokártya teljesítménye lehet jobb és rosszabb is egy kicsit. A súlyozott sebességteszt és a szolgáltatások alapján az összes közül a legjobb kártya díját az **Albatron GeForce FX6800 Ultra 256MB** nyerte el.

Úgy gondoljuk, hogy nem lett volna első, ha nem éppen egy Ultra lenne – táblázatunkból is látszik, hogy a **GeForce**

FX6800 önmagában nem garancia a szédítő (legfeljebb a nagyon gyors) sebességre. A **Radeon X800PRO**-k és **X800XT** is szépen szerepeltek, de érdemes megnézni az eredményeket, mert a szintetikus és a játék teszt eredmények között látványos eltérés mutatkozik (és a játékok között is).

A legjobb vétel díját az **Exair Radeon 9600XT 256MB** nyerte el, és ezt egyszerű kialakításának köszönhette: minden része aktívan hűtött, és a szokásos kábeleket, DVD-lejátszó programot és még egy teljes verziós játékot is kapunk hozzá.

A különdíjat több kártyának is odaítélhetnénk, mi ez alkalommal mégis a **Sapphire Ultimate Radeon 9600XT 128MB** kártyájára szavaztunk: a kellemes sebesség mellett alacsony fogyasztással, könnyű kialakítással és csak egy kártyahely foglalással együtt egy csendes kártyát kaphatunk a pénzünkért. Jó ötlet volt a **Zalman** elgondolását optimalizálni.

A dobozban jól nézzünk szét, ha nagy teljesítményű videokártyát vásárolunk, ugyanis éppen a nagy energiafogyasztás miatt a tápegység kábelét közvetlenül ezekhez a kártyákhoz kell csatlakoztatnunk, és nem mindegyik típushoz jár az Y kábel. Ha nincs, erről feltétlenül gondoskodjunk, mert nélküle nem indul el a videokártya, vagy elindul, de a hűtés hiánya miatt károsodik!

Végül említsük meg a videokártyákhoz adott szoftvereket: a leginkább az **ASUS**-ra jellemző, hogy saját meghajtóprogramot ír kártyáihoz, amelyekkel a hőmérséklet és a ventilátorok állapota figyelhető, netán szabályozható.

Ma az **ATI** és az **nVidia** egyesített meghajtóprogramokat írnak, amelyek a GPU típusától függően jelenítik meg a szolgáltatásait az erre szolgáló menüben. Ha még nincs szoftveres DVD-lejátszó programunk, akkor érdemes lehet olyan kártyát választani, amely ezt is tartalmazza. A kínálatból külön is kiemelnénk a **PowerColor Radeon X800PRO** kártyáját, amely egy teljes DVD-megoldást tartalmaz.

Köhler Zsolt

HVC
Hardvercomp Kft.

Forgalmazó:
Hardvercomp Kft.

Számítástechnikai és
Irodástechnikai Nagykereskedés
1117 Bp., Budafoki út 64.,
tel.: 481-9590, fax: 481-9592,
e-mail: info@hardvercomp.hu,
honlap: www.hardvercomp.hu

Nagy- és kiskereskedelmi Partner:

CZ-Plus Kft.

1047 Budapest, Attila út 156-158. tel.: 231-0082, fax: 231-0083
e-mail: info@czplus.hu - Web: www.czplus.hu

Kulcs A MULTIMÉDIÁHOZ

V-STREAM
Powered By **KWORLD**
COMPUTER CO.LTD

Tv tuner és videó-digitalizáló kártyák

- külső és belső Tv-tuner kártyák, illetve videodigitalizáló kártyák
- számítógép bekapcsolása nélkül is működhetnek (egyes típusok)
- linux alatt is használhatóak
- 2 év garancia

Zártkörű rendezvény

www.zyxel.hu

ZyXEL
Firewall

■ hamex

06 (1) 236-4040
halozatok@hamex.hu
www.hamex.hu

HRP

06 (1) 452-4600
zyxel@hrp.hu
www.hrp.hu

RRC

06 (1) 236-9000
zyxel@rrc.hu
www.rrc.hu

Augusztusi számunkban az otthoni mozizásra használható olcsóbb projektorokat teszteltük, most pedig a házi mozi többi komponensét, a lejátszót és hangrendszert vesszük szemügyre. Mint a múltkor, ezúttal is az olcsó, ám a minőségi kategóriába tartozó berendezésekre voltunk kíváncsiak.

A legjobb otthon...

Előző számunkban nyolc, elsősorban házi mozi felhasználásra szánt kivételt teszteltünk, amelyek ára nem érte el a bruttó 800 ezer forintot. Mostani tesztünkben az árat annak megfelelően szabtuk meg, hogy a teljes szórakozatóközpontot ki lehessen hozni 1 millió forintból.

A projektor tehát megvan, lássuk most a többi alkatrészt! Ami hiányzik: a DVD-lejátszó, az erősítő és a dekóder, valamint a hangfalak. Ezek természetesen külön-külön is megvásárolhatók, és ha a lehető legjobb minőségre vágyunk, így is kell eljárunk. Ha azonban nem szeretnénk túl sokat költeni, netán egyszerű szerelhetőségre, kevés dobozra és vonzó dizájnrá vágyunk, jobb választás lehet a kompakt házi mozi-rendszer. Ezek egy dobozban tartalmazzák a DVD-lejátszót, a dekódert és az erősítőt, a hat (vagy több) hangfal pedig a mélynyomó kivételével általában apró, polcra-falra szerelhető kivétel. A tesztre „meghívott” eszközök közös jellemzője, hogy bruttó 200 ezer forint alatti árukkal valamennyi „bőven” beleér a keretbe. Hátrányuk, hogy idő múltával csak nehezen nyílik lehetőségünk „részenként” fejleszteni őket.

Mire figyeljünk, ha egy komplett rendszer megvásárlására adjuk fejűnket? Először is vegyük figyelembe, hogy ez a termék-kategória – népszerűségének köszönhetően –

rendszerint az eladási statisztikák élén tannyázik. Ezért aztán sok olyan cég is árul ilyen berendezéseket, amely inkább a mennyiségi, mint a minőségi igények kielégítését tartja szem előtt, így nem árt óvakodni a feltűnően olcsó, a szupermarketekben és az illatszertboltokban árult készülékektől. Ha tehetjük, a „neves” gyártók termékei közül válasszunk, így elkerülhetjük a kellemetlen meglepetéseket.

Több olyan szempont is van, amelyet érdemes megfontolni az adott szett kiválasztása

előtt! Az első és legfontosabb talán a támogatott formátumok típusa. Nem árt ugyanis, ha nemcsak a DVD-Video, hanem például a VCD és az SVCD lemezeket is lejátszsa az adott masina, sőt az sem megvetendő, ha még az MP3-as számokkal is elboldogul. Egyes készülékek ezen felül még arra is képesek, hogy a JPG fájlokkal felírt lemezeket is lejátszák, így például a digitális fényképalbumokat nézhetjük meg a tévéinken.

Igazi csemegének számít egyelőre a DivX és az XVID kódolással díszelt lejátszók

Ami az 5.1 mögött van

A moziélmény egyik meghatározó eleme a térhatású hang. Mivel a képernyő csak kétdimenziós, a hangrendszer feladata,

hogy elhitesse velünk: valóban ott vagyunk a történet közepén. Erre több megoldás is született már, amelyek közül a három legelterjedtebb a Dolby Digital, a DTS és végül a Dolby Pro Logic. Időrendben ezek közül éppen a Pro Logic az első, amely még a 70-es években jelent meg, és amely analóg techni-

kákat alkalmaz a hátsó csatornák előállítására. Így például a hátsó csatorna hangja „kerül” mindkét sztereo csatornába, ám a 90 fokos (azaz összesen 180 fokos) fáziseltérés miatt az egyik csatorna „eltűnik”. Ha azonban megfelelő Pro Logic dekódert használjuk, képes a fázisában eltoltt jelet kiválasztani a hátsó csatornára irányítani. Nagy előnye, hogy így a műsor „normál” sztereo rendszeren is lejátszható marad, ám a technológiai korlátai miatt a hátsó csatorna csak mono lehet, és csak szűk frekvenciatartományban használható – ez rendszerint 100 Hz-től

Főbb jellemzők – Kompakt házimozirendszerek

Modell	JVC THS3	JVC TH-S5	LG LH-SW5100	Panasonic SC-DT310	Panasonic SC-HT870	Samsung HT-DS490	Thomson DPL950VD
Hangrendszer teljesítménye	első: 2x52 W, hátsó: 2x52 W, center: 52 W, szub: 52 W	első: 2x120 W, hátsó: 2x80 W, center: 80 W, szub: 120 W	első: 2x50 W, hátsó: 2x50 W, center: 50 W, szub: 100 W	első: 2x60 W, hátsó: 2x60 W, center: 260 W, szub: 100 W	első: 2x170 W, hátsó: 2x70 W, center: 260 W, szub: 260 W	első: 2x60 W, hátsó: 2x60 W, center: 60 W, szub: 100 W	első: 2x50 W, hátsó: 2x50 W, center: 65 W, szub: 125 W
Lejátszható formátumok	DVD Audio/Video, DVD-R, DVD-RW, VCD, SVCD, MP3, JPEG, WMA	DVD Audio/Video, DVD-R, DVD-RW, VCD, SVCD, MP3, JPEG, WMA	DVD Audio/Video, DVD+/-R, DVD+/-RW, VCD, SVCD, MP3, JPEG, WMA	DVD Audio/Video, DVD-R, DVD-RW, DVD-RAM, VCD, MP3, WMA, JPEG, HighMAT	DVD Audio/Video, DVD-R, DVD-RW, DVD-RAM, VCD, SVCD, MP3, JPEG, HighMAT	DVD Audio/Video, DVD+/-R, DVD+/-RW, VCD, SVCD, MP3, WMA, JPEG, DIVX, XVID	DVD Video, DVD+/-R, DVD+/-RW, VCD, SVCD, MP3, WMA
Kimenetek	Scart (RGB, Y/C, kompozit), komponens	Scart (RGB, Y/C, kompozit), komponens	Scart, kompozit, S-Video, optikai digitális	S-Video, kompozit, RCA analóg audio, optikai digitális	Scart (RGB, Y/C, kompozit), komponens, analóg audió	Scart (kompozit/RGB), S-Video, kompozit, komponens	Scart, kompozit, S-Video, optikai digitális
Bemenetek	optikai digitális, RCA analóg audio	optikai digitális, RCA analóg audio	optikai digitális, kompozit video, RCA analóg audio	optikai digitális, RCA analóg audio	RCA analóg audio	optikai digitális, RCA analóg audio	optikai digitális, kompozit video, RCA analóg
Megjegyzés	ID3 mezőt kiírja	ID3 mezőt kiírja	a hátsó hangfalak 2.4 GHz-es digitális vezeték nélküli kapcsolaton keresztül kapják a jelet	kettős kábelvezetésű fronsugárzók	-	a hátsó hangfalak 2.4 GHz-es digitális vezeték nélküli kapcsolaton keresztül kapják a jelet, a DIVX és XVID formátumot is ismeri	-
Forgalmazó	JVC Magyarország Kft.	JVC Magyarország Kft.	LG Electronics Magyarország Kft.	Panasonic Magyarország Kft.	Panasonic Magyarország Kft.	Samsung Rt.	Thomson Magyarország Kft.
Ajánlott bruttó ár	95 000 Ft	125 000 Ft	179 990 Ft	189 990 Ft	139 990 Ft	-	-

sa. Ez ebben a kategóriában ritkaság – a hozzánk érkezett készülékek között csak egy ilyen (a Samsungot) találtunk. Ha ez fontos szempont számunkra, érdemes a vásárlással megvárniuk az év végét – egyes ígéretek szerint akkor már általánosan elfogadott lesz az MPEG4 ismerete.

A következő szempont a *dekóder* „tudása”. Ma már természetesnek vesszük, hogy a *Dolby Digital* és a *Pro Logic* jelet is „megérti” az erősítőnk, de az sem árt, ha a *DTS* és az újabb *Pro Logic II* esetén sem jön zavar-

ba. A legújabb *DTS-ES* és *Dolby Digital ES* szabványoknak azonban csak akkor van értelme, ha rendszerünk képes az ezekhez tartozó plusz hangfal kezelésére – e nélkül legfeljebb a kijelzett hangszórók számában gyönyörködhetünk.

Összekötés

Bár a különálló egységek esetén még több kábellel számíthatunk, a sok hangfal miatt a kompakt rendszerek is igen sok madzagot tartalmaznak. Ha ezeket nem tudjuk a fal mellett elvezetni, könnyen hasra is eshetünk bennük, amellyel, ha a szoba kinézetének sem használnak a kábelkötegek.

Ha rendszerünkhöz nem lenne elegendő kábelünk, általában viszonylag olcsón vásárolhatunk megfelelő méretű hangfalvezeték a különféle elektronikai boltokban. Kivételt jelentenek ez alól a speciális csatlakozót használó változatok, vagy azok, amelyeknél a vezeték a hangfal szerves részét képezi (azzal egybe van forrasztva).

Ha magunk vásároljuk meg a kábelt, vegyük figyelembe, hogy a profi rendszerek vastag vezetőiket nem mindig képesek megfogni a kompakt készülékek rugós szorítói. Értelemszerűen könnyebb a helyzet a vezeték nélküli rendszerek esetében. Tesztünk két ilyen szett is érkezett, az *LG*-től és a *Samsung*-tól.

A hangfalak mellett a vizuális megjelenítő (tévé, projektor) felé is kábelben utazik a jel. A legtöbb rendszer *S-Video* és kompozit kimenetet kínál, de találkoztunk komponens és *SCART* csatlakozókkal is. Ha a legjobb minőséget szeretnénk elérni, akkor természetesen a komponens jelátvitel a leginkább megfelelő – feltéve hogy tévénk és projektorunk is el van látva ilyesfajta bemeneti lehetőséggel. Minőségi szempontból a következő az *S-Video*, és a sor végén „kullog” a kompozit csatlakozó.

Bővítés

Az ilyen egyben-rendszerek esetén mindenképpen felmerülhet a kérdés: vajon fejlesztetők-e a későbbiekben? Nos, a helyzet az, hogy nem igazán. Maga a lejátszó/erősítő/dekóder rész mellett egyedül csak a hangfalrendszer és a kábelek cserélhetők. Mi a tesztek után kipróbáltuk, vajon van-e értelme kicserélni a hangfalakat valamilyen drágább változatra. Tapasztalataink szerint a válasz egyértelműen igen – az összes kipróbált esetben javult a rendszerek hangja. Mielőtt azonban elrohannánk új hangszórókért, alaposan nézzünk utána, hogy milyen terhelhetőségű és ellenálló példányokat köthetünk az erősítőre – a nem megfelelő eszköz ugyanis tönkre is teheti a rendszert!

Hzig terjed. A valódi sokcsatornás hangrendszerek közül a legelterjedtebb a *Dolby Digital*, amely (maximálisan) hat különálló csatornát használhat. Ezeket a helyigény csökkentésére digitálisan tömörítik, így az egész adatfolyam aléfer 448 kbps sávzálességen.

A hat csatorna közül öt (az első kettő, a hátsó kettő és a középső) teljes 20 Hz – 20 kHz-es frekvencia-átvitelű, a hatodik pedig az úgynevezett *LFE (Low Frequency Effect)*, a mélynyomó csatornája.

Teljesen hasonló a szintén hatszatornás *DTS (Digital Theater System)*, amely pedig nem *Dolby*, hanem a *DTS* cég kódolását használja. Jóval nagyobb sávzálességet igényel.

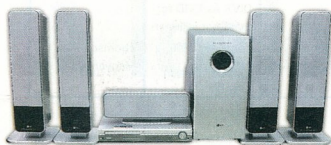
Panasonic SC-HT870

A Panasonic SC-HT870-es dizájnya remek, ám összeszerelése a többi rendszerénél jóval bonyolultabb, köszönhetően a négy darab állványnak. Ezek segítségével tág határok között állíthatjuk be a hangfalak magasságát. A sugárzók egyébként igen jól és hangosan

szólnak, hangminőségben egyértelműen ez a szett az első, és akkor sincs párja, ha a közepesnél nagyobb szobát szeretnénk vele behangosítani. Mivel a kábelek nincsenek külön jelölve, összerakáskor erre is figyelni kell. Elvileg nincs akadálya, hogy a hangszórókat jobb hangfalakra cseréljük, de ennek nincs sok értelme, a kiváló hangminőségnek köszönhetően. Ami a különféle szolgáltatásokat illeti, nem lehet okunk panaszra, azt azonban szomorúan tapasztaltuk, hogy a multisession-ben megírt lemezekről csak az utolsó „részt” játszhattuk le – viszont az egy menetben megírt, JPEG és MP3 fájlok tartalmazó lemezt egy lépésben felismerte. Az állományok közötti navigáció nagyon könnyű, köszönhetően a fastruktúrát használó böngészőnek.

LG LH-SW5100

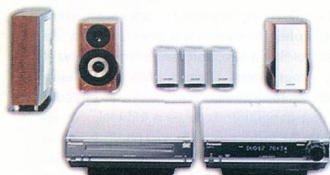

Igen tetszetős az LG LH-SW5100-as rendszerének a formatervezése. A divatot követi a hangerőszabályzót körbeölelő kék LED is, amelyet szerencsére kikapcsolhatunk, így a sötétben nem hataravaróan. Érdekes megoldás, hogy a hangfalak amolyan se nem álló, se nem polcos kivitelűek. A hátsókat külön állvány segítségével helyezhetjük el, az elsőket pedig a tévé állványára rakhatjuk. Az

összeszerelés nem okoz különösebb gondot, hiszen az összes vezeték színekódolt. Egyedi megoldásnak tekinthető a rádiós hangátvitel, amelynek segítségével megspóroljuk a hátsó hangszóróhoz szükséges kábeleztést. Az adóegység egy apró dobozban kapott helyett, a vevő pedig a hangfalakban található – oldalanként egy-egy. Ez egyben azt is jelenti, hogy két külön konnectorra lesz szükségünk a hátsó hangszugárzóhoz.

Az LG igen jól megoldotta a bonyolultabb lemezek kezelését, így például a JPEG és MP3 fájlok is nagyon könnyen használhatók. A készülék valódi mindenevőnek tekinthető, ugyanis megszerzően megbirkózott a multisession CD-kkel, valamint az írott DVD-kkel is.

Panasonic SC-DT310

Kezdjük a rosszal: a készülék az SVCD-t nem játssza le, a hangszóróvezetéseket magunknak kell a mellékelt matricákkal bejellelni, és végül az európai változaton nincs komponens kimenet. Vajon miért?

Amúgy nagyon szép a dizájn, különösen az első hangfalak impozánsak. Ezek kettős

kábelezettségűek – ezt a megoldást csak nagyon drága rendszerek láttuk eddig. Ilyenkor a hangfalhoz két pár vezeték fut: az egyikkel a mélyszugárzót, a másikkal a magas-sugárzót hajtjuk meg. Talán a komoly front-sugárzóknak köszönhetően a mélynyomó meglepően apró. A középső egység két részből áll, amelyeket egy speciális szalagkábel, valamint optikai digitális kapcsolat (a hang részére) köt össze. Az apró erősítőtől persze ne várjunk falrengető teljesítményt, 30-40 m²-nél nagyobb szobák hangosítására már nem igazán alkalmas. A DT310 képességei hasonlatosak a másik Panasonic-éhoz. Nagyon érdekes újítás, hogy az MP3/WMA/JPEG állományokat tartalmazó lemezekben a fájlnevet alapján is kereshetünk.

2004 10 Információk

Típus: Panasonic SC-HT870
 Forgalmazó: Panasonic Magyarország Kft.
 Ár: 139 990 Ft
 Internet: www.panasonic.hu

Teljesítmény	60	60
Szolgáltatások	16	20
Szerelhetőség	7	10
Dizájn	8	10

91 Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ • nagyon jó hangminőség
MÍNUSZ • a szerelés sokáig tart

2004 10 Információk

Típus: LG LH-SW5100
 Forgalmazó: LG Electronics Magyarország Kft.
 Ár: 179 990 Ft
 Internet: www.lge.co.hu

Teljesítmény	55	60
Szolgáltatások	17	20
Szerelhetőség	10	10
Dizájn	8	10

90 Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ • vezetéknélküli kivetít
MÍNUSZ • hátra több konnector kell

2004 10 Információk

Típus: Panasonic SC-DT310
 Forgalmazó: Panasonic Magyarország Kft.
 Ár: 189 990 Ft
 Internet: www.panasonic.hu

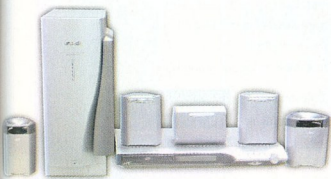
Teljesítmény	59	60
Szolgáltatások	15	20
Szerelhetőség	4	10
Dizájn	10	10

88 Értékelés:
felső kategória

PLUSZ • nagyon jó hangminőség
MÍNUSZ • kis teljesítményű erősítő

JVC TH-S5

A legtöbb gyártóval ellentétben a JVC nem a lejátszóba, hanem a mélynyomóba rejtette az erősítőt. Így az nagyobb teljesítményű lehet, cserébe hosszabb kábelezésre kell felkészülnünk. A rendszer másik érdekessége a speciális hátsó hangfalak: ezek

ügynevezett *omnidirekcionális* kivitelűek, ezaz minden irányban sugároznak hangot. Ezt oly módon érik el, hogy a hangszóró membránja felfelé néz, és egy kúpszerű idom segítségével 180 fokban sugároz.

Mivel a hangfalkábelek szinkronizálás és feliratosak is, az összeszereléssel nem lesz gond.

Ami a bővítést illeti, az öt satelit-sugárzó cseréje megoldható, a mélynyomónak azonban a beépített erősítő és a speciális kábel miatt maradnia kell.

A készülék érdekessége, hogy elvileg az MPEG4 kódolást is lejátssza, ám a kézikönyvben leírt paraméterek igen egyediek: ASF kiterjesztés, 352x288-as felbontás és G.762-es hangtömörítés.

2004 10 Információk

Típus: JVC TH-S5
 Forgalmazó: JVC Magyarország Kft.
 Ár: 125 000 Ft
 Internet: www.jvc.hu

Teljesítmény	57	60
Szolgáltatások	17	20
Szerelhetőség	8	10
Dizájn	5	10

87 Értékelés:
 felsőkategória

PLUSZ
 • szép hang

MÍNUSZ
 • kevés csatlakozó

ARMOR: nagyon JÓ minőség, nagyon JÓ áron

Az ARMOR társaság – amelynek székhelye Nantes, Franciaország – már több mint 80 éve foglalkozik tintagyártással és a tinta felhasználásával a számítógépek világában. Az ARMOR társaság kiváló minőségű nyomtatási megoldások teljes skáláját kínálja, két fő kategóriában. Először is a tinta-, lézer- és tűsnyomtatók, valamint többfunkciós berendezések, valamint faxok számára gyárt kompatibilis kellékszolgálatokat. Másodszor pedig a hőtranszfer nyomtatáshoz is gyárt anyagokat, amelyeket a vonalkódok, a címkék, a névtáblák stb. nyomtatásában használnak. ARMOR az európai piacon 42%-os részesedéssel 2003-ban vezető helyet foglalt el a tűsnyomtatókba és az írógépekbe való festékszolgálatok gyártása terén. Az ARMOR az állandóan változó és megújuló piac szereplőjeként – mindig a legjobb minőséget kínálva az ügyfeleknek – éves bevételeinek a 4%-át fordítja kutatási és fejlesztési programokra, valamint a gyártás és a minőség ellenőrzésére. Az ARMOR 1995-ben kapta meg az ISO 9001 tanúsítványt, amely garantálja minőségű ARMOR termék változatlan minőségét. Az ARMOR már több éve valamennyi termékére, amelyet négy ország – Franciaország, Németország, Lengyelország és Marokkó – öt termelőüzemében gyárt, két éves garanciát kínál. A cégnek az egész világon 17 kereskedelmi képviselete van. Az ARMOR nemzetközi stratégiája jegyében éves forgalmának 76%-át a kirendeltségein keresztül realizálja. Az ARMOR, s.r.o., a csehországi Ceské Budejovice székhellyel egyike ezeknek a kirendeltségnek. Az ARMOR, s.r.o. felel a Csehország, Szlovákia, Bulgária, Románia és Magyaror-

szág területén folytatott kereskedelmét. A társaságot az ARMOR Rt. anyacég, valamint Ing. Michal Med, a társaság jelenlegi igazgatója és ügyintézője alapították. Az ARMOR, s.r.o. klicsei közé olyan cégek tartoznak, mint a PAPIRIUS, s.r.o., a MINOLTA spol., s.r.o., a Robert BOSH, a SHELL CZ, a Carrefour CZ stb. Az ARMOR társaságnak nagyon jó a helyzete a szlovákiai, a romániai és a bulgáriai piacon is.

Az ARMOR, s.r.o. mint minden évben, idén is részt vesz október 11. és 15. között a bm01 (Csehország) INVEX nemzetközi kiállításán. Az INVEX kiállítás kitűnő alkalmat az ügyfelekkel való találkozára, új ARMOR termékek bemutatására, új kapcsolatok kérésére és ezek továbbfejlesztésére, valamint új vevők megszerzésére. Jelen pillanatban olyan partnereket kerestünk, akik szeretnének együttműködni velünk a magyar piacon. Ha akarnak velünk találkozni, írjanak, telefonáljanak a következő címre:

ARMOR s.r.o.
 Dvorákova 23, 370 01 ČESKÉ BUDEJOVICE, Csehország
 ☎: 00420 386 101 048
 ✉: marie.audreno@armor.cz, martin.pulpytel@armor.cz
 További információ a társaságunkról a www.armor.cz honlapon.

MÁRKÁS PATRONOK

A nyomtatógépek, multifunkcionális berendezések és telefaxok márkás kompatibilis fogyasztási cikkének a franciaországi előállítója.

ARMOR A híres, 80 esztendőre meghaladó hagyományok képviselőjének a garancijújtása.

A tintasugaras patronok és tonerek a mátrixnyomtatókhoz, írógépekhez, számlógépekhez és a pénztári rendszerekhez szükséges színező szalagok, speciális papírok és fóliák, fotópapírok, hőtranszferes faxfóliák, hőtranszferes nyomtatófóliák a vonalkódok, címkék stb. nyomtatásához.

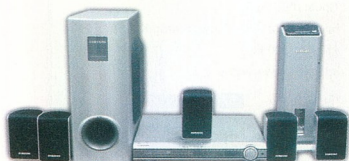
Mi az a kompatibilis fogyasztási cikk?
 Az ARMOR fogyasztási cikk minőségileg és teljesítményileg egyenrangúak az ügynevezett eredeti, nyomtatógépekhez és telefaxokhoz szükséges, fogyasztási cikkekkel, és emellett 20-40%-kal olcsóbbak.

További tájékoztatásokat a www.armor.cz internet címen találhatnak. Nagyon szívesen látjuk Önöket az INVEX 2004 nemzetközi nagyvásáron, amely 2004.10.11-15-én lesz megrendezve Cseh Köztársaságban, Brnóban. Megtálalnak bennünket az A2-es kiállítási csarnokban, a 14. számú kiállítási sátorban.

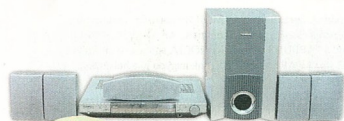
Samsung HT-DS490

Tesztünk másik vezetői nélküli lejátszója a Samsung HT-DS490, amely azonban nem a kábelek hiányáért érdemel megkülönböztetett figyelmet, hanem a DivX lejátszási lehetőség miatt – ezzel a jellemzővel ebben a kategóri-

ában még nem találkozottunk. Ami a készülék külső megjelenését illeti, itt is kicsiny hangfalakkal és vékony lejátszó együttesével találkozhatunk. A hátsó hangfalakhoz egy külön erősítőegység tartozik, amely a 2,4 GHz-es csatornán keresztül kapja a jelet – a surround sugárzó pedig ehhez csatlakoznak. Ez a wireless erősítő igen hangulatos világítóegységként is működik – szerencsére ezt a funkciót ki is kapcsolhatjuk. A rendszer összeszerelése gyerekjáték, az erősítőn alkalmazott szinkrodolt konnektoroknak köszönhetően. Ezek fogadják a speciális kábelvegeket, tehát akár milyen csupasz vezetékeket nem használhatunk. Szerencsére a hangszórók oldalán már rugós csatlakozókat találunk, így a későbbi bővítésnek nincs akadály.

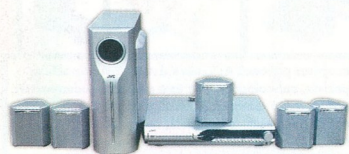
Thomson DPL950VD

A Thomson készülékét összeszerelni gyerekjáték, a más-más színű hangfalakébeleknek köszönhetően. A hangszórók egyenként igencsak apró jószágok, jól élelrethetők és természetesen a falra is felakaszthatók. A mélynyomó érdekes módon elég nagy felületen támaszkodik a talajra, mégpedig nem téskékkel – kevésbé si-

ma padlón jócskán billeghet. A készülék dizájnjának legerdekeesebb eleme az, ahogyan az erősítő elejét elfoglaló kijelző lenyílik – e mögött találjuk ugyanis a lemezjátékat. Ügyes megoldás a motoros szerkezet két vezérlőgombja is, amely nem hagyományosan, hanem érintő-kapcsolóként működik. Néhány további funkciót is egybeként a lemezyírással mellett találunk. Ami a használatot illeti, sajnálatul tapasztaltuk, hogy az eszközök nem játszsa le a JPEG lemezeket, tehát a fotóalbumunk megtekintésére nem használható. Szintén nem boldogult az általunk írt, JPEG és MP3 fájlokat (külön könyvtárakban) is tartalmazó lemezzel. Cserébe viszont komponens kimenetet is kapunk.

JVC THS3

Tesztünk egyik legjobb versenyzője az S3, amely kicsit még az általunk megadott kategóriából is kilóg – főleg, ha tekintetbe vesszük, hogy egyes boltokban az ajánlott vételárnál valamivel olcsóbban is megtalálhatjuk ezt a rendszert.

A rendkívül kedvező ár mellett természetesen ne várjunk a drágább szettekhez mér-

hető teljesítményt – azonban a készülék az ár/minőség arányát tekintve verhetetlen (meg is érdemli a legjobb vétel címet). Párosítva projektortesztünk legjobb vételével, 550 ezer forintból a legdrágább tévéket is megszegeyentő kép- és hangminőségű rendszert állíthatunk össze.

A készülék tudása és külalakja nagyon hasonlít az S5 nagytesztvérehez, ám sajnos a hangszórókat itt már egybeépítették a kábelekkel, ami csak a kábel és a hangfal együttes cseréjével teszi lehetővé a bővítést. Ez viszont nem nagy baj, ugyanis a szett tökéletesen működik, a hangfalak kicserélésével pedig nem nyerünk annyit, mint egy drágább rendszer megvásárlásával.

Rosta Gábor

2004 Információk

Típus: Samsung HT-DS490
 Forgalmazó: Samsung Rt.
 Ár: 149 900 Ft
 Internet: www.samsung.hu

Teljesítmény	52	60
Szolgáltatások	19	20
Szerelhetőség	9	10
Dizájn	6	10

86 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ**
 • DivX és XviD lejátszás
- MÍNUSZ**
 • a vezeték nélküli megoldás lehetne elegendőbb is

2004 Információk

Típus: Thomson DPL950VD
 Forgalmazó: Thomson Magyarország Kft.
 Ár: 94 900 Ft
 Internet: www.thomson.hu

Teljesítmény	51	60
Szolgáltatások	11	20
Szerelhetőség	7	10
Dizájn	7	10

76 Értékelés: középkategória

- PLUSZ**
 • érdekes dizájn, jó ár
- MÍNUSZ**
 • JPEG képet nem játszsa le

2004 Információk

Típus: JVC THS3
 Forgalmazó: JVC Magyarország Kft.
 Ár: 95 000 Ft
 Internet: www.jvc.hu

Teljesítmény	45	60
Szolgáltatások	17	20
Szerelhetőség	8	10
Dizájn	5	10

75 Értékelés: középkategória

- PLUSZ**
 • nagyon kedvező ár
- MÍNUSZ**
 • kevés csatlakozó

Házimozzi-rendszereket tesztelni kellemes elfoglaltság, amely egyaránt nyújt élményt a szemnek és a fülnek. Tesztünket szokás szerint úgy igyekeztünk összeállítani, hogy minél közelebb legyen a valós felhasználáshoz.

Így tesztelt a CP

Tesztünket a dobozok felbontásával és az alkatrészek kicsomagolásával indítottuk. Megvizsgáltuk, hogy mennyire komoly az egyes elemek kialakítása, összeszerelése és az egész rendszer „dízálja”.

Ezután következett az összeszerelés. Mivel az ideális tesztlaboros imádja az efféle „legózást”, ez számunkra sem volt különösebben unalmas, de azért megpróbáltuk beleélni magunkat azoknak a helyzetébe, akik szeretnék minél egyszerűbben és gyorsabban végezni ezzel a feladattal.

Az éppen vizsgált rendszert egy közepes (körülbelül ötször hat méteres) szobában állítottuk fel, amely véleményünk szerint éppen ideális az ilyen berendezések számára. A képeket az adott készülékek található legjobb csatlakozóval (a sorrend *kompozit, S-Video* és végül *komponens*) a múlt havi projektortestben igen jó eredményt elért *Sanyo PLV-Z2*-esére kötöttük rá. A képmínőséget

ezen a projektoron már optimalizáltuk a *THX Optimizer DVD* segítségével, így ezen a beállításokon nem változtattunk.

A képmínőség tesztelésére több DVD-t és pár tesztlétezt is felhasználtunk, így például a *Gladiátort* és a *Star Wars Episode II*-t is. A készülékek „sokoldalúságát” is vizsgáltuk, ennek megfelelően megpróbáltunk az amerikai (1-es) régiójú lemezek lejátszásával is.

Természetesen nemcsak gyári, hanem írott (*DVD+R, DVD-R, DVD+RW és DVD-RW*) alapanyagokkal is kísérleteztünk, illetve kipróbáltuk a *VCD* és az *SVCD* lemezeket is. Nem hagyhattuk ki a *DVD-Audiót* (ilyen lemezt tud a legnehezebb beszerezni), valamint az *MP3* és a *JPEG* képeket tartalmazó *CD*-t sem.

A képmínőség mellett természetesen nagy hangsúlyt fektettünk a hangzásszabíbeli képességekre is. Ezeket a jellemzőket a térhatású hangrendszereknél már alkalmazott módszer szerint mérőmikrofonnal és füllel is megmértük. Mérőmikrofonként egy kalibrált és hitelesített *Behringer ECM8000*-est használtunk, amely egy *Behringer Tube UltraGain MIC100*-as csöves előerősítőn keresztül csatlakozott a számítógépünkhöz. A hangkártya az általunk az egyik legjobb hangmi-

nőségűnek tartott *SB Live 5.1 Digital* volt. A méréshez használt szoftveren sem változtattunk sokat, ez a *RightMark Audio Analyzer 5.3*-as verziója volt. Segítségével megvizsgálhattuk az adott rendszer frekvenciame-nét, torzítását. Mindehhez természetesen léte-re kellett hoznunk egy speciális teszt *CD*-t. Ebben szerencsére az *RMAA 5.3* is segítségünkre volt, amely a tesztelésre szolgáló „zajokat” *WAV* fájlba tudta menteni. Ezekből egy *CD-DA* lemezt (azaz szabványos *Audio-CD*-t) készítettünk, és ezt kellett lejátszaniuk a rendszereknél.

Pontozás

Teljesítmény (0-60): A legfontosabb pontszám, amely a kép- és hangminőséget egyaránt magában foglalja. Tapasztalataink szerint egyébként a különbség inkább az utóbbi terén mutatkozott meg az egyes berendezések között. Ennek valószínűleg az az oka, hogy míg a képi „végeszköz” – a projektor – minden esetben ugyanaz volt, addig a különböző szettekhez tartozó hangfalak igen különböző minőséget képviseltek. Éppen ezért úgy döntöttünk, hogy 2:3 arányban súlyozzuk, természetesen a hangzásbeli teljesítmény javára. Fontos, hogy a rosszabb eredményt elért készülékek esetében általában a hangfalak a ludasak – kipróbáltuk ugyanis, hogy a legjobb hangminőséget nyújtó készlet hangfalaival hogyan szól a többi erősítő.

Szolgáltatások (0-20): Mint azt már említettük, többféle lemezzel is kipróbáltuk a különféle rendszereket. A legjobb természetesen az a szett, amely minden formátumot képes lejátszani, ráadásul nem jön zavarba a bonyolultabb (multisession), számítógépen megírt korongoktól sem. Ebben a pontszámban ezt kívántuk jelezni. Természetesen a különféle extraszolgáltatásokat, mint például az *ID3* mezők kijelzését vagy a *JPEG* fájlok forgatását is itt kapott helyett.

Szerelhetőség (0-10): Ha komolyan foglalkozunk a házimozival, valószínűleg szükségünk lesz szakemberekre is az installáláshoz: a vászon, a falba süllyesztett vezetékek, a profi projektorok beállítása mind-mind speciális szakértelmet igényel. Az általunk tesztelt készülékek azonban nem tartoznak ebbe a kategóriába, nem árt tehát, ha a terméket a hétköznapi vásárló is össze tudja rakni otthonában. A vezeték nélküli megoldások értelemszerűen több pontot kaptak.

Dizájn (0-10): Valószínűleg ez a pontszám igényli a legkevesebbet magyarázatot – amolyan tetszési index! ☺

Rosta Gábor

Így értékelt a CP

A házimozzi-rendszereket négy szempont alapján értékeltük:

Teljesítmény	60 pont
Szolgáltatások	20 pont
Szerelhetőség	10 pont
Dizájn	10 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória	90 pont és felette
Felső kategória	75-89 pont
Középkategória	60-74 pont
Belépőszint	60 pont alatt

Varázslatos színek

Most minden C5000 sorozatú nyomtató vásárlása esetén 2db jegyet adunk ajándékba.
David Copperfield „An Intimate Evening of Grand Illusion” című decemberi showműsorára.
Az akció a készlet erejéig (max. 2004. október 30-ig) tart.

Kapuszín: Kék
Bejárt: M6
Szektor: 206
Sor: C
Szék: 13

2

2db jegy ajándékba

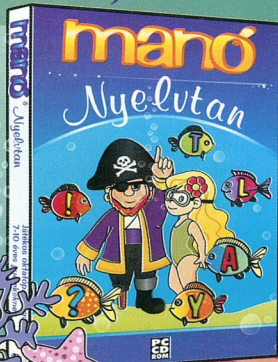
OKI

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1134 Budapest, Váci út 35. Telefon 814 8000 Fax 814 8009 e-mail: info@okihu.hu www.okihu.hu
OKI SHINRAI PARTNEREK • BUDAPEST C-Enter 999-4460 • Daten Kantor Trade 203-9302 • Duna Elektronika 237-7299 • Euro One 469-6353 • Getronics 206-3250 • Gránátalma 315-1797
Humansoft 270-7621 • Kventa 269-5262 • Műszertechnika Rendszerház 469-6205 • Nádor Rendszerház 220-4904 • Négyipólus 350-6157 • Poli Computer PC 269-3587 • Printer Hotline 232-0229
PrintRex 222-2919 • Professionál 216-5300 • PUB 351-8409 • R+R periféria 322-3034 • Sprint Computer 237-5020 • SzívaNet 252-0545 • Szlv 236-7740 • Technoadate 467-6111
EGER Ansys 36/537-204 GYŐR: Info-Rex 3G 96/418-846 • Line-Comp 96/413-818 HÓMEZŐVÁSÁRHELY Delfin 62/246-810 KECSKEMÉTI Bestcom 76/485-119
MÁTÉSZALKA Wantex 44/502-859 MISKOLC Bx-Next 46/504-158 PÉCS Lettcomp 72/511-183 SALGÓTARJÁN Coral Plusz 32/317-322 SZOLNOK Win Investor 56/413-086
SZEGED Diadalma Trade 62/422-999 • Sprint Computer 62/552-233 SZÉKESFEHÉRVÁN Albalcomp 22/515-414 • ITV Albatex 22/500-331 SZOMBATELY Flag 94/501-890
OKI BEMUTATÓTEREM • BUDAPEST HSP 210-2516

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁG KFT. MINDEN 1999. JANUÁR 1-TŐL ÁLTALA FORGALOMBA HOZOTT LAPNYOMTATÓIÁKAK LEVILÁGÍTÓESÉGÉRE (LED FEE) ÉLETTARTAM GARANCIÁT VÁLLAL.

MI A MANÓ®?

MEGJELENT A **manó** Nyelvtan

Játékos oktatóprogram 7-10 éves
gyerekek számára!
11 játékos feladat:
Az abécé, a betűfajták, a
magánhangzók, a mássalhangzók,
szavak összerakása betűkből,
összetett szavak, a szavak jelentése,
toldalékok, a mondat fogalma, a
mondatok jelentése és a
mondatfajták.

Profi-Média
A MINŐSÉGI PROGRAMOK KÉSZÍTŐJE

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

A piackutatók, a gyártók és maguk a felhasználók is általában úgy vélekednek, hogy a hagyományos CRT monitorok hamarosan eltűnnek a piacról. Néhány neves gyártó (például a Sony és a Panasonic) valóban le is állította már ezek gyártását, így ők kimaradnak e havi monitortesztünkől, amelynek szereplői a 19"-os képátlójú katódcsőcsöves monitorok.

Jogosan merülhet fel a kérdés, hogy miért foglalkozunk még mindig ezzel a kihalófélben lévő technológiával. A kérdésre többféle választ is adhatunk, de kezdjük talán a legkézenfekvőbbel: Magyarországon a felhasználók jelentős része az árérzékeny kategóriába tartozik. Számukra mindenképpen kapóra jön a TFT monitorok árának rohamos csökkenése, hiszen ha a gyártók el akarják adni a CRT-s változatokat is, akkor azok ellenértékét is hasonló tempóban csökkenteni kell.

Ennek eredményeképpen manapság választhatunk a rosszabb minőségű 15"-os TFT és a professzionális igényeket is kielégítő 19"-os (sőt akár 21"-os) CRT-s megjelenítő közül, és akkor a belépőszintű – ami persze nem azt jelenti, hogy rossz képminőségű – társakról még nem is beszéltünk! További érv a CRT mellett, hogy bizony a filmek és a játékok csak a legtrikább esetben adnak tökéletes élményt TFT monitorral, ezért az ilyesfajta felhasználásra szinte biztosan még mindig jobb valamely testesebb, CRT-s típus.

A CRT monitorok történelmével, működési elvével ezúttal nem szeretnénk foglalkozni, hiszen ezt korábban már több alkalommal is megtettük újságunk hasábjain. Érdekes ugyanakkor röviden bemutatni a monitor-képcsövek három alaptípusát. Az első – ma már legkisebb – csoportba a *gömbfelületű* modellek tartoznak. A második csoportba azok a példányok sorolhatók, amelyek esetében a képcső, a lyukmaszk és a szűrőüveg is sík (pl. az *LG Flatron* vagy a *Samsung Syncmaster NF* modellek). Lényeges szempont, hogy elméletileg e típusok kímélik a legjobban a szemünket, azonban a felépíté-

Kifutóban

sük miatt igen gyakori náluk a konvergencia- és/vagy fókusztávolsági hiba. A harmadik csoportba a többi monitort sorolhatjuk, amelyek közös jellemzője, hogy a felhasználó felé eső üveglap sík felületű, a képcső pedig hengerpalást alakú (pl. *Dynaflat*, *Flatron ez*, *Diamondtron*, *Trinitron*).

Extra szolgáltatások

A gyártók az árak mérséklése mellett az extra szolgáltatásokban is megmérkőznek egymással. Ma már több CRT-s monitor esetében is választhatunk a különféle színprofilok közül, és egyre divatosabbak a két bemenettel vagy valamilyen speciális bemenettel ellátott készülékek is. Néhány gyártó ugyanakkor az USB elosztó beépítésére vagy éppen az integrált hangfalpár használatára esküszik.

Összegzés

Kissé csalódottak lehetünk amiatt, hogy a tesztben túlnyomórészt *Dynaflat* jellegű készülékek szerepeltek, teljesen síkképcsöves monitor pedig csak egyetlenegy érkezett. Persze a gyártók döntése – miszerint inkább ilyesfajta monitorokat gyártsanak – érthető, hiszen ezekkel a képcsövekkel jóval kedvezőbb ár/teljesítmény arányt lehet elérni. Ennek figyelembevételével tesztünk legjobb monitora meglepetésre a *Proview 998N* lett, amelynek a kiváló képminősége feledtetni a nehézkes menükezelését. A különdíjat az *Iiyama VisionMaster Pro 454* kapta, amely rengeteg extra szolgáltatással és szintén kiváló képminőséggel büszkélkedhet. A legjobb vétel díját pedig a *Samsung Syncmaster 997DF* vihette el.

PROVIEW 998N

Egyre több gyártó dönt úgy, hogy minőségi termékei mellett olcsó készülékekkel is megjelenjen a piacon – többnyire más márkanev alatt. Nincs ez másképp a MAG-gal sem, amely a PROVIEW márkánév alatt kí-

nálja belépőszintű termékeit. A PROVIEW 998N ékes példája annak, hogy a felhasználók az efféle hűzásokból sokszor komolyan profitálhatnak, hiszen ez a monitor is kiváló képminőséget kínál kedvező áron. A kép minden sarokban egyenletesen éles, konvergenciahibáknak és egyéb rendellenességeknek pedig nyoma sincsen. A minőségbeli paraméterek tehát lenyűgözők, az optimális beállítások eléréséhez vezető út viszont nem annyira, a menü ugyanis kissé keszkesz. A szoftveres rész egyenesen a MAG-tól érkezett, a kezelőszervek viszont új dizájnt követnek: a „tekerő” helyett új gomb szolgál a navigációra. Ebben az elrendezésben a kezünk sehogyan sem akart ráállni a helyes működetésre.

Iiyama VisionMaster Pro 454

A CRT monitorok között elég ritka, ha valamely típus beépített hangfalpárt is tartalmaz.

A Diamondtron képcsővel felvértezett Iiyama VisionMaster Pro családba tartozó

masina azonban ezen kívül is számos meg-
lepetést tartogat számunkra.

Két VGA bemenet (mindkettő D-SUB), valamint USB elosztó is jár annak, aki a 454-es mellett dönt. Valamennyi csatlakozó a talpban kapott helyet, ami egyfelől azért öröndetes, mert a monitor forgatását biztosan nem fogja megakadályozni a kábelzdsungel. Másfelől pedig végre használható helyre került az USB Hub, amely így akár még USB drájok csatlakoztatására is ideális. (A talp egyébként ennél a monitornál nem szerelhető le!)

Eme előnyök mellett talán eltörpül a me-nürendszer kialakítása, amely cseppet sem mondható felhasználóbarátnak.

MAG 996PF2

A MAG monitoraival szemben mindig is nagyok voltak az elvárások, hiszen a minőség tekintetében a cég termékei már nagyon régóta az élmezőnybe tartoznak. A szokásostól eltérően a monitor ezúttal ezüst szín-

benn pompázik (ez persze nem véletlen, hiszen a MAG jelenleg a HP számára is gyárt készüléket, amely szintén ezüst színű). A monitor továbbra is az egyujjas, tekerőgombos megoldással kezelhető, amelyet azonban immáron egy plusz gomb is kiegészít. Ezzel a normálon kívül öt további színprofilt is használhatunk, amelyek játékhöz, filmnézéshez vagy internetezéshez kínálnak megfelelő fényerőt, illetve kontrasztarányt. Érdekeség, hogy a plusz módok mindegyikében az elektronika a képernyőn 1%-os nagyítással dolgozik, ezért néhány milliméter a szék-
lek mentén kicsúszik a látható tartományból. Figyelemre méltó, hogy a készülék által keltett mágneses sugárzás ennél a monitornál volt az egyik legkisebb.

2004 Információk

Tipus: PROVIEW 998N
Forgalmazó: Pulsar
Ár: 51 165 Ft
Internet: www.pulsar.hu, www.proview.com

Műszaki jellemzők	46	50
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	14	20
Ergonómia	9	10

87 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- kiváló geometriai jellemzők
- MÍNUSZ:**
- a menü kezelése kicsit körülmenyes

2004 Információk

Tipus: Iiyama VisionMaster Pro 454
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 118 200 Ft
Internet: www.ramiris.hu, www.belinea.com

Műszaki jellemzők	41	50
Szolgáltatások	20	20
Kezelhetőség	14	20
Ergonómia	10	10

85 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- rengeteg extra
  - jó képminőség
- MÍNUSZ:**
- bélyegnagyságú menü

2004 Információk

Tipus: MAG 996PF2
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 53 000 Ft
Internet: www.ramiris.hu, www.mag.com.tw

Műszaki jellemzők	43	50
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	19	20
Ergonómia	8	10

84 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- a tekerő érzékenysége kifogástalan
- MÍNUSZ:**
- egyes funkciókat eldugtak a menüben

	AOC 9G+	AOC 9K+	Belinea 10 60 55	Belinea 10 60 75	Daewoo 907DF	DTK J996PYW	Gaba GB-1998
Képcső	19"	19"	19" EASYFLAT	19"	19" Dynaflet	19"	19"
Látható képméret	18"	18"	18"	18"	18"	18"	355mmx260mm (17,3")
Képponttávolság	0,25 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,26 mm	0,24 mm	0,25 mm	0,25 mm
Sávzélesség (MHz)	205 MHz	205 MHz	205 MHz	205 MHz	205 MHz	210 MHz	203 MHz
Sorfrekvencia (kHz)	30-97 kHz	30-97 kHz	30-97 kHz	30-97 kHz	30-97 kHz	30-96 kHz	30-97 kHz
Képfrekvencia (Hz)	50-160	50-160	50-160	50-160	50-160	50-180	50-160
Ajánlott felbontás (Hz)	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85
Maximális felbontás (Hz)	1600x1200, 75	1600x1200, 75	1600x1200, 75	1600x1200, 75	1600x1200, 75	1600x1200, 75	1600x1200, 75
Szinprofilok	○	○	○	○	○	○	○
Csatlakozók	D-SUB	D-SUB	D-SUB	D-SUB	D-SUB	D-SUB	D-SUB
Üzem módok (gyári/saját)	8/20	8/20	n.a.	n.a.	n.a.	13	n.a.
Fogyasztás (W)	130/6	130/6	120/4	120/4	110	110	120
Tanúsítvány	TCO '03	TCO '03	TCO '03	TCO 99	TCO 99	TCO 99	MPR II
Méret (mm)	446x436x455	446x436x455	470x467x466	446x449x436	n.a.	448x460x464	536x586x510
Tömeg	18,2 kg	20 kg	23,3 kg	21,2 kg	n.a.	19,0 kg	19,5 kg
Extrák	-	-	-	-	-	-	-

Mérési eredmények

	Sugárzás (mágneses tér, mGauss)				Elektronika					
	Eelő a képsónél	Eelő, 40 cm-re	Oldalt (max)	Hátul (max)	Üzemmod-váltás átlagos ideje	Erősítő	Fókusz	Konvergenzia	Képgéometria	Moiré
AOC 9G+	6.9	0.4	23.4	27.4	1,1 s	6	6	9	9	9
AOC 9K+	6.9	0.4	24.2	26.3	1,1 s	6	7	9	9	10
Belinea 10 60 55	8.6	0.7	37.1	28.2	1,7 s	8	8	7	9	7
Belinea 10 60 75	7.9	0.6	40.3	27.3	1,7 s	8	8	9	9	8
Daewoo 907DF	7.5	0.5	23.8	25.2	1,4 s	6	8	9	8	7
DTK J996PYW	9.8	0.8	23.7	20.1	1,5 s	9	9	8	7	6
Gaba GB-1998	9.1	0.7	36.3	31.7	2 s	7	8	8	5	8
HP 9500	9.3	0.6	33.2	22.6	1,9 s	9	8	8	7	10
Iiyama VisionMaster Pro 454	8.8	0.7	31.2	20.3	0,8 s	9	8	7	9	8
LG Flatron ez T910BU	11.4	0.9	27.5	13.6	1,4 s	7	8	9	9	8
LG Flatron F900P	10.4	0.9	23.4	10.7	1 s	9	7	7	7	9
MAG 996PF2	6.6	0.4	18.6	19.2	1,8 s	9	8	8	8	10
ProView 998N	10.8	0.8	35.3	22.8	1,8 s	9	9	10	9	9
Samsung SyncMaster 997DF	7.1	0.7	18.5	20.6	1 s	8	8	10	9	8

Kompromisszumok nélkül...

Kronos Perfect PC - 2 év garanciával!

Intel 865PERLX alaplap, Celeron 2,6 GHz/533 processzor, 256 MB RAM, 80 GB merevlemez, Samsung DVD/CDRW (combo) meghajtó, Sapphire Radeon 9200SE 128 MB videokártya, integrált hangkártya és LAN, Logitech billentyű és optikai egér, Genius hangszóró, ajándék 128 MB USB 2.0 pendrive

125 000 Ft - az ár az áfát tartalmazza!

HP 9500	Iiyama VisionMaster Pro 454	LG Flatron ez T910BU	LG Flatron F900P	MAG 996PF2	ProView 998N	Samsung SyncMaster 997DF
19"	19" Diamond-tron U2-CRT NF High Contrast	19" Flatron ez	19" Flatron	19" Samsung MDTube Pure	19"	19" Dynaflat
18"	17,7"	18"	18"	18"	18"	18"
0,22 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,24 mm	0,25 mm	0,25 mm	0,20 mm
210 MHz	345 MHz	205 MHz	235 MHz	203 MHz	202,5 MHz	250 MHz
30-96 kHz	30-132 kHz	30-97 kHz	30-107 kHz	30-96 kHz	30-98 kHz	30-96 kHz
50-160	50-200	50-160	50-200	50-160	50-160	50-160
1280x1024, 75	1280x1024, 122	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 85	1280x1024, 89
1600x1200, 75	1920x1440, 85	2048x1536, 61	2048x1536, 76	1600x1200, 76	1600x1200, 75	1920x1440, 64
○	●	●	○	●	○	●
D-SUB	2xD-SUB	D-SUB	D-SUB, RGB	D-SUB	D-SUB	D-SUB, RGB
n.a.	7x9	n.a.	n.a.	n.a.	11	n.a.
130	145/3	83/3	103/3	140/5	130	n.a.
TCO 99, MPR III	TCO 99, MPR III	TCO 99	TCO '03	TCO 99, MPR II	MPR II	TCO '03
455x470x475	450 x 450 x 447	443x450x458	467x473x473	467x467x461	446x452x454	445 x 457,5 x 416
20 kg	23,5 kg	21 kg	25,7 kg	25 kg	21,6 kg	18,2 kg
-	USB HUB 1.1	-	USB HUB	-	-	USB HUB

Fényerő egyenletessége (fehér szín mellett, Lux)				
Középen	Bal oldalt, felül	Bal oldalt, lent	Jobb oldalt, alul	Jobb oldalt, felül
266	241	242	230	222
237	229	217	208	213
268	262	254	227	237
282	276	268	273	281
337	235	242	253	249
272	243	259	230	240
267	249	242	232	240
293	269	277	257	273
266	245	239	229	237
237	222	209	187	216
223	214	184	194	204
333	284	269	274	258
309	300	304	286	299
229	202	192	191	201

A CRT monitorok hátrányai

A bevezetőben szövegtünk a CRT monitorok előnyeiről, de persze nem feledkezhetünk meg a hátrányokról sem! Egyfelől a CRT monitorok látható mérete jellemzően 1 collal kisebb, mint a képcső mérete, másfelől a megjelenített kép geometriailag sohasem lesz tökéletes, kisebb

Vásárlás előtt

Nemcsak a TFT monitorok vásárlása előtt érdemes a kiválasztott példányt működés közben is szemügyre venni, így van ez a hagyományos megjelenítők esetében is. Elsősorban a kép geometriai jellemzőit kell megvizsgálni a sarkokban, valamint a színhelyességet és azt, hogy a fényerő egyenletes-e a képcső közepén és a sarkokban. A helyes működésről csakis valamilyen tesztprogram segítségével győződhünk meg, ezért vásárolni már ezzel felszerelve menjünk. Ajánljuk a Nokia tesztelő alkalmazását: ezzel mindenféle tesztábrát megjeleníthetünk, amelyek segítségével a saját szemünkkel tudjuk megállapítani a képminőséget.

torzításokkal mindenképpen számolnunk kell.

Végül, de nem utolsósorban a katód-sugárcsöves monitorok nagyobbak és nehezebbek, ráadásul az általuk keltett mágneses sugárzás mértéke sem elhanyagolható.

aranyozott PC kábelek

perifériák

USB memóriák

memória-kártyák

multi író/olvasó

CD-ROM tartók

MULTIMÉDIA

TARTOZÉKOK

notebook táskák

hama®
A megfelelő megoldás

Telefon: 297-1040
www.hama.hu

LG Flatron F900P

Az LG tesztkre benevezett monitorai közül elsőként a valamivel régebbi, viszont a professzionális kategóriába tartozó típusot vettük szemügyre. Az igényesebb kivitelre utaló jeleket már rögtön a kicsomagolás

után találhatunk, az F900P hátlapjára ugyanis a D-Sub mellett az RGB csatlakozó is felkerült, illetve helyet kapott rajta még egy négyportos USB elosztó is.

Ez a monitor még megtartotta a jól bevált menürendszer, ami öröndetes a kezelhetőség szempontjából, viszont még nem tartalmazza a brigthos technológiákat (a BrightWindow-t és a BrightView-t).

Ay F900P típusjelű monitor akár 2048x1536 képpont megjelenítésére is képes, igaz ekkor a szemünk nagyon gyorsan elfárad a maximum 69 Hz-es frissítési frekvencia miatt. Az ajánlott felbontás mellett a monitor 100 Hz-es képpfrissítésre is képes, amely mellett megfelelően éles, és elég jó minőségű képet produkál.

Samsung SyncMaster 997DF

A vékonykávás eszközöket forgalmazó gyártók közé immáron a Samsungot is besorolhatjuk. A DynaFlat – vagyis kívül sík, belül hengerpalást alakú – képcsővel ellátott készülék besorolásával kicsit bajban vol-

tunk, lévén hogy 100 Hz-es képpfrissítésre csak 1152x864 vagy kisebb felbontás esetén képes, viszont a hátlapján az RGB bemenetet is felfedezhetjük.

A képminőség tekintetében nem lehetünk maradéktalanul elégedettek, elsősorban az átlagos színhez közelítő kontraszarány miatt. A geometriai jellemzőkre azonban nem lehet panaszunk, már csak azért sem, mert a legjobb megjelenítéshez a Samsung monitorra esetében kellett a legkevesebbet változtatnunk. Ehhez még az is hozzájön, hogy a készülék bemelegedési ideje is igen rövid: a szokásos fél óra helyett körülbelül 10 perc után már nem változik a kép helyzete és mérete.

LG Flatron ez T910BU

Az LG legújabb sorozatú monitorai Flatron ez („zi”) névre hallgatnak. A 19”-os képátlójú, belépő szintű modell elnevezése T910BU, és a régebbi modellekhez képest számos ponton megváltoztak a jellemzői.

Ezek között elsőként mindenképpen a káva méretét kell megemlíteni, amely mindössze olyan vastag, mint amilyen egy 17”-os képátlójú változaté.

A másik azonnal szembetűnő változás már a képcsőre vonatkozik, amely a hagyományoktól eltérően ezúttal hengerpalást alakú. A monitorszűrő külső üveg természetesen nem változott, az továbbra is sík. A hengerpalást-szerű kialakításnak hála a monitor kiváló geometriai jellemzőkkel dicsekedhet, és a konvergenciára sem lehet semmi panaszunk.

A menürendszer a mérnökök egy kicsivel kibővítették, így a szokásos funkciók mellett a Brightview felirató gombbal négyféle profil közül is választhatunk.

2004 10 Információk

Típus: LG Flatron F900P
 Forgalmazó: LG Magyarország
 Ár: 78 715 Ft
 Internet: www.lg.hu

Műszaki jellemzők	39	50
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	17	20
Ergonómia	9	10

83 Értékelés:
 felsőkategória

- PLUSZ:**
- könnyű kezelhetőség
- MÍNUSZ:**
- az ajánlott felbontás letérne nagyobb

2004 10 Információk

Típus: Samsung SyncMaster 997DF
 Forgalmazó: Samsung Electronics Magyar Rt.
 Ár: 71 090 Ft
 Internet: www.samsung.hu

Műszaki jellemzők	43	50
Szolgáltatások	15	20
Kezelhetőség	17	20
Ergonómia	8	10

83 Értékelés:
 felsőkategória

- PLUSZ:**
- ötletes a kezelőszervek elhelyezkedése
- MÍNUSZ:**
- a talp nehezen rögzíthető

2004 10 Információk

Típus: LG Flatron ez T910BU
 Forgalmazó: LG Magyarország
 Ár: 71 090 Ft
 Internet: www.lg.hu

Műszaki jellemzők	41	50
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	19	20
Ergonómia	7	10

81 Értékelés:
 felsőkategória

- PLUSZ:**
- kedvező ár/teljesítmény arány
- MÍNUSZ:**
- a képpernyő csak kívülről sík

HP 9500

Minél kedvezőbb egy monitor ára, annál valószínűbb, hogy nem síkképcsöves eszközről van szó – ennek tudatában cseppet sem lepődünk meg azon, hogy a HP sem ilyen technológiával készült monitort kül-

dött teszttünkre. A dizájnában tökéletes, más HP termékek színvilágához tökéletesen illő megjelenítő nagyon jó minőségű képet produkál. Külön ki kell emelnünk az erősítő minőségét, amely a belépő szintű termékek esetében jellemzően gyenge, és ennek következtében a világosabb képhez rendszert nagyobb képméretet is társul. Nos, a HP 9500 e tekintetben az egész mezőnyt maga mögé utasította. A készülék menüje is egészen kiváló: kezelése annak ellenére egyszerű, hogy csak három gomb szolgál a navigációra. Egyedül az kényelmetlen kissé, hogy a főmenü nem tűnik el automatikusan, hanem minden esetben az EXIT felirat segítségével kell kilépnünk belőle. A monitort egyébként beépített kábellel szállítják.

Belinea 10 60 75

A teszttünkre beérkezett két Belinea monitor számozása kissé megtévesztő. Elektronikájuk gyakorlatilag megegyezik (tehát sem a maximális felbontásban, sem a maximális képfriásítási frekvenciában nem különböz-

nek). A különbség kettejük között a megjelenítő képcsövében rejlik. Míg a kisebb számmal jelölt modell a régebbi és a síkképcsöves monitorok közé ékelődik, s amolyan félmegoldásnak számít, kívül sík, belül domború felülettel rendelkezik, a 10 60 75 kívül is hagyományos, domború kialakítású.

Ez persze azt is jelenti, hogy változik a látható képméret és a képpontok alakja, mérete is (pontos adatokat a táblázatban találhatunk). Természetesen egyik sem oly mértékben, hogy az szabad szemmel is felfedezhető lenne. A monitor még nem profitált a dizájnerek újításaiból, amit a kezelőszervek is megcsínylettek.

AOC 9G+

Az AOC monitorait kiváló ár/értékviszony arány jellemzi, közülük e tekintetben minden bizonnyal a 9G+ jelzésű változat viszi a pálmát, lévén, hogy képernyőjének kialakítása kívül-belül domború. (Ezzel persze

semmi baj, ha szemünk nem szokott még hozzá a síkképernyős modellekhez.) Az AOC menürendszere kissé szegényesnek tűnik, geometriai beállításokból például mindössze csak négyet találunk, a konvergencia korrekcióról pedig még csak nem is álmodhatunk. Az AOC dicséretére legyen mondva, a képminőséggel és a geometriai jellemzőkkel különbözőbb probléma nem akadt. A képpontméret miatt az ajánlott felbontás az AOC készülékénél is 1280x1024 képpont, annak ellenére, hogy az elektronika 1600x1200 képpont megjelenítésére is képes, 75 Hz képfriásítási frekvencia mellett. A monitor specifikáció alapján megfelel a TCO 03 minőségi tanúsítványnak is, így a káros sugárzás mértéke igen alacsony.

2004/10 Információk

Típus: HP 9500
Forgalmazó: HP Magyarország
Ár: 53 375 Ft
Internet: www.hp.hu

Műszaki jellemzők	43	50
Szolgáltatások	12	20
Kezelhetőség	17	20
Ergonómia	8	10

80 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- az átlagosnál nagyobb fényerő

MÍNUSZ:

- a bal alsó sarokban a konvergencia nem tökéletes

2004/10 Információk

Típus: Belinea 10 60 75
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 45 400 Ft
Internet: www.ramiris.hu, www.belinea.com

Műszaki jellemzők	42	50
Szolgáltatások	13	20
Kezelhetőség	15	20
Ergonómia	8	10

78 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- kompakt kialakítás

MÍNUSZ:

- a gombok nem túl esztétikusak

2004/10 Információk

Típus: AOC 9G+
Forgalmazó: Interboard Hungary
Ár: 51 625 Ft
Internet: www.interboard.hu, www.aoc.com.tw

Műszaki jellemzők	41	50
Szolgáltatások	12	20
Kezelhetőség	15	20
Ergonómia	9	10

77 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- kifogástalan geometriai jellemzők
- TCO 03 minősítés

MÍNUSZ:

- a fényerő nem állítható közvetlenül a tekerő segítségével

Daewoo 907DF

Sorrendben utolsóként a Daewoo monitorát vettük górcső alá. A csomagoláson olvasható *Perfectly Flat* jelző láttán azt gondolhattuk, hogy ez a monitor legalább annyiban az LG F900P konkurensa lehet, hogy

teljesen sík képcsöves. A kicsomagolás után meglepődtünk, hiszen a dobozból egy *Dynaflat* megjelenítő került elő (így tesztünk egyetlen valóban síkképcsöves monitora az LG F900P maradt). A monitor képmínőségére persze ez nincs hatással. Az egyetlen, ami hiányzik róla, az a konvergencia állításának a lehetősége, ám ennek a paraméternek a helyességéről még a gyártás során meggyőződtek. E jellemző egyébként sehol sem tökéletes, de a képernyő közepén és a négy sarkokban is igen közel áll ahhoz. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a versenytársak többségénél a korrekció lehetősége mellett sem lehetett ennyire egyenletes minőségűt beállítani. Az ezüstszínű gombokkal kezelhető menü ennek ellenére nem szegényes.

Belinea 10 60 55

Ha csak a képmínőséget nézzük, a Belinea monitorai tesztünkben előkelő helyen állnának. Az erősítő és a vezérlés mindkét monitornál kifogástalanul működött, egyedül a képméret változása volt kö-

zelebb az átlagos, mintsem a kiváló szinthez.

Ami igazán szembetűnő volt, az az, hogy a 85 Hz-en megjelenített kép sokkal egyenletesebben, remegésektől mentesen jelent meg.

A Belinea termékei mindig is híresek voltak viszonylag kis méreteikről, ennek megfelelően a 19"-os változatoknak is könnyen találhatunk helyet asztalunkon. Sajnos azonban a 10 60 55 típusjelzésű monitorom van néhány kevésbé jó tulajdonsága is. Először is meg kell említenünk, hogy a monitorszűrő üveg az átlagosnál jobban visszaturkózi a fényt, emiatt a fényerőt a kelleténél kicsit feljebb kell állítanunk.

AOC 9K+

Az AOC is két monitorral képviselte magát tesztünkön. A szokásoktól eltérően ezúttal két alsó-középkategóriás modellt ismerhettünk meg. A két változat között egyedül a képcső kialakításában fedezhető fel el-

térés, a 9K+ esetben ugyanis csak a belső felület domború. Az eszköz szintén a már megszokott, hivalkodásmentes külsővel rendelkezik, amelybe kiválóan illeszkedik a kávé alsó részén elhelyezett tekerő. A MAG-tól kölcsönvevett megoldás előnye, hogy a menü jól kezelhető, hátránya viszont, hogy a fényerő és a kontrasztarány közül egyik sem változtatható közvetlenül. Ezt kompenzálандó a kurzor minden belépéskor automatikusan a kontrasztra kerül, így már két kattintás után elérjük e jellemzőt. A monitor szinte minden tekintetben az átlagos teljesítményt nyújtja. Kivételt képez a bemelegedési idő – amely elég hosszú –, valamint a konvergencia. Utóbbi a képernyő közepén és a sarkokban is kifogástalan.

2004
10

Információk

Típus: Daewoo 907DF
Forgalmazó: Deweko Kft.
Ár: 49 990 Ft
Internet: www.gabatech.hu

Műszaki jellemzők	38	50
Szolgáltatások	13	20
Kezelhetőség	18	20
Ergonómia	8	10

pont

77

Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- kényelmesen használható

MÍNUSZ:

- a csomagolás kicsit megtévesztő

2004
10

Információk

Típus: Belinea 10 60 55
Forgalmazó: Ramiris
Ár: 59 000 Ft
Internet: www.ramiris.hu, www.belinea.com

Műszaki jellemzők	39	50
Szolgáltatások	13	20
Kezelhetőség	15	20
Ergonómia	9	10

pont

76

Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- tökéletesen precíz elektronika

MÍNUSZ:

- az ajánlott felbontásban csak 85 Hz képrisítesíti frekvenciára ké-

pes

2004
10

Információk

Típus: AOC 9K+
Forgalmazó: Case Hungary
Ár: 49 900 Ft
Internet: www.case.hu, www.aoc.com.tw

Műszaki jellemzők	39	50
Szolgáltatások	12	20
Kezelhetőség	15	20
Ergonómia	9	10

pont

75

Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

- egyszerű, letisztult forma

MÍNUSZ:

- a fényerő csak átlagos, világos

DTK J996PYW

A DTK monitora még a régi időket idézi, hiszen ma már nem igazán szokás Low Radiation felirattal díszíteni a CRT monitorokat. Szerencsére az idejétmúlt jelző csak eme feliratra érvényes, a technológiai paraméterek

nagyon is korszerűnek, jónak mondhatók – ráadásul nemcsak a készülék kimondottan kedvező árához viszonyítva. A káva kialakításakor érdemes a gombokat is jobban szemügyre venni, amelyek alakja egészen egyedinek mondható.

Pozitívum, hogy a navigációra szolgáló gombokkal a fényerőt és a kontrasztarányt közvetlenül is állíthatjuk, ezért a napközben megváltozott fényviszonyokhoz gyorsan alkalmazkodhatunk. A monitor egyébiránt igazán nagy fényerővel dicsekedhet – tehát világos helységben is kitűnően használható, ám ennek, valamint a színhőmérsékletnek az egyenletessége némi kívánnivalót hagy maga után.

GABA GB-1998

Félig-meddig hazai terméket is köszönthettünk tesztlaborunkban, a GABA GB-1998 személyében. A készülékkel kapcsolatos benyomásaink igen vegyesek voltak, a monitor ugyanis a legtöbb szempontnak

(például fényerő egyenletessége, konvergencia, fókuszt) hibátlanul megfelelt, de azért egy-egy rosszabb jellemző is bebecsúszott. A geometria például nem tartozik a készülék erősségei közé, és csak huzamosabb állítgatás után lehet kedvezőbb képjellemzőket elérni.

Ugyancsak nem számít jó pontnak, hogy a bemelegedési idő alatt (amely egyébként nem túl hosszú, kb. 15 perc) e készülék jellemzői változtak a legtöbbet. A menüvizont valószínűleg nem használták azok, akik elkészítették, a kezelőszervek ugyanis több esetben nem működnek valami logikusan.

Hígyed Gábor

2004 10 Információk

Típus: DTK J996PYW
 Forgalmazó: DTK Computer Hungary
 Ár: 49 870 Ft
 Internet: www.dtkcomputer.hu

Műszaki jellemzők	39	50
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	14	20
Ergonómia	7	10

74 **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:
• kedvező ár/tejesítmény arány

MÍNUSZ:
• kissé ódivatú külső

2004 10 Információk

Típus: GABA GB-1998
 Forgalmazó: Deweko Kft.
 Ár: 37 990 Ft
 Internet: www.gabatech.hu

Műszaki jellemzők	36	50
Szolgáltatások	13	20
Kezelhetőség	13	20
Ergonómia	8	10

70 **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:
• olcsó

MÍNUSZ:
• a geometria lehetne jobb is

Computer CAD/CAM KÜLÖNSZÁM
 Tervezés, gyártás, modellezés
 TFT monitorok a tervezésben a grafika mestere
 3D Wall Display
 PDA a CAD világában
 Gyors prototípusgyártás
 A CD tartalomból:
 - HunKalk szoftverrel
 - Shareware és freeware válogatás
 Ár: 695 Ft

CAD/CAM különszám

Tervezés, gyártás, modellezés

TFT monitorok a tervezésben
 3D Wall Display
 PDA a CAD világában
 Gyors prototípusgyártás

A CD tartalomból:
 - HunKalk szoftverrel
 - Shareware és freeware válogatás

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/ebolt
 E-mail: megrendeles@epanorama.hu

Megrendelést 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazza!
 (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

VLR COMPUTER KFT.
 1053. BP. KÉPÍRÓ U. 6.
 TEL: 266-0616
 FAX: 327-0074

WWW.VLR-COMPUTER.HU
GARANTÁLTAN KEDVEZŐ ÁRAK!

li számítógépek
 telemek
 opok
 torok
 részek

BENQ T904
 110 000 +ÁFA

CLEVO D22ES
 105 000 +ÁFA

CLEVO D870P
 338 000 +ÁFA

INFO@VLR-COMPUTER.HU

A szaturny honlapra 5% kedvezményt írszámolunk!
50%
 CLEVO monitorok!

Így tesztelt a CP

A szerkesztőségünkbe beérkezett 19 colos monitorokat a már jól bevált segédprogramokkal és néhány egyszerűbb műszer segítségével teszteltük.

A monitorok minősítése többnyire objektív szempontok alapján történik, egyedül a menürendszer navigálására vonatkozó rész – a kezelhetőség rész-pontszáma – képez kivételt.

Műszaki jellemzők (50% – 50 pont)

A monitorok legfontosabb jellemzője a képmínőség, és ez abból is kiténik, hogy az értékelésnél egyedül e szempont alapján annyi pontot osztottunk ki, mint amennyit a másik három jellemzőre összesen. A képmínőség objektíven mérhető néhány egyszerű segédprogram segítségével. A megjelenített kép minősége értelemszerűen az erősítő jellemzőitől, valamint a képcső kialakításától

Az LG professzionális modelljein az USB Hub mellett immáron RGB bemenet is található

és típusától függ (a legelősebb és legpontosabb képet a hagyományos domború képcsővel ellátott modellek nyújtják, utána következnek a sorban a kívüli sík, belül hengerpalást kialakítású változatok, míg a legnehezebben a teljesen sík képernyőjű modellek paramétereit tudják a gyártók pontosan kalibrálni). A videoerősítők, a tápegység és az elektronika minőségéből fakadó jellemzőket, mint amilyen például a fókuszálás, a konvergencia vagy színhőmérséklet egyenletessége, tesztábráink segítségével mértük. (A 19"-os monitorok ajánlott felbontása rendszerint 1280x1024 képpont, ezért a tesztelés során ezt az üzemmódot használtuk, erősítőtől függően 100, illetve 85 Hz-es képfrekvenciával.)

A tápegység teljesítményére, illetve az erősítő sávszélességére vonatkozó adatokat az úgynevezett villogásteeszt segítségével kaptuk meg. Itt azt vizsgáltuk, hogy a fehéren villogó háttér hatására a megjelenített kép mérete, illetve a fényerő mennyit változik. Végül, de nem utolsósorban megvizsgáltuk az üzemmódváltás sebességét, valamint a fényerő mértékét és egyenletességét is.

Szolgáltatások (20% – 20 pont)

A monitorok elsődleges feladata természetesen a minél jobb minőségű kép megjelenítése, de a gyártók emellett igyekeznek készülékeiket plusz szolgáltatásokkal is felvértezni. Az extrák között akadnak hasznos

és kevésbé hasznos ötletek is, mindenesetre a teljesség kedvéért ezeket a jellemzőket is értékeltük. Nagyobb súlyt fektettünk a képmegjelenítéssel kapcsolatos funkciókra, mint például az USB porton keresztül való menedzselhetőségre, vagy a különböző felhasználási területekhez rendelt színprofilokra. Kisebb mértékben, de plusz pontot jelentett a beépített hangfalpár, illetve az USB-osztó is.

Kezelhetőség (20% – 20 pont)

Ha nem atombunkerben dolgozunk, a monitorot mindenképpen különböző fényviszonyok mellett fogjuk használni. A fényváltószámlánál elég csak a nappali és az éjszakai körülményekre gondolni! Ha egy beállítás megfelel éjjel, akkor szinte biztos, hogy nem jó napfényes időben, vagy pedig fordítva: a nappal optimálisan beállított monitor fényereje a sötétben vakító lehet. És ne feledkezzünk meg arról sem, hogy az egyes felhasználási módokhoz is más-más beállítások a legkedvezőbbek. Mivel a CRT monitorok esetében csak a legkritikáiban esetben van lehetőség a fényerő, a kontrasztarány és a színhőmérséklet egygombos változtatására, bizony rengetegszer előfordul, hogy a menüben kell kutakodnunk. 1–15 között annál több pontot kapott egy monitor, minél egyszerűbb volt a fenti jellemzőkön változtatni, illetve pluszpontot járt azért, ha előre definiált profilközül is válogathattunk.

Ergonómia (10% – 10 pont)

Az ergonómiai szempontok közé igyekeztünk minél több információt beszűrteni, ezért a végeredmény meglehetősen összetett. Elsőként a monitorok által kibocsátott mágneses sugárzást mértük le négy helyen is (a képcsőnél, a képcsőtől 40 cm-re elől, valamint oldalt és hátul), majd megvizsgáltuk, hogy a monitor képcsőve mennyire tükrözi vissza a fényt. Számba vettük a kezelésre szolgáló gombok számát és elhelyezkedését, illetve arra is odafigyeltünk, vajon a bekapcsolást jelző LED nem vakító-e túlságosan. Végezetül pedig a képernyő elforgatásának módját (nehézségét) vizsgáltuk meg.

H.G.

Így értékelt a CP

A monitorokat négy szempont alapján értékeltük:

Műszaki jellemzők:	50 pont
Szolgáltatások:	20 pont
Kezelhetőség:	20 pont
Ergonómia:	10 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória: ...	90 pont és felette
Felsőkategória: ...	80-89 pont
Középkategória: ...	65-79 pont
Belépőszint:	65 pont alatt

ECS ELITEGROUP NOTEBOOK-OK

ECS A535

- CPU: AMD DURON 850MHz(1200+)
- LCD: 14.1" XGA TFT
- RAM: 256MB DDR
- HDD: 20 GB
- Optikai meghajtók: DVD-CDRW
- VGA: integrált, 64MB
- Modem
- Lan: Gigabit
- Akkumulátor: 4 cellás Li-Ion
- Billentyűzet: HUN
- Portok: USB 2.0, TV-OUT(SVHS), WLAN
USB 2.0, TV-OUT(SVHS), WLAN

ECS A531

- CPU: TransMeta5800 CPU 1.0GHz
- LCD: 14.1"XGA
- RAM: 256MB
- HDD: 30 GB
- Optikai meghajtók: DVD-ROM-CD-RW combo
- Floppy: -
- Modem: VoiceFax 56Kbps
- Lan: Ethernet 10/100Mbps
- Akkumulátor: 4 cellás Li-Ion
- Billentyűzet: HUN
- Portok: 4 xUSB 2.0, COM, LPT, VGA, RJ-11, RJ45, mic, headphone, PS/2

ECS 6736E

- CPU: Intel Pentium4 2,8 GHz HT FSB800
- LCD: 16.0" UXGA 1600x1200
- VIDEO: ATI Radeon 9700 128MB
- RAM: 512MB DDR 333
- HDD: 40 GB
- Optikai meghajtók: DVD-RW
- Modem: VoiceFax 56Kbps
- Lan: Ethernet 10/100Mbps
- Akkumulátor: 8 cellás Li-Ion 6450 mAh
- Billentyűzet: HUN
- Portok: 2xIEEE1394, S-Video, LPT, 4 xUSB 2.0

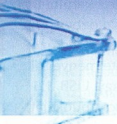
Mobil PC-k,
minden igényre!

WWW.PULSAR.HU/NOTEBOOK/

Kiemelt forgalmazók: Macropolis (1067. Teréz Krt. 11.)
NotebookWorld (1092. Ráday u. 49.)

Termékeinkre 2 év teljeskörű garanciát vállalunk!

SPIRE HŰTŐVENTILÁTOROK, KIEGÉSZÍTŐK

EasyStream IV.

Méreték Hűtőfelület: 90x78x47 mm (hossz#szél#mag)
12cm Ventilátor: 70x70x25 mm (hossz#szél#mag)
Csapágyazás: Golyós csapágy
Fordulatszám: 3600 RPM +/- 10%
Elektromos Teljesítmény: 1.92 W
Zajszint: 27.5 dBA
Legszállítás: 32.25CFM 3600-as fordulaton
Aramfelvétel: 0.16 A
Élettartam: 50.000 óra
Csatlakozás: 3 érintkezős alaplap
Felhasználás: Pentium 4 - 3.4 GHz (Willamette / HT Northwood)
Pentium 4 - 3.4 GHz (Prescott)
Celeron - 2.8 GHz (FC-PGA2)
Hőellenállás: 0.32° C/W
Lefogató model: 0606620

CopperStream II.

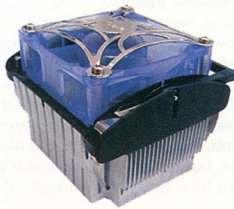
Méreték Hűtőfelület: 89x73x43 mm
12cm Ventilátor: 70x70x25 mm
Csapágyazás: Golyós csapágy
Fordulatszám: 3600 RPM +/- 10%
Elektromos Teljesítmény: 1.92 W
Zajszint: 27.5 dBA
Legszállítás: 32.25 CFM 3600-as fordulaton
Aramfelvétel: 0.16 A
Élettartam: 50.000 óra
Csatlakozás: 3 érintkezős alaplap
Felhasználás: Pentium 4 - 3.4 GHz (Willamette / HT Northwood)
Pentium 4 - 3.4 GHz (Prescott)
Celeron - 2.8 GHz (FC-PGA2)
Hőellenállás: 0.29° C/W
Hűtőanyag: Stars 420 (white grease)
Lefogató model: 0606612

WhisperRock IV.

Méreték Mag: 80x80x44 mm
12VDC Fan: 80x80x25 mm
Csapágyazás: Golyós csapágy
Fordulatszám: 2300 RPM
Elektromos Teljesítmény: 1.08 W
Zajszint: 21.1 dBA
Legszállítás: 28.0 CFM 2.300-as fordulaton
Aramfelvétel: 0.09 A
Élettartam: 50.000 óra
Felhasználás: Duron - 1.8 GHz (Morgran)
Athlon XP - 2700+ (Thoroughbred)
Athlon XP - 2100+ (Palomino), Athlon XP - 3400+ (Barton)
Athlon MP - 2800+ (Thoroughbred)
Athlon - 1.4 GHz (Thunderbird)
Hőellenállás: 0.548° C/W
Csatlakozás: 3 érintkező alaplap

QuietTude IV.

Méreték Mag: 90x78x47 mm
12VDC Fan: 70x70x25 mm
Csapágyazás: Golyós csapágy
Fordulatszám: 3600 RPM
Elektromos Teljesítmény: 1.92 W
Zajszint: 27.5 dBA
Legszállítás: 32.25CFM 3600-as fordulaton
Aramfelvétel: 0.16 A
Élettartam: 70.000 óra
Felhasználás: Pentium 4 - 3.2 GHz (Willamette / HT Northwood)
Pentium 4 - 3 GHz (Prescott)
Celeron - 2.8 GHz (FC-PGA2)
Hőellenállás: 0.31° C/W
Csatlakozás: 3 érintkező alaplap

MOBILTELEFON

Alcatel 756

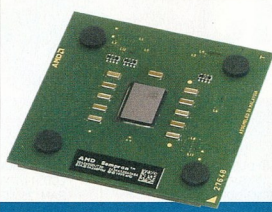
Név:	Alcatel 756
Forgalmazó:	Alcatel Hungary
Internet:	www.alcatel.hu

- + kiváló, nagyméretű kijelző, videofelvétel lehetőség
- nem bővíthető a memória

Kis telefon, nagy kijelző, jó fényképezőgép, videofelvétel, MP3-lejátszás. Röviden ezek a legjellemzőbb és legkülönlegesebb tulajdonságai az Alcatel új mobiljának. A beépített kamerával akár 30 másodperces mozgó felvételeket is készíthetünk. Ezeket és a fényképeket két kattintással megoszthatjuk az MMS vagy az IRDA segítségével, de elküldhetjük e-mail címre is. A képeket más célokra is felhasználhatjuk, például a telefonkönyv neveihez is rendelhetjük azokat, vagy beállíthatjuk képernyővédőnek. Fényképezés közben zoomolhatunk (nyolcszoros digitális), beállíthatjuk a fényérzékenységet, és megadhatjuk, hogy hangfelvétel is társuljon a kliphez. A telefonhoz mellékelte szoftvercsomag segítségével a felvételeket a számítógépre küldhetjük és ott szerkeszthetjük. Videók esetén tetszés szerint vághatjuk és „utószinkronizálhatjuk” azokat.

A képek mellett a hangok is fontos szerepet játszhatnak az Alcatel 756 tulajdonosok életében. A hívásokat MP3-dallamok jelezhetik. A legjobban kedvelt zenéinket a mellékelte szoftvercsomaggal 20 másodperces MP3 fájlkká alakíthatjuk. Ezeket nemcsak csendőhangként használhatjuk, hanem olyan műveletekhez is társíthatjuk, mint a telefon ki-és bekapcsolása, a riasztások, az emlékeztetők és a bejövő üzenetek. Az Alcatel 756-ot irányíthatjuk hangvezérléssel, rögzíthetünk vele hangjegyzeteket, és hangbemondással is kezdeményezhetünk hívást vele. A telefonban található adatok olyan számítógépes alkalmazásokkal szinkronizálhatjuk, mint az Outlook Express, az MS Outlook, a Lotus Notes és a Lotus Organizer.

PROCESSZOR

AMD Sempron 2600+

Név:	AMD Sempron 2600+
Forgalmazó:	ASBIS Magyarország Kft.
Internet:	www.asbis.hu, www.amd.com

- + kedvező ár/teljesítmény
- a Socket-A-s változat már „elavult” alapra építhető

A számítógép-processzorok között rendkívül kedvező ár/teljesítmény arányáról volt ismert az AMD Duron nevű terméke. Ennek hasonlóan barátságos árú utóda a Sempron, amely 2200+ és 3100+ közötti sebességkategóriákban kapható. A gyártótól megszokott módon ezek a számok persze nem a működési frekvenciákat takarják: a 2600+-os változat például 1,83 GHz-en fut.

További érdekesség, hogy a Sempronok mind a régebbi Socket A, mind az újabb Socket 754-es foglalatba illeszkedő változatban kaphatóak (az utóbbi a 3100+-os modell). Ennek megfelelően a csúcsmoddell az Athlon64-es processzormagját használja – csak éppen mindössze 256 Kb-ás cache-memóriával rendelkezik. A lassabb, Socket A-s példányok a régebbi Thoroughbred-B magon alapulnak – így itt is 256 Kb-ás gyorsítótár található, az FSB frekvenciája pedig 166 MHz.

Ami a processzorok teljesítményét illeti, méréseink szerint panaszra nem lehet okunk. A legfontosabb versenytárs, a Celeron D (Prescott magos P4-es Celeron), amellyel összehasonlítva (tehát például a 2600+-t a 2,6 GHz-es Celeronnal összevetve) a megfelelő modellszámú Sempronok általában nagyobb teljesítményt nyújtanak. Kivételt képez ez alól a videótörőit, ahol a P4 egyértelműen jobb versenytársánál.

Érdekes, de szintén nincs sok különbség az Athlon XP és a Sempron között sem: a közel azonos sebességen futó processzorok között nincs teljesítménybeli eltérés, csak a nagyobb cache-memóriával ellátott Barton-magos XP-k tesznek szert némi előnyre.

MONO LÉZERNYOMTATÓ

Samsung ML-1710P

Név:	Samsung ML-1710P
Forgalmazó:	Samsung Electronics Magyar Rt.
Internet:	www.samsung.hu

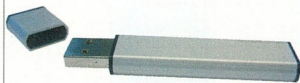
- + kedvező ár/teljesítmény arány
- nem USB 2.0-s csatlófeleletet használ

A fekete-fehér lézernyomtatók kiváló nyomtatási minőség mellett kedvező fenntartási költségeikről is ismertek. Hála a Samsungnak, a felsorolás most már kiegészül a kedvező indulási költségekkel is, hiszen az otthoni felhasználók igényei alapján készült ML-1710P már bruttó 45 ezer forint körüli áron leendő tulajdonosához kerülhet.

A belépő szintet képviselő eszközben 66 MHz-es processzor dolgozza fel a beérkező adatokat, amelyek a kor követelményeitől kissé elmaradva párhuzamos vagy USB 1.1 porton érkehetnek. A processzor munkáját 8 Mb-ás memória segíti (ennek mérete nem bővíthető). A nyomtató sebessége több mint megfelelő, hiszen a rövidke, 11 másodpercig tartó bemelegedési idő után a lenyomatokból percenként akár 16 oldal is elkészülhet. Az ML-1710P maximum 600x600 dpi felbontásra képes. A festékkazetta kapacitása 5%-os lefedettség mellett körülbelül 3000 oldal. A printer a Samsung valamennyi készülékéhez hasonlóan kimondottan csendben üzemel, nyomtatás alatt 52, egyébként pedig 35 dB-es zajszinttel. A lapadagoló kapacitása szerény, az otthoni méretekhez igazodik: a bemeneti tálcá 250 lapos, a kimenő dokumentumokból pedig 50 lapnyi fér el a papírtálcában. A papírméret értelemszerűen maximum A4-es lehet. Ami a médiumokat illeti, a normál lapok mellett nyomtathatunk fóliára, címkére, bortékára, sőt akár névjegykártyára is. A csomagolás a Samsunghoz mérten megfelelően igényes, viszont USB kábel nem tartalmaz. A telepítőmezen a drájkere között valamennyi Windows-változat alá találunk meghajtóprogramot.

USB DRÁJV

Pen Drive (Super-Slim)

Név:	Pen Drive (Super-Slim)
Forgalmazó:	Multimédia Magyarország
Internet:	www.multimedia.hu

- + elegáns külső, gyors működés
- a kupak kicsit lazán illeszkedik

Lassan már Dunát lehetne rekeszteni a pendrive-akkal, annyi van belőlük. A sebesség és tárolókapacitás tekintetében nincsenek nagy szórások, ma tipikusnak – mondhatnánk divatosnak – számít a méret a 128 vagy 256 Mb-át. MERTHOGY igenis divatról van szó, hiszen az ár/kapacitás aránya mellett egyedül kúlalakja teheti egyik minitárolót a másik elé. Az egyik névtelenségbe burkolózó gyártó legújabb csodája 128 Mb-át kapacitással büszkélkedhet, és a nem túl fantáziadús *Pen Drive (Super-Slim) 2.0* névre hallgat. Szó ami szó, eddig ez a legkisebb eszköz, amely tesztlaboratóriumunkba ellátogatott. Az alumínium borítás és a fekete csík betétek a készüléket valóban elegyidvé, emellett pedig elegáns is varázsolják. Sajnos a fejlesztők úgy gondolták, hogy az extravagáns külsővel a foglaltságot (írás/olvasás) jelző LED, valamint a kulcstartó körpöcök nem harmonizál, ezért mindkettőről lemondta. Kár érte, egy fehér vagy kéksínű LED biztosan jól mutatott volna! A névből szereplő 2.0 egyébiránt az USB 2.0 szabvány támogatására utal, amelynek köszönhetően a másodpercenként feldolgozott adatmennyiség 4-5 Mb-át között mozoghat. A csomagolásban majdnem a megszokott körpöccel találkozhatunk: a Windows 98-as telepítőmezzel, egy rövidke használati útmutatóval, USB hosszabbítóval, valamint egy bórfehér látszó tokkal. Egyedül a nyakpánt hiányzik, az is csak azért, mert úgysem lenne hova kötni. Az USB 2.0-s változat 128 Mb-át egészen 1 Gb-ajtos méreget kapható, a lassúbb, 1.0-s modellék tárolókapacitása pedig 8 Mb-át és 2 Gb-át között mozog.

2.1-ES HANGFAL-RENDSZER

Philips MMS231

Név:	Philips MMS231
Forgalmazó:	Multimédia Magyarország Kft.
Internet:	www.multimedia.hu

- + kis helyet foglal
- rövid a kábel

Ha nem kifejezetten a házimozizás a célunk, ám nem elégszünk meg a szokásos számítógépes hangszórók teljesítményével, jó megoldás lehet egy 2.1-es rendszer beszerzése. Ezek a rendszerek a klasszikus *szat-szat* kialakításnak megfelelően két középmagas hangszugárzóból és egy, csak a mélyhangokra optimalizált ládából állnak. Ennek a megoldásnak köszönhetően a kis méretű, monitor mellett elférő szatellit-sugárzók ellenére a mélyebb tartományban sem kell kompromisszumot kötni. Ilyen készlet például a *Philips MMS231* is, amely a neves cég új termékpalettájának egyik legkisebb darabja. Ennek megfelelően maga a szett is igen apró darabokból áll: a szatellit-sugárzók mindössze 10x10x9 cm-esek, a mélynyomó pedig 20x20x21 cm-es. Működési elvüket tekintve basszreflex sugárzókkal van dolgunk, hátrafelé nyíló csővel – ezért nem érdemes a mélyládát közvetlenül a hátsó falra tolni.

A rendszer összeállítása nem különösen bonyolult (ígaz, egy ilyen rendszert nehéz is túlbonyolítani), csak a mellékelt jack-kábellel kell az erősítőt is tartalmazó mélynyomót és a számítógépet összekötnünk. Szintén a mélyládához kapcsolódik a két szatellit, amelyek közül a jobb oldalin találjuk a ki-be kapcsolást és a hangerőt is vezérlő potmétert. Ezen kívül más kezelőszervekkel nem is találkozunk az MMS231-en, egyedül a mélyhangok arányát szabályozhatjuk még a szatellit paneljén elhelyezett trimcska tekerővel. Egy ekkora rendszertől természetesen ne várjunk falreagemetgő hangot, a 24 watt azonban bőven elegendő.

TFT MONITOR

ProView HD-572

Név:	ProView HD-572
Forgalmazó:	Pulsar
Internet:	www.pulsar.hu , www.proview.com

- + könnyen kezelhető, viszonylag nagy fényerő
- külső tápegység

A monitorgyártók között nemrégiben több új márkánév is feltűnt. A CRT és a TFT monitorokat egyaránt gyártó cég ennek ellenére egyáltalán nem mondható mai szereplőnek, hiszen nem más, mint a *MAG*. A monitor kialakítása (ezalatt a dizájnt, a talpat, valamint a menürendszert értjük) alapján persze ezt nem is lehetne letagadni.

Az ezüstös-szürkés, alsó szegélyén kissé süllyesztett káva markáns, mégis elegáns megjelenést kölcsönöz a monitornak, amelynek kezelőszerveit a tervezők kettéválasztották. A káva alsó részén, középen találjuk a be-, illetve kikapcsolásra szolgáló gombot, a menüben való navigálást pedig a jobboldalon elhelyezett kezelők segítik. A mindössze 30 watt fogyasztású *HD-572* extraként beépített hangfalpárral is rendelkezik, amelynek persze leginkább az irodai felhasználók örülhetnek.

A közepesnek mondható válaszidő miatt az eszköz játékosok számára nem ideális választás, de a filmek szerelmeseinek bátran ajánlható. A monitor külső tápegységgel látják el, ami – az elhelyezés szempontjából – nem feltétlenül kényelmes megoldás, mindennek az egyre vékonyabb készülékek előállítása miatt a 15"-os TFT monitorok kategóriájában egyre jobban hódít ez a fajta megoldás. Ezen kívül a monitorról más roszzat nem mondhatunk, csak azt nem, hogy a káva a falra szereléshez szükséges csavarmenteket nem tartalmazza. Végül, de nem utolsósorban érdemes megemlíteni a csomagolás tartalmát is, amely valamilyen szükséges kábel és a rövid használati útmutatót is magában foglalja.

MOBILTELEFON

Sharp TM100

Név:	Sharp TM100
Forgalmazó:	T-Mobile
Internet:	www.t-mobile.hu

- ⊕ hatalmas, kristálytisza kijelző
- ⊖ nincs Bluetooth portja, kisebb hibák a szoftverben

A *Sharp TM100* az első olyan telefon, amely a *T-Mobile* névváltásnak köszönhetően került a hazai vásárlókhöz. A kizárólagosan a *T-Mobile* számára gyártott készülék legszembevetőbb tulajdonsága a *hatalmas, színes kijelző*. Csaknem a teljes telefont elfoglalja, csupán néhány navigációs gombnak marad helye mellette. A teljes billentyűzetet a képernyő elcsúsztatásával érhetjük el. A telefon sok szolgáltatásának ütvestűjében könnyű eligazodást és egyszerű használatot kínál a jól felépített menürendszerben.

A *Sharp TM100*-as letisztult formavilágú, fekete-ezüst színvilágú, fényképezésre, videófelvételek készítésére és e-mailezésre egyaránt alkalmas multimédiás készülék. A *TM100* nagyméretű, kiemelkedő felbontású és minőségű (240x320 pixel, 262 ezer szín) kijelzőjén a képek és a videók kiváló minőségben tekinthetők meg. A felbontásnak köszönhetően még a *t-zones* WAP-portál nyitóoldalának minden ikonja is egyszerre látható. A készülék menüjének kialakítása a *T-Mobile* szolgáltatásainak könnyebb és gyorsabb használatát biztosítja. A *t-zones* gombbal a WAP-portál, a főmenüben található leoltás gombbal pedig a *t-zones* legújabb csengőhangjai, háttérképei és videói is azonnali elérhetők. A szétcsúsztatható *TM100*-as beépített VGA kamerája 4x-es digitális zoomra képes, és az elkészített fotók MMS-ben vagy a beépített e-mail klienssel elektronikus levélben is elküldhetők, illetve az 5 Mbájtnyi memóriában eltárolhatók. A fotók mellett rövid, 10 másodperces videófelvételek készíthetők, amelyek a képekhez hasonlóan megoszthatók.

MOBIL MEREVLEMEZ

VMAX Magic Drive

Név:	VMAX Magic Drive
Forgalmazó:	Multimédia Magyarország
Internet:	www.multimedia.hu

- ⊕ nagy kapacitás, gyors írás és olvasás
- ⊖ a flash drávjának kényesebb

A hordozható merevlemezek többféle kategóriában készülnek, kezdve a normál, 3,5"-os asztali, USB-ATA átalakítóval megoldott modellektől egészen a legkisebb példányokig. A fizikai méretet illetően a legkisebb mobil merevlemez díjért szállt harcba a *VMAX* is, amely *Magic Drive*-ra kereszttel, 2,2 Gbájtos kapacitású eszközével igyekszik meghódítani a vásárlók kegyeit. Az USB 2.0 felületre illeszkedő egység természetesen az adatok továbbítása mellett az áramfelvételre is ezt a dugaszt használja, így laptopozás is könnyedén csatlakoztatható. A mindössze 25 gramm tömegű tároló 50x50x12 mm-es külső méretekkel dicsekedhet, természetesen a csatlakozó nélkül. A PC-vel való összeköttetést egyébként egyedi módon nem kábelrel, hanem egy egyszerű átalakítóval oldották meg, így a merevlemez közvetlenül az USB portba dugatható. Kétségtelen, hogy a notebookosok számára, valamint az útközbeni tárolás szempontjából ez a megoldás jobb, ám az asztali PC-be való csatlakoztatás körülményesebb lehet.

A miniatűr tároló egyetlen lemezt tartalmaz, amely másodpercenként 4200 fordulaton tesz meg. Az adatátvitel igazán lenyűgöző, a lemez elején 6,5 Mbájt, a lemez végén pedig ennek az értéknek körülbelül a fele haladhat át másodpercenként. A merevlemez 1 Mbájtos adatpuffere gondoskodik arról, hogy az írási és olvasási műveletek minél gyorsabban, illetve energiatakarékosabban legyenek. Érdekeség, hogy a gyártó Windows 98-as drávjert már nem biztosít a termékéhez, ezért a minimális rendszerkövetelmény a Windows ME vagy fiatalabb változat.

MOBILTELEFON

Sony Ericsson K700i

Név:	Sony Ericsson K700i
Forgalmazó:	Sony Ericsson Magyarország
Internet:	www.sonyericsson.hu

- ⊕ multimédia szolgáltatások, profi fényképezőgép
- ⊖ nem lehet memóriakártyával bővíteni

A *Sony Ericsson K700i* egy telefon digitális kamerával vagy egy digitális fényképezőgép mobiltelefonnal. Kinek hogy tetszik jobban. Tény azonban, hogy mindkét funkcióját kompromisszumok nélkül „tudja”, feltéve, ha nem akarunk vele VGA felbontású jobb képeket készíteni. A felvételeket vidám keretekkel, hátterekkel, hatásokkal dobhatjuk fel. Sőt, a szoftver még a panorámaképek készítését is támogatja. 65 536 szín és fantasztikus, 176x220 képpontos felbontású TFT képernyő teszi teljessé a kényelmet. Videók, képek, játékok – a *K700* telefonon mind nagyszerűen mutatnak. És ez még nem minden: a *K700i*-vel rövid videófelvételeket is készíthetünk. Mint a telefon minden szolgáltatása, a képek továbbítása is nagyon egyszerű.

A *QuickShare* technológiával csak néhány kattintás a fénykép elkészítése, tárolása és elküldése ismerőseinknek. Az MMS és elektronikus levélmelletlenül kívül az infravagy a Bluetooth kapcsolaton is használhatjuk a képek továbbítására.

Az új mobil a multimédia másik területét, a zenét sem hagyja el. A beépített 32 Mbájtos memóriában a képek kívül MP3 fájlok is tárolhatunk. Ezeket a mellékelt sztereó fülhallgatóval élvezhetjük, de akár csengőhangként is használhatjuk. Ha pedig kifogytunk a tárolt zenékből, bekapcsolhatjuk a beépített FM rádiót.

Természetesen a hagyományos mobiltelefon-szolgáltatások sem hiányoznak a *K700i*-ből. A beépített programokat és játékokat további letölthető Java alkalmazásokkal bővíthetjük.

Mi már látjuk a jövőt! És te?

Alaplapok

Multimédia

MEGA PC

Optikai meghajtók

Mini PC-k

Notebookok

Kommunikációs eszközök

Szórakoztató elektronika

Stabil partnert keresel, amelyik korszerű hardveres és szórakoztató-elektronikai megoldásokat kínál? Nem kell tovább keresned! A 18 éve alapított MSI minden generáció számára a jövő technológiáját kínálja, ezzel az élvonalbeli és innovatív hardvergyártók élvonalába került. Nem a konkurencia hoz lábba minket, hanem Te! További információért keresd fel a www.msi-hungary.com weboldalt vagy egy helyi számítógép-kereskedőt.

Találkozz a jövővel! Találkozz az MSI-vel!

MSI

Link to the Future

A multimédia-fejlesztés rengeteg dolgot takarhat. CD- és DVD-menüket és keretszoftvereket, interaktív bemutatókat, játékokat vagy multimédiás cégbemutatókat.

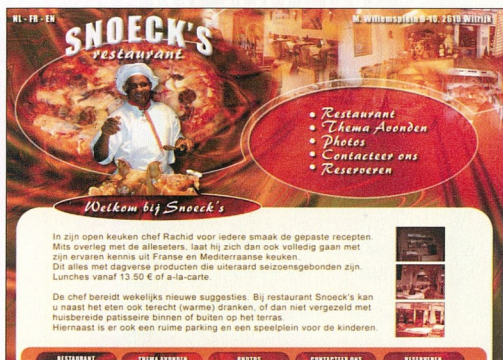
A felsorolást akármeddig lehetne folytatni. Tesztünkben multimédia-fejlesztő szoftvereket vizsgáltunk.

Multi és média

Mitől lesz egy szoftver vagy bemutató „multimédiás”? Nos, ha csak fogjuk a képeket, és egymás után megjelentetjük őket (pl. *PowerPoint*), akkor nem. Ha a képeket valamilyen slideshow-szoftverrel pakoljuk egymás mögé, és pár látványos áttűnést és effektust is használunk... Még akkor sem. Ha esetleg alkalmazunk egy kis zenei aláfestést – akkor már közelítünk.

Igazán multimédiás azonban akkor lesz a szóban forgó képek bemutatása, ha valami-

lyen „célszoftverrel” készítünk egy CD-t (vagy DVD-t, vagy akár egy telepíthető alkalmazást), amelynek látványos, animált menüje van (kellemes zenével), ahol a képeket kategóriák szerint indíthatjuk el, nézegetés közben választhatunk a zeneszámok közül, valamint egyéb extra funkciók is szolgálják kényelmünket, például nagyíthatjuk a képeket, vagy tetszés szerint kapcsolhatunk újabb narrációt/feliratot. És így tovább és így tovább. Nos ebben a legutóbbi esetben mondhatjuk el, hogy bemutatónk a szó zo-

Így teszteltünk

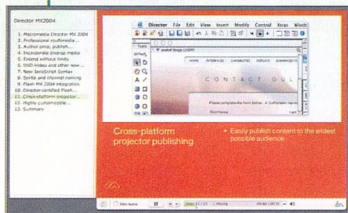
Szerencsés helyzetben voltunk, hiszen az alább ismertetett szoftverek közül mindegyiket használtuk/használtuk munkánk során – sőt a lemezmelletti keretszoftverre is az egyik it bemutatott szoftverrel készült. Fontos szempont volt a tesztek során, hogy az adott szoftver mennyire „programozható”, azaz a szokásos elemeken és eljárásokon felül tartalmaz-e valamilyen script-nyelvet vagy egyéb módszert, amellyel algoritmusokat, változókat és egyéb programozástechnikai elemeket integrálhatunk. Nem utolsó szempont, hogy az elkészült „művet” milyen formában és méretben publikálhatjuk – az önállóan futtatható, esetleg külön telepítendő rendeltető formátumban exportálható szoftverek magasabb pontszámot kaptak.

Az exportálásnál a tömörítési és *embedded* (a futtatható fájlba ágyazott zene/kép stb.) lehetőségeket is vizsgáltuk. A legfontosabb szempont azonban az volt, hogy a szoftverek milyen fájlformátumokat képesek kezelni és látványosan felhasználni – hiszen a média akkor lesz „multi”, amikor a lehető legtöbb elemet (kép/hang/animáció/film/zene/interaktivitás) használhatjuk.

ros értelmében multimédiás lett. Ilyen bonyolultságú és összetettségű szoftvereket készíteni nem könnyű feladat, szerencsére rengeteg fejlesztőprogram található már erre a célra. Ezekben a szoftverekben komolyabb programozói tudás nélkül is alkothatunk látványos alkalmazásokat.

Multimédia konkrétan

A tesztünkben ismertetett alkalmazások (bár rengeteg és látványos funkcióval rendelkeznek) valójában a közepes

Director MX2004 – a multimédia fejlesztés csúcsa

kategóriát foglalják el a médiás fejlesztőeszközök palettáján. A profi szoftverek között (mint mindig, amikor multimédiá-

ról vagy flashról van szó) az egyeduralkodó a *Macromedia* szoftvere, a *Macromedia Director*. Részletesebb ismertetésétől ebben a tesztben tehát eltekintettünk, ami, lévén hogy nem áll rendelkezésünkre a szükséges csekély ötszáz oldal, talán érthető is.

(A Director szoftvercsomag ráadásul körülbelül 300 ezer forintot kóstál, „otthoni” alkalmazásnak tehát nem igazán tekinthető.)

A Director tehát kimaradt az összeállításból, ennek ellensúlyozására viszont szerepel a tesztben egy másik, a hobbi-felhasználók és a profi dizájnerek által egyaránt használt alkalmazás, a *Digital-workshop Opus* nevű szoftvere – háromszáz dolláros árával és kimagasló tudásával megfelelő választás lehet kezdőknek és haladóknak egyaránt.

Multimedia Builder

A Mediachance szoftvere „ritka madár”: igazan olcsónak számít, kezelése viszonylag egyszerű – szolgáltatásai azonban olyan jók és sokrétűek, hogy mindmáig az egyik legnépszerűbb fejlesztőkörnyezet (például Ákos

„Call my name” című multimédiás CD-je is ezzel a szoftverrel készült). Az MMB a legtöbb médiás fájlformátumot ismeri és kezeli: az MP3-at, az MPEG-et, az animációkat és persze a CD/DVD-t.

A flash támogatást sajnos nem integrálták a programba, viszont egy *embeded* böngészőben futtatva a projekt részévé tehető. Az objektumorientált szerkesztés gyorsítja a munkát és a tervezést, a szoftver ráadásul elég sok előre beépített effektust tartalmaz.

A bonyolultabb feladatokhoz az MMB saját script nyelvet használhatjuk, ennek segítségével egyszerűbb alkalmazásokat (például MP3-lejátszót) is írhatunk. Az egyszerűbb feladatokat varázslókon keresztül is elvégezhethetjük.

2004 10 Információk

Internet: www.mediachance.com
 Jogállás: try-out
 Korlátozás: 30 napig működik
 Méret: 9,5 Mb-át

Szolgáltatások	18	20
Kezelés	18	20
Külső	15	20
Méret	15	20
Stabilitás	20	20

86 **Értékelés:**
csúcscategória

PLUSZ:

- nagy tudású
- könnyen kezelhető

MÍNUSZ:

- a script nyelv lehetne egyszerűbb...

Neobook

A Neosoft nevű cég immáron tizennégy éves, ami egy IT cégtől szép teljesítmény – gyakorlatuk tehát van. A Neobook nagyszerűsége persze nem csak a tapasztalattal magyarázható, ez a szoftver ugyanis önmagáért

beszél (érdekesség: a Computer Panoráma lemezeinek keretszoftvere is Neobookban készült). Szolgáltatásait felsorolni több oldal is kevés lenne: UI és navigációs felületek létrehozása egyszerű drag&drop felületen, integrált internetes tartalom a projekten belül, látványos effektek és áttűnések, információk és változók írása/olvasása külső fájlból és a Windows registry-ből. A NeoToon segédprogrammal akár rajzfilmeket is készíthetünk, kommunikálhatunk más windowsos alkalmazásokkal és így tovább – mindent tud, amire csak egy komoly multimédiás alkalmazás során szükség lehet. Az adatbázis-támogatás is kiemelkedő (ez főleg speciális projekteknek lehet hasznos).

2004 10 Információk

Internet: www.neosoftware.com
 Jogállás: try-out
 Korlátozás: 30 napig működik
 Méret: 3,8 Mb-át

Szolgáltatások	18	20
Kezelés	18	20
Külső	15	20
Méret	15	20
Stabilitás	20	20

86 **Értékelés:**
csúcscategória

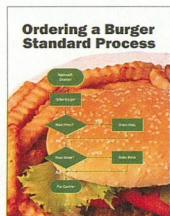
PLUSZ:

- rengeteg funkció
- látványos effektusok

MÍNUSZ:

- nincs flash támogatás...

SmartDraw 6.5.1

A SmartDraw kifejezetten arra készült, hogy folyamatábrákat, tervrajzokat, sémaj rajzokat vagy akár hálózati terveket készítsünk vele. Egyzsoval mindenféle ábrákat és bemutatókat, amikre az üzleti életben szükség lehet. Folyamatábrákat persze tudunk

készíteni például PowerPointban is, a SmartDraw-nak azonban rengeteg előnye van (ezért is számít multimédia-fejlesztő szoftvernek). Több mint ötvenezer előre beépített kép/ábra közül választhatunk, természetesen ne „clipart” minőségű, hanem igazán profi és testesztelhető komponensekre gondoljunk.

Ezeket az elemeket kategóriákba rendezték (pl. orvosi, mérnöki stb.), így gyakorlatilag bármilyen témához készíthetünk színes, látványos és interaktív bemutatót. A térkép-től az épület-alaprajzokig mindennel elboldogul a szoftver. Használat közben további témákat is letölthetünk a netről. A szoftver kezelése nem túl egyszerű, szerencsére van tutorial funkció.

2004 10 Információk

Internet: www.smartdraw.com
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 4,65 Mb-át

Szolgáltatások	15	20
Kezelés	15	20
Külső	15	20
Méret	15	20
Stabilitás	20	20

80 **Értékelés:**
csúcscategória

PLUSZ:

- hiánypótló szolgáltatás

MÍNUSZ:

- kicsit lehetne multimédiásabb...

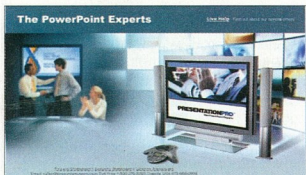
Opus Pro 04 4.0

Az *Opus* lassan már „hagyományosan” az egyik legnépszerűbb szoftver – rengetegen választják (professzionális és otthoni alkalmazásra is), amikor multimédia-fejlesztésről van szó. A népszerűség nem véletlen: habár az *Opus* korántsem tökéletes (sőt szolgáltatásaiban kicsit el is marad például a *Multimedia Buildertől*), kezelése annyira fel-

használóbarát, hogy a leggyakorlatlanabb felhasználó is képes látványos alkalmazásokat készíteni vele pár nap ismerkedés után. Szolgáltatásai között rengeteg – dizájner-szakszóval élve – „eye-candy”-t találunk, azaz olyan hatásokat, amelyek roppant látványosak és szépek (de gyakorlati hasznuk persze nincs). Azok a lehetőségek, amelyek más szoftverekkel csak nehezen, esetleg csak programozási szinten érhetőek el (például az animált textúrák), az *Opus*-ban egyetlen gombnyomásra használatba vehető. Az *Opus* programozási nyelve a *Javascriptre* épül, így pillanatok alatt megtanulható. A játékoktól az internetes oldalakon át bármilyen jellegű fejlesztésre alkalmas szoftver, ráadásul még olcsó is.

PowerConverter 4.4

Szegény PowerPointról már annyiszor esett szó tesztünk apropóján, hogy most egy kis elégtétel következik, bizonyítandó, hogy a PP azért mégsem annyira használhatatlan alkalmazás... A *PowerConverter* egy PowerPoint plugin, azaz bedolgozó modul. Installálása után a már elkészült PP bemutatóin-

kat exportálhatjuk flash formátumú állományokba. Az állomány tartalmazni fogja az átmeneteket, hangokat, zenéket, és persze az effektusokat is. A flash lehet hagyományos .swf formátumú, illetve önállóan futtatható (.exe) is. Az exportált fájl méret meglepően kicsi lesz, így tökéletesen alkalmas akár streaming (valós idejű) lejátszásra is, például a weben keresztül. A plugin használata roppant egyszerű, csak a formátumot kell kiválasztanunk és készen is van!

Persze ennek a szoftvernek is megvannak a határai; ha nagyon bonyolult effektusokat vagy speciális hatásokat alkalmazunk, előfordulhat, hogy az exportált fájl „corrupt” lesz, azaz nem azt kapjuk, amit szeretnénk.

Formula Graphics Multimedia System

Egy gyakorlatilag ismeretlen szoftverház terméke ez a fejlesztőprogram, éppen ezért kicsit meglepő, hogy milyen jól használható és sokrétű. Slideshow, üzleti prezentáció, szoftver installer, képernyővédő és egyszer-

rűbb játékok – ezeket mind elkészíthetjük ebben a kis szoftverben. Használhatunk videókat (effektekkel együtt), egyszerűen készíthetünk menüket, opciós felületeket, beviteli mezőket és persze hiperlinkeket is a projekten belül. Alaposabban megvizsgálva a szoftverhez készült demókat egy kicsit olyan érzésünk lehet, mintha a Flash babérajaira törne – ami persze lehetetlen, lévén hogy ez a fejlesztő Java-alapú. A beépített script nyelv nagyon jó, több mint 500 utasítást tartalmaz – akár egy komplett árkdjellegű játékot is megírhatunk vele, ha van elég türelmünk. Műveinket CD-n prezentálható vagy futtatható állományként exportálhatjuk, ugyanakkor lehetőségünk van a webes publikálásra is.

2004 10 Információk

Internet: www.digitalworkshop.com
 Jogállás: try-out
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 43,1 Mbájt

Szolgáltatások	15	20
Kezelés	20	20
Külső	10	20
Méret	10	20
Stabilitás	20	20

75 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- látványos
  - könnyen kezelhető
  - sokoldalú
- MÍNUSZ:**
- megvannak a határai

2004 10 Információk

Internet: www.fruityloops.com
 Jogállás: demó
 Korlátozás: 10 napig működik, csak 10 oldalt exportál
 Méret: 8,9 Mbájt

Szolgáltatások	10	20
Kezelés	20	20
Külső	15	20
Méret	15	20
Stabilitás	15	20

75 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- a PP exportálása flash formátumba nagyon jó ötlet
- MÍNUSZ:**
- nem minden effektussal boldogul...

2004 10 Információk

Internet: www.formulagraphics.com
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: néhány funkció nem működik
 Méret: 4,76 Mbájt

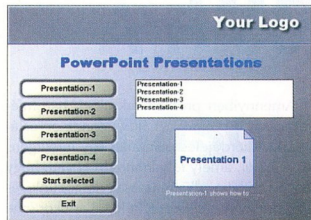
Szolgáltatások	15	20
Kezelés	10	20
Külső	10	20
Méret	20	20
Stabilitás	15	20

70 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ:**
- több feladat elvégzésére is kiválóan alkalmas
- MÍNUSZ:**
- az animációk nem túl szépek...

IntroCreator 1.0

Mi a teendő, ha nem óhajunk komolyabban foglalkozni a multimédia-fejlesztéssel, viszont valamelyik CD-nk (pl. egy üzleti prezentáció vagy cégbemutató) számára szüksé-

günk lenne egy kezelőfelületre? Semmi komoly, csak egy autostart és pár menü, néhány kép és esetleg egy kis zene... Nos, ebben az esetben nem érdemes a komolyabb szoftverekkel bajlódni, az *IntroCreator* pillanatok alatt megoldja a problémánkat!

A szoftver egy kis gyakorlás után könnyen kezelhető, drag&drop felületű. Előre elkészített sablonokból készíthetünk CD-keretprogramot, amelyből bármilyen szoftver, dokumentum, kép vagy film indítható. A felületek testreszabhatók és látványosak, az exportált végeredmény pedig automatikusan elindul, ha behelyezzük a CD-t. Egyszerű és kényelmes, ráadásul a keretprogramok integrált videó- és képnézegetőt is tartalmazhatnak.

2004 10 Információk

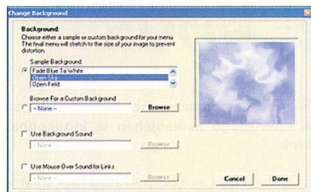
Internet: www.cdmenupro.com
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos verzió
 Méret: 1.66 Mbájt

Szolgáltatók	10	20
Kezelés	15	20
Külső	10	20
Méret	15	20
Stabilitás	15	20

65 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ:**
- multimédiás CD, könnyen és gyorsan
- MÍNUSZ:**
- kreativitásunkat nem engedhetjük szabadon...

CD Start-It 1.4

Ha még az IntroCreatornál is egyszerűbb szoftverre vágyunk, akkor ez a program nekünk való. Egyszerűségeiből adódóan ne várjunk igazán látványos vagy szuperszínés és lélegzetelállító menüket és keretrendszere-

ket, ha azonban egyszerű CD-felületeket (esetleg rendszeresen és sokat) kell készítenünk, akkor megéri kipróbálni.

Ha csak egy egyszerű ügynevezett *splash-screen* akarunk készíteni, arra is alkalmas (a splash az a kép, amely pár pillanatra tűnik csak fel, ha elindul egy CD vagy telepítődik/elindul egy szoftver). Szintén készíthetünk drive-ikonokat és persze autostart CD-t is. Persze ha valami maradandót vagy legalábbis esztétikusat akarunk alkotni, akkor szükségünk lesz pár egyéb alkalmazásra (például a PhotoShopra) és egy jó adag kreativitásra is

Henryke

2004 10 Információk

Internet: www.megelan.com
 Jogállás: freeware
 Korlátozás: nincs
 Méret: 2.7 Mbájt

Szolgáltatók	10	20
Kezelés	10	20
Külső	10	20
Méret	15	20
Stabilitás	15	20

60 Értékelés:
középkategória

- PLUSZ:**
- egyszerű CD-felületek készítése automatikusan
- MÍNUSZ:**
- szinte alig van benne funkció...

Kellemes őszi árak

Számítógép
59.900,-tól

Nyomtató
14.900,-tól

TFT
79.900,-tól

Notebook
174.900,-tól

Digit. kamera
45.900,-tól

3 ÉV
QUERTY COMPUTER
garancia

www.qwerty.hu
minden, ami számítástechnika
Querty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mammut Üzletház - Duna Plaza

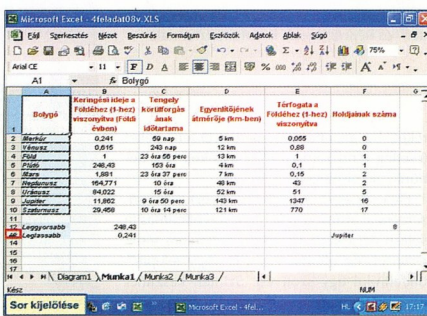
Segít, ha baj van!

A KREA-Súgó program kicsit olyan, mintha okostojás ismerősünk űlné mellettünk, akitől bármikor, bármint kérdezhetünk, úgyis tudja a jó választ. A különbség csak annyi, hogy ez a szoftver csak akkor segít, ha megkérjük rá, ráadásul az állandó faggatózás miatt sem kell kellemetlenül éreznünk magunkat.

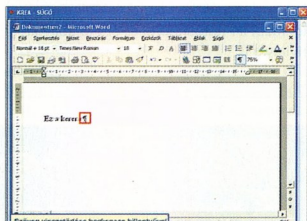
Válószerűleg mindenki előfordult már, hogy munka vagy kikapcsolódás közben váratlanul elakadt, mert a programot, amellyel éppen bibelődött, sehogys sem sikerült rávennie, hogy azt tegye, amit szeretett volna. Ilyenkor jó ha van egy hozzáértő ismerős, akit zaklat-hatunk az apróbb problémákkal, ám ha ilyen éppen nincs kéznél, akkor bizony az adott alkalmazás súgójával kell próbálkoznunk. Ám a súgók többnyire nehezen használhatók, a bennük lévő magyarázatok pedig a laikus felhasználónak sokszor kínaiul hangzanak. Az emberfia ilyenkor könnyelműen megfogadja magát, hogy hamarosan beiratkozik egy tanfolyamra, ám ebből általában nem lesz semmi, így a problémák is újra és újra felbukkannak.

Milyen jó lenne ilyenkor egy okos kis program, amely figyel a ténykedésünkre, és ha szükséges, bolondbiztos módon elmagyarázza, hogy mit és hogyan nyomkodjunk. Ezt a főhaszt hallhatta már a KREA Kft., amikor kifejlesztette a nem túl izgalmas nevű KREA-Súgó programot, amely a Microsoft Word, Excel, PowerPoint, Internet Explorer és Outlook Express programok használatához nyújt segítő kezet. Amennyiben ezek közül éppen egyik alkalmazást sem működtetjük, a program a Windows XP-hez kínál támogatást.

A KREA-Súgó installálásával pillanatok alatt végeztünk, ám a regisztrációval már elbibelődünk egy kicsit, ugyanis hiába írjuk be a megfelelő ablakba a mellékelt papíron lévő termékazonosító kódot, és küldtük el azt e-mailben, az ígéretek ellenére nem kapunk választ. Többszöri próbálkozás után leadtuk a dolgot, és a megadott telefonszámon

Az Excel mindig tartogat meglepetéseket

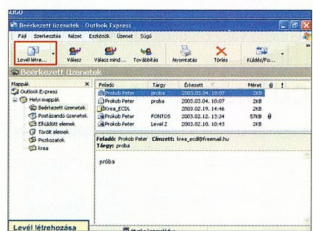

A súgó figyel, hogy mit dolgozunk, és ez alapján nyújt segítséget

tettünk próbát, ahol egy kedves hölgynek beolvastuk az azonosítót, cserében pedig megkaptuk a működtetéshez szükséges kódot. Ezt beptötyögve a regisztráció már csak pillanatok kérdése volt.

A program könnyen használható, ugyanis installáláskor a szoftver ikonja automatikusan az Asztalra kerül, így mindig kéznél van. Az ikonra kattelve egy apró, körülbelül 10x3 centiméteres felhasználói felület ugrik fel, amelyet a képernyő bármely részére kihúzhattunk, így nem zavar bennünket munka közben.

Amennyiben problémánk akad, háromféleképpen is próbálkozhattunk annak orvoslásával. A kérdőjeles ikon alatt egy intelligens súgó lapul, amely folyamatosan követi, hogy éppen milyen alkalmazással dolgozunk, és eszerint nyújt segítséget. Például amikor eme írást gépeltem – természetesen Wordben – akkor a súgó többek között a bekezdésekkel,

A KREA-Súgó keresőjében is kutakodhatunk

a karakterekkel és a helyesírással kapcsolatos válaszokra koncentrált. Ha ezek között nem találjuk, amit keresünk, akkor a szövegszerkesztőhöz kapcsolódó tartalomjegyzékben próbálkozhattunk tovább, ahol csaknem mindenre akad válasz.

A súgó lépésről lépésre haladva mutatja meg a lehetőségeket, és egyszerűen a megfelelő – piros keretbe foglalt – gombokra kattintva tulajdonképpen mi magunk végeztük el a munkát. Ez a szokásos szöveges magyarázatokhoz képest óriási előrelépés, hiszen így a valóban laikusok is könnyedén elboldogulnak.

A második, számítógépet ábrázoló ikonra kattintva a teljes tartalomjegyzékbe lépünk be. Itt aszerint választhatunk, hogy szöveget szerkesztünk, táblázatot készítünk, bemutatót tartunk, vagy az Internet Explorerrel, esetleg a levelezőrendszerrel kapcsolatban van-e kérdésünk. Ez a súgó éppen úgy működik, mint ahogy az előbbieknél már bemutattuk.

Az utolsó ikon egy kereső takar, amely akkor jöhet jól, ha már végképp nem találunk választ a problémánkra. A kereső találati közül a képernyő bal oldalán lévő listából választhatunk, ha pedig egyszerűen ráuszítjuk valamelyikre, akkor azonnal megjelenik a már bemutatott bolondbiztos súgó.

F.N.

**A Ricoh minden digitális
másológépéhez* ajándék
hálózati nyomtató- és
szkennermodult kínál
2004. szeptember 30-ig.**

www.ricoh.hu

*: 18-75 lap/perc közötti fekete-fehér típusokhoz

Variációk 3D-re

A Xara 3D-s minialkalmazásai – a Xara 3D5 és a Xara ScreenMaker 3D – a weblaptervezésben és prezentációkészítésben, valamint a látványos hátterek előállításában lehetnek segítségünkre.

Xara 3D5

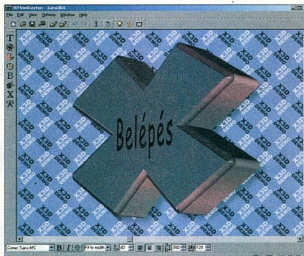
A Xara 3D fejlesztői szerint *slimware* alkalmazás, azaz funkcióválasztékában erősen megkurtított program. A funkcióválaszték csökkentésekor az elsődleges szempont az volt, hogy azok a lehetőségek, amelyeket sokan és gyakran használnak, benne maradjanak a programban, és a kevesek által vagy nagyon ritkán használt effektusok kerüljenek csak ki belőle.

A szelektálásnak köszönhetően egy kompakt méretű, megfizethető árú és könnyen kezelhető alkalmazás lett a Xara 3D, amelyet kiváló minőségű és gyors rendereléshez használhatunk, ha bármilyen szöveget 3D-s kép vagy 3D-s animáció formájában szeretnénk megjeleníteni – a weblap- és prezentációkészítők kedvence lehet tehát ez a kis program.

Képzeld el, még forog is...

A szöveg tetszőleges hosszúságú lehet, és természetesen a betűtípust is kiválaszthatjuk. A textúrát méretének változtatása mellett az arányokon is változtathatunk, így a szokásosnál karcsúbb vagy laposabb karakterekkel is dolgozhatunk. A 3D-s érzetet kölcsönző színek közül a betűsor elő- és hátlapjának, valamint oldalának a színét választhatjuk ki, illetve megadhatjuk a három irányból érkező megvilágítás, valamint a háttér színét is. A karakterek felülete matt és fényes egyaránt lehet – a végeredmény szempontjából érdekes mindkét variációt kipróbálni!

Íme, egy gomb tervezés közben

Ha a weblapon nyomógombra lenne szükségünk, a Xara 3D5-ben erre is találunk megoldást, hiszen a szöveget néhány egyszerűbb test felületére is ráhelyezhetjük. Igazán látványos megoldáshoz juthatunk, ha az objektum felületére valamilyen tapétát is renderelünk.

Végül, de egyáltalán nem utolsó sorban megadhatjuk a szöveg, a fények mozgásának a típusát, irányát és sebességét is.

A végeredményt valamilyen ismert és valóban használható formátumban elmenthetjük, így az animált megoldásokból AVI, ANI (cursor fájl), GIF vagy Flash SWF, állókép esetén pedig BMP, GIF, PNG, JPEG, ICO, SWF vagy CUR (cursor fájl) kiterjesztésű állomány készülhet. Végül, de nem utolsó sorban a Xara 3D5 használható képernyőkímélő készítésére is, hiszen a végeredményt akár SCR formátumba is exportálhatjuk.

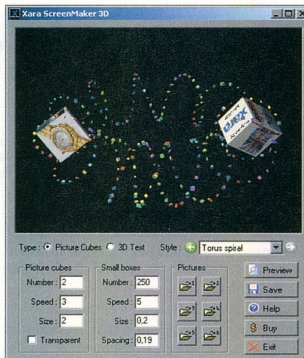
A demóverzió egyetlen hátránya, hogy a szöveg mögötti háttér az *X3D Demo* feliratot is tartalmazza.

Xara ScreenMaker 3D

Ha „csak” saját 3D-s képernyőkímélőt szeretnénk, akkor a Xara 3D5 helyett a *ScreenMaker 3D* jobb választás lehet, hiszen ezt a programot kimondottan erre a feladatra készítették. Alapvetően kétféle képernyőt készíthetünk: az első és talán látványosabb megoldás az elliptikus pályán mozgó, s közben középpontja körül forgó kocka vagy kockák, a második pedig a képernyőn elhelyezett 3D-s szöveg.

Ha a kockák mellett tesszük le a voksunkat, nincs más dolgunk, mint kiválasztani azt a hat képfájlt, amelyet a kocka egy-egy oldalára szeretnénk feltenni. A program valamilyen nép-

szertű fájlformátumot tudja olvasni. Természetesen a legtöbb kép nem négyzet alakú, ilyenkor a letterbox megoldást is választhatjuk (ekkor két oldalt vagy alul és felül csík jelenik meg), de a megfelelő szélek levágására is lehetőségünk nyílik. A paramétereiből szép számmal akad: egytelől a kockák száma (ez 1 és 20 között lehet) és méretét, valamint a mozgás sebességét adhatjuk meg.

Kíméljük a képernyőt, dolgozzon a processzor

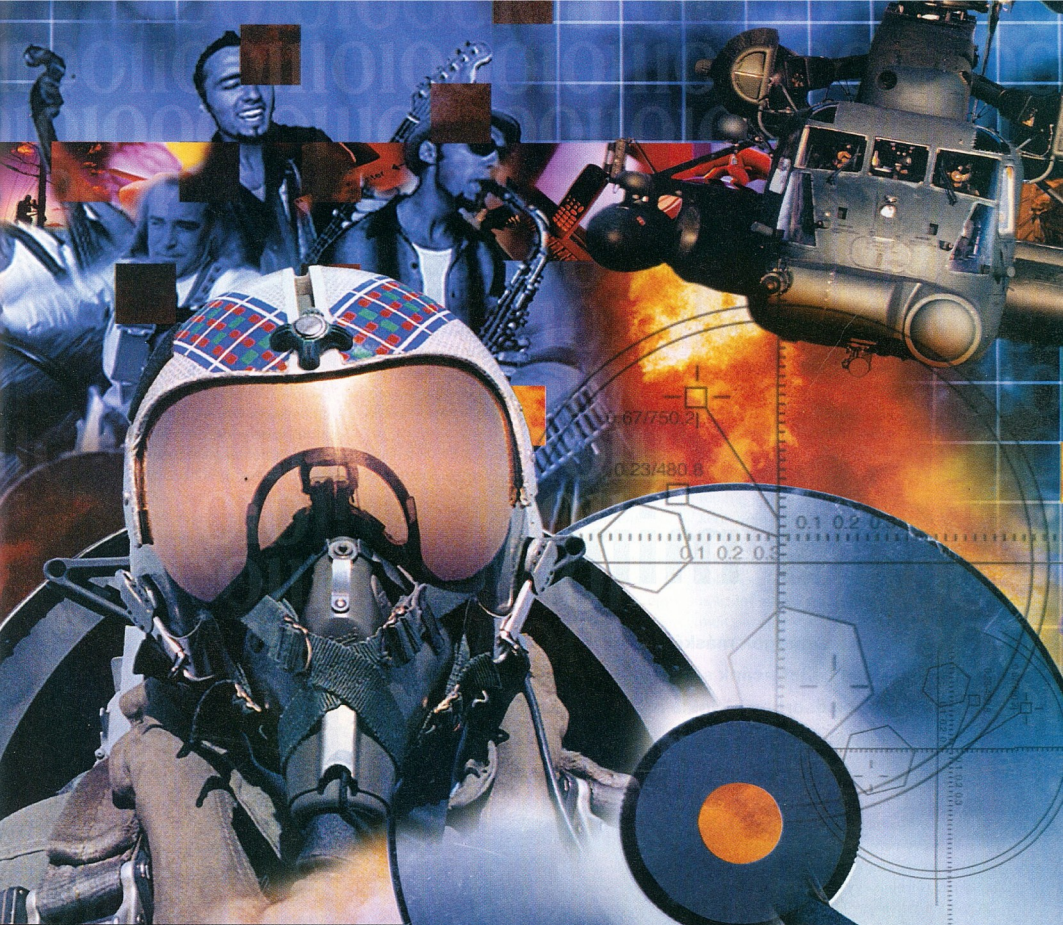
A másik fajta képernyőkímélő egy-, két-, három- vagy akár négyoszos szövegeket konvertál 3D-be, amelyet aztán valamilyen tengely körül forgat, hullámoztat vagy éppen csavart. Összesen 33-féle profilból választhatunk, amelyek a betűtípustól kezdve a betűk méretét át a mozgásukban is különböznek (sajátot nem generálhatunk, de a reptóart átvizsgálva erre nem is nagyon lesz szükségünk!). A feliratokon kívül a textúra minőségét állíthatjuk még be, így a grafika mindegyikben a célszámítógép erőforrásaihoz igazítható.

Az alkalmazás egyetlen hiányossága, hogy nem kezeli az ékezetes karaktereket (helyettük egy-egy négyzet jelenik meg). A próbaverzió a *ScreenMaker 3D* esetében sajnos azt jelenti, hogy az elkészített képernyőkímélőt és háttérképeket semmilyen formában sem menthetjük el.

A cikkünkben szereplő alkalmazások 15 napos próbaverziója CD-mellékletünkön is megtalálható.

Higyed Gábor

DVD LEMEZEK,
KIADVÁNYOK
ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

Kaspersky jóslata

Attól függetlenül, hogy a Troj/Mosquit-A terjedéséhez még szükség van az internetre, illetve a fizikai kapcsolatra, a közeli jövőben sajnos számíthatunk arra, hogy a Bluetooth technológiát felhasználó valódi károkozók is megjelenhetnek. Eugene Kaspersky jóslata minderről sajnos beteljesedni látszik – egy kis kiegészítéssel: „az internetes asztali személyi számítógépekre veszélyes károkozók 'egyedfejlődését' a mobil károkozók megismétlik.”

leket. Angliában például a 87140-es telefonszámmra, ahova egy SMS küldése 1,5 angol fontba kerül.

A .sis fájlokat a Total Commander ingyenes SisView plug-inja segítségével lehet megnézni, míg azok „kibontásában” a szintén ingyenes UnMakeSIS program segít. A fertőzésről a felhasználó, ha nincs szerencséje, csak a magas telefonszámla láttán értesül, szerencsésebb esetben felfigyelhet a telefon képernyőjén megjelenő szöveges üzenetre, amely a megtévésztésig olyan, mintha a játék gyártója vagy egy jogvédő szervezet írta volna.

A trójai fertőző állománya 140 Kbájt nagyságú, és a Mosquitos Cracked by Soddom.sis

avagy a Mosquitos Cracked by Soddom V2.0.sis nevet viseli. Amikor fellelepül a rendszerre, a trójai neve Mosquitos.app, nagysága pedig 261,6 Kbájt (megjegyzendő, hogy az internet csatornáin más néven is előfordulhat).

Játékékrészlet

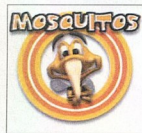
A trójai megírásának két lehetséges motívumát sejtik: az egyik a bosszú vagy a szándékos károkozás lehet, míg a másik – a valószínűbb – egyszerűen a haszonszerzés.

Óvakodni kell tehát minden olyan programtól, amelyet a gépünkre feltöltünk, mert a nagy örömmel megszerzett ingyenes alkalmazás esetleg később „csíp” meg – jelen

Vírus mit reklám

Ezen a nyáron a szúnyogok másképpen csípnék: nem a csípés viszket, hanem a pénztárcánk sínyli meg, ha találkozunk egy ilyen szúnyoggal, az elsősorban a Nokia mobiltelefonok által használt Symbian Series 60 operációs rendszert támadó Troj/Mosquit-A-val.

A Cabir mobiltelefon vírus után a Troj/Mosquit-A az első károkozó, amely nem „proof of concept”, azaz „próba” jellegű, hanem ténylegesen is károkat okoz. A trójai egy nemzetközi fórumon „öszvér mobiltelefon károkozónak” neveztem, mert terjedéséhez fizikai internetkapcsolat kell. Mivel csak „közvetlen” fizikai kapcsolattal terjed a weboldalakról és P2P warez hálózatokról a mobiltelefonra, nem használja a kapcsolat nélküli terjedést, például a Bluetooth technológiát, mint elődje.

Mosquitos logo

Először 2004. augusztus 6-án számolt be minderről az InformIT lap, az Aircsarnet Corporation analízisét kölvéve, magyar IT lapon pedig először augusztus 11-én olvashattunk róla. A károkozó a nevével onnan kapta, hogy a maroktelefon játékokat kedvelők által jól ismert Mosquitos nevű játék feltört, crackelt változatával terjed az említett csatornákon.

A károkozó .sis fájlként jut a telefon rendszerébe, és amikor játszanak vele, emelt díjas SMS szolgáltatásokra küld leve-

IDA comes up with the following SMS call routines:

```

..text:1000B8CC ; CODE XREF:
sub_1000B84C+110p ; CODE XREF:
..text:1000B8CC LDR P12, #Hex_13C3aaRecipient
..text:1000B8D0 LDR P11, [P12]
..text:1000B8D4 EDC P12
..text:1000B8D4 ;
..text:1000B8D8 of_1000B8D8 DCD Hex_13C3aaRecipient
..text:1000B8CC ;
..text:1000B8E8
CbaRecipient:Hex1(voId)
;
..text:1000B8CC ;
-----
..text:1000B8CC ; CODE XREF:
sub_1000B84C+124p ; CODE XREF:
..text:1000B8CC LDR P11, [P12]
..text:1000B8D0 LDR P11, [P12]
..text:1000B8D4 EDC P12
..text:1000B8E4 ;
..text:1000B8E8 of_1000B8E8 DCD
Hex_10C3aaReceiver0211C3aaMessage117aaRefTypeR10C1aa1
;
..text:1000B8CC ;
..text:1000B8C4 EDC P12
CbaReceiver:Hex1(CbaMessage:17aaRefType, C1aaText <)
;
..text:1000B8CC ;

```

IDA Pro Disassembler használatával az SMS hívás routine

```

Outbreak I'm infecting you with t-virus, my code is <
letter alphanumeric code>. Forward this to 60022 to get
your own code and chance to win prizes. More at t-
virus.co.uk

```

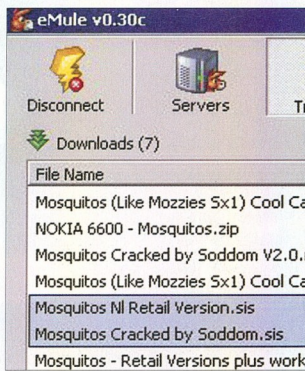
A T-vírus (tipikus „hoax” vírus) 1. üzenet

```

Outbreak By signing up at t-virus.co.uk you are infected!
Reply #1958 STOP to disinfest yourself! (and not win great
prizes)

```

A T-vírus (tipikus „hoax” vírus) 2. üzenet

Mosquitos Cracked by Soddom.sis

esetben a hatalmas számlával, más esetben akár a rendszerünk összeomlásával.

2004. augusztus 12-én az F-Secure cég (amely az új parazitát Mqito trójainak nevezte el) bejelentette, hogy tulajdonképpen nem is egy számítógépes károkozóval, hanem a játéka gyárilag beépített alkalmazással állunk szemben.

A meglepő hírt a következőképpen magyarázták: az „alkalmazást” a játék gyártója azért helyezte az új játékszeriába, mert azt szeretne volna, ha szerzői jogainak megsértésekor – a játék feltörésekor (crackelésekor) vagy illegális másolásakor – a beépített „trójai” alkalmazás egy SMS-ben értesítette volna őket.

Ez a másolásfűző alkalmazás azonban nem működött tökéletesen, az SMS küldés

Looking further at the following code snippet, the phone number 87140 is clearly visible, along with other numbers that may also be SMS text targets:

```

#3332 1000BA4
#4576 1000BA0
#47140 1000BA6
#3333 1000BA8
    
```

SMS szöveg cél telefonszám (87140) kódja

This version has been checked by SOCCOM BILL LINDER. No further reserved Private copies are illegal and offenders will have lots of pain!!!

Ha észrevesszük a trójai „üzenetét”, még nincs minden veszve

visszafelé sült el. Ezért a következő sorozatból a funkciót kihagyták. A hálózaton fellelhető játékok, amelyekben még megvan ez a funkció, az SMS-t „megszüntetett fantom számokra” küldik, ami a gyár szerint nem terheli plusz költséggel a felhasználókat. (Vajon ha mindezt egy magánember tette volna, mit kapott volna érte a bíróságon?)

Ha egy tízenéves gyerek „véletlenül” ír egy víruskódot, amelyet ugyancsak véletlenül ráenged a hálózatra, példásan megbüntetik érte, sőt akár be is zárhatják és kártérítésre kötelezhetik. De mi történik azokkal a cégekkel, amelyek termékeik reklámozása vagy védelme (lásd Mosquit Trojan) ürügyén

a termékeikbe írják a víruskódjukat? Többnyire semmi.

Mindez tehát a reklám, a profit érdekében büntetlenül megtehető. Az egészet büntetés helyett e cégek elintézik egy humoros nyilatkozattal. Vajon meddig?

A mobiltelefonokra írt vírusokról már több korábbi hír szólt. Az utóbbi időben ilyen üzenetek jelentek meg: „Outbreak: I'm infecting you with t-virus ...” stb. Ezek tipikus „hoax” vírusok, azaz üres fenyegetések.

Resident Evil

A CE Europe egy japán cég leányvállalata, amely megálmodta a legutolsó PlayStation2 videójáték – a Resident Evil Outbreak – meglehetősen átgondolatlan, „agyament” reklámját: a kampány része egy olyan webhely üzemeltetése, ahonnan kéretlen SMS üzeneteket küldtek a játékosoknak. A kiküldött üzenet arra figyelmeztette a címzettet, hogy a

telefonja fertőzött, és felszólította, hogy további információért keresse fel a cég weboldalát.

A felhasználók, akik továbbküldték az SMS-t, vagy nagy forgalmat csináltak, további jutalompontokat kaptak. Több pont nagyobb esélyt jelentett megnyerni a limitált példányban kibocsátott Resident Evil-t.

A CE Europe a sajtó számára kiadott közleményben kifejtette, hogy a víruskampány egy újfajta marketing kialakulását vetíti előre. A cég előnyhöz akar jutni ezzel a propagandával – nem gondolva át annak következményeit. Számos antivírus cég a mobiltelefon felhasználóktól is megkapta ezt az üzenetet, amely pontosan olyan, mint a jól ismert vírus rémhír. A T-vírus (tipikus „hoax” vírus) egyébként nem csak SMS-ben, hanem az interneten és e-mailben is terjed, illetve szaporodik, rengeteg gondot okozva a szakembereknek. Ám sokan ennek ellenére pánikba esnek, mert – joggal – azt hiszik, hogy egy valódi vírussal fertőződött meg a mobiltelefonjuk.

dr. Papp Géza

Networksecurity and Virusanalysis

A projektor-olimpia győztesei:

házi kategóriában

Mitsubishi XD300U: 0.7" DMD chip, 1024x768 XGA felbontás, 2100 ANSI lumen, 2000:1 kontraszt arány, 30dB zajszint, 4000h élettartam, H/V trapézkorrekció

Mitsubishi HC2000: 0.8" DMD chip, 8-szegmenses szintárca (5x), 1280x720 WXGA felbontás, 700 ANSI lumen, 3600:1 kontraszt arány, motoros zoom és fókus, Lencse Shift, 23dB zajszint, H/V trapézkorrekció

Mitsubishi HC3: 3 x 0.7" LCD, 960x540 WSVGA felbontás, 1300 ANSI lumen, 500:1 kontraszt arány, 34dB zajszint, H/V trapézkorrekció

POINTER Kft.

MITSUBISHI ELECTRIC

Weboldalak és internetkikötők

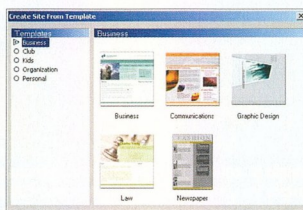
A Serif szoftverei érdekes és különleges helyet foglalnak el a szoftvervilág igencsak színes palettáján. A feladatok, amelyekre képesek, általában a kezdő és haladó szint között helyezkednek el, a Serif szoftverek kezelhetősége azonban minden esetben „gyerekjáték” szintű – természetesen pozitív értelemben.

A WebPlus esetében is érvényesül a fentebb ismertetett „Serif elv”: ezzel a szerkesztővel az egyszerűbbtől a közepesen bonyolult weboldalakig és komplett internetkikötőkig mindent meg tudunk valósítani – egyszerű felületen és könnyű kezelhetőséggel. Mint a Serif alkalmazások esetében mindig, a WebPlus is egy varázslóval indul: itt rögtön kiválaszthatjuk, milyen feladatra akarjuk rábírní a szerkesztőt. Ha még csak most ismerkedünk a szoftverrel, akkor érdemes ebből a menüből a betanító szekciót (*View tutorial*) választanunk. Látványos betanító mozika azért ne számítsunk: egyszerű (HTML formátumú) sűgöt kapunk, szerencsére sok képpel és gyakorlati példával. A betanító fejezetekre van osztva, az alapoktól egészen a „kreatív projektek” tervezéséig mindenre találunk vonatkozó fejezetet. A WebPlus kezelése azonban olyan egyszerű, hogy nyugodtan átugorhatjuk a betanító részt – ha használtuk már valamilyen webszerkesztőt, akkor biztosan elboldogulunk a Serif szoftverével is.

Ismerkedésünket érdemes a *Create site from a template* opcióval kezdeni: ebben az esetben azonban nem nulláról indulunk, hanem néhány kategorizált, egyszerűbb alapladijából választhatunk. Ismerkedésnek

mindenesetre megteszi: válasszunk egy nekünk tetszőt, és máris a kezelőfelületen találjuk magunkat. Az első, ami szembetűnik majd, hogy a WebPlus egy WYSWYG szerkesztő, azaz szerkesztés közben magát a weboldalt és nem a HTML kódot látjuk. Ez természetesen remek dolog, nagyon megkönnyíti a munkát, a legtöbb esetben azonban megvan az a hátránya, hogy bár a szerkesztőben nagyon szép oldalt látunk, a böngészőben visszanezve nem teljesen ugyanazt a képet kapjuk. Sok esetben az így elkészült oldalak szinte „mamut” méretűek, rengeteg képet és kódot tartalmaznak, jelentősen lassítva ezzel a letöltési időt.

A beépített dizájnok elég jók – kár, hogy nincsen túl sok belőlük

Szerencsére a WebPlus esetében a WYSWYG szerkesztés egyetlen hátránya sem jelentkezik: az elkészült oldalak (ha csak nem bonyolítjuk a végletekig agyon őket) minden esetben ugyanúgy mutatnak a weben is, ráadásul nem lesznek túlzottan nagyméretűek. Külön öröm, hogy nemcsak az IE, hanem egyéb böngészők (pl. Opera) is ugyanúgy kezelik az oldalakat.

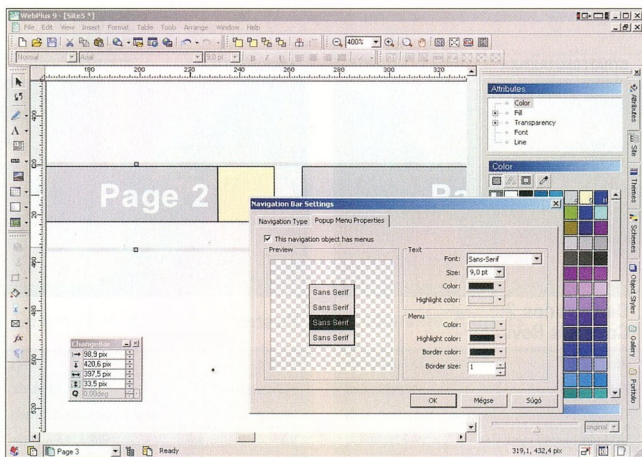
Oldalainkat bármikor tesztelhetjük (*File/preview in browser*) fejlesztés közben, ha pedig mégis elérjük az „azt látod amit kapsz” szerkesztés határait, akkor a toolbaron találunk egy *Insert HTML code* opciót. S ha már a toolbar szöbe jött: a kezelése ropant egyszerű, ráadásul az eszközök alkategóriákba vannak sorolva (egy-egy eszköz alatt több hasonló is van), így szerkesztés közben a bal oldalon mindig csak tíz darab „alapszköz” látunk. Hiába no, fő az egyszerűség és az áttekinthetőség! Az eszközök a különböző szerkesztő/rajzoló szoftverekből már ismerősek lehetnek: szövegbevitel, rajzolás, képek és táblázatok beszúrása stb. A többi eszköz természetesen speciális, de gyorsan ki lehet tapasztalni őket.

Különösen hasznos az *Insert navbar* opció: ennek segítségével egy komplett menüt varázsolhatunk ki oldalba, természetesen bármilyen dizájnból (meglepően jók a beépített megjelenések). Ezek a menük lehetnek egy- vagy többszintűek (ún. „legördülő” menü), horizontálisak és vertikálisak, égerérzékenyek (ha fölé visszük a kurzort, megváltozik a színe/formája) és bármilyen egyéb, amit csak el tudunk képzelni. A menü grafikáját is megváltoztathatjuk, ezt azonban (habár a WebPlus tartalmaz néhány rajzoló eszközt) érdemesebb egy másik szoftverben (pl. PhotoShop) készíteni, a professzionálisabb hatás érdekében. A navbarok készítésénél ügyeljünk arra, hogy először hozzuk létre a site struktúráját (oldalait és azok neveit), hiszen csak ekkor tudunk élő és működő menüt illeszteni a lapra.

A menü opciók mellett találhatjuk az *Insert theme graphic* lehetőséget: ennek a segítségével bannereket és egyéb szabványos grafikai elemeket helyezhetünk az oldalba. Ez az opció is rengeteg előre elkészített template-et tartalmaz, sajnos elég sokáig eltart, mire betölti őket a szoftver.

Az *Instant3D* opcióval háromdimenzióssá tehetjük valamelyik objektumot a weboldalon: ez az effektus elég érdekes hatásokat eredményez: izlés dolga, kipróbálni mindenesetre megéri. Egyszerűen rajzolunk

A mai menü: legördülő menü – gyorsan és egyszerűen

például egy keretet, majd az említett opció segítségével egy térbeli kockát kreálhatunk belőle, fényekkel és textúrákkal. A kezelőfelület további elemei teljesen megegyeznek a

többi Serif szoftverben található elemekkel: így ha ismerjük valamelyik Serif szoftvert, szinte „othon érezhetjük” magunkat.

Igazán jó oldalakat természetesen akkor

fogunk tudni készíteni, ha a varázslóból a *Start new site* opciót választjuk. Ebben az esetben persze szükség lesz egy kis képzelőerőre és kreativitásra, hiszen egy üres oldalt kapunk indulásnak, amin semmi sincsen. Ha azonban már megfelelően begyakoroltuk a szoftver kezelését (különösen a site-struktúra készítést, ami a WebPlusban nagyon egyszerű), akkor könnyű dolgunk lesz: a program szolgáltatásai pedig gondoskodnak a látványos végeredményről.

A varázslóban található egy *Import* opció is, valószínűleg arra az esetre, ha a már elkészült weboldalainkat a WebPlusban szeretnénk módosítani. (Bonyolultabb oldalakat vagy site-okat sajnos nem tud importálni: például a *cp.hu*-val sem bologult).

A Serif szoftvere egy nagyon könnyen kezelhető, és sok érdekes szolgáltatást nyújtó webszerkesztő. Ha bonyolultabb, JAVA, CGI vagy tartalomdinamikai elemeket tartalmazó oldalt szeretnénk, akkor használjunk más, ha viszont szép, látványos és nem túl sok aloldalt tartalmazó web-site-ot akarunk felépíteni, akkor tökéletes választás lehet.

Henryke

Fizessen elő a Computer Panoráma DVD-melléklettel megjelenő változatára még ma!

Computer Panoráma DVD-mellékletes előfizetés

20 %

kedvezményrel mindössze **23 900 Ft.**

Az előfizetés előnyei:

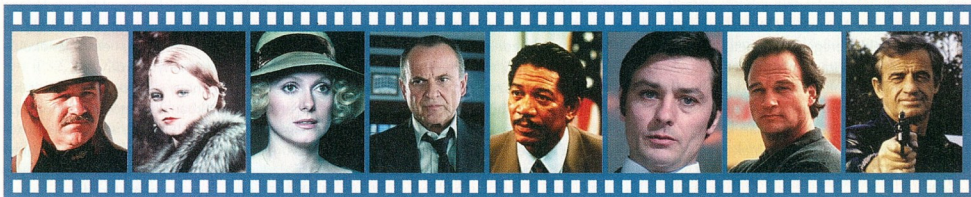
- Nem marad le egyetlen lapszámról sem
- Díjtalan ajánlott kézbesítés
- 20% megtakarítás*
- 12 teljes film

Rendelje meg most!

- 📧 www.computerpanorama.hu/elofizetes
- ✉ terjesztes@cpanorama.hu
- ☎ 061-456-6964

*Az utcai árhoz képest.

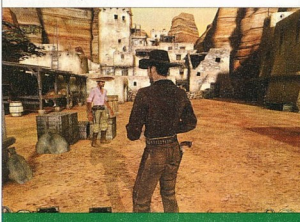
RTS

Settlers: Heritage of Kings

Kiadó:	Ubi Soft
Fejlesztő:	Blue Byte
Honlap:	www.thesettlers.com
Várható megjelenés:	2004. november

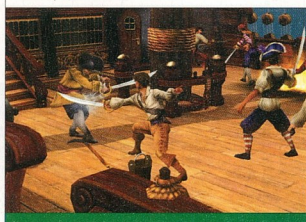
STRATÉGIA/TAKTIKA

Desperados 2: Cooper's Revenge

Kiadó:	nincs bejelentve
Fejlesztő:	Spellbound
Honlap:	www.spellbound.de
Várható megjelenés:	nincs bejelentve

AKCIÓ/TAKTIKA

Pirates!

Kiadó:	Atari
Fejlesztő:	Firaxis
Honlap:	www.atari.com/pirates/
Várható megjelenés:	2004. november

Az Európában – főleg Németországban – oly népszerű Settlers sorozatnak immár az ötödik része készül. A Settlers-rajongók talán csalódottan konstatálják majd, hogy kedvencük komoly játékmélet- és stílusbeli változásokon esik át.

Kezdjük a játékmélettel: a Settlers új inkarnációja szakít az aprólékos, gazdasági mikromenedzselés szükségével, amely egyébként az előző részeket jellemezte, de a taktikai lehetőségek szempontjából a csaták sokkal kifinomultabbak lesznek.

Természetesen azért most is számos gazdasági döntést kell majd hoznunk, ami már csak azért sem túl egyszerű, mert 70 különböző épülettípus és 40 eltérő funkció, szakmájú emberke kap helyet a játékban.

A harci jellegű megmozdulások színesedése mellett fontos adalék, hogy lesznek hősök a játékban, így RPG-szerű elemek is felülteik a fejüket.

A játékmélet ezúttal inkább a hagyományos RTS-ekéhez áll majd közelebb. Ami a stílust illeti, a korábbi aranyos, kedves grafikát komorabb, valóságosabb látványvilág váltja fel – ami egész egyszerűen gyönyörű lesz!

Az időjárás is komoly szerepet kap, és nemcsak vizuálisan jelenik meg havazás, szél, eső formájában, hanem a játékméletet is befolyásolja: például, ha télen befagy a tó, akkor egy kisebb seregrel átkelhetünk rajta. A környezetet továbbra is olyan életszerű lesz, mint azt megszokhattuk az előző részekből: az egyes épületekben folyamatosan tevékenység zajlik (a kovács szorgalmasan kalapál, a barakkokban íjások gyakorolnak stb.), az erdőkét özek, farkasok népesítik be és így tovább.

Annak idején a *Commandos* új műfajt teremtetett. A játék jó adag taktikai érzéket követelt: rátermett kommandókkal kellett a náci Németország katonáit kijátszva, likvidálva, küldetéseket teljesíteniük. A német *Spellbound* a játék sikerét megfogalva készítette el *Desperados* című játékát, amely játékméletében egyértelműen *Commandos*-klón volt, azonban a színteret nem a második világháború adta, hanem a vadnyugat. A játék meglehetősen sikeres lett, köszönhetően annak, hogy rendkívül élvezetes játékmélettel szolgált, és akkoriban egyenesen ritkaságszámba ment az olyan alkotás, amely a vadnyugatot elevenítette meg.

A *Commandos* 3 gyenge szereplése nem vette el a *Desperados* fejlesztőinek kedvét attól, hogy elkészítsék a második részt, amely számos újítással szolgál. Részben a megszokott izometrikus perspektívából fog játszódni, részben pedig – a verekedések-nél, lőpárbajoknál – közeli 3D nézetből. Az épületek belseje is 3D-ben tárul elénk, és olyan mozgásformákra lesz lehetőség, mint mászás, lopózás, ugrás és rejtőzés. A verekedések során a körülöttünk lévő tárgyakat kénytelen-kelletlen pozdrojává zúshatjuk, így mozszerű látványban lesz részünk. A készítőik keményítették az ellenség mesteresége intelligenciáján, így azok sokkal taktikusabban fognak viselkedni.

Hat hőssel küzdhetjük végig az ígéretek szerint libelincselő történetet, akik között helyet kap egy új szereplő is: *Sólyomszem*, az indián. Minden hős hat egyedi képességgel lesz felruházva, amelyek között megtalálható lesz többek közt az úszás, a nyugtató injekció alkalmazása vagy épp a megbilincselés.

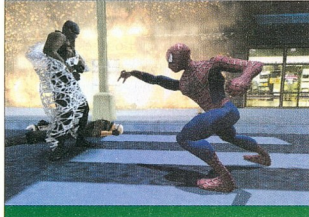
1987-ben megjelent egy korszakalkotó játék, amely új távlatokat nyitott a digitális „játésozónán”. Az újdonság erejével ható szabad és változatos játékmélet, amelyben épp a megfelelő arányban keveredtek a taktikai és ügyességi elemek, örökbecsű alkotássá tették a *Pirates!*-t. Most, 17 évvel az eredeti játék megjelenése után, itt az újabb rész, amellyel visszahajókozhatunk a XVII. századi karibi szigetvilágba. A modern változat gyakorlatilag az alapműben megszokott játékméletet eleveníti fel, egy központi hőssel a főszerepben. Hajónkkal szabadon kószálhatunk a tengeren, lehetőségünk lesz a kikötőkben fejleszteni rajta, eladni a zsákmányunkat, küldetésekre lelni vagy ellátogatni a kormányzóhoz, tengeri ütközetek részeseivé válhatunk, izgalmas kardscákat vívhatunk, elásott kincsekre bukkanhatunk, ellenséges városokat foszthatunk ki, sőt elnyerhetjük a kormányzó lányának kegyét, hiszen a játék – bármily meglepő! – egy táncszimulátort is tartalmaz.

A játék formavilága és hangulata inkább a mesék világát idézi, mintsem a realizitáskusságra törekszik, így a karakterek tarkák, a jellemek pedig fekete-fehérek lesznek. A készítőik egyben arra is törekednek, hogy a játék irányítási, mechanikája hamar elsajátítható és kiismerhető legyen. Maga a kaland addig tart, amíg meg nem öregsünk, és nyugdíjba nem vonulunk – ekkor értékelést kapunk a teljesítményünköröl.

Érdekeség, hogy egy történeti szál is helyet kap a játékban: egy gonosz kalózkapitány végzett a szüleinkkel, s ha képesek vagyunk a nyomára akadni – és életben maradt családtagjainkat kiszabadítani – elérkezhet a hón óhajtott végső leszámolás ideje...

AKCIÓ/ÜGYESSÉGI

Spider-Man 2

Kiadó:	Activision
Fejlesztő:	Amaze Studios
Honlap:	www.activision.com/

- a fiatalabb korosztály talán talál benne valami élvezetesebbet...
- a játékmenet primitív, a grafika elnagyolt, gyengébb az első részélnél

Az ismertető elkészültével egy időben mutatták be a hazai mozik a *Pókember* második részét. Az első rész várakozáson felüli sikere után a második rész fogadtatása is kedvezőnek mondható, hiszen sikerült az első rész színvonalát megtartani (sőt egyesek szerint jócskán túl is szárnyalni azt). Sajnos a filmhez kapcsolódó számítógépes játékról ez már korántsem mondható el.

Mielőtt mélyebbre ásnánk, egyet fontos tisztázni: a *Spider-Man 2* számítógépes változata sztorijának gyakorlatilag semmi köze a filmben történetekhez. Persze ebben is felbukkan a főellenség és egyes csatlósai, de ezen kívül nem sok hasonlóság fedezhető fel a játék és a film között.

Szembetűnő a játékkal kapcsolatban, hogy az első rész óta nem hogy javult volna a grafika, hanem jóval vérszegényebb lett, és ez nemcsak a látványra igaz, hanem *Pókember* mozgásvilága is jelentősen beszűkült. Az irányítás a véletlekeg leegyszerűsített, sem fantáziát, sem ügyességet nem igen igényel.

A fő ellenfelek nem jelentenek igazi kihívást, ráadásul a program mindig megmutatja, hogy egész pontosan mit kell tennünk ellenük.

Mindebben az az érdekes, hogy a PC-s verzióval párhuzamosan megjelent konzolos (PS2, XBOX, GameCube) verziók nagyságrenddel jobban sikerültek. A PC-s változatnál valamilyen rejtélyes oknál fogva úgy gondolta a játékot kiadó Activision, hogy elegendő lesz egy 10 év alattiaknak készült verzió is – bár ez a „tákolmány” talán még nekik is kevés...

RTS

Codename: Panzers

Kiadó:	CDV
Fejlesztő:	Stormregion
Honlap:	www.panzers.com

- látványosan szép grafika
- gyenge magyar szinkron

Magyar fejlesztők keze munkáját dicséret 2004 egyik legnépszerűbb stratégiai játéka. A *Codename:Panzer*s az egykori S.W.I.N.E. készítőinek új, második világháborús témát feldolgozó alkotása. Összesen harminc történelmi eseményeken alapuló küldetésben vehetünk részt, a németek, az oroszok, az angolok és az amerikaiak oldaláról harcolva. A küldetések során végig azt érezzük, hogy a fejlesztőket a *Panzer*s készítése során kézzel foghatóan inspirálták az ismert háborús filmek – a hangulat és a beélelés szempontjából ez korántsem hátrány. A grafikus motor a S.W.I.N.E.-ban megismert *Gepard* továbbfejlesztett változata, így a látványra nem lehet panasz: hangulatos, apródetails kidolgozott terep, részletesen lemodellezett egységek jellemzik. A láncfalpasok letarolják maguk előtt a tereptárgyakat, a bombázások során romba dőlnek az épületek, hatalmas robbanások színesítik az ütközeteket, a fákat szél borzolja, és még sorolhatnánk a sok apró, atmoszférikus elemet.

A stratégiai játékoknál oly lényeges mesterséges intelligencia is megfelelően fejlett: a gép érezhetően taktikusan gondolkodik. Visszavonul vagy épp támadást indít, stratégiáit megfontolások szerint véd egyes területeket, épületeket, tartalék egységeket küld oda, ahol erre szükség van. Többjátékos üzemmóddra is lehetőséget nyílik: ennek keretében összesen nyolcan, négyféle játékmódban küzdhetünk meg egymással vagy épp egymást támogatva (kooperatív mód). A hazai *Stormregion* alkotására joggal lehetünk büszkéek: a német nyelvű verzió folyamatosan első a germán eladási listákon.

FPS

DOOM 3

Kiadó:	Activision
Fejlesztő:	id Software
Honlap:	www.doom3.com

- technológiailag az egyik legfejlettebb grafikus motor, profi kivitelezés
- azok fogják élvezni, akiket nem irritál a szimpla játékmenet

Az utóbbi idők egyik legjobban várt játéka, a *DOOM 3* nem maradhatott ki szokásos havi bemutatóink közül. A nagy várakozás bizony magasra helyezte a mércét az FPS-ek atyjának legújabb részét illetően, így elég elmentmondás vélemények láttak napvilágot a játék megjelenése óta. Ez természetesen annak köszönhető, hogy a *DOOM* legújabb inkarnációjának játékmenete alapvetően nem sokat változott: senki se számítson gondolkodós, *Deus Ex*-szerű FPS-re. A *DOOM* megmaradt a szimpla, józú lövöldözésnél, ami sejtelmes, „sötétben tapogatózó” horror elemekkel bővült. Aki tehát nem ezt várja, csaldni fog. Aki viszont vevő a rémisztő fény/árnyék viszonyokkal megspékelt szörnyirtásra, az a játékára talált.

Az izjesztetést remekül szolgálja a forgatókönyvszerű elemek sokasága, ami nagyban hozzájárul az atmoszféra megeremítéséhez, azonban tény, hogy így nem sok kedvünk marad majd az újrajátszáshoz, hiszen ha egyszer szembesültünk a „meglepetésekkel”, másodsorra már nem sok újdonság marad. Technológiailag szempontból természetesen nem csak a rendkívül részletesen kidolgozott karakterek, szörnyek látványában vagy a fejlett fizikai rendszerben gyönyörködhetünk – a pálmát mindenképp a lehangolóan megvalósított dinamikus világítás viszi el! A játék végig sötét, a fények és az árnyékok a játékmenet és a hangulat szempontjából döntő jelentőségűek, soha nem tudhatjuk, mi lapul előtűn a sötétben. Összefoglalva, a *DOOM 3*-mal egy lényegében szimpla sci-fi sztorit és játékmenetet kapunk.

Weben a bor

Örvendetes, hogy mostanság visszatérni látszik a magyar bor nimbusza, a sztárborászok lassan igazi médiaszemélyiségekké avanszálnak, a jobb pincékben pedig egymást érik a borokat kóstolgotató csoportok. Persze van még bőven pótolnivaló, hiszen ötven év mennyiségi szemléletét nem lehet egyik pillanatról a másikra levetkőzni, ráadásul a marketingben is van mit tanulnunk a nagy bornemzetektől.

www.polgarpince.hu

Végre egy oldal, amely nem csak tartalomban, de külsőben is felnőtt a feladathoz, hiszen mára a borhoz komoly kultúra is kapcsolódik. A nyitóoldal szép és visszafogott, hiszen a bor azért mégsem egy parti-

ital, ráadásul a flancnak a használhatóság sem esett áldozatul. Az is jó pont, hogy a szerkesztők nem elégedtek meg az általánosságokkal, így a *szolgáltatások* menüpont alatt a borászról, a vendéglátásról, a szálláslehetőségekről és a szakmai programokról konkrét információkkal szolgálnak. Itt megnézhetjük a *Polgár* borok árait is, ám mivel online üzletre nem bukkantunk, a nedűért a budapesti *Vinotéka*ba, vagy persze Villányba kell elzarándokolnunk. A kóstolást azonban ne pusztán időgátlásnak képzeljük, hiszen a borhoz a megszokott paraszttal, főgácsa és sajttal mellett akár sült malacot, fogt csüsköt vagy éppen disznótorost is kérhetünk. Aki kedvet kapott egy kis dözsöléshez, és nem akar azután rögtön ha-

Amikor elhatároztuk, hogy aktuális tesztkínben a borászok és a pincészetek weblapjait vesszük górcső alá, azt gondoltam, hogy bőséges és jó szüretre számíthatok. Sajnos csalódnom kellett, mert a kínálat meglehetősen szegényes. Pedig ha azt szeretnénk, hogy boraink jó híre a határainkon túla is eljusson, ahhoz bizony komolyabb – és persze több nyelven is olvasható – tartalomra lenne szükség. Az mindenesetre már örvendetes, hogy sok pincészet megvetette a lábát a világhálón, ám a többség bizony még nem ismerte fel az internet lehetőségeit.

Ez azért lehet így, mert a borászok egy része még nem ismerte fel, hogy a bor nem egyszerű mezőgazdasági termék, hanem olyan árucikk, amelyre komoly vendéglátást lehet, kell ráépíteni.

2004 10 Információk

Internet: www.polgarpince.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	27	30
Dizájn	10	10

pont

97

Értékelés:
csúskategória

zautazni, az a pincészet panziójában is megszállhat.

A szábaárakat ugyancsak megtaláljuk az oldalon, sőt bár kicsit eldugva, de a *kapcsolat* menüpont alól – a *Travelport* portálra átlépve – azonnal le is foglalhatjuk a szálláshelyünket.

www.kali.hu/kal-vin/

A *Kál-Vin* pincészet weboldala tulajdonképpen nem lóg ki a sorból, mert hiányosságai és erényei csaknem ugyanazok, mint a többi hazai boros hídfőállásnak. Jó pont, hogy az oldalt angolul és németül is olvas-

hatjuk, a külsőn pedig egészen jóra sikeredett, bár különleges vizuális élményt azért ne várjunk. A lap kicsit azt a benyomást kelti, mintha egy középfokú HTML programozás tanfolyam vizsgamunkája lenne, ahol minden bizonyonnyal jó osztályzatot kapott volna. A menürendszer átlátható, a földalton a pincészet történetéről, a termelt borkról árakat is találunk. Feltétlenül dicseretes, hogy a pincészethez tartozó étteremről nem csak általános leírásokat olvashatunk, hanem az étlapot is lételthetjük, mégpedig árkakkal, így nem fordulhat elő, hogy csak a helyszínen derül ki, hogy semmi nekünk való nem kínálunk. A borkóstoló leírásánál ugyancsak találunk árakat, így pontosan

2004 10 Információk

Internet: www.kali.hu/kal-vin/

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	5	10

pont

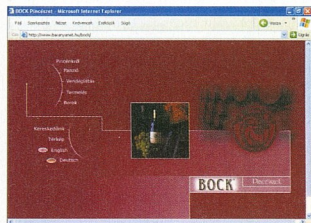
95

Értékelés:
csúskategória

tudhatjuk, hogy mit és mennyiért kapunk, de a fontosabb eseményekről is előre olvashatunk, így programunkat jó előre megtervezhetjük. Ez a weboldal tehát bár különlegesnek éppen nem nevezhető, de legalább hasznos és aktuális információkat közöl, ami a vendéglátás egyik fontos feltétele.

www.baranyanet.hu/boc/

A *Bock* név valószínűleg még azoknak is ismerősen cseng, akik egyébként nem zárták szívükbe a „hegy levét”. A Bock család még *Villány* XVIII. században telepedett meg *Villány* környékén, azóta foglalkoznak szőlőműve-

léssel, ám *Bock József* a saját pincészetét 1981-ben indította el. A pincészet weboldala a magyaron kívül angolul és németül is elérhető, ami tulajdonképpen természetes, hiszen *Villányban* már szép számmal látni külföldi vendégeket is. A lap visszafogott megjelenése, vörös tónusai jól illenek a Bockra leginkább jellemző karakteres cabernet frank, cabernet sauvignon és kékoportó borokhoz.

Az oldalon olvashatunk a pincéről, az ehhez kapcsolódó panzióról, a borkóstolási lehetőségekről, de akit a termelés is érdekel, az is talál itt érdekes információkat. A *borok* menüpont alatt megismerkedhetünk a pincészet boraival, megnézhetjük címkéjüket, illetve rövid leírást olvashatunk mindegyikről.

www.holborozzunk.hu

Olvasóink valószínűleg már a címből kitálalhatták, hogy az oldal inkább a bort ívőknek, mintsem az annak előállításán fáradozóknak készült. Aki kedvel érez egy kis borkóstoláshoz, pincelátogatáshoz vagy

szabadságát a borvidékek valamelyikén kívánja eltölteni, annak itt mindenképp érdemes szétnéznie. A nyitólap kicsit semmitmondóra sikeredett, ám ha egyszerűen az *ajánlataink* menüpont felé vesszük az irányt, akkor egy egészen jó oldalra jutunk. Itt a hazai borvidékeket ábrázoló interaktív térkép fogad bennünket. A megoldás ötletes: ha kurzorunk a borvidékek közöttjait főleg navigáljuk, akkor felugrik a borvidék neve, tovább lépve pedig rövid leírásokat találunk ezekről, valamint pincéket, fogadókat, vendégházakat, fotókkal és elérésekkel. Az adatbázis egyelőre meglehetősen hiányos, így csak pár pincészetből csemezgethetünk. Ami már elérhető, az viszont igazán tartal-

www.bor.info.hu

A nyitólap meglepően csúnyára sikeredett, ám ha belépünk az oldalra, a tartalom kárpótol bennünket a vizuális rettentetért. A főoldalon a magyar borvidékeket, illetve a jelentősebb bors városokat feltüntető tér-

kép fogad bennünket. A térkép melletti linkekre kattintva az egyes borvidékekről olvashatunk rövid leírásokat, de a legközösek elérhetőségeire is rábukkanhatunk itt. Hogy elsősorban szakmai fórumról van szó, azt a felső menüsor tartalma is jelzi, hiszen a borászaton és a borturizmuson túl a borsversenyekről, a fontosabb eseményekről és a bormarketingről is találunk információkat.

Akad itt egy virtuális „tárgyalóterem”, amely a *Trefort Net*-chaten működik, így az egymástól távol lévő üzletfelek is kényelmesen és gyorsan kommunikálhatnak. Ugyancsak a szakmaiságot jelzi, hogy az *APEH* és a *VPOF* linkjei a nyitólapon kiemelt helyet kaptak, míg legjobb egy borászattal kapcsol-

2004 10 Információk

Internet: www.baranyanet.hu/boc

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	22	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

90 pont
Értékelés: csúcskategória

Ha kedvet kaptunk egy kis kóstolóhoz, egy kis térkép segít bennünket eljutni *Villányba*, ám hogy ott azután a pincét hol találjuk, arról már meglepedeztek tájékoztatni minket. Pozitívum, hogy az oldalon mind a vendégházról, mind a pincéről találunk fotókat.

2004 10 Információk

Internet: www.holborozzunk.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	22	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	8	10

90 pont
Értékelés: csúcskategória

mas: a pincészetekről, vendégházakról külső és belső fényképek is vannak, és mindenhol találunk telefonszámot és e-mail címet, sok helyütt pedig még a borok és a kóstolók árát is feltüntették. A *vinotéka* és a *bortúrák* menüpontok egyelőre üresek.

2004 10 Információk

Internet: www.bor.info.hu

Kezelhetőség	25	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	7	10

87 pont
Értékelés: felsőkategória

latos tematikus szakmai adatbázist találunk. Akad itt többek között parafermékákat, tartályokat, szaporítóanyagokat, pneumatikus préseket, növényvédő szereket, kóstolóparahat forgalmazó cég, amelyek termékei, szolgáltatásai nélkülözhetetlenek a borkészítésben.

www.menczinger-borhaz.hu

Végre egy fiatalos, lendületes oldal, jutott eszembe a *Menczinger Borház* nyitóoldala láttán, és végre egy programozó, aki a jól bevált flash-t felvette a repertoárjába. Programozónk lendülete itt láthatóan elfogyott,

hiszen a következő oldal már meglehetősen statikusra, sőt bátran kijelenthetjük, unalmasra sikeredett. Középen a pincészet rövid történetébe pillanthatunk bele, míg baloldalon egy riktózóld menüsor csábítja az egerünket. Ha engedünk a csábításnak, akkor az *üzenőtable*, a *boraink*, a *szurdok képei*, a *szolgáltatások*, a *térkép* és a *fényképek* menüpontok közül választhatunk attól függően, hogy mire is vagyunk kíváncsiak. Az *üzenőtable* egyébiránt nem más, mint egy ügyesen kialakított e-mail küldési lehetőség. A borház borairól rövid leírásokat olvashatunk, véleményeket, mint amilyeneket az üvegek címkéin is böngészhetünk.

A borház szolgáltatásait pár mondatral elintézték, és megmaradtak az általánosságok-

2004 10 Információk

Internet: www.menczinger-borhaz.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	7	10

pont

87

Értékelés:
felső kategória

nál, így árakat kár is keresünk. A térkép hasznos lehet, bár örültem volna, ha egy gombnyomással ki is nyomtathattuk volna, de ne legyünk telhetetlenek. A fotókat gondolatol kedvcsinálóknak szánták, ám meglehetősen homályosok maradtak.

www.imperialtokaji.hu

Az *Imperial Tokaji Pincészet* oldaláról első látásra lerí, hogy profi kezek műve, a tartalom pedig a magyaron kívül angolul, németül, franciául, lengyelül és oroszul is elérhető. A dizájn egyébként meglehetősen kon-

zervatív, azaz izgalmat hiába keresünk, de legalább az eligazodás sem jelen problémát. A *céginformáció* menüpont alatt a pincészet, a borüzem és a pince címét és telefonszámát találjuk, nagy méretű fényképekkel. A *pincészet* menüpontban magát a pincészetet mutatják be, és bár a bőbeszédűsége igazán nem panszokodhatunk, a nagy méretű, szép fotók még a bor íránt kevésbé fogékonyakat is elcsábíthatják. A döntést megkönnyítendő megtaláljuk a pincészet 1999 és 2001 között szerzett díjait, ám azt nem tudhatjuk, hogy az újabb elismerések a hanyag frissítés vagy a romló minőség miatt hiányoznak.

Az oldal hibája, hogy az igazi konkrétumok teljességgel hiányoznak, azaz sem a

2004 10 Információk

Internet: www.imperialtokaji.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	7	10

pont

85

Értékelés:
felső kategória

borok, sem a szolgáltatások árait nem közlik, e nélkül pedig nehéz becsalogatni a vendégeket. Mindenesetre e-mailben kérhetünk ajánlatot, vagy telefonon és faxon is érdeklődhetünk, ám ezek már kívül esnek a kibertér határain.

www.boraszat.hu

A *Borászati* nevet beépítő egy helyes kezdőlap ugrik be, innen pedig már csak egy klikkelés maga az oldal. Az első, ami feltűnik, hogy az oldal még a mi bérelt vonalunkon is csigalassúsággal töltődik be, így ha

modemünk van, egy kávé biztosan belefér az időbe. Ám a türelem meghozta a gyümölcsöt, így végre kiderült, hogy egy egészen tisztességes tartalomhoz van szerencsénk, aminek a gerincét egy linkportál adja. A készítőik célja az internetes hídfőállással bíró borászok összefogása volt, akik pedig még nem léptek ki a hálóra, azok nével, címmel és telefonszámmal vannak itt jelen.

Az oldal készítőiben nem tengett túl a kreativitás, ám azt el kell ismerni, hogy impozáns adatbázist sikerült összehordaniuk, hiszen csak a d betűig 150 borászra és pincészetre bukkantunk – itt fel is adtuk –, így ha valakit keresünk, itt nagy eséllyel megtaláljuk. Inkább a szakmának szól, a *borKÖDEX*, ahol a *Borászati* elméleti részébe pil-

2004 10 Információk

Internet: www.boraszat.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	20	30
Dizájn	5	10

pont

80

Értékelés:
felső kategória

lanthatunk be. Találunk itt szótárat, technológiai tudnivalókat, borbírálatnál használatos szakkifejezéseket, lazításképpen pedig elmés mondásokon derülhetünk, vagy éppen megnézhetjük, hogy mikor ki volt az *Év Borásza*.

Fülöp Norbert

Ön tudta, hogy
Közép-Európa egyik
legnagyobb kapacitású
és legmodernebb
CD és DVD-gyárának
BUDAPEST
ad otthont...?

A biztonságról különösen sok szó esik mostanában. De vajon szükség van-e komplikált jelszavakra, bonyolult vírusirtókra, tűzfalakra és más hasonló eszközökre? Vagy csupán a szoftverek készítői és a biztonsági tanácsadók szeretnek ijesztgetni bennünket? Vizsgáljuk meg közelebbről is a kérdést.

Titkos levelezés

A biztonsági szakértők néha kétségbe lenül túlzásba viszik az ijesztgetést, ám nem vitás, hogy pár dolgot mindenkinek tennie kell a gépe, illetve hálózata biztonságáért. A kérdés mindössze az, hogy melyek azok az intézkedések, amelyeket semmiképpen sem szabad elmulasztani.

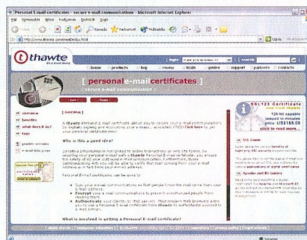
A vírusirtókról, a szükséges frissítések letöltéséről, a tűzfalakra már eleget hallottunk. Azonban kevés szó esik például az elektronikus levelezés titkosításáról, mivel viszonylag kevesen vannak tisztában azzal, hogy leveleik mennyire kiszolgáltatottak az internet sötét sarkaiban lapuló „rosszfiúk” kénye-kedvének. Aki erre is csak legyint, gondolja át a következőt: nyaralásor gyakran küldött képeslapot ismerőseinknek, rokonainknak, néhány sornyi üdvözléssel, de ha bizalmas levelet frunk, azt már borítékba tesszük. Ha azonban a levélből az is kiderül, hogy például a lakáskulcsot ott hagytuk a lábtörő alatt, akkor a közönséges boríték sem elég biztonságos már.

Ha ezt végiggondoljuk, felvetődik a kérdés: a személyes vagy bizalmas információkat miért küldjük mégis védtelen e-mailben? Nem nyílván titkosítás nélkül küldünk e-mailt, az az előbbi hasonlaltal élve olyan, mintha egy sima képeslapon közölnénk közeli ismerőseinkkel, hogy hova rejtettük a lakásunk kulcsát.

A titkosított e-mailek a legelvetemlétebb hackereknek kívül senki sem képes elcsípi és elolvasni. A személyes e-mail tanúsítvánnyal digitálisan aláírhatjuk az üzeneteinket, így a címzettek megbizonyosodhatnak arról, hogy azok valóban tőlünk érkeztek, egyben titkosíthatjuk is őket, hogy csak azok tekinthessék meg, akiknek szántuk.

A tanúsítvány további előnnyel is jár: ha személyes e-mail tanúsítványt szerzünk be és használunk az üzeneteink digitális aláírására, elejét vehetjük, hogy a nevünkben spameket és malware-eket terjesszenek. Ha az ismerőseink tudják, hogy a tőlünk érkező üzeneteknek tartalmazniuk kell a digitális aláírásunkat, és mégis aláíratlan levelet kapnak a mi címünkről, akkor tisztában lesznek vele, hogy az valójában nem mi küldtük, és automatikusan törölhetik.

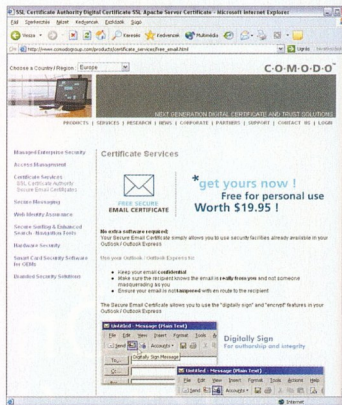
Az e-mail titkosítás folyamatának általános módja a nyilvános kulcsú infrastruktúra (Public Key Infrastructure, PKI) használata. Ehhez egy úgynevezett nyilvános kulcsra és egy privát kulcsra van szükségünk. Mi és csakis mi birtokoljuk és használjuk a privát kulcsot. Az elektronikus aláírás létrehozására saját privát kulcsunkat használjuk, a címzett pedig a hitelességet a nyilvános kulccsal ellenőrizheti. A nyilvános kulcsot mindenkinek kiadhatjuk, sőt akár nyilvánosan is hozzáférhetővé tehetjük. Ha valaki kizárólag nekünk szán egy üzenetet, akkor azt a mi nyilvános

A Thawte weboldaláról ingyenesen juthatunk hozzá a digitális aláíráshoz szükséges személyes e-mail tanúsítványhoz

Ingyenes tanúsítványok

E-mail tanúsítványt ingyenesen is beszerezhetünk például a Thawte-től (www.thawte.com/email/index.html) vagy a Comodo-tól (www.comodogroup.com/products/certificate_services/free_email.html), amelyek ingyenes tanúsítványokat kínálnak személyes használatra. Az ingyenes tanúsítványhoz rövid, egyszerű regisztráció után juthatunk hozzá.

Ingyenes tanúsítványt a Comodo oldaláról is beszerezhetünk

kulcsunkkal titkosíthatja. Az üzenet dekódolásához ekkor a privát kulcsunkra lesz szükség, így ha valaki el is csípné a levelet, semmi érdemlegeset nem tud kizárólagos belőle.

Nagyon lényeges, hogy minden egyes üzenetünket ellássuk aláírással vagy titkosítással, ne csak a bizalmas jellegűeket. Ha csak egyetlen üzenetet védünk le, például azért, mert a bankkártya-számlaként tartalmazza, akkor egy rosszulindult egyén az e-mail forgalmunkat figyelve rögtön tudja meg, hogy az adott üzenet valami fontosat tartalmaz, hiszen a többi nem volt rejtjelezett. Ez olyan, mintha ezeket a kivételes üzeneteket egy világító neonfelirat helyezzük, „Ezt törd fel!” felszólítással. Ha viszont minden üzenetünket titkosítjuk, még egy kitartó hackernek is roppantul meglehetjük a dolgát, aki miután több tucat üzenetet kikódolt olyan tartalommal, mint „Boldog születésnapot!”, vagy „Jelen, legyen így!”, valószínűleg nem fog több időt pazarolni a mi levelezésünkre.

Csöndes Áron

KENSON OPTICAL
Adathordozó Gyártó Kft.

Kenson Optical — A magyar DVD gyártó™

A Kenson Optical Kft. az elmúlt év folyamán több, mint 2 milliárd forint értékű beruházás keretében felállította a régió egyik legnagyobb kapacitású és legmodernebb, vadonatúj, számítógépes vezérlésű CD és DVD5, DVD9, DVD10 gyártósorait, Magyarországon elsőként.

A gyártósorok: 5 független CD és 2 hibrid DVD, harmadik generációs gyártósor (ciklusidő: CD-lemez: 1,75 sec., DVD-lemez: 3,2 sec.).

Kapacitásunk: DVD-lemez esetében több, mint 44 ezer db/nap, CD-lemez esetében több, mint 100 ezer db/nap, azaz évi több mint 20 millió darab lemez.

Dekoráció: 4+1 szín ofszetnyomat a lemezen akár 68 lpc (170 lpi) 3387 optikai dpi-nél, teljes magazinminőségben. Nyugodtan felejtse el a szitanyomatok néha moiré-s, zajos, alacsony minőségű képeit...!

Fejlett mastering: tetszőleges szintű másolásvédelemmel, vadonatúj német gyártósoron.

Minőségbiztosítás: ETA-Optik és DaTARTIUS gépeken fizikai és elektronikai paraméterek teljes körű vizsgálata.

A csapat: szakértő és ügyfélorientált munkatársak. Üzletkötőink, mérnökeink, technikusaink 6 éve az optikai iparágban!

Háttér: 100 % magyar tulajdon, iparági portfólió, 200 alkalmazott. Folyamatos termelés, 4 műszakban.

Referenciák a teljesség igénye nélkül: CHIP Magazin, Computer Panoráma, Nemzetközi DVD Magazin, Best Hollywood, Budapest Film, Mokép, SPI, angolszász, skandináv, közép-európai kiadók és még sokan mások...

Szolgáltatásaink igen kedvező árakon:

- **MC, CD-A, CD-ROM, CD Extra, CD-Video, DVD5, DVD9 és DVD10** sokszorosítása
- **Forma CD-k** készítése
- **DVD authoring**
- Fénykép minőségű **4+1 színű ofszetnyomás** a lemezen
- **Csomagolás** és csomagoláshoz szükséges **nyomdai anyagok elkészítése**
- **Grafikai tervezés és filmkészítés** (lemez címkefilmhez és nyomdai anyagokhoz)

Elektronikus kabát

A *Burton Snowboards* és az *Apple* bemutatja a korlátozott számban gyártott *Burton Amp* kabátot, a világ első és egyetlen hordható elektronikus kabátját, beépített *Apple iPod* vezérlőrendszerrel. A *Burton Amp* egy elkopthathatatlant, vízálló *GORE-TEX* snowboard kabát, amelyet kifejezetten az *iPod* rendszerrel való felhasználásra készítettek. A kabát roppant egyszerűvé teszi a hődeszkásoknak és más aktív felhasználóknak, hogy a kabát újjából irányítható a zenék lejátszását anélkül, hogy a cipzárral, a kesztyűvel vagy a zsebekkel kellene ügyetlenkedniük. A *Burton Amp* kabátot az 5, 10 vagy 20 Gb-átos *Apple iPod* rendszerre tervezték. A kabát és az *iPod* kombinációja lehetővé teszi, hogy akár 10 ezer dal közül

Varázsköppönyeg

Az informatika a hatalmas számítóközpontoktól eljutott mindennapi használati tárgyainkig. Egy amerikai gyártó már ruhatárunkba is „beleszövi” a digitális világot.

Burton Snowboards

A *Burton Snowboards* a világ első snowboard gyára, amely a világ legjobb termékeinek megalkotását és tökéletesítését tűzte ki célul. Alapítója és tulajdonosa *Jake Burton*, akit a hődeszka úttörőjeként tartanak számon. A cég székhelye a vermonti *Burlingtonban* található, nemzetközi irodái pedig *Innsbruckban* (Ausztriában) és a japán fővárosban, *Tokióban* nyíltak.

Hordható elektronika

A textil- és elektronikai ipar új fejlődési ágazata lesz a hordható elektronika, amelynek éllovasa a *Burton* cég az *iPod* vezérlőkkel felszerelt hátizsákkal és kabátokkal. Valamennyi termékük kompatibilis a legújabb *iPod* generációkkal, így könnyen csatlakoztathatók hozzájuk az *Apple* népszerű hordozható digitális lejátszói.

A speciális sportruházatra szakosodott amerikai *Burton* cég olyan kabátokat és kiegészítő felszereléseket mutatott be, amelyek szó szerint hordozhatóvá teszik a digitális multimédiát. A széles termékpalettából egy kabátot és egy hátizsákot vett alaposabban szemügyre szerkesztőségünk.

Még egy kényelmes széklet is rákapcsolható a hátizsákra

A kabát belső zsebében kapott helyet az iPod és a csatlakozók

válogathassunk, a különleges elemek pedig több mint 10 órán át kitartanak, bárhol is siklunk napközben.

A *Burton Amp* olyan, mintha egy hordozható DJ pult lenne a kabátunkban, amely lényegesen megkönnyíti a dalok keresését a síliftben vagy a lesiklás előtt anélkül, hogy le kellene venni a kesztyűt, vagy bármit is ki kellene gombolni, kapcsolni.

A *Burton Amp* kabát az *iPod* vezérlőrendszerrel a *SOFTswitch* technológiával integrálva, amely lehetővé teszi, hogy az *iPod* egy puha, rugalmas vezérlőpárnán keresztül irányítható. Ezt közvetlenül az *Amp* kabátujjába építették. A dalok vagy a hangelő megváltoztatására egyszerűen meg kell érinteni ezt az irányítópárnát, míg az *iPod* biztonságban van a kabát felső, belső zsebében. A *GORE-TEX* háromrétegű anyagának köszön-

hétően a Burton Amp vízálló, mosógépben mosható. Ilyenkor természetesen az iPodot és az interézt el kell távolítani.

Háttérhangzás

A másik Burton termék, amelyet jobban szemügyre vehettünk, egy speciális hátizsák volt. A Burton Amp kabát sikerét követően a 2003-as Macworld Expón bemutatott a *Burton Amp Packet*, a világ első hátizsákját

beépített iPod vezérlőrendszerrel, valamint a *Radar 2 Layer iPod* kabátot, az első női snowboard kabátot iPod-vezérlő képességekkel. Ezen kívül két új férfikabát, a *Ronin 2 Layer iPod*, valamint a *Burton Shield iPod* is az új kollekciónak a része.

Az új Amp Pack megkönnyíti a zene irányítását haladás közben anélkül, hogy a táskák levételével bajlódnánk. Bárhol is legyünk, akár a strandon, akár a kollégiumban vagy a hegyekben, az aktív iPod felhasználók akár 10 ezer dal közül is válogathatnak, közvetlenül az Amp Pack táskából.

A Burton Amp Pack egy iPod vezérlő integrál a SOFTswitch technológia felhasználásával, amely lehetővé teszi az iPod irányítását egy puha, rugalmas párnán keresztül, amely a táskák vállpántjában található. Az Amp Packben található egy iPod tárolót, egy vállpánton elhelyezkedő fejhallgatót, valamint egy könnyen hozzáférhető, oldalt nyitható laptop rekeszt és párnás vállpántot a teljes kényelem érdekében.

A hátizsákban egy AM-FM rádió is helyet kapott, sztereo hangfalakkal. Ezen kívül egy nagy zsebben fém italtartó (a hidegebb ki-

A SOFTswitch-et akár kesztyűben is kényelmesen kezelhetjük

rándulásokhoz), valamint hozzávaló centiméter is található, fém poharakkal, dobókoc-kával és más szórakoztató kiegészítőkkel. Az oldalzsebeket mobiltelefon-tartóval látták el. Egy táskára erősíthető fémszékkel még teljesebbé tehetjük felszerelésünket. Teljes kommunikációs biztonsággal indulhatunk útnak: a rádióval, az iPod rendszerrel és a telefonnal a világ mindig velünk van. Ha netalán eltevéődünk, kényelmesen, űlve, az MP3 lejátszót vagy a rádiót hallgatva várhatjuk a mobilunkon hívott segítség megérkezését.

Tommy R. Fischhoff

Windows XP profiknak

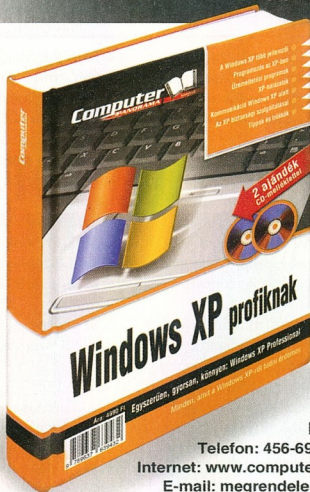
Minden, amit a Windows XP-ről tudni érdemes

- A Windows XP főbb jellemzői
- Programozás az XP-ben
- Üzemeltetési programok
- XP-hálózatok
- Kommunikáció Windows XP alatt
- Az XP biztonsági szolgáltatásai
- Tippek és trükkök

2 ajándék CD-melléklettel

Egyszerűen, gyorsan, könnyen:
Windows XP Professional

Ára: 4990 Ft

Megrendelhető:

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/xp
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!

A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, árunk a postaköltséget nem tartalmazza! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Pontról pontra

A vezeték nélküli hálózatok egyre népszerűbbek. Szerencsére rohamosan csökken a WLAN eszközök ára, így az anyagi szempontok már nem jelentenek akadályt egy-egy új hálózat kiépítésénél.

A nyári szabadság sokakat ráébresztett a vezeték nélküli internet felbecsülhetetlen előnyeire és kényelmére. Így nem csodálhatjuk, ha az ősz közeledtével egyre többen keresik az ingyenes, netán fizetős hozzáférési pontokat. E havi hotspot-vadászatunkban két új fővárosi pontról számolunk be, és bemutatunk egy új „vadász-fegyvert” is.

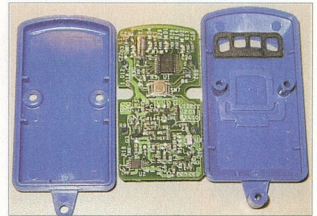
Új, ingyenes pontok

Ingyenes vezeték nélküli internet-hozzáférést létesítettek Budapest egyik legnépszerűbb üzleti és vendéglátó központjában, a *Liszt Ferenc* téren a *3Com* és az *eTel* hazai vállalatai. A legújabb fejlesztésű *3Com WiFi* berendezés és az *eTel Magyarország* széles-sávú internet-szolgáltatása a *Menza* étterem

és kávézó vendégei számára áll rendelkezésre. Bárki, bármikor és minden korlátozás nélkül intézheti innen elektronikus levelezését,

Már a Liszt Ferenc téren is élvezhetjük a vezeték nélküli internetet

A kulcstartóként is használható WiFi Seeker

szűrölhet a világhálón PDA-jával vagy noteszgépével. A *Menza* személyzete segítségével nyújt azoknak, akik esetleg még gyakorlatlanok a WiFi alkalmazásában.

A magas színvonalú új szolgáltatást a két telekommunikációs vállalat hosszú távú együttműködése teszi lehetővé, amelynek célja a hazai internetes kultúra elterjesztése, valamint a vezeték nélküli technológia előnyeinek itthoni népszerűsítése. A *3Com* az *OfficeConnect Wireless kábel/DSL átjáró* berendezést telepítette a *Liszt Ferenc* térre. A megoldás a megosztott internetkapcsolat szabványos *Ethernet* felületen juttatja el a felhasználókhöz. Az eszköz képes a

A 802-es titkai

A vezeték nélküli hálózatokra számos szabványt dolgoztak ki. A 802-es számmal kezdődő különböző változatok közötti eligazodásban nyújt segítséget következő összeállításunk.

■ 802.11

A *802.11* az *IEEE*-nek a vezeték nélküli hálózatokra vonatkozó eredeti specifikációja. Ez is a *2,4 GHz*-es ISM sávban működik, akárcsak a *802.11b*, viszont csak *1 Mbps* és *2 Mbps* sebességgel. Napjainkra a *802.11b* gyakorlatilag kiszorította.

■ 802.11a

Az *5 GHz*-es sávban működő WLAN szabvány. *54 Mbps* a maximálisan elérhető sebesség. Magyarországon licenccij-feltelek a frekvencia, így otthoni és irodai felhasználásra kevésbé elterjedt, mint a *802.11b* és *g*. OFDM modulációt alkalmaz, nyolc csatornát használ, a *802.11b*-nél a magasabb frekvencia miatt rövidebb a hatótávolsága.

■ 802.11b

A *2,4 GHz*-es ISM sávban működő WLAN szabvány. *11 Mbps* a maximálisan

elérhető sebesség elméletben, ez a valóságban – mivel a legtöbb eszköz csak *half duplex* – körülbelül *5,5 Mbps*.

Modulációra DSSS-t használ CCK-val; 14 csatornát kezel, azonban ezek közül csak három nem átlapolódik, egyes országok pedig korlátozzák a használható csatornák számát.

■ 802.11b+

A *802.11b*-nek létezik egyes gyártók által házi szabványként bevezetett kiterjesztése is, a *802.11b+*, amely – gyártótól függően – *22, 33* vagy *44 Mbps* sebességre képes. Jellemzően csak az egy gyártótól származó eszközök működnek együtt.

■ 802.11e

2003 júniusa óta tervezett szabvány, *QoS (Quality of Service)* erősítéseket definiálnak benne helyi hálózatban futó alkalmazások számára. Ez a szabvány mérőföldök a késleltetésérzékeny alkalmazások szempontjából, mint amilyen például a *Voice over (Wireless) IP* és a multimédiás alkalmazások.

■ 802.11g

A *2,4 GHz*-es ISM sávban működő WLAN szabvány. *54 Mbps* a maximálisan elérhető sebesség elméletben. *20 Mbps* felett OFDM modulációt, az alatt DSSS-t használ CCK-val. A *802.11b*-hez hasonlóan *14 csatornát* alakol, ebből három nem átlapolódik.

■ 802.11i

A *802.11* következő generációs titkosítási megoldása. Két új kriptelési eljárást integráltak a szabványba: a *Temporal Key Integrity Protocol (TKIP)* és az *Advanced Encryption Standard (AES)*. Az *AES*-nek új hardverre lesz szüksége, ha elkészül.

■ 802.11j

A japán megfelelője az Amerikában használatos *802.11a* szabványnak. *4,9-5,0 GHz* között működik, *54 Mbps* a névleges sebessége.

■ 802.11n

2004. januárjában az *IEEE* bejelentette, hogy új WLAN szabványt írnak. Az elérhető maximálisan sebesség *100 Mbps* lesz. A szabványt 2005 végére ígéri.

hálózati forgalom szűrésére, a támadási minták felderítésére, valamint a több felhasználós átmenő VPN használatára a mindenre kiterjedő védelem érdekében. Csatlakozás esetén automatikusan generál IP címet és minden internet-beállítás. A tűzfal felállítását külön parancs nélkül elvégzi, így a felhasználónak nincs más dolga, mint élvezni a szolgáltatást.

A Menzában az ingyenes internet-hozzáférés mellett hozzájuthatunk az eTel Private Talk elnevezésű hívókarttyájához is, amely az *otthoni ingyenes internetszolgáltatás mellett olcsó SMS küldést és rendkívül kedvező árú nemzetközi telefonhívásokat* is lehetővé tesz.

A másik új budapesti hotspot is egy vendéglátóhelyen, illetve annak közelében található. A *Kronos Trade Kft.* szakemberei vezeték nélküli hozzáférési pontot építettek ki az V. kerületben, a *Bajcsy-Zsilinszky út* és az *Alkotmány utca* sarkán található *Beckett's Irish Bár és Étterem* területén. Az első *KRONet Hotspot* jelenleg díjmentesen használható. Az üzemeltető közleménye szerint csak akkor válik fizetőssé, ha kapacitás

Ír sör és WiFi – kell ennél több?

tábszűrésre lesz szükség az igények kielégítése érdekében. A szolgáltatás igénybevételeéhez WiFi-kompatibilis notebookra, kézi számítógépre vagy mobiltelefonra van szükség.

Hálózatkereső

A vezeték nélküli hálózatokat nem mindig könnyű megtalálni. Sajnos sok esetben nem jelzik nagy logók, hogy a közelben hotspotra bukkanhatunk. Persze járhatjuk a várost állandóan nyitott notebookkal vagy bekapcsolt PDA-val, azonban ez elég körülményes. Még akkor is nehéz dolgunk van, ha tudjuk egy-egy vendéglátóhelyről vagy üzletről, hogy működik benne vezeték nélküli internet-elérés, azt azonban nem tudhatjuk, hogy az adott körzetben éppen hol a legjobb a vétel, hol a legerősebb a jel.

A *PCTEL* új eszközeivel azonban minden gondunk megoldódik. A harminc dollár alatti áron kapható *PCTEL WiFi Seeker* egy kulcstartó nagyságú doboz (a rajta lévő karikával, így akár használhatjuk is kulcstartónak),

amelyen kis LED-ek villogása mutatja, ha közelben vezeték nélküli hálózat működik.

A berendezés a 802.11b és 802.11g hálózatok felfedezésére alkalmas. A megvillanó lámpácskák száma a szerint változik, hogy milyen erős a jel. Mindössze *fél másodperc-re van szükség a jel erősségének és irányának meghatározására*. Így például egy étteremben kényelmesen (és feltétlen nélkül) kiválaszthatjuk azt az asztalt, ahonnan a legzavartalanabban tudunk majd internetezni, ehhez sem a PDA-nkat, sem a laptopunkat nem kell bekapcsolni.

Más vezeték nélküli hálózat-lokátorokkal szemben a *PCTEL WiFi Seeker különbséget tud tenni a WLAN-ok és egyéb rádiófrekvenciás hullámok között*. Ez azt jelenti, hogy nem kapunk hamis jelzéseket, ha a készülék közelében mobiltelefon vagy mikrohullámú sütő működik. Ezen felül kiszűri az adott hálózatban működő többi kliens eszköz jeleit is.

Gyarmati László

Hotspot-lista

A vadászatunk során felfedezett hazai hotspotok folyamatosan frissülő listáját megtalálhatjuk a www.cdromline.com/hotspot webcímen.

Felhívás!

A sorozatunkban bemutatott, sajtóközlemények nyomán vagy véletlenül felfedezett hálózatok mellett szívesen vesszük, ha Olvasóink is csatlakoznak békés vadászatunkhoz, és megírják nekünk, ha tudomásuk van az országban valahol üzemelő nyilvános hotspotról.

Ezúton is köszönjük a beérkezett leveleket.

TOP 100 különszám

Aranyválogatás

Programok mindenhez, mindenkinek!

Bónusz szoftverek:

Tájékoztató 1. rész
Interaktív multimédiás magazin

Várak:
Nagyvázsony, Nógrád,
Somoskő, Tata

Interaktív multimédiás bemutatók

Ára: 1495 Ft

Telefon: 456-8964, Fax: 456-8970
Internet: www.computerpanorama.hu/ebolt
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt újságokat utánvéttel küldjük, árunk a postaköltséget nem tartalmazza!
(A postaköltséget az érdeves postal díjzabás szerint számoljuk.)

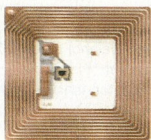
A vonalkód jövője

Az árukon megtalálható vonalkódot már mindenki természetesnek veszi. Sokat segít a termékek azonosításában, azonban a leolvasása esetenként körülményes. Az egyre több helyen alkalmazott rádiófrekvenciás azonosító címke bevezetése viszont zökkenőmentesebbé teszi az áruk kezelését.

Az áru hosszú utat tesz meg, amíg a gyártószalagról a boltok polcaira kerül: csomagolják, raktárhelyiségben tárolják, viszonteladókhoz szállítják, majd onnan több-kevesebb elosztóponton keresztül juttatják el a boltokba, ahol a fogyasztók végül megvásárolják. Ezen az úton az áruk egy részének óhatatlanul nyomavész: egyes becslések szerint a leltári pontatlanság, a raktározás során elszámlolt tételek, a szállít-

Egy új rövidítés: RFID

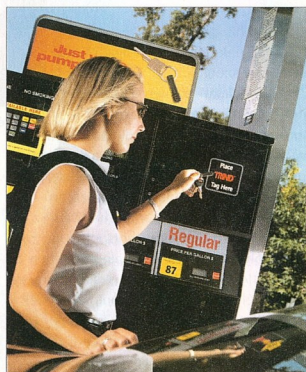
A rádiófrekvenciás azonosító címke (Radio Frequency Identification, RFID tag) egy 96 bit információ tárolására képes 0,3 mm méretű mikrochipből és egy antennából áll. Ha a mikrochip egy erre a célra kifejlesztett, elektromágneses mezővel körülvett leolvasó berendezés közelébe kerül, rádióhullámokon keresztül automatikusan kommunikálni kezd vele, és elküldi a rajta tárolt információt: az elektronikus termékkódot képező numerikus adatsort. A leolvasó berendezés ezredmásodpercek alatt fogadja az információt, majd továbbítja egy szerverre, ahonnan az adatok elektronikus úton az arra jogosultak számára, akár az internet segítségével elérhetővé tehetők. A 96 bites kód 268 millió cégnek biztosíthat egyedi azonosítót, cégenként 16 millió tárgykategóriával, kategóriánként 68 milliárd szériaszámmal.

Ma már csak pár centbe kerül egy RFID címke

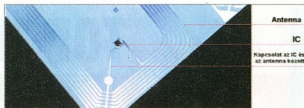
tás hiányossága vagy gondatlansága, valamint az esetleges lopások miatt csak az Egyesült Államokban évente 33 milliárd dollár veszteséget kénytelenek elkönyvelni a kiskereskedelemben – ami további 38 milliárd dollárnyi kárt okoz azáltal, hogy a vásárlók nem találják a boltok polcain az általuk keresett terméket.

Joggal merült fel hát az igény egy olyan megoldás iránt, amellyel az ellátási lánc a maga teljes szélességében könnyen átláthatóvá, ellenőrizhetővé tehető, amivel a hibák és hiányosságok gyorsan kiszűrhetők, és így a dollármilliárdos károk minimálisra csökkenthetők. Erre a problémára az elektronikus termékkódot hordozó rádiófrekvenciás azonosító címke tökéletes megoldást kínál.

A benzinkútnál nem kell bajlódni se pénzzel, se kártyával

Jára vonatkozó – maximum 12-14 bit méretű – információt képes tárolni, addig az elektronikus kód alapján többek között megállapítható, hogy hol és mikor gyártották az adott terméket, milyen úton jutott a bolt polcaira, megfelelő módon kezelték-e a szállítás során, és meddig őrzi meg a minőségét. Az elektronikus kód további előnye a vonalkóddal szemben, hogy a leolvasása automatikusan, emberi közbeavatkozás nélkül történik: elég, ha a felcímkézett terméket (akár több ezer darabot dobozba csomagolva egyszerre) egyszerűen eltolják a leolvasó berendezés mellett.

Az RFID címke felépítése

Az elektronikus termékkód előnye a vonalkóddhoz képest, hogy a használatával minden egyes termék egyedi módon azonosítható, és az interneten tárolt adatokkal összekapcsolható, így az egy-egy termékhez egyedi módon hozzárendelhető információk száma végtelen. Amíg a vonalkód csak az árucikk megnevezésére, árára és gyártó-

Az elektronikus termékkód minden egyes termékénél egyedi

Történelem

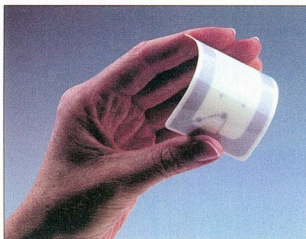
A rádiófrekvenciás azonosítás alapuló technológia már a második világháború óta ismert, de az üzleti életben való széleskörű alkalmazását a XX. században az interoperabilitás hiánya és a magas költségek erősen akadályozták. Az egységes technológia kidolgozására és a szükséges berendezések beszerzésével és működtetésével kapcsolatos költségek drasztikus csökkentésére 1999-ben nemzetközi kutatószervezet jött létre Auto ID Center néven. A szervezet működésének eredményeképpen egy rádiófrekvenciás azonosító címke ma már csupán pár centbe kerül, egy leolvasó berendezés ára pedig nagyjából 100 dollár. A nyílt szabványoknak köszönhetően a megoldászállító

partnerek együttműködésére előtérbe kerül a jövőben nincs már akadály. Az Auto ID Center működését olyan óriáscégek szponzorálták, mint például a Coca Cola, a Johnson & Johnson, a Gillette, a Kraft, a Pepsi Co, a Pfizer, a Procter & Gamble vagy az Unilever.

A Sun megoldása

A Sun Microsystems kezdettől fogva komoly szerepet vállalt az új technológia szabványainak kidolgozásában: 2000 óta az Auto ID Center Technológiai Bizottságának és Szoftver Csoportjának elnöke. A Sun kutatásainak középpontjában az a kérdés áll, hogy miként integrálhatók a termékazonosításból származó információk a cégek már meglévő IT rendszerébe, így elsősorban a rádiófrekvenciás azonosító rendszerek működésének hátterét biztosító hardvereket és szoftvereket fejleszt, de emellett partnereivel együttműködve természetesen teljes körű RFID megoldást is kínál az ügyfelei számára. A Sun 2004. május 5-én nyitotta meg Dallasban RFID tesztközpontját, ahol a cégek élelteszerű körülmények között tesztelhetik a különböző RFID megoldásokat az azonosító címkéktől a vállalati

Az RFID címke hajlékony kártyán is használható

lati alkalmazás integrációs szoftverekig, hogy ezzel időt és költséget megtakarítsa, kockázattal mentesen válásztathassák ki az igényeiknek leginkább megfelelő RFID megoldást. A Sun hamarosan hasonló RFID tesztközpontot nyit majd európai gyáregysége mellett, a skóciai Linlithgow-ban.

Működő rendszerek

Az RFID technológia üzleti életben való alkalmazása ma már nem távoli jövő, ha-

nem kézzel fogható valóság. A technológia bevezetésétől a Gillette éves bevételének 3-5%-os emelkedését várja, a Procter & Gamble pedig az ellátási lánc működtetésével kapcsolatos költségeinek 1,5 milliárd dolláros csökkenésére számít. A Wal-Mart, a világ egyik legnagyobb áruházláncja 2005. január 1-jétől megköveteli 100 legnagyobb beszállítójától, hogy termékeiket rádiófrekvenciás azonosító címkével lássák el. A Delta Airlines egy pilót teszt keretében 40 000 utasának poggyászat címkézi fel, míg a Goodyear, amely évente 220 millió gumiabroncsot gyárt, szintén a technológia bevezetését tervezi. A technológia alkalmazási területei szinte határtalanok: alkalmas lehet a postai szolgáltatások minőségének emelésére, a gyógyszerhamisítás megakadályozására, az élelmiszerek előállításának és biztonságos szállításának ellenőrzésére, sőt, a pénzhamisítás és a pénzmosás megakadályozására is. Az Egyesült Államokban 2003-ban 91,5 millió dollárt költöttek RFID technológiára a kiskereskedelmi ellátó láncban; az IDC előrejelzése szerint ez a szám 2008-ra 1,3 milliárd dollárra nő majd. ■

Digitális fényképezés

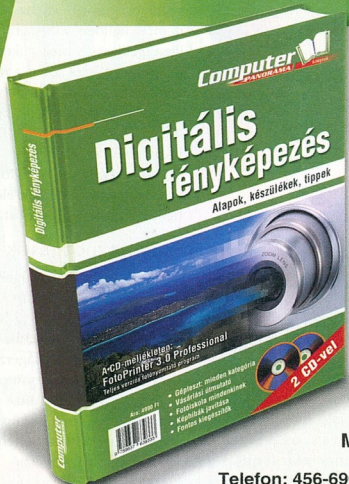
Kalandozzunk együtt a digitális fényképezés világában!

- Gépteszt: minden kategória
- Vásárlási útmutató
- Fotóiskola mindenkinek
- Képhibák javítása
- Fontos kiegészítők

2 CD-melléklettel

Alapok, készülékek, tippek

Ára: 4990 Ft

Megrendelhető:

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/digifoto
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

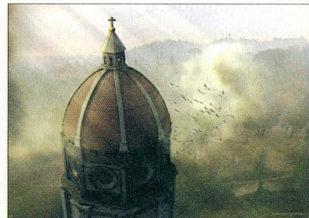

Valódinak látszani

Ígretünkhez híven most néhány, a valóságú háromdimenziós grafika előállítására kapcsán felmerülő furcsa jelenségről és azok kiküszöbölésének érdekességéről szólunk.

A terfogati fény

Mint eddigi grafikus tevékenységünk során tapasztalhattuk, igen könnyű egy modellező programmal például egy fekete-fehér mintás gömböt készíteni, hiszen néhány matematikai egyenlet jól leírja azt. De ahhoz, hogy ebből egy komplex jelenetben felhasználható, valóságú foci labda legyen, meglepő aprósá-

gok hiányoznak. Például a kosz és por, ami a mindennapi életben általában csak kellemetlenséggel jár. Nos, igazából itt sincs ez másként, csak az eset fordított. Tehát az említett szépséghibáknak nem az eltávolítása, hanem az előállításra igényel pluszmunkát. Igen nehéz ugyanis valóságúnak látszó foltokat és karcolásokat elhelyezni az eredetileg kristálytisza modellen.

A tárgyak, szereplők megfelelően koszosá, viharvertté tétele tehát sok aprólékos munkát igényel, és az eredmény sokszor nem is kellően valóságú. A szem ugyanis igen érzékeny a megszokottól eltérő látványra. Jó szolgálatot tehet a felületi textúra fölé egy újabb, „kosz”-textúra feszítése, amely a legtöbb helyen átlátszó, azonban itt-ott egyenetlen folttal kitarar valamennyit az alatta lévő textúrából. A már sokat emlegetett *bump mapping*gal is legtöbbször a realizituskusabb hatású felületek előállítására miatt terheljük grafikus kártyáinkat.

többletmunkával viszonylag valóságú módon „teszi tönkre” a túlságosan is tökéletes képünket. A feladat nem túl nehéz: egy-egy képkockát több példányban, a modellbeli időpont kis eltolásával készíttünk el (sub-frame), majd a kész képeket átlagoljuk. A mozdulatlan tárgyra ez nincs hatással, míg a gyors mozgású objektumok elmosódnak, úgy, mint a valóságban.

A mélységesség

Ennél jóval nagyobb feladat a *mélységesség* megvalósítása, amit profi kamerákkal készített képeken tapasztalhatunk. Arról a jelenségről van szó, hogy egy képen csak a fókusz távolságban lévő tárgyak képe lesz éles (a blende nyitottságától függően ettől valamivel közelebbiek és távolibbák is), az ettől jelentősen eltérő távolságban elhelyezkedő részletek viszont elmosódottan látszanak. A számítógépes háromdimenziós kép persze nem lencséken keresztül képződik le, így kivétel nélkül minden éles lesz rajta, viszont a látvány szokatlan, zavaró lesz, veszt a térélességből. Csak a legújabb modellezők képesek pótolni ezt a hiányt, szintén nem kevés pénz és többlet processzormunka ellenében.

A POV-Ray például képes erre a *Focal Blur* segítségével. Itt, ugyanúgy, mint a csipkézettégmentesítés esetében, pixelenként több indított sugár átlagából számítja ki a program az árnyalatot, és az egyes sugarak indításakor figyelembe veszi a virtuális lencsék fénytörését is. Hiába indul több sugár a fókusz távolságban lévő tárgynál, azok ugyanott fogják metszeni az objektumot, így a kép ezen része éles lesz, azonban az olyan testek esetén, melyek nem a fókusz távolságban találhatók, a sugarak szétartása

A focal blur hatására elmosódottá váló tárgyak

Kerülőutak

Gyakran előfordul, hogy a túlegyszerősített, steril modell helyett a kevésbé, de azért kellően leegyszerősítő eljárással állítjuk elő a valóságnak megfelelő képi hatást. Valószínűleg adódnak majd olyan helyzetek, ahol ez az eljárás sem lesz megfelelő, pontosan a túlzott egyszerűsítés miatt, és a probléma kiküszöbölésekor nem az fog felmerülni, hogy tökéletesen utánozzuk a természetes környezeti állapotokat (ez túl sok erőforrást igényelne), hanem ismét valamilyen kerülőút lesz a megoldás.

A gyors mozgások modellezése

Egyéb olyan jelenségek is előfordulnak, amelyek a valóságban legtöbbször csak bosszúságot okoztak, a számítógépes modellek világában azonban rögtön kiderül, hogy hiányuk a valóságérzet rovására megy. Ilyen például a gyors mozgású tárgyak elmosódása fényképeken, videofelvételeken. Természetesen a számítógépen készített matematikai modell képe nem lesz elmosódott, ezáltal viszont kevésbé lesz valóságú a kép. Persze nem az élvezhetetlenné vált, erősen bemozdult képek leutánzása a cél, hanem a jól megszokott látvány visszaadása egy enyhe elmosódottság „hamisításával”. Ilyenkor a modellező programokhoz súlyos pénzekért megvásárolt kiegészítő egy kis

miatt más-más pontokon metszik a felületet, így az átlagolt pixelek miatt a képük elmosódott lesz.

Steril modellek

Az olyan filmek esetében, ahol az egész környezet és a szereplők is számítógépes modellek (mint például a Shreknél), előtérbe kerülnek olyan jelenségek is, amelyek nemcsak az egyes testek, hanem az egész virtuális környezet által keltett valóságérzetet befolyásolják.

Így az olyan apróságok is gondot okoznak, mint a mindenki által jól ismert, a padlás poros levegőjében látványos csíkokat kirajzoló fénysugár. Természetes körülmények között csak azért válik láthatóvá a fény útja, mert a levegőben rengeteg apró porszemleg, és ezek visszaverik a fényt. Talán mondani sem kell, hogy a valóságban ez is természetes, viszont a „steril” modellben szó sincsen hasonlóról, így esetenként nagy plusz munkát igényel a jelenség leutánzása.

Szerencsére a modellező programokban nem kell azzal bajlódni, hogy porszemek millióit helyezük el a levegőben, hanem

A becsillanás utólagos elhelyezése a kész képen

egyszerűen bekapcsoljuk a *volumetric light*, azaz a *térfogati fény effektet*, és máris láthatóvá válnak az adott fényforrás által vetett fénysugarak pászmaí.

A már emlegetett lencsék másik tulajdonsága, hogy a megfelelő szögben érkező erős fény hatására úgynevezett *flare*, azaz *becsillanás*

keletkezik rajtuk. Mindenki találkozhatott ezzel, aki már látott lemenő napról készült fényképet. Ez legtöbbször zavaró jelenség, de néhány művészi ihletésű képnél elengedhetetlen lehet. Lencsék nélkül azonban a belőlük adódó „hiba” sem lép fel a számítógéppel alkotott képeken, így ezt is hamisítani kell. Ez egyébként viszonylag kis feladat, általában nem is a háromdimenziós modellező programok vagy azok renderelő motorja állítja elő a flare-t, hanem utólag, egy kétdimenziós képszerkesztő programmal (Adobe Photoshop és társai) adhatjuk az effektet a már kész képhez. A számítógépes játékokban megjelenő hasonló flare, amit a grafikus kártya állít elő, szintén csak egy, a kész háromdimenziós képre utólag ráhúzott rétegen helyezkedik el.

Következő hónaptól sorozatunkban ismét gyakorlatiasabb ismeretekhez juthatunk, elkezdjük napiaink egyik legkiemelkedőbb, PC-n futó háromdimenziós modellezőjének megismerését, amelyben az eddigi megismert összes képi elemet és effektust könnyedén megvalósíthatjuk.

Dúcz András
andras.ducz@vipmail.hu

XVII. évfolyam 4. különszám • 2004. SZEPTEMBER • 1490 Ft

CHIP DIGITÁLIS

VIDEÓ & FOTÓ

CD-melléklet

FRISS TESZT JEINK

- » Kedvező árón: 5 digitális videokamera
- » Az új videobajnok: Canon EOS 10 Mark II
- » Betiltáztott lapok: Fotógrafok nagyító alatt

GYAKORLAT

» Prizsi látoseta: A tenger 20. századi Béber

» Ut a szép felvételekhez: Fotózási tippek

» Régi fényképek: Restaurálás a Photoshopban

A CD-N

- » Adobe Photoshop CS Képváltás magyarul
- » InterVideo Win DVR3 Virtuális videomagnó
- » XPinnacle Studio 9 Videovágás egyszerűen

A nagy pixelblöff

» Miért lesz a sok pixeltől gyenge a kép?

» Valójában hány megapixelre van szükségünk?

TESZT

6 KOMPAKT GÉP

40-100 ezer Ft-ig

NÖVELJÜK MEG KAMERÁNK ÜZEMIDÉJÉT

» Táplórészek karbantartása » Tippek lítium és nikkell akkukhoz » Hogyan kerülhető el a memóriaeffektus?

Keresse az újságárusoknál!

A CD tartalmából:

- InterVideo Win DVR 3.0 (30 napos teljes verzió)
- StudioLine Photo Basic 2.4 (Teljes verzió)
- CyberLink PowerDirector 3 (30 napos teljes verzió)
- MonkeyPhoto 2.4 (15 napos teljes verzió)
- Pinnacle Studio 9 (30 napos teljes verzió)
- RasterVect 8.6 (30 napos teljes verzió)
- Ulead GIF Animator 5.0 (15 napos teljes verzió)

Telefon: 888-3421, 22, 23, Fax: 456-6970
Internet: www.chiponline.hu
E-mail: terjesztes@vogelburda.hu

Ára: 1490 Ft

Ugyan minek kattintsuk ma-gunkat négy szinten is keresztűl az egérrel, amikor sokkal gyorsabban is célhoz érhetünk? Persze csak akkor, ha ismerjük a helyes billentyűkombinációt!

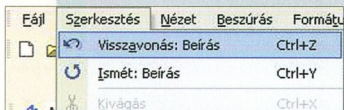
Speciális Windows billentyűk

1. Tab billentyű
2. CapsLock billentyű
3. Shift billentyű
4. Ctrl billentyű
5. Windows billentyű
6. Alt billentyű
7. Space billentyű
8. AltGr billentyű
9. Helyi menü billentyű
10. Backspace billentyű
11. PrintScreen billentyű
12. Delete billentyű
13. Home billentyű
14. End billentyű

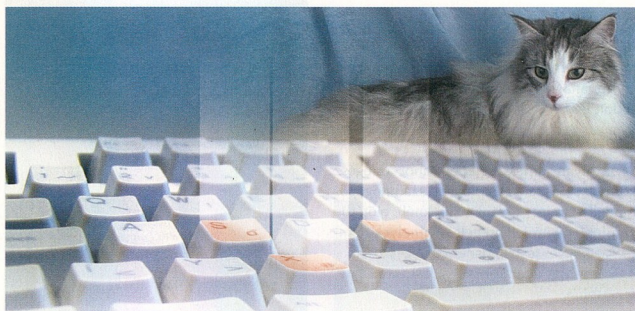
Hasznos tipp

Az aláhúzott betű nem minden esetben automatikusan az Alt billentyűhöz társul. Ez a szabály többnyire csak a menüorra érvényes. A legördülő menükben szintén találkozhatunk aláhúzott betűs bejegyzésekkel, amelyeknél az aláhúzott betűt immár „kiserőbillentyű” nélkül kell megnyomni.

Tehát a *Szerkesztés* menüben nyomjuk meg az „A” betűt, amennyiben a *Visszavonás* funkciót szeretnénk alkalmazni.

A visszavonás funkció alkalmazásához nincs szükség az Alt billentyűre

Az egérenél is gyorsabban

Az egérek megvannak a maga jó tulajdonságai, hiszen minden programban univerzálisan bevethető. De van egy óriási hátránya is: a PC-használat lelassul, ha bizonyos parancsokat csak több menüsinten keresztül, fáradságosan tudunk elérni. Számos feladatot sokkal gyorsabban

oldhatunk meg az úgynevezett *billentyűparancsok* (angolul „Shortcut”-ok) vagy billentyűkombinációk segítségével.

Cikkünkben a legfontosabb Windows-alkalmazások billentyűkombinációit foglaltuk össze. Semmi pánik: nem kell valamennyit egyszerre megjegyeznünk.

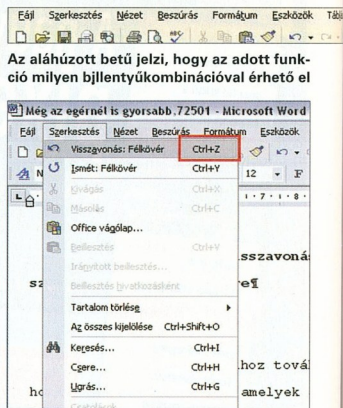
1 Közös „hotkey”-k

Aki sokat dolgozik számítógépen, tudja, hogy számos alkalmazás ugyanazokat a billentyűkombinációkat használja. Ha egy bizonyos program a megszokott kombinációra nem az elvártaknak megfelelően reagál, akkor jobb, ha utánanézzünk a súgóban, hogy mi lehet a gond.

Nézzünk egy példát: a legtöbb programban az **Alt + F** billentyűkombinációval a *Fájl* menüt nyithatjuk meg. Hogy melyik menüponthoz konkrétan melyik billentyű van hozzárendelve, azt a bejegyzés aláhúzott betűjéből állapíthatjuk meg.

A *Wordben* a *Szerkesztés* menüt például az **Alt+Z** billentyűparancssal hívhatjuk elő.

Az említett funkciókhoz további közvetlen parancsok is hozzá lehetnek rendelve, amelyek az adott program minden egyes pontjáról alkalmazhatók. A *Visszavonás* esetében ilyen a **Ctrl+Z** billentyűkombináció. A közvetlen parancsokat a legördülő menüben a funkciótól jobbra találjuk.

Az aláhúzott betű jelzi, hogy az adott funkció milyen billentyűkombinációval érhető el

A Word Visszavonás parancsát bárholnán elérhetjük a Ctrl+Z billentyűkombinációval

2 A Windows XP billentyűparancsai

Maga a Windows is tetemes mennyiségű billentyűkombinációt használ. Minket most elsősorban a Windows XP-ben fellelhető fontosabb billentyűkombinációk érdekelnek, ám ezek legtöbbször a többi Windows-verzióban is hasonlóan működik. Az operációs rendszer szempontjából különleges jelentősége van a *Windows-billentyűnek*, amely az újabb billentyűzeteken balra alul, a *Ctrl* és az *Alt* billentyűk között található.

Nagyon praktikus még a *Helyi menü* billentyű, amelyet a billentyűzet jobb alsó részén találunk: ezzel a billentyűvel bármely alkalmazáson belül az aktuális kontextusmenüt nyithatjuk meg. Ha közvetlenül szeretnénk eljutni valamely objektum (például egy parancsikon) *Tulajdonságait* tartalmazó párbeszédablakhoz, használjuk az **Alt + Enter** billentyűkombinációt.

A fájl-, mappa- vagy tartalomkeresést ugyancsak egy billentyű – az *F3* – segítségével érhetjük el a leggyorsabban és legegyszerűbben. Ha pedig a nyitott programok között akarunk gyorsan ide-oda kapcsolgatni, tartsuk nyomva az *Alt* billentyűt, és addig nyomogassuk a *Tab* billentyűt, amíg a kívánt alkalmazás fel nem bukkan a képernyőn. Ezek után engedjük el mindkét billentyűt.

A Windows XP főbb billentyűparancsai

Billentyűparancs	Művelet
CTRL+C	Másolás
CTRL+X	Kivágás
CTRL+V	Beillesztés
CTRL+Z	Visszavonás
SHIFT+DELETE	Törlés a Lomtár kiiktatásával
F2	Elem átnevezése
CTRL+A	Minden elem kijelölése
F3	Fájl vagy mappa keresése
ALT+ENTER	Az elem tulajdonságainak megjelenítése
ALT+F4	Kilépés a programból
ALT+SZÖKŐZ	A kontroll menü megjelenítése
CTRL+F4	Az aktív dokumentum bezárása
ALT+TAB	Váltás a megnyitott elemek között
ALT+ESC	Az elemek váltogatása megnyitások sorrendjében
F6	A képernyőelemek váltogatása egy ablakban vagy az asztalon
ALT+SZÖKŐZ	A Rendszer menü megjelenítése az aktív ablakban
CTRL+ESC	A Start menü megjelenítése
ALT+aláhúzott betű	A megfelelő menü megjelenítése
F10	A menüsor aktiválása az aktív programban
F5	Az aktív ablak frissítése
VISSZA (BACKSPACE)	Egy színttel fejjebb található mappa megjelenítése
ESC	Az aktuális feladat törlése

3 A Windows Intéző billentyűkombinációi

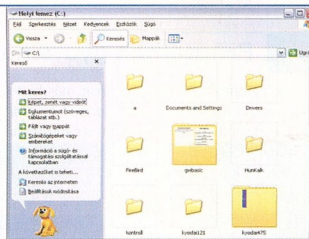
A Windows Intéző billentyűparancsai

Billentyűparancs	Művelet
END	Az aktív ablak aljának megjelenítése
HOME	Az aktív ablak tetejének megjelenítése
NUM LOCK + csillag (*)	A kijelölt mappa alatti almappák megjelenítése
NUM LOCK + pluszjel (+)	A kijelölt mappa tartalmának megjelenítése
NUM LOCK + mínuszjel (-)	A kijelölt mappa bezárása

A fájlok megnyitása, másolása, törlése, áthelyezése vagy átnevezése a számítógépes mindennapokhoz tartozik. Éppen ezért célszerű jól megjegyezni a *Windows Intéző* és

a *Sajátgép* billentyűkombinációit. A **Ctrl + Z**, a **Ctrl + C**, a **Ctrl + X**, a **Ctrl + V** és a **Ctrl + A** kombinációk itt szintén működnek. Éppen ezekre a parancsokra, vagyis a kivágásra, a másolásra, a törlésre, a beszűrésre, valamint a kijelölésre van a legtöbb szűk-szűgünk az Intézőben.

Az *F3* billentyűre kattintva a keresést közvetlenül abban a könyvtárban indíthatjuk el, amely nyitva van az Intézőben. Amennyiben a leggyakrabban használt mappa parancsikonját az *Asztalra* is kitéttük, és abban szeretnénk keresni, minden esetben gyorsabb, ha először megnyitjuk a kiválasztott könyvtárat, és csak ezután indítjuk el az operációs rendszer keresési funkcióját.

Az Intézőben megnyitott mappákban az **F3-at** lenyomva indíthatjuk el a keresést

A Windows Intéző megnyitásának leggyorsabb, egyben leggyorsabb módja egyébként a **Windows + E** billentyűkombináció használata.

4 A Media Player kezelése

A *Windows Media Player* a legtöbb felhasználó a háttérben szokta futtatni. Az **Alt + Tab** billentyűkombináció segítségével vilámgyorsan aktiválhatjuk a lejátszóprogra-

mot. A számítógépen található fájl felvételéhez a médiatárba ugyancsak az *F3* billentyűvel indíthatjuk el a keresési funkciót.

A *Media Player* megjelenít egy ablakot, amelyben megadhatjuk a keresési beállításokat: a meghajtott nevet, illetve típusát, a keresett mappa elérési útját stb.

A *Media Playerrel* lejátszható számok utáni keresési funkciót az *F3* billentyűvel indíthatjuk el

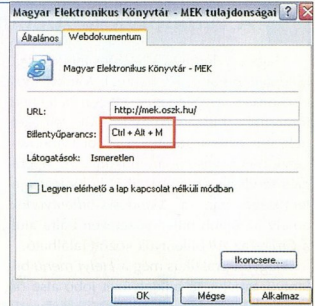
5 Munka az Internet Explorerrel

Az Internet Explorer billentyűparancsai	
Billentyűparancs	Művelet
Ctrl + Tab	A címsorra ugrik az URL közvetlen beadására
F11	Átvált a teljes képernyős módra, amelyben az összes irányító eszköz hiányzik az ikonsorokon kívül
Ctrl + O	Megnyitja a címsort a teljes képernyős módban
Ctrl + az egér tekerőgombja	Nagyítja, illetve kicsinyíti a weboldal betűméretét
Ctrl + I	Megnyitja a Kedvenceket
Ctrl + H	Megnyitja a legutóbb felkeresett weboldalak listáját, az Előzményeket
Ctrl + E	Elindítja a webes keresőprogramot
Ctrl + F	Keres az aktuális weblapon
Alt + Home	Megnyitja a kezdőoldalt

Az *Internet Exploremek* szintén van néhány különleges billentyűje a gyorsabb kezelés érdekében.

Ha nem akarjuk mindannyiszor átfésülni az egérrel a *Kedvencek* mappát, rendeljünk hozzá az igazi kedvencekhez billentyűparancsokat. Ezzel a módszerrel az egyes weblapokat egyetlen billentyűkombinációval könnyűszerrel elérhetővé tehetjük.

Kattintsunk a menüsorban a *Kedvencek* pontra, és a jobb egérgombra kattintva jelöljük ki a kívánt bejegyzést. A kontextmenüben válasszuk a *Tulajdonságok* beállítását, és a következő párbeszédablakban határozzunk meg kedvencünk számára egy billentyűparancsot. Az egérkurzort helyezzük a *Billentyűparancs* sorba, és nyomjunk meg egy billentyűt a billentyűzetben. A kiválaszt-

Kedvec weboldalunkat gyorsabban elérhetjük a megfelelő billentyűkombináció segítségével

tot weblap billentyűparancsa automatikusan a **Ctrl + Alt + kiválasztott betű** lesz. Mensük el a beállításokat az *Alkalmaz/OK* gombokra kattintva.

6 Programok gyorsindítása

A legfontosabb programoknak már biztosan van parancsikója az *Asztalon*. A gyakran használt szoftvereket az ikonnál is gyorsabban indíthatjuk el az úgynevezett *Hotkey*-vel.

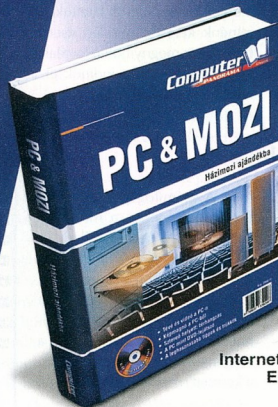
Egy adott alkalmazáshoz a következőképpen rendelhetünk billentyűparancsot:

kattintsunk a bal egérgombbal a *Start/Programok* pontra, majd a jobb egérgombbal a kiválasztott programra. A kontextmenüben válasszuk a *Tulajdonságok* bejegyzést, majd kattintsunk az egérrel a *Billentyűparancs* mögötti mezőre. Amint befrunk egy betűt

vagy egy számot, a Windows hozzárendeli a szoftverhez a kívánt billentyűkombinációt: például **Ctrl + Alt + P**. Azonban választhatunk funkcióbillentyűt is, ha azt akarjuk, hogy a program egyetlen billentyűvel induljon, mondjuk az *F12*-vel. ■

PC & MOZI

- Tévé és videó a PC-n
- Képmagnó a PC-ből
- Sztereó helyett: térhangzás
- A PC mint DVD-lejátszó
- A leghasznosabb tippek és trükkök

Hogy ne kelljen sokat költenie, mégis legyen házi mozi!

Ára: 3990 Ft

Megrendelhető:

Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/eboft
 E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
 (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

www.dataphone.hu

Csökkentse cége telefonszámláját!

8

bruttó
Ft/perc
csúcsidőben*

Telefon: 814-4444
DataPhone PULZUS

GTS DataNet

*helyi kiemelt körzetben, 8/17 óra között vállalati ügyfelek részére DataPhone PULZUS 150 díjcsomag

A tévékimenettől a tuningolásig

Jelen cikkünk hardveresztünköz is kapcsolódik. Kezdjük a gyakorlatunkat az alapoktól, tegyünk egy kis sétát az általában gondot okozó tévékimenet körül, majd pillantunk bele egy picit a tuningolás rejtelmeibe.

A videokártya a számítógép egyik legfontosabb részegysége, de ahhoz képest, hogy mennyire meghatározza a gépünkkel való kapcsolatunkat, igen kevesen tudják optimális működésre bírni ezt az eszközt.

1 Beépítés

Ha a számítógépbe nyúlunk, akkor be kell tartanunk az alapvető érintésvédelmi szabályokat, áramtalanítanunk kell a számítógépet a tápegység kikapcsolásával, illetve a fali aljzatból való kihúzásával. Ha van tévétunerünk, akkor annak antennáját is húzzuk ki, mert arról is kerülhet a gépbe nem kívánt feszültség. A szerelést sztatikus feszültségtől mentes környezetben végezzük (például fa asztalon, pamut és nem műszál-ruhában), mert a videokártya is érzékeny a feszültségre.

Mielőtt azonban kiserelnénk a régi videokártyát, az operációs rendszer alól távo-

lítsuk el a meghajtóprogramját, és ha a gép az újraindítás után mégis megismerné, akkor nyomjuk meg a *Mégsem* gombot. Ilyenkor a szabványos VGA vezérlő kerül telepítésre, amely helyett bármilyen videokártyát telepíthetünk. Például a fent hagyott *nVidia* előszeretettel zavarja össze a gépünket, ha *ATI* kártyát telepítünk alá – és viszont.

Most már kiserelhetjük a régi kártyát, és betehetjük helyére az újat. Figyeljünk arra, hogy a nagyteljesítményű videokártyáknak saját tápcsatlakozójuk is van, ezt a tápegységhez kell csatlakoztatnunk. Ha ezt nem tesszük meg, akkor bekapsoláskor a kártya

BIOS-a figyelmeztet, és nem enged tovább. Persze hogy azért ne legyen egyszerű az életünk, ezt nem minden kártya teszi meg, van, amelyik a *Windows* bejelentkezésekor lefagy, és van, amelyik vidáman elfut *2D*-ben, álló ventilátorral is (egy idő múlva természetesen ez is túlmelegszik és lefagy). A kártya épségének megőrzése érdekében mindenképpen csatlakoztassuk tehát a tápkábel! Még a kártya megvásárlása előtt gondolkozzunk el azon, mekkora tápegység van a gépünkben, mert a csúcskategóriás kártyák nagy része 300-350 W energiát is fogyaszt.

2 Telepítés

A telepítést kétféleképpen végezhetjük el, attól függően, hogy a *GPU* gyártójától (*ATI*, *nVidia*, *Matrox* stb.) származó meghajtóprogramot kell csak telepítenünk, vagy pedig a videokártya gyártója komplett szoftvercsomagot állított össze a számunkra. Ha már a kártya a gépben van, akkor a *Windows* fel fogja ismerni, ezt abban az esetben hagyhatjuk, ha az új videokártyánk *GPU*-ja azonos gyártótól származik (például egy *Radeon 8500* után telepítünk egy *Radeon 9600XT*-t). A felismerést gyakorlatilag a meghajtóprogram végzi, mert ezek egyesített meghajtók, ezért is nagy a méretük. Ha a gép kiírta, milyen videokártya van a gépben, és annak újraindítására kér, akkor ezt nem kell megfogadnunk, rátelepíthetjük az azonos típusú (pl. *Detonator*) meghajtóprogram legfrissebb, az új kártyához is mellé-

kelt változatát, és csak ezután kell újraindítani a PC-t.

Ha más márkájú *GPU*-ra térünk át, és olyan egyszerű videokártyánk van, amelyhez csak az egyesített meghajtóprogramot adták, egyszerűen telepítsük fel a lemezen szereplő vagy az internetről letöltött legújabb meghajtóprogramot, anélkül, hogy a *Windows* számára induláskor engednénk a kártya telepítését.

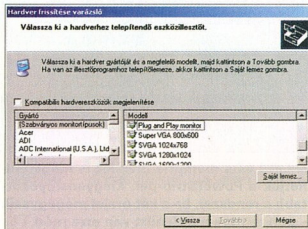
A legegyszerűbb dolgunk akkor van, amikor olyan gyártó termékét vesszük meg, amelyik nem csak a meghajtóprogramot kínálja, netán egyedi meghajtót készített a kártyájához (pl. *ASUS*). Ilyenkor szokás szerint nem engedjük, hogy a *Windows* telepítse a kártyát, majd a meghajtóba helyezzük a telepítőlemez, és hagyjuk annak automatikus indulását.

A telepítés folyamán nyugodt lélekkel bármit feltelepíthetünk, de tudnunk kell, hogy az extra programok nagy része a *GPU* tudását mutatja be, netán a videokártya használatához teljesen nélkülözhető program. Az értéket itt olyan programok jelentik, amellyel például a monitor színeit kalibrálhatjuk, vagy a *GPU* sebességét változtathatjuk, illetve figyelhetjük a videokártya hőmérsékletét.

Ha sikerült felraknunk a videokártyát a rendszerre, a szokásos számítógép-újraindítást követően a meghajtóprogram felismeri a kártyát, és minden funkcióját engedélyezi. Ha a kikapcsolásra kattintva nem jelenik meg a *Készletlen* gomb, akkor még egyszer újra kell indítani a számítógépet. Ha a telepítéssel végeztünk, hozzáférhetünk kártya beállításához.

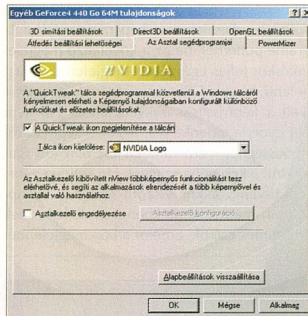
3 Alapvető beállítások

Ha a monitorunknak nincs meghajtóprogramja, szabványos vezérlőt is telepíthetünk – csak a maximális felbontást kell kiválasztanunk

A legfontosabb, hogy a megjelenített kép villogástól mentes legyen, még akkor is, amikor 3D-s játékkal játszunk. Mindenekelőtt a monitor meghajtóprogramját kell telepítenünk, amely szerencsére nem igényel újraindítást (mint ahogyan a monitort is bármikor csatlakoztathatjuk a számítógéphez), mert most már minden monitor és videokártya megfelel a DDC (Display Data Channel) 2.1 szabványnak. A *Vezérlőpult/Megjelenítés/Beállítások/Speciális* ablakban találjuk a legfontosabb beállításokat. Ha az *Adapter* ablakban megfelelő értékek szerepelnek, akkor a *Monitor* alatt megtekinthetjük a monitorunk típusát, amely általában *alapértelmezett monitor* vagy *Plug and Play monitor*. Az előbbin egyáltalán nem, az utóbbinál csak a 2D-s üzemmódban használhatjuk ki a monitor képrészletének a maximumát. Ez azért zava-

ró, mert a Windowsnak és a DirectX-nek igazodnia kellene az asztal beállításaihoz, de amíg nincs fent a monitor meghajtóprogramja, addig csak a *Dxdiag.exe* program *More Help* szekciónak *Override* opciója segít. Itt az *Override value* mezőbe írjunk 85-öt vagy 100-at (Hz). Ekkor készülünk fel arra, hogy minden DirectX alapú játékban ez a képrészletési frekvencia lesz aktív, még akkor is, ha nagyobb felbontást állítottunk be, és azt a monitorunk már nem bírja. Ezt az egyszerű és

Az egyesített meghajtók alapértelmezésben bekapcsolják a tálcákon alkalmazás. Ha nem kell, kapcsoljuk ki!

gyors megoldást különlegesen gyors beállításként javasoljuk csak, jobban járunk, ha a meghajtóprogramot használjuk (nVidia), vagy segédprogramot telepítünk (ATI). Az nVidia

most már lehetőséget ad arra is, hogy a felbontásokhoz DirectX és OpenGL alatt képrészletési értékeket rendeljünk. Az ATI esetében erre az *ATI Refresh Rate Fix* programot ajánljuk, amely ezen kívül a meghajtóprogram lehetőségeit is kibővíti (pl. képforgatás). A képrészletési frekvenciát úgy válasszuk meg, hogy a CRT monitor által egy adott üzemmódban maximálisan bírt frekvencia alatti beállítást válasszuk, a monitor teljesítőképességének a határán mozogva ugyanis igen gyakran homályos, kis mértékben remegő képet kapunk. Ez a CRT erősítőknél a tulajdonos, ezért nem baj, ha vásárláskor nagyobb sávszélességű erősítővel megoldott monitort választunk.

A TFT monitoroknál más a helyzet: a képrészletési frekvencia azt jelenti, hogy a vezérlő milyen gyakorisággal változtatson meg egy képpontot. Az ideális TFT monitor esetében elméletileg már 25 Hz is elég lenne, a képpontok reakcióideje miatt azonban nem árt minél magasabba állítanunk ezt az értéket, de nyugodjunk meg, 75 Hz már nagyon jó eredményt ad.

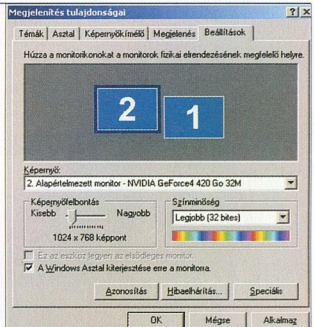
A videovezérlő tulajdonságainak a beállításánál ne csak a képrészletést, hanem a *tálcákon alkalmazást* is állítsuk be. Ha már az üzemmódbok be vannak állítva, akkor a PC használatá közben igen ritkán kell felbontást és képrészletességet állítanunk, a monitor tulajdonságait pedig másképpen is elérhetjük. Mivel a gyári meghajtók tálcára ülő programja más lényegeset nem nagyon tud, nyugodtan kikapcsolhatjuk.

4 Második monitor, televízió

Kezdjük talán az egyszerűbbel: ma már minden kártyának van két kimenete, tipikusan egy VGA és egy DVI csatlakozóval. Ezek bármelyikéhez kapcsolhatjuk a monitorunkat, az működőni fog. Ha viszont már kettőt kapcsolunk, akkor az első fog működni, a másikat nekünk kell bekapcsolnunk. A *Megjelenítés tulajdonságai/Beállítások* alatt bekapcsolhatjuk a második monitort, amelyre munkaasztalunk kiterjed. A *Catalyst* és a *Detonator* meghajtók lehetőséget adnak arra, hogy a munkaasztalt a második monitoron lemásoljuk (*Clone Mode*), a fenti lehetőség szerint kiterjesszük (*Extended*), vagy a színház módot (*Theater Mode*) alkalmazzuk. Ez utóbbi általában alapbeállítás, ha az elsődleges monitoron filmet juttatunk le, akkor a meghajtóprogram annak *Overlay* ré-

szét (a filmet) áthelyezi, és a beállításunk szerint átméretezi a kettes monitorra. Az átméretezésnél nem árt próbálkozni, hiszen a lejátszóprogramtól nagy mértékben függ a második monitoron megjelenített kép mérete és aránya. Ez pedig csak a meghajtóprogramban állíthatjuk be.

Tévékimenetet ma már minden videokártyán találunk. Ez egyszerű, csak S-Video csatlakozó fogadására alkalmas csatlakozó, de lehet olyan öszvelet csatlakozó is, amely az S-Video-jelen kívül extra tükön kiejadja a kompozit jelet is. Igen gyakori, de nem teljesen tipikus, hogy a bővített csatlakozó bemenetként is szolgál (VIVO-s kártyák). A legegyszerűbb, ha egy hosszú S-Video kábelt csatlakoztatunk a kártyához, annak végére pedig veszünk egy S-Video-SCART In típusú fordítót.

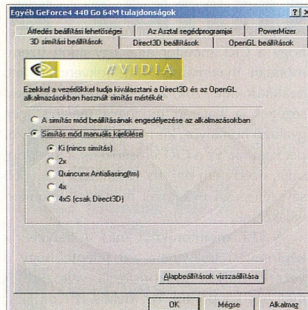

A monitorokat egymáshoz képest eltolhatjuk úgy, ahogyan fizikailag az asztalon találhatók – így pontosan a megfelelő helyen megát az egérkurzor az egyik monitorról a másikra

5 Tuning

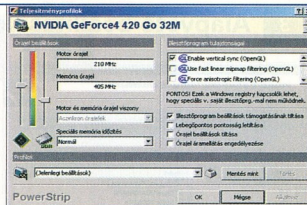
Végül álljon itt egy-két biztonságos tuningolási ötlet: sem a GPU, sem a videomemória sebességét nem kell növelni ahhoz, hogy a szokottnál egy picit na-

A legegyszerűbb mód a teljesítmény fokozására bármilyen játékban: kapcsoljuk ki az élsimítást (ha a játék nem kapcsolja ki)

gyobb sebességet csiholjunk ki a videokártyánkból. Az ATI meghajtójában a *DirectX* és az *OpenGL* beállításainál választhatunk a maximális minőség és a maximális sebesség között, több fokozatban. A sebesség növekedésével számolhatunk akkor is, ha minimálisra állítjuk a teljes képernyős élsimítás (*Antialiasing*) minőségét. Ugyanez vonatkozik a *Mipmap* részletességre is.

Az *OpenGL* esetében nem minden játék állítja be a kép függőleges szinkronizálását. Ha engedélyezve van, csak akkor írja ki a GPU a teljes képet a kép memóriájába (a frame pufferbe), ha az a következő megjelenítéskor teljes egészében megjelenik. Ez azt jelenti, hogy a GPU sebességének igazodnia kell a képráfrítási frekvenciához. Ha nem túl gyors a videokártya, akkor a képráfrítási sebességhez nem minden esetben tud igazodni, a kép néha szaggat. Ha kellően gyors a kártyánk, akkor viszont érdemes bekapcsolni, mert a képünkben nem keletkeznek vízszintes csíkok, amikor a kép megjeleníté-

A GPU és a memória órajelét is megemelhetjük a PowerStrip-pel. Kiegészülőzöttabb a rendszer, ha a két órajel megegyezik – persze nem mindenütt van erre mód

se közben a GPU frissíti a képet. Ha a minőség változtatása nélkül kell többet kihozni a videokártyából, akkor, legalábbis az ATI új generációs kártyáin, választhatjuk a meghajtóprogram *automata tuningoló funkcióját*, amely a GPU hőmérsékletétől függően emeli annak órajelét. Mint már említettük, a tuningnál a memória sebessége is számít, annak órajelét csak független programmal, például a *PowerStrip*-pel növelhetjük.

Tanácsstalan...?

Nem tudja, mikor, mit, hol nézzon?

Fizessen elő MOST!

Ingyenes lapszámok!

Éves előfizetés	7872 Ft	8 lapszám ingyenes
Fél évre	3936 Ft	4 lapszám ingyenes
Negyedévre	1968 Ft	2 lapszám ingyenes

Önnek nem kell mást tennie, csak előfizetni

a Telehold TV-műsor magazinra, és máris az Öné lehetnek az ingyenes lapszámok!

NYERJEN ÖN IS A TELEHOLDDAL!

Telehold, térkép a televíziózáshoz!
Már 67 adó részletes műsorával!

MAGYARORSZÁG LEGRÉSZLETESEBB TV-MŰSOR MAGAZINJAI

Magyarország vārai

A 2004. év nyereményjátéka

Hány csatornát használ a Dolby Digital hangrendszer?

1. ötöt
2. hatot
3. hetet

Mekkora kapacitása van egy kétrétegű DVD-lemeznek?

1. 4,37 Gbájt
2. 7,96 Gbájt
3. 8,74 Gbájt

Milyen magas hegytetőre épült a füzéri vár?

1. 352
2. 452
3. 552

Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

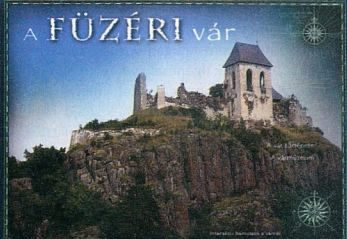
Augusztusi nyerteseink:

Bíró Ferenc, Csesztreg
Buglyó Péter, Balmazújváros
Schiller Aurél, Orosháza

Nyerteseinket postán értesítjük.

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország váraihoz.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége, teljes ellátással Egerben.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki Egerben tölthet el egy kétszemélyes hétvégét, teljes ellátással, s személyesen ismerheti meg a város látnivalóit és híres borait.

A helyes választ beküldők között minden hónapban a Magyar Építészeti sorozatból, A rómaiaktól a román korig című könyvet sorsoljuk ki.

**Beküldési határidő:
2004. október 25.**

Magyarország vārai

Név: .....
Cím: .....

Telefon: .....
E-mail: .....

I.	II.	III.

OKTÓBER

Az egyre növekvő igényekre válaszul a Microsoft februárban végre-valahára kiadta a Windows Update CD-t. Ezen a Windows működése szempontjából nélkülözhetetlen frissítések kaptak helyet. A frissítő CD-t azonban magunk is előállíthatjuk, ehhez nyújt segítséget alábbi írásunk.

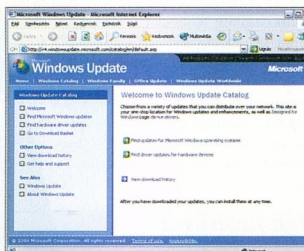
A Windows különböző változataihoz az idők folyamán számos frissítés és hibajavítás jelent meg, amelyek az internetkapcsolattal rendelkező felhasználók a legegyszerűbben a Windows Update webhelyre látogathatnak le. Azonban a frissítések mérete sokszor több megabájtra rúg, és ez sokakban ellenszenvet kelt az oldallal szemben – főként azoknál, akiknek még nincs szélessávú internetkapcsolatuk. Viszont ha nem látogatjuk rendszeresen az oldalt, gépünk igencsak védtelen marad a rosszindulatú programokkal, illetve egyénnel szemben. Nyüzsgőnek majd rajta a férgek és spyware-ek, privát adataink pedig vígan – kontrollálatlanul – kerülnek illetéktelen kezbe.

Ezért különös jótétemény (lenne) az Update CD, amelynek az az előnye, hogy minden életbevágó frissítés megtalálható egyetlen CD-n, így hatékonyan telepíthetők, az újabb frissítések pedig a legtöbbször gyorsan letölthetők. Ez a CD azonban nem terjedhetet el széles körben, mivel beszerzése nehézségekbe ütközött, és a Microsoft valamilyen okból nem is igazán tett az ügy érdekében. Azóta sincs frissített változat belőle. Ha a CD-t komolyan vették volna, akkor sokkal könnyebben hozzáférhető lenne, és gyakran frissítenék, esetleg ISO formátumban is elérhetővé tennék – így könnyen-

Foltozó CD

dén letölthetnénk, és CD-t készíthetnénk belőle minden eshetőségre.

Szerencsére azonban nincs feltétlenül szükség a gyári CD-re, mivel ilyet magunk is készíthetünk. A Windows Update weboldalnak ugyanis van egy olyan funkciója, amelyet eddig valószínűleg kevesen vettek észre. Ennek a funkciónak a segítségével egyenként letölthetjük a frissítéseket, és mi magunk telepíthetjük őket.

A Microsoft Windows Update oldal egyik kevésbé ismert funkciója segítségével összeállíthatjuk saját Windows-foltozó CD-nket

Ez talán nem olyan kényelmes, mint a Windows Update weboldal használata, amely egy ActiveX vezérlő segítségével átfésüli a gépet, és automatikusan elénk tárja a lehetséges frissítéseket, mégis sokak számára sokkalta előnyösebb, mint a weboldal használata. Amikor ugyanis egy új gépre telepítjük a Windows-t, és a weboldalt töltjük le a frissítéseket és javításokat, a folyamat alatt ki vagyunk szolgáltatva a rosszindulatú programoknak (így például a Blasternek, hogy csak egyet említsünk). Hiszen amíg nem telepítettük a frissítéseket, a számos sebezhetőség következtében gépünk szinte teljesen védtelen a támadásokkal szemben.

A Windows frissítéséhez ugyanis az internetre kell csatlakoznunk (ráadásul az esetek döntő többségében az Internet Explorerrel, amely maga is számos „nyitott kapu” kínál a támadóknak). A CD segítségével viszont már az internetre csatlakozás előtt feltelepíthetjük a szükséges frissítéseket, így mire a veszélyeket hordozó világhálóra lépünk, gépünk teljes védeltséget élvez, ráadásul a hagyományos módos kapcsolatot esetén nem kell órákat pepecselni a letöltéssel.

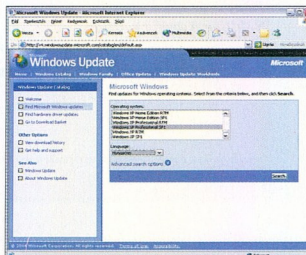
A letöltéshez az Internet Explorerrel használva menjünk a Windows Update Catalog (<http://v4.windowsupdate.microsoft.com/catalog/en/default.asp>) oldalra. Ha más böngészőt használunk, válasszuk inkább a Download Center oldalt (<http://www.microsoft.com/downloads>), bár ez megnehezíti a dolgot.

Frissítések listája

A Windows Update Catalog oldalon válasszuk a Find updates for Microsoft Windows operating systems hivatkozást. Itt kapunk egy listát a különböző Windows verziókról, ahol válasszuk ki a megfelelőt, majd a kívánt nyelvet, végül nyomjunk a Search gombra. Így megkapjuk a lehetséges frissítések kategóriáit, a leglényegesebbekkel a tetején (Critical Updates and Service Packs). Erre kattintva megjelenik a teljes lista, ahol az Add gombbal pakolhatjuk az egyes frissítéseket a letöltési kosárba – mintha csak egy e-kereskedelmi webhelyen vásárolgatnánk.

Az Opera böngészővel a Download Center oldalt érdemes felkeresni

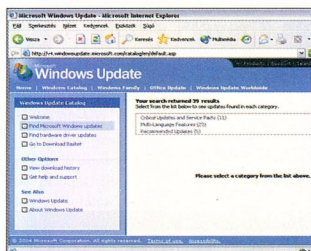

Itt választhatjuk ki az operációs rendszert és a nyelvet

Jó tanács

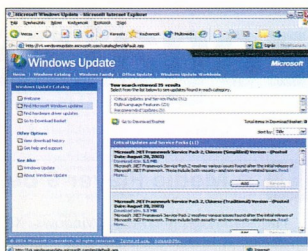
A telepítéseknél sokszor újra kell indítanunk a gépet. Az újraindítások számát jelentősen csökkenthetjük, ha követjük a Microsoft <http://support.microsoft.com/?kbid=296861> weboldalán található tanácsokat. Sajnos ez csak az angolul tudóknak jelent segítséget.

A lehetséges frissítéseket kategóriákba rendezve találjuk

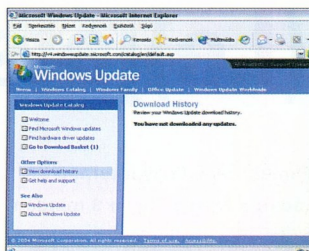
Ne kattintsunk rá mindenre, ugyanis sok olyan dolog van közöttük, amire nincs szükségünk – egy kis körültekintéssel sok felesleges frissítés (pl. a kínai, koreai verziók) letöltését megspórolhatjuk. Amikor összeválogattuk a „csomagot”, kattintsunk a *Go to the download basket* hivatkozásra. Már csak meg kell adnunk a helyet, hova töltsük le az összeválogatott frissítéseket, majd a *Download Now* gombbal már meg is kezdődhet a folyamat.

A kiválasztott frissítéseket a „bevásárlókocsiba” pakolhatjuk

Letöltéstörténet

Nem árt, ha tudjuk, hogy a frissítések között több olyan is van, amely már magában foglal egy-egy régebbit. A *Windows Update* webhely segítségével kiközösölhetjük a felesleges letöltéseket. Ehhez a letöltések után tekintünk meg a letöltések történetét (*View download history*), amely felsorolja az általunk letöltött frissítéseket és kibocsátásuk idejét. Így a sorrendjük is könnyen megállá-

Lám csak, még egyetlen frissítést sem töltöttünk le. Ez bizony nagy könnyelműség...

ptítható. A legújabbtól visszamenőleg telepítsük őket, és próbáljuk a leírásokból kiszábrálni, hogy mely régi frissítések feleslegesek, így azok törölhetők a letöltötték listájából.

A dolog tehát egy kicsit körülményes, de amíg a Microsoft nem ad ki egy könnyen beszerezhető CD-t, addig igenis megéri egy ilyen CD készítése. Mindaddig, amíg hozzá nem jutunk a Windows XP Service Pack 2 javítócsomaghoz.

Csöndes Áron

Fizessen elő a következő 12 számra kevesebb, mint 9 szám áráért!

4950 Ft
megtakarítás!*

Ajándékony
minden hónapban!

Az Ön választható ajándéka, ha az akcióban előfizet!

Az előfizetési ajánlat a Computer Panorámá magazin CD-s változatára érvényes.
Az egy éves előfizetés ára kedvezménytel 12990 Ft.

Választható ajándékok: CD-tartó mappa** vagy Genius optikai egér

Rendelje meg most!

Computer Panorámá Kft., 1463 Budapest, Pf. 1106.
Internet: www.computerpanorama.hu/elofizetes
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
Telefon: 456-6964, Fax: 456-6970

* A megtakarítás az utcai árhoz képest értendő!

** Az akcióban résztvevő előfizetők a CD-keletűzető műanyag tasakokban kapják.

(Le)játszogatás

Filmek, zene vagy internet-rádió: a Media Player 9 minden esetben a számítógép multimédia központja.

Cikkünkben megmutatjuk, hogy mi minden rejlik a Windows közkedvelt lejátszójában.

A lejátszó elhelyezése a Tálcán

Amennyiben a háttérben szeretnénk zenét hallgatni, elegendő csupán néhány gomb, például a *Lejátszás*, a *Hangerő* vagy a *Következő*. Ezek kényelmesen megjeleníthetők a Tálcán. kattintsunk a jobb egérgombbal a Tálca egy szabad felületére. Válaszuk ott az *Eszköztárak*, majd a *Windows Media Player* bejegyzéseket. A legfontosabb gombok most a Tálcáról is kezelhetők. A teljes képernyőhöz történő visszatéréshez kattintsunk a lejátszó jobb alsó részében a *Váltás teljes nézetre* gombra.

A képi megjelenítések betöltése

A dalok optikai álfestéséhez a lejátszó úgynevezett vizualizálásokat kínál. Ha az alapcsomagban szállított grafikai túl unalmasnak tűnnek, az interneten nagy választék vár letöltésre, ráadásul ingyen. Kattintsunk a menüsor *Nézet* pontjára, majd válasszuk a *Képi megjelenítések* pontot. A következő menüben válasszuk a *Képi megjelenítések letöltése* bejegyzést. Az ezután megjelenő weboldalon óriási választékra bukkanunk.

1 A Media Player 9 beállítása

Ha számítógépünkön a Windows XP operációs rendszer telepített, akkor birtokunkban van a lejátszó előző verziója, a Media Player 8.

Annak ellenőrzésére, hogy telepített-e a lejátszó aktuális verziója, nyissuk meg a *Windows Media Player-t*. A menüsorban kattintsunk a *Ségő* menüpontra.

Az almenüben válasszuk a *Névjegy* pontot. A megnyíló *A Windows Media Player névjegye* ablakban verziószámként a 9-esnek kell szerepelnie.

Amennyiben nem ez a helyzet, telepítsük a lejátszó legújabb verzióját. Ez letölthető a www.microsoft.com/windows/windows-media/download/default.asp oldalról. Az operációs rendszertől függően válasszuk a

A „névjegy” megmutatja a Media Player verzióját

listából a Windows 98SE vagy a Windows XP számára megfelelő fájlt. Töltsük le a Media Player 9 programot.

2 A Media Player és az adatvédelem

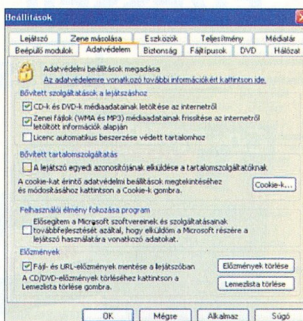
A Media Player 9 egyik nagy erőssége az internettel történő együttműködésében rejlik. Ez ugyanakkor veszélyt is rejt magában, ugyanis kérdéses nélkül felhasználói adatokat szolgáltat ki.

Kattintsunk az *Eszközök* pontra, és nyissuk meg a *Beállítások* menüpontot. Válasszuk ki az *Adatvédelem* fület. Kapcsoljuk ki a *Licenc automatikus beszerzése védett tartalomhoz* beállítást. Amennyiben egy zene lejátszásához licencre van szükség, a Media Player ezt a tudomásunkra hozza, de nem kéri meg automatikusan.

Az *A lejátszó egyedi azonosítójának elküldése a tartalomszolgáltatóknak* beállítást szintén kapcsoljuk ki. Ezzel ugyanis a zenei ízlésünkről adunk tájékoztatást, és értékeltejük ki a zenét felkínálókkal.

A felhasználói adatokat a Microsoft is megkapja, feltevé, hogy be van kapcsolva az *Elősegítem a Microsoft szoftvereinek és szolgáltatásainak továbbfejlesztését* aztalja, hogy elküldöm a Microsoft részére a lejátszó használatára vonatkozó adatokat beállítást.

A hasznos internetes funkciók közé tartozik a *CD-k és DVD-k médiaadatainak letöltése az Internetről* beállítás. Ezt aktívvá a Media Player megjeleníti a CD címét, előadóját és albumcímét is. Kapcsoljuk tehát be

Meghatározhatjuk az adatvédelemre vonatkozó beállításokat

ezt a beállítást! Még egy lépéssel tovább megy a *Zenei fájlok médiaadatainak frissítése az Internetről* letöltött információk alapján beállítás. Ezzel a lejátszó a nemcsak teljes albumoknál, hanem egyedülálló daloknál is megjeleníti a zeneinformációkat. Szintén praktikus a *fájl- és URL előzmények elmentése*. Így nem szükséges ugyanazon adatok állandó keresése, ezek az előzmények alatt sokkal gyorsabban megtalálhatók.

3 A Media Player 9 alapbeállításai

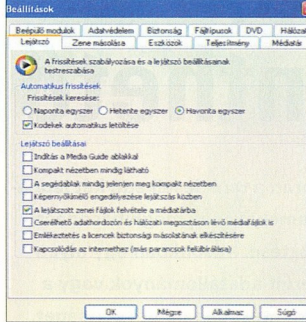
Miután gondoskodtunk a megfelelő adatbiztonságról, végezzünk el még néhány alapbeállítást.

Nyissuk meg a menüsorban található *Eszközök* pont alatt a Media Player *Beállítások* pontját, és válasszuk a *Lejátszó* fület. Hogy a lejátszó mindig az aktuális állapotban legyen, aktiváljuk az *Automatikus frissítések* pont alatt a *Havonta egyszer* beállítást.

A filmek és a zene lejátszásához a lejátszóznak úgynevezett kodekekre van szüksége. A telepítés után a program azonban nem tartalmazza az összes kodeket. Kapcsoljuk tehát be a *Kodekek automatikus letöltése* beállítást. Amennyiben olyan dalt vagy filmet próbálunk meg lejátszani, amelynek a kodeke ismeretlen, a program letölti a szükséges fájlt.

Alapértelmezés szerint a Media Player a médiaoldallal indul. Ez eléggé terhes lehet, mert indításkor automatikusan megpróbál kapcsolatba lépni az internettel. Kapcsoljuk ki a *Lejátszó beállításai* alatt az *Indítás a Media Guide ablakkal* beállítást. Így indításkor a lejátszás oldala jelenik meg.

Kapcsoljuk ki a következő beállításokat is: *Kompakt nézetben mindig látható*, *A segédablak mindig jelenjen meg kompakt nézetben* és *Képernyőkímélő engedélyezése lejátszás közben*.

Ha akarjuk, automatikusan letöltődnek a kodekek

zeten és *Képernyőkímélő engedélyezése lejátszás közben*.

Kapcsoljuk be a *A lejátszott zenei fájlok felvétele a médiatárba* beállítást. Itt felugrhatjuk a számítógépünkön elmentett zene-fájlokat. A cserélhető adathordozók, vagyis az MP3-lejátszók vagy a CD-k fájlijait ne adjuk hozzá. Ha a CD nincs a meghajtóban, úgysem hallgathatjuk a számot.

4 A Media Player 9 és az MP3

A Media Player 9 programmal elmenthetjük a merevlemezre a másolás elleni védelemmel el nem látott zene-CD-eket.

Nyissuk meg az *Eszközök* menüpont alatt található *Beállítások* menüpontot. Váltunk át a *Zene másolása* fülre. Először is határozzuk meg, hogy hova legyenek elmentve a másolt dalok.

A *Másolási beállítások* pont alatt megszabhatjuk a formátumot. Itt csak a Windows formátumot választhatjuk, az MP3 formátum nem lehetséges. Hogy a zenét MP3-ként is elmenthessük, beépülő modulok telepítésére lesz szükségünk. Ehhez kattintsunk a *További információ az MP3 formátumokról* beállításra. Itt található a megfelelő *encoder-ek*, amelyek azonban nem ingyenesek: az áruk 9-12 dollár között mozog.

A többi beállítás kapcsolatuk ki, az audiominőség mellett elegendő a 128 Kbit/s alapértelmezett beállítás.

A beállítások elvégzése után a zenei CD-k WMA fájlként másolhatók. Helyezzünk be egy audio-CD-t a meghajtóba. Kattintsunk a

lejátszó bal oldalán látható *Másolás CD-ről* pontra.

Most a CD-n található összes szám áttekinthető láthatjuk. A dalok információinak megjelenítéséhez kattintsunk a felső ikon-sorban az *Album adatainak megkeresése* pontra. Az információkat a program lehívja az internetről. Amennyiben az információk teljesek, kattintsunk az alul jobbra található *Befejezés* pontra.

Válasszuk ki a címlistából, hogy melyik számokat szeretnénk másolni. Ezt követően kattintsunk a *Zene másolása* pontra. Megjelenik a *Másolási beállítások* ablak. Határozzuk meg, hogy a másolat védett legyen-e, majd erősítsük meg a szerzői jog védelme utasítást.

Újabb ablak nyílik meg. Itt még egyszer megváltoztatjuk a formátum és a bitéret beállításait. Mivel ezt azonban az előző lépésben már elvégeztük, jelöljük ki a *Jelenlegi formátum-beállítások megtartása* beállítást, majd végezetül kattintsunk a *Befejezés* gombra. ■

A formátumok meghatározása

Szabjuk meg, hogy milyen multimédia formátumokat játsson a lejátszó. Kattintsunk az *Eszközök* menüpontra, és válasszuk a *Beállítások* bejegyzést. Váltunk át a *Fájltípusok* fülre. Amennyiben a Media Player 9-en kívül semmilyen más lejátszó nem használunk, válasszuk *Az összes kijelölése* beállítást. Ha viszont egy másik DVD-lejátszó is telepítve van, például a PowerDVD, akkor kapcsoljuk ki a *DVD-Video* beállítást.

A hangszín-szabályozó bekapcsolása

A Media Player 9-nek hangszín-szabályozója is van, amely az alapértelmezett beállítás szerint nem jelenik meg. Úgy jeleníthető meg, hogy a *Nézet* menüpont alatt a *Bővítmények* pontra kattintunk, és a megjelenő listából kiválasztjuk a *Grafikus hangszínszabályzó* bejegyzést. A Media Player alsó sarkában most már megjelenik a hangszín-szabályozó.

Támogatott formátumok

- CD Audió: .cda
- Macintosh Audió: .aif, .aifc, .aiff
- Microsoft Audió és Videó: .asf, .asx, .avi, .wav, .wax, .wm, .wma, .wmd, .wmp, .wmv, .wmx, .wmz, .wpl, .wvx
- MPEG: .mpeg, .mpg, .m1v, .mp2, .mp3, .mpa, .mpe, .mpv2, .mp2v
- MIDI: .mid, .midi, .rmi
- UNIX: .au, .snd0
- Macromedia Flash: .swf

Kompakt nézet

A *Teljes nézet* mellett a lejátszó *Kompakt nézet* beállításával is szolgál. Ennél egy lekcisinyített kapcsolófelületen jelennek meg a legfontosabb funkciók. A *Kompakt nézet* a következő módon aktiválható: kattintsunk a menüsorban a *Nézet* menüpontra, majd válasszuk a *Kompakt nézet* beállítást. Alternatív megoldásként használjuk a *Ctrl + 1* billentyűkombinációt. A *Ctrl + 2* billentyűparancsossal visszatérhetünk a teljes képernyő módhoz.

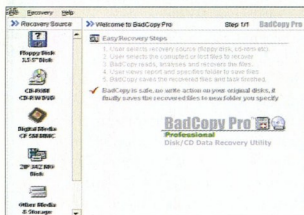
Mentsük, ami menthető

Számítógéppel végzett munkánk során a ránk leselkedő két legnagyobb veszély a hardverelemek valamelyikének meghibásodása és az adataink sérülése, illetve elvesztése. Írásunkban egy olyan programot mutatunk be, amely a sérült adatállományok vagy a meghibásodott adathordozók megmentésében nyújt segítséget.

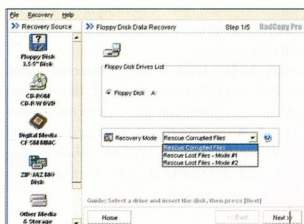
A **Jufoisoft** szoftvercég **BadCopy Pro** nevű szoftvere nagyon hasznos segítő-társunk lehet olyan esetekben, amikor floppy-lemezünkről, CD-ROM-unkról vagy memóriakártyánkról elvesznek a fájljaink, vagy ezek bármelyike meghibásodik, netán megsérül. Murphy szerint ez természetesen csak fontos állományokkal fordul elő...

1 BadCopy Pro

Mit tud ez az aprócska program? Képes a mindennapokban leggyakrabban előforduló lemezhibák, rossz szektorok, FAT-tábla, bootszektor sérülése, egyéb sérülések, törölt vagy gyorsformázással üressé tett floppy-lemezek, elrontott többmenes CD-lemezek, UDF formátumban írt CD-k kijavítására, és ezzel az elveszetteknek hitt adatok megmentésére. Vagyis mindezeket a műveleteket nem csupán az egyre ritkábban használt floppy-lemezek, hanem a különböző **CD-lemezek** (CD-R és CD-RW), valamint a főként digitális fényképezőgépekben használt **memóriakártyák** és egyéb adathordozók esetében is elvégezhetjük! A program használatának biztonságát növeli, hogy *nem ír rá* a sé-

A lépéseket el sem téveszthetjük, a kezelést teljesen egyértelmű

Egy sérült floppy-lemezen található fájlok megmentése

rült **adathordozóra**, tehát ha nem tud segíteni, akkor sem ront tovább a helyzetet. A visszaállított fájlokat egyébként a merevlemezünkre menti.

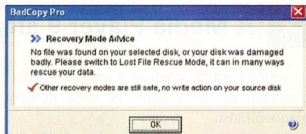
2 Fájlmentő akcióban

zs rövid bemutatás után nézzük meg, mi a teendő ilyen kínos esetben. A program honlapjáról letölthető a **BadCopy Pro 3.74** verziójú kipróbálható változat, ennek mérete mindössze 864 Kb-ait. Telepítsük fel a programot a gépünkre, és indítsuk el! A program lépésről lépésre végigvezet bennünket adataink visszaállításának útján.

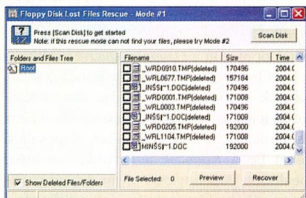
A lépéseket el sem téveszthetjük, a kezelést teljesen egyértelmű (felhasználóbarátság: csillagok ös!). Először a bal oldali menüből ki kell választanunk az adathordozók típusát. Példánkban egy sérült floppy-lemezen található fájlokat próbáltunk visszanyerni.

Az adathordozó kiválasztása után megadhatjuk, hogy az elveszett (törölt vagy sérült) fájlokat kérjük vissza, vagy maga az adathordozó sérült és ehhez kérünk segítséget.

Amennyiben a második eset fordulna elő

A formázás végleges átválasztást okozhat

A megtalált állományok

(gyakorri balszerencse!), a program figyelmeztet arra, hogy válasszunk az utóbbi két lehetőség közül. Arra mindenképpen ügyeljünk, hogy abban az esetben, ha a program az adathordozó formázást ajánlja fel, azt **semmiképpen se fogadjuk el, mert az végleges átválasztást okozhat!**

A fentiek után a program kísérletet tesz a lemez analízisára és olvasására (a **Scan** gombra kattintva indíthatjuk), majd megjeleníti a talált állományok listáját a megfelelő számára. Ezekből saját magunk **választhatjuk ki a visszaállítandó állományokat**, a fájlok neve előtt található négyzetek megjelenésével. A visszaállítást a **Recover** gombra kattintva kérhetjük.

3 Összegzés

Ha fontos adataink mehetnek veszendőbe, nagyon jól jöhet a **BadCopy Pro** segítségével. A program használatra roppant egyszerű, az angol nyelvű felület sem okozhat gondot.

A futtatáshoz szükséges hardver- és szoftverfeltelek minimuma: Windows 98/2000/Me/XP és NT 4.0 operációs rendszerek valamelyikét futtatni képes számítógép, legalább 2 Mb-ait szabad merevlemez-helyvel. A program tesztváltozata szabadon letölthető a gyártó webhelyéről: <http://www.jufoisoft.com>. A kipróbálható változat nem képes az adatok visszaállítására, csupán **analizálja** a lemezt (vagy egyéb adattárolót), és közli, hogy képes-e a teljes verzió az adatok visszaállítására. A teljes változat ára: 39,50 dollár, vagyis kevesebb, mint 10 ezer forint. Adataink és az elvesztett munkánk viszont ennél jóval többet ér.

Fehér Péter
(feherp@axelero.hu)

Ne álljon meg félúton
a teljesség felé!

A férfi új jelentése

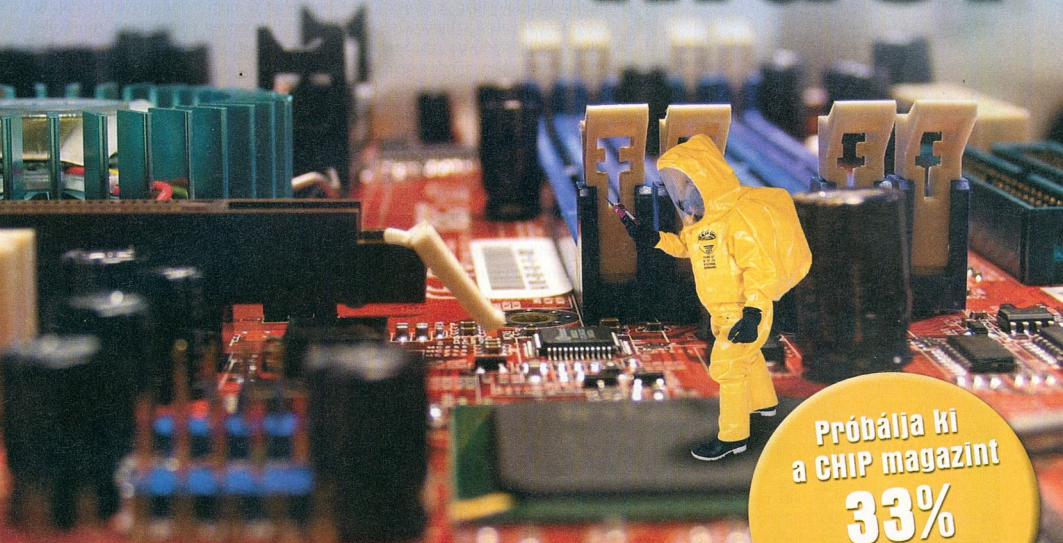
KAPHATÓ A HÍRLAPÁRUSOKNÁL!

A nézőpont más.

Próbálja ki
a CHIP magazint
33%
kedvezményvel!*

CHIP

Tesztek, trendek, technológiák

- A legújabb technológiák és ami mögöttük rejlik
- Tippek, amelyek tesztelés közben születtek
- Több mint félszáz termék professzionális tesztje
- Hálózati újdonságok analízise
- A játékok mögött rejlő technikai, technológiai megoldások bemutatása

* **Fizessen elő a CHIP magazint**

következő 3 számára, mindössze 2 áráért!

Internet: www.chiponline.hu, Telefon: 06-1-888-3421, 22, 23

Ahhoz, hogy a CRT monitort megfelelően használhassuk, kalibrálnunk kell, hiszen csak így biztosíthatjuk, hogy a különféle – ugyancsak kalibrált – eszközökkel (szkennerrel, fényképezőgéppel stb.) készített képek színhelyesen jelenjenek meg.

Monitorok kalibrálása

Kalibráláskor valójában a fényerő, a kontrasztarány és a színhőmérséklet helyes beállításáról van szó. Szerencsére a monitor esetében mindez nem túl

bonyolult és nem is időigényes feladat, így otthon is könnyen elvégezhető. A művelethez ráadásul semmilyen programra sincs szükség!

1 Előkészületek

Mielőtt nekilátnánk, egyvalamit végig kell gondolnunk! A monitoron megjelenített kép jellemzői nyilvánvaló módon függnek a külső fényviszonyoktól, ezért egy olyan monitornál, ahol nincs lehetőség különféle egyedi színprofilok létrehozására, az is lényeges, hogy mikor végezzük el a műveletet (értelemszerűen: ha inkább éjszaka használjuk a PC-t, akkor estefelé, különben pedig nappal legjobban a monitort beállítani). Egyes monitortípusokon szerencsére már többféle

színprofil is használhatunk, ami nagyszerű lehetőséget kínál arra, hogy a nappali és az éjszakai fényviszonyokhoz is legyen kalibrált beállításunk. (A fényviszonyok változását kiküszöbölendő, az igazán professzionális monitorok fényvédő kerettel kerülnek forgalomba.)

Végezetül még egy apróság: a katódsugárcsőves monitoroknak van egy rövid beemelegedési idejük, amely alatt változhatnak a képmínőséget meghatározó jellemzők (és

rendszerint változnak is.) Ezért tehát a kalibrációt akkor végezzük el, ha a monitor már legalább 30 perc, de jobb ha 1 óraja üzemel.

A monitorok beállításait közvetett módon a videovezérlő meghajtóprogramján keresztül is befolyásolhatjuk. (Ha másol nem, itt biztosan van lehetőség színprofilok létrehozására, igaz, ezek között később nem változtathatunk oly egyszerűen, mintha ugyanezt a monitor gombjaival tennénk.)

2 Kalibráció célszoftverekkel

A kalibráláshoz több eszköz is rendelkezésünkre állhat. A felhasználó az LG modellekhez például minden esetben egy igazán könnyen használható célszoftvert (*LightSurf Colorific*) kap. Ez esetben nem is kell mást tennünk, mint elővenni ezt a lemezt, telepíteni a programot, és a mellékelt színes kartoncsík felhasználásával már neki is láthatunk a kalibrációnak. Csak néhány egyszerű

lépés valamely alkalmazáshoz kiválasztani az optimális beállítást. Ezeket felül a program a beállításokat is képes eltárolni, amelyeket később egyszerűen visszaállíthatunk. Egy másik – szintén nem ingyenes – szoftvert is adott az *Adobe Photoshop* tulajdonosai számára. A szoftverhez mellékelt *Adobe Gamma* szintén a fenti lehetőségeket támogatja.

Az LG monitoraihoz szériafelszerelés a Colorific szoftver

3 A fényerő beállítása

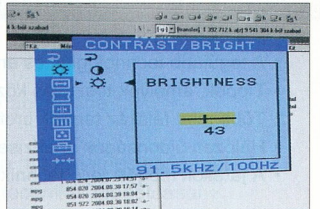
Mint ahogyan azt bevezetőnkben említettük, akkor sem kell kétségbe esnünk, ha egyik fenti program sem áll rendelkezésre, persze ez esetben kis többletmunkával kell számolnunk.

A konfiguráláshoz szükségünk lesz a monitor fényerejének és kontrasztarányának állítására, valamint a videovezérlő drájerben rejlő lehetőségekre is.

Elsőként a fényerőt kell hangolnunk, amellyel, eltérően az általános vélekedéstől,

nem a fehér szín erősségén, hanem a fekete szín intenzitásán változtathatunk. (A fényerő a képpontok fényességének minimum értékét állítja be (fekete szín), a kontrasztarány pedig a maximumot határozza meg (fehér). E két határ között található valamennyi további szín „erőssége”).

A jelszintet arra az értékre kell beállítani, amelynél a bejövő jel még éppen nem vált ki hatást a fénykibocsátó rétegben. Ezt az értéket nagyon egyszerű megtalálni. Először is

A fényerő beállítása a monitoron

nyomjuk össze kicsit a monitor képét, annyira, hogy a megjelenített kép körül egy fekete keretet kapjunk.

Készítsünk egy felbontásunknak megfelelő, fekete színű képet (akár a Paint segítségével), majd jelenítsük meg azt teljes képernyős méretben. (Egy másik megoldás,

ha a Windowsban az asztal hátterének színét feketére állítjuk. Ha használunk háttérképet, akkor azt tiltsuk le az állítgatás idejére!) Ily módon a monitoron kétféle fekete színt is láthatunk. Az egyik a kép körül húzódó fekete keret, ezt a monitor állítja elő. A másik fekete színt pedig – az általunk készít-

tett fekete kép, vagy az asztal hátterének színe – a Windows készítette. Az optimális beállításnál a két fekete szín közötti határvonal éppen eltűnik. Állítsuk maximumra a fényerőt, majd csökkentjük az értéket egészen addig, amíg a két szín teljesen egybe nem olvad.

4 A kontrasztarány és a gamma érték beállítása

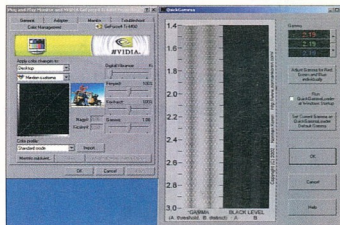
A következő lépés a *kontraszt* beállítása, ezzel adhatjuk meg a fehér szín erősségét. (Az elnevezés tehát a monitorok esetében kicsit félrevezető.) A modern monitoroknál ezt az értéket érdemes a legnagyobb értékre állítani.

A harmadik – egyben utolsó – lehetőségünk a *gamma* értékének a beállítása. Mivel e fontos jellemző hardver állítására sajnos csak nagyon kevés megjelenítőnél van lehetőség, legtöbbször a videokártya drájveréhez kell fordulnunk.

Töltsük le a *QuickGamma* programot a

<http://quickgamma.de/indexen.html> címről, telepítsük fel, majd indítsuk el. A monitor kontrasztját már előzőleg maximális értékre állítottuk, a fényerő finomhangolása révén pedig az A és B fekete csík teteje is éppen látható kell, hogy legyen. Állítsuk a színhőmérsékletet 6500K-ra, majd a videokártya drájverében a gamma felirat alatti csúszkát állítsuk be úgy, hogy a *QuickGamma* programban a bal oldali skála 2,2-es értéke mellett a két szürke sáv éppen egyformának tűnjön.

Higyed Gábor

A gamma értékét legtöbbször csak a videokártya drájverével állíthatjuk

Hogyan takaríthat meg 33%-ot?

Rendelje meg a CD-melléklettel megjelenő **Computer Panorámát** a következő három hónapra, kéthavi áron **2990 Ft-ért!**

Igen, megrendelem a CD-melléklettel megjelenő *Computer Panorámát* a következő 3 hónapra 2990 Ft-ért.

Név:

Cím:

út / utca / tér

hsz.

Telefon, Fax:

E-mail:

* Az akcióban kizárólag olyan kedves vásárlóink vehetnek részt, akik még nem voltak előfizetőink.

CP041033

Varázsoljunk címkét!

Ha nem akarjuk, hogy leveleink elkallódjanak, fordítsunk különös figyelmet a címzésre. A Word segítségével könnyen és gyorsan készíthetünk professzionális kinézetű címkéket, valamint borítékokat.

Próbanyomtatás

Mielőtt hozzákendénénk a címkenyomtatáshoz, érdemes próbanyomtatást készíteni, hogy ellenőrizzük, minden a helyén van-e. Nincs bosszantóbb annál, mint amikor a meglehetősen drága hordozóanyagra félrenyomtatunk, és ezzel pénzt dobunk ki az ablakon. A próbanyomtatás során jelentkező hibákat gyakorlatilag veszteség nélkül korrigálhatjuk, szinte korlátlanul. A végleges változat kinyomtatására csak azután vállalkozunk, hogy a próbanyomtatás is már hibátlan eredményt produkált.

Címkék mindenkinek

Az öntapadós címkéket a legváltozatosabb helyeken használhatjuk: például iratgyűjtők azonosítására, video-és zenei kazetták feliratozására, borítékok megcímezésére stb. A címkék mérete és anyaga roppant változatos, hiszen a felhasználási területük is az. A címkéket beszerezhetjük a papírkereskedésekben, de a gyártókról és a termékekről az interneten is gyűjthetünk információt.

Íme néhány fontosabb forgalmazó elérhetősége:
Avery/Zweckform: www.zweckform.de
Webmaxx: www.cimke-online.hu
Office Trans: www.officetrans.hu

Legegyen szó levélről vagy videokazettáról, a címke mindig jó szolgálatot tesz. Használjuk ki tehát a Word roppant gazdag eszköztárát, amelyben többek között a címkenyomtatásra is megoldást ta-

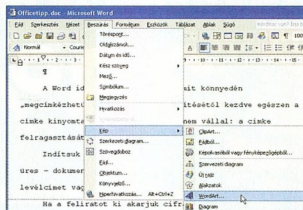
lálunk. Ezzel a funkcióval professzionális kivitelű címkéket készíthetünk, ami a levél küldőjét is jobb színben tünteti fel a címzett előtt, illetve áttekinthetőbbé teszi kazettagyűjteményünket.

1 Felirat elkészítése

A Word idevagyó eszközeivel bármit könnyedén „megcímkézhetünk”, a felirat elkészítésétől kezdve egészen a címke kinyomtatásáig. A Word egyet nem vállal: a címke felragasztását.

Indítsuk el a Wordöt, és hozzunk létre egy új – egyelőre üres – dokumentumot. Gépeljük be a címke szövegét, azaz a levélcímvet vagy a kazettafeliratot – egyre megy.

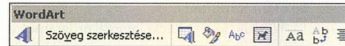
Ha a feliratot díszesebbé akarjuk tenni, használjuk a WordArt funkciót, amelyet a *Beszűrés/Kép/WordArt* menüpont alatt találunk. Hasonlóképpen szűrhetünk be a szövegbe képet vagy *Clipartot* is.

A címkét többek között WordArt felirattal is díszíthetjük

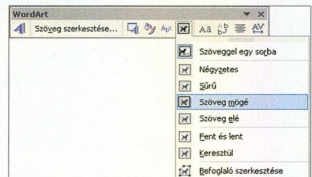

A WordArt feliratok gazdag kínálatából választhatunk

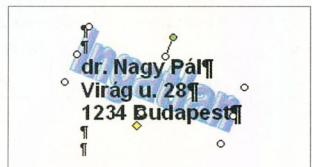
A WordArt objektum eszköztára

Kattintsunk ezen az eszköztáron a *Szöveg körbefuttatása* gombra. A következő almenüben válasszuk ki a *Szöveg mögé* opciót.

A WordArt feliratot a szöveg mögé helyezhetjük

A WordArt feliratot a helyére húzhatjuk, ha rákattintunk az egérrel, és lenyomva tartjuk az egérgombot. Mozgatás közben szaggatott vonal jelzi az objektum mindenkori helyét.

A WordArt feliratot kedvünkre módosíthatjuk

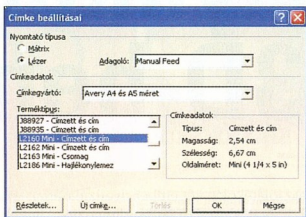
2 Címkeformátum kiválasztása

Ha elkészült a címke, elő kell készítenünk a nyomtatásra. A Word számos előre elkészített címkeformátumot tartalmaz.

Jelöljük ki a címke valamennyi elemét az egérrel – tehát a feliratot, grafikat stb. –, majd másoljuk a vágólapra a **Ctrl + C** billentyűkombinációval.

Kattintsunk az **Eszközők** menüpontra, majd vigyük az egérmutatót a **Levelek és küldeményekre**, innen pedig a **Boríték és címke** menüpontra.

A következő párbeszédablakban lapozzuk a **Címkek** oldalra. A **Cím** mezőben a

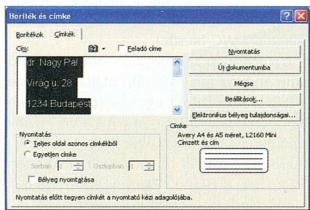
A címke gyártóját és típusát listából választjuk ki

kijelölt elemeket láthatjuk. Kattintsunk most a **Beállítások** gombra a megfelelő formátum kiválasztása céljából. Megjelenik a **Címke beállításai** párbeszédablak.

A **Címkegyártó** mezőben válasszuk ki a címkét előállító cég adatait (pl. **Avery A4 és A5 méret**), majd a terméktypus listában keressük meg a címkéket tartalmazó ív típusát (pl. **L2160 Mini - Címett és cím nélküli címkék**). Ezeket az adatokat általában a papír csomagolásáról is leolvashatjuk. A beállításokat az **OK**-val érvényesíthetjük. Természetesen már címketípust is választhatunk.

3 Címke nyomtatása

Nyomtatáskor a Word úgy igazítja el a címkéket, hogy a legjobban kiültsék az ívet. Ennek ellenére nem árt néhány apró korrekció is végrehajtani még, hogy nyomtatáskor valóban az jelenjék meg a papíron, amit

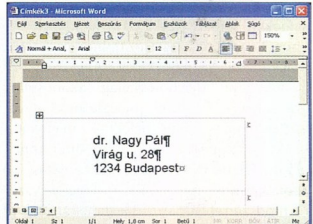
A Boríték és címke párbeszédablakban megváltoztathatjuk a címke beállításait

előre eltervezünk. Kattintsunk a **Boríték és címke** párbeszédablakban a **Címkek** füle, itt pedig az **Új dokumentumba** gombra. A Word egy új dokumentumot nyit meg a címkékkel.

A Word sajnos nem mindig veszi át helyesen a tabulátorokat, így előfordulhat, hogy a feliratok nem oda kerülnek, ahova szántuk őket. A helyzet orvoslására vezessük az eget a felirat szélére, és ahol a kurzor jobbra billen, kattintsunk háromat, hogy a teljes oldal kijelölődjék.

Ha mindent kijelöltünk, vigyük az egérmutatót az **Első sor behúzása** felé, majd nyomjuk le az egérgombot, és addig húzzuk jobbra-balra az eget, míg a szöveg a kívánt helyre (mondjuk középre) kerül.

Ha elégedettek vagyunk az eredménnyel,

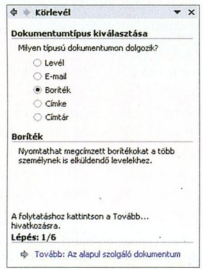
Nyomtatás előtt hátravan még néhány apró módosítás

nyomtassuk ki a címkét. Ellenőrizzük még egyszer a címkeformátumot, majd helyezük a papírt a nyomtatóba, és indítsuk el a nyomtatást.

4 Körlevélcímkék

A Word segítségével körleveleket is készíthetünk, ami azt jelenti, hogy ugyanazt a levelet küldjük el több címzettnek, természetesen mindegyiknek más-más címzéssel. A levélben kívül azonban a borítékot is meg kell címmezünk, és erre a feladatra ugyancsak a Word **Körlevél** funkcióját használhatjuk.

Indítsuk el a Wordöt egy üres dokumentummal, majd indítsuk el a **Körlevél** varázslót, amely az **Eszközők** menüben, a **Levelek és küldemények** menüpontra alatt érhető el. A programablak jobb

A varázsló segítségével előbb kiválasztjuk a dokumentum típusát (itt a borítékot)

szélén megjelenik egy panel, amely a varázsló lépéseit jeleníti meg. Itt az első teendő a dokumentumtípus kiválasztása. Mivel most borítékokat akarunk címezni, válasszuk ki a dokumentumtípusok közül a **Borítékot**.

Kattintsunk a **Továbbra**, azaz menjünk a második lépésre. Itt többek között megváltoztathatjuk a boríték jellemzőit. Kattintsunk ebből a célból a **Boríték beállításai** hivatkozásra. A következő párbeszédablakban válasszuk ki a megfelelő boríték méretet. Ha a hosszúság alakú boríték

kedveljük, válasszuk például a DL (110 x 220 mm) méretet.

A következőkben úgy kell eljárunk, mint egy szokványos körlevél esetében: keressük ki a címzettek jegyzékét, szűrjük be a címzéseszt, valamint a feladó adatait (amelyek nem változnak). Ellenőrizzük, hogy a címzés a boríték megfelelő helyére kerül-e, végezzük pedig nyomtassuk ki a végéreményt.

Ha borítékok helyett inkább öntapadós címkéket akarunk nyomtatni, nagyjából úgy kell eljárni, mint a borítékok esetében. A dokumentumtípusok közül ez esetben válasszuk ki a **Címke**t, a következő lépésben pedig kattintsunk a **Címke beállításai** hivatkozásra, hogy kiválasszuk a megfelelő gyártót, illetve címketípust.

A tudat legmélyebb bugyraiban meglepő dolgok rejtőzhetnek. Általánosságban elmondható, hogy egyikünk sem óhajt motoros fűrésszel áldozatokat feldarabolni. A 90-es évek elején mégis megtették (megtettük), világszerte több millióan. És azóta sem hagytuk abba...

Adarabolás persze csak virtuálisan történt, az 1993-ban megjelent klasszikusban, a DOOM nevű játékban. Hogy mi készítette az alapvetően normális felhasználókat arra, hogy sötét helyszíneken sörétes puskával a kezükben rohangáljanak, nos, ezt sok mindennel lehet magyarázni. Az okok között az egyik legfontosabb, amit pszichológiailag „azonosulásnak”, emberi nyelven „belelélésnek” nevezünk. A felhasználók „belelélték” magukat a játékba, méghozzá oly módon, amit annak elképzelni sem tudtak. Ezt a hatást, az azóta klasszikussá váló DOOM, egy egyszerű módszerrel, a harmadik dimenzió bevezetésével érte el. Aktuális elmelkedésünk ezúttal, ennek a harmadik dimenzióinak, az az FPS játékok őseinek történetével foglalkozik.

John Carmack

Bármilyen hihetetlen, a napjainkban legnépszerűbbnek számító és legnagyobb bevételt hozó „belső nézetes” (FPS – first person shooter)

Build-átíratok

A Blood nevű játék a Monolith saját Build-átíratát a MapEdit-et használta: akkoriban újdonságnak számított, hogy ez a verzió két szektort tudott megjeleníteni egymás felett: lehetett hidakat és teraszokat készíteni, azaz olyan tereptárgyakat lehetett építeni „amelyek alá be lehetett menni”) A Shadow Warrior pedig a Silverman által átírt Build2 engine-t használta: járműveket lehetett vezetni, szintén volt két szektor egymás felett, volt köd, fényeffektek – a mai 3D-s világ előhírnöke.

Gyilkolászás 3D-ben

akciójátékokat két ember rivalizálásának köszönhetjük. A mai háromdimenziós játékok alapja (tulajdonképpen az első ilyen) a *Silas Warner* által 1981-ben fejlesztett, náci tematikára épülő akciójáték, a *Castle Wolfenstein* volt. Mai szemmel kicsit neveléséges grafikával, elnagyolt grafikájú német katonákat kellett benne gyilkolni – tömören ennyi. (Sajnos a háromdimenziós játékok apjának tekinthető „feltaláló”, *Silas Warner* 2004-ben elhunyt.)

A történet azonban a *Wolfenstein* után kezdett igazán érdekes lenni. A *John Romero* és *John Carmack* által alapított, azóta már legendássá vált játékfejlesztő cég, az ID (az „In Demand” rövidítésből) elindította a *hisztériát*: Megszületett tehát a DOOM. (John magyarázata szerint a cím onnan adódik, hogy a DOOM katona vezete, sorsa az, hogy rendet tegyen a dögök között, saját halála árán is...)

Az ID *software* megteremtette a stílust, és elkezdődött a DOOM-stílus (pontosabban az FTP stílus) korszaka (ami még mindig tart – sokak szerint mai napig a világ legjobb 1st person shootere az eredeti, 1993-as DOOM). Természetesen jött a második rész, a DOOM2. A játék alapjául szolgáló motor, azaz a DOOM engine robbanásszerűen terjedt, a sikerről a könnyen testre szabható, wad formátumú fájlok gondoskodtak: rengeteg hasonló játék (klón) készült, például a *Heretic*, a *Hexen*, a *Rott*, a *Dark Forces* és így tovább. Ezek a játékok mai szemmel kisé odívutaiak: az ellenfelek jó nagy, elnagyolt sprite-ok 2D-ben (értsd: mindig a játékkal szemben álltak – nem volt hátuk, körülbelül úgy, mint a papírfiguráknak), a pályák nem voltak igazán élethűek, nem voltak hidak, nem lehetett bebújni egy lépcső alá, nem lehetett két szoba egymás felett, az játékok csak felfelé nyitáltak...

Déhat ez sok-sok éve volt már, és akkoriban az volt a csúcás. John Carmack tehát előregedett lehetett, a DOOM engine-t vették, mint a cukrot (a licenccél nem kis összeg volt), minden rendben ment. De csak egy darabig, közben ugyanis az *Apogee* nevű

fejlesztőcég, *Ken Silverman* „Ken’s Labyrinth” nevű háromdimenziós kis játékát látva úgy döntött, van fantázia a fiatalemberben. A csattanó: egy új grafikus motor született.

Ken Silverman

Megjött az azóta már legendássá vált *Duke Nukem 3D* nevű játék, és vele jöttek a poékok: szétrobbantak a falak, metrók mozogtak, üvegablakok törtek, megnézhetük magunkat a tükörben, a játékos kedvére használhatta a dolgokat (pl. pisílhett a WC-be stb.).

Újabb örület, újabb klónhadjárat kezdődött: a Ken által kitalált BUILD rendszer alapja (map fájlok) ugyanis még könnyebben editálható volt, mint a DOOM engine. Minden cég, aki csak számított, megvette a Build-et, elkészült az *Xhumed*, a *Redneck Rampage*, a *Blood*, *Shadow Warrior* stb., s mind-mind ilyen-olyan Build-verzióval.

A hatást a *Redneck* és a *Shadow Warrior* után már nem lehetett fokozni: megvolt az 1024-es felbontás, és a Build engine ilyen-olyan verziói is elérték a saját határait: nem lehetett tovább fejleszteni. Ken Silverman elkezdett gondolkodni valami újabb, valami teljesen „igazi” háromdimenziós „világépítőn”, de sajnos elkésett.

A (szakmai) világ egy darabig lélegetz-visszafojtva figyelte, hogy végül is ki lesz az, aki elől a nagy durranással. Mint tudjuk, John Carmacknak sikerült elől: elkészítette az első, valóban igazán háromdimenziós világot leképező játékát, a *QUAKE*-et, és ezzel gyakorlatilag megnyerte a kettejük között dúló virtuális csatát.

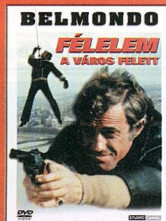
A történet innentől kezdve már ismert: az FPS stílus és a *QUAKE* alapján készült játékok előzönlök a világot, John annyit pénz keresett, hogy elképzelné is, rossz, a DOOM és a *QUAKE* nevű játékok azóta már a harmadik résznél tartanak, és uralják a 3D motorok licenpciacának nagyobb részét.

Henryke

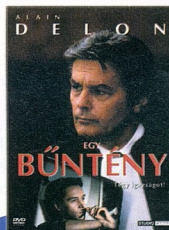
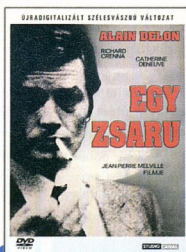

A FRANCIA KAPCSOLAT

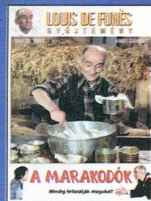
BELMONDO

DELON

FUNES

**HÁROM DVD
CSAK
4.990 Ft!***

**RENDELJE MEG BÁRMELYIK FILMC SOMAGOT,
VAGY ÁLLÍTSON ÖSSZE MÁSIK MESTERHÁRMAST!**

MEGRENDELÉS

Név: .....
Mobilszám: .....

Cím: .....
Megrendelem az alábbi három filmet 4.990* Ft-os áron.

- CARTOUCHE
- FÉLELEM A VÁROS FELETT
- SZABADLÁBON VELENCÉBEN

- SZÁRNYÁT VAGY COMBJÁT
- KÁPOSZTALEVES
- A MARAKODÓK

- EGY ZSARU
- EGY BŰNTÉNY
- KLEIN ÚR

A filmeket postai utánvétellel küldjük.

Megrendeléseiket az alábbi címre várjuk:

FANTASY FILM Kft. – Budakeszi, 2092 Pf. 35. • info@fantasyfilm.hu

Krisztus utolsó megkísértése

Ez az erőteljes dráma 1989-ben Oscar-díj jelölést hozott Martin Scorsese számára a legjobb rendezés kategóriájában, illetve Golden Globe jelölést Barbara Hershey (legjobb színésznő) és Peter Gabriel (legjobb filmzene) számára. A Nikos Kazantzakis regénye alapján készült film bemutatja Krisztus kettős lényegét.

„Az emberek oly emberi, oly emberfeletti sóvárgása Isten után mindig is mély, kifürkészhetetlen rejtély volt számomra. Fiatalkorom óta a legnagyobb fájdalom, minden örömmé és szenvedésem forrása a lélek és a hús szüntelen, egyetlen csatája” – nyilatkozta a filmről az író.

■ A DVD jellemzői

A film DVD-változatán többek között DD 5.1 angol hangot hallhatunk. Az extrák között mindössze mozielőzeteseket találunk.

Eredeti cím:	The Last Temptation of Christ
Szereplők:	Willem Dafoe, Harvey Keitel, Paul Greco, Verna Bloom, Barbara Hershey, John Lurie, Harry Dean Stanton, David Bowie
Rendező:	Martin Scorsese
Forgalmazó:	Universal Pictures Hungary

Rocksuli

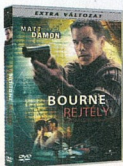
Dewey Finn hiába fergeteges rock and roll előadó, a zenekara mást gondol róla. Szó nélkül elküldik. Az állás és pénz nélkül maradt előadó örömmel kap azon az állásajánlaton, melyet lakótársának ajánlott fel egy neves magániskola. A gyerekeket és az iskolarendszert megismerve rájön, hogy eljött az idő számára, hogy egy új együttest alapítson. És ebből származnak aztán a bonyodalmak

■ A DVD jellemzői

A remek rock számokat tartalmazó hangsávot DD 5.1 magyar változatban is meghallgathatjuk, de választhatunk a rendező, a főszereplő vagy a rockszuli diákjainak kommentárjai közül is. Kisfilmek mutatják be, mit tanulnak a rocksuliban, valamint Jack Blackról és a Led Zepplinről. Ezen kívül videoklip, videónapló, MTV napló és előzetes kapott helyet az extrák között.

Eredeti cím:	School of Rock
Szereplők:	Jack Black, Joan Cusack, Mike White, Sarah Silverman
Zeneszerző:	Craig Wedren
Rendező:	Richard Linklater
Forgalmazó:	Intercom

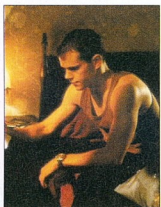
A Bourne rejtély – speciális kiadás

Egy olasz halászhajó legénysége félhallott férfit ment ki a tengerből. Az idegen arcméziában szenved, és a hátában lévő golyók és egy csipőjébe ültetett svájci bankszámlaszámán kívül semmije sincs. A férfi nekilát, hogy kiderítse, ki is valójában. A zürichi széf tartalma megdöbbeníti őt. Az útlevelek és bankjegyeket mellé hamarosan nem várt kísérek csatlakoznak. Marie, a német lány segít kijutnia az országból, de az utazás mindkettőjük életét megváltoztatja.

■ A DVD jellemzői

A speciális kiadás az angol mellett magyar DD 5.1 hangsávot és rengeteg kiegészítő anyagot tartalmaz. Matt Damon és Franka Potente exkluzív interjúk keretében fedik fel a Bourne rejtély készítését – és építik fel a hidat a hamarosan megjelenő látványos folytatáshoz, a Bourne csapdához. Csatlakozhatunk Matt Damonhoz és a film kaszkadőr koreográfusához, és végignézhethetjük, hogyan elterve-

zik az akciókkal teli, kirobbanó harci jelenetet az amerikai nagykövetségen. Meghallgathatjuk Chase Brandon CIA összekötő részletes, valódi elemzését egy szuperkém kiképzéséről. Természetesen nem hiányoznak a kimeradrt jelenetek, az alternatív kezdet és befejezés, az előzetesek és egy zenei videó sem.

■ Vélemény

Izgalmas kémfilm. Nem hiányoznak a látványos üldözések, menekülések, robbantások sem, sőt izellőt kaphatunk a keleti harcművészetből és más önvédelmi sportokból is. A fő hangsúly azonban nem az akciókra esik, hanem a szereplők között lejátszódó lélektani kapcsolatokra. Érdekes, miként válik az arcméziából felépülő főhős üldözöttből üldözővé.

Eredeti cím:	The Bourne Identity
Szereplők:	Matt Damon, Franka, Chris Cooper, Clive Owen, Brian Cox
Zene:	John Powell
Rendező:	Doug Liman
Forgalmazó:	Universal Pictures Hungary

Négy esküvő és egy temetés - extra változat

Statistikai esélye vajmi kevés annak, hogy egy sármos – bár kissé bumfordi – angol férfi és egy tőle több ezer kilométerre élő gyönyörű amerikai hölgy valaha is találkozzon. Charles és Carrie útja azonban mégis keresztezi egymást, méghozzá egy esküvőn, amelyre mindketten hivatalosak. Bár csak futólag találkoznak, de mindketten érzik, hogy kölcsönösen vonzódnak egymáshoz. Az azonban tudják, hogy nem érdemes komoly kapcsolata bonyolódni, hiszen az esküvő után talán soha nem találkoznak újra.

■ A DVD jellemzői

A kétlemezes kiadás felújított képpel, érdekes extrákkal és monó magyar szinkronnal jelent meg. Az extrák között rendezői kommentárt, werkfilmeket, előzetest, kimaradt jeleneteket és képgalériát találunk. Akik még többet szeretnének megtudni a film háttéréről, megnézhetik az esküvőszervezők és a Két színész és egy rendező című kisfilmeket is.

Eredeti cím: Four Weddings and a Funeral
Szereplők: Hugh Grant, Andie MacDowell, Kristin Scott Thomas
Rendező: Mike Newell
Forgalmazó: Intercom

Swimming Pool

Sarah Morton sikeres angol krimiíró. London zajától és a sok munkától megfáradva elfogadja kiadója ajánlatát, és Dél-Franciaországba utazik feltöltődni és ihletet meríteni új regényéhez.

A vidéki nyugalmat azonban váratlanul megzavarják. A nyaralóban megjelenik a londoni kiadó lánya, a vadóc, bulizós, szexuálisan túlfűtött Julie, és fenekestül felfordítja a zárkózott és prúd író nő mindennapjait.

A két nő találkozása és kapcsolata előre megjósolhatatlan irányt vesz. A kicsapongó és kissé közönséges Julie belső világa lassan kiteljesedik, míg Sarah testileg is kivirul.

■ A DVD jellemzői

A lemezen DD 5.1 magyar hangsvótot is elhelyeztek, és egy werkfilm, valamint interjúk teszik teljessé a háttér-információkat.

Eredeti cím: Swimming Pool
Szereplők: Ludvine Sagnier, Charlotte Rampling, Charles Dance
Rendező: François Ozon
Forgalmazó: Budapest Film

A felejtés bére

Michael Jenningsre vadásznak, de nem tudja, miért. A világhíres zenit csúcstechnológiával foglalkozó nagyvállalatok szerződtetik különleges, szuperintitkos munkákra, majd a feladat elvégzése után az agyából kitorlik az emlékeit, nehogy elárulhassa a cégek titkait.

Munkáját jól megfizetik: legutóbbi, három éves küldetése után nyolc számjegyű összegre számít, de a munka végeztével a fizetési csekk helyett egy borítékot kap tele különféle tárgyakkal, és azt mondják neki: beleegyezett abba, hogy lemond a pénzéről. Mivel emlékeit a szerződése értelmében kitorlólták,

Jennings nem tud védekezni, míg rá nem jön, hogy a borítékban talált tárgyak a kulcsok a múltjához. Így most Rachel segítségével, aki a munkatársa és szerelme volt az elmúlt három évben, Jennings az idővel versenyt futva próbálja összerakni múltja darabjait, mielőtt korábbi munkaadói meg nem öleik.

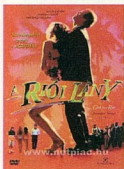
■ A DVD jellemzői

A magyar DD 5.1 szinkron mellett a rendező és a forgatókönyvíró kommentárjával is megnézhetjük a filmet. A Kísérteni a sorsot című kisfilm a látványosabb látványosabb 'kaszadórmutatványok előkészítésével ismerteti meg a nézőket. Ezen felül kimaradt és bővített jeleneteket és alternatív befejezést is láthatunk.

Eredeti cím: Paycheck
Szereplők: Ben Affleck, Aaron Eckhardt, Uma Thurman
Zene: John Powell
Rendező: John Woo
Forgalmazó: Universal Pictures Hungary

A riói lány

Amikor a férfiember rájön arra, hogy a felesége megcsalja, ráadásul a saját főnökével, akkor szinte természetes, hogy felháborodásában hevesen reagál. A felszarvazott kismember, Raymond reakciója azonban elég szélsőséges és szokatlan. Felindultságában kirabolja a bankot, ahol dolgozik, és Rióba repül, hogy megkeressen egy szamba táncosnót, akit kedvenc magazinjában látott. A hidegvérű angol kalandjai még csak most kezdődnek el igazán a forróvérű Brazíliában. A nagycimletű bankjegyekkel fizető angol csak úgy vonzza magához a taxisofőröket és a riói alvilágot. A napსütötte vígjátékban Raymond megtalálja álmai asszonyát

■ A DVD jellemzői

A vérszédítő zenékkel tüzdelte filmet az eredeti angol vagy a DD 5.1 magyar hanggal nézhetjük meg. A filmen kívül mindössze néhány DVD-ajánlót találunk a lemezen.

Eredeti cím: Chica de Rio
Szerzők: Hugh Laurie, Vanessa Nunes, Santiago Segura, Lia Williams, Patrick Barlow, Nelson Xavier
Rendező: Christopher Monger
Forgalmazó: Budapest Film

50 első randi

Henry a paradicsomi Hawaii-on éli az agglégények édes életét. Egy reggel azonban találkozik Lucyval, aki ugyan helyi lány, de remek a humora, bájos a mosolya, és palacsintájából épp meseházat épít a tányérján. Minden jól indul, de másnap kiderül, hogy Lucy semmire sem emlékszik a vidám randiból, mivel rövid távú memóriája egy balesetben jóvátehetetlenül megsérült. Így Henrynek nincs más választása: minden nap újból meghódítja Lucyt...

■ A DVD jellemzői

A remek vígjáték DVD változatán magyar szinkront, valamint a rendező és a főszereplő kommentárját is megtalálhatjuk. Ezenkívül sok egyéb érdekességet is találunk a lemezen, az extrák sorát kimaradt jelenetek, videoklipek, bakiparádék, előzetesek és kisfilmek (így készült az 50 első randi, Beszéljünk pidzsinül!) gazdagítják.

Eredeti cím: 50 Firsts Dates
Szerzők: Adam Sandler, Drew Barrymore, Rob Schneider, Sean Astin, Dan Aykroyd
Rendező: Peter Segal
Forgalmazó: Warner Home Video

Vágta

A film az 1930-as nagy gazdasági válság idején játszódik. Johnny „Red” Pollard jómódú családba született, de tönkrementek. Szerette a lovakat, így elszegődött egy istállóhoz mindenesnek. Szoké lett, de a versenyeken mindig veszett. Tom Smith bicikliárusból lett autókereskedő, de a válság őt is tönkretette. Nemcsak vagyonát, de családját is elvesztette. Farmján lótenyésztéshez kezdett. Az egyetlen segítőtje egy cowboy lett, aki igazán értett a lovakhoz. A film három történetet mesél el, miként találtak egymásra, miként barátoktákká váltak, és lettek egymás nélkülözhetetlen segítők.

■ A DVD jellemzői

Angol, magyar DD 5.1 hang vagy

rendezői audiokommentár közül választhatunk a DVD-n. Ezen felül egy werkfilm (így készült a Vágta) és két kisfilm (Egy filmes pillanat anatómiája, Seabiscuit kontra War Admiral – Az 1938-as verseny) mutatja be a történet hátterét.

■ Vélemény

Izgalmas és látványos film a lovakról, a lóversenyek világáról és hátteréről. Fontos szerepet kapnak az emberi sorsok is. Kiderül, miként változtathatja meg nemcsak egy ember életét, hanem az egész országot is a jókor érkezett segítség, egy új lehetőség és a bizalom. Remek színészi alakítások, nagyon szép képek jellemzik a filmet. Sok közeli felvételt láthatunk a lovakról, még verseny közben is, ami az operatőrök munkáját dicséri.

Eredeti cím: Seabiscuit
Szerzők: Chris Cooper, Jeff Bridges, Tobey Maguire
Zeneszerző: Randy Newman
Rendező: Gary Ross
Forgalmazó: Intercom

Minden végzet nehéz

Harry Sanborn agglégény, akinek csak fiatal barátói vannak. Az egyik randevő azonban rosszul sikerül, mert infarktus gyanújával kórházba kerül. A lábadozás idejére a lány anyja, aki sikeres író, kénytelen elvállalni Harry felügyeletét. Kezdeti ellenérzései dacára Erica ráébred, hogy ismét meglepte a szerelmet. A férfi fiatal kezelőorvosa közben randira hívja Ericát. Harry hamarosan jobban lesz.

■ A DVD jellemzői

A remek poénokat DD 5.1 magyar szinkronnal is élvezhetjük, de választhatjuk Nancy Meyers író/rendező, Jack Nicholson vagy Diane Keaton kommentárját is. Láthatjuk a Harry és a karaoke című kimaradt jelenetet, sétálhatunk Amanda Peettel a hétvégi ház díszletében. A werkfilm és a mozielőzetes sem maradt le a DVD-ről.

Eredeti cím: Something's Gotta Give
Szereplők: Jack Nicholson, Diane Keaton, Keanu Reeves, Frances McDormand, Amanda Peet, Jon Favreau, Paul Michael Glaser
Rendező: Nancy Meyers
Forgalmazó: Warner Home Video

Játék

E hívi ajánlatunk egyik legizgalmasabb DVD-je a Felejtés bére. Ehhez kapcsolódik játékunk is, amelynek ajándékait a lemez hazai forgalmazója, a Universal Pictures Hungary ajánlotta fel.

Kérdésünk: Mi a főszereplő filmbéli foglalkozása?

**A helyes megfejtést beküldők között:
három darab, különleges Spy Setet
sorsolunk ki.**

A megfejtéseket 2004. október 15-ig a dvd@cpanorama.hu e-mail címre várjuk.

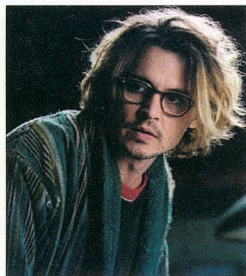
A titkos ablak

Mort Rainey sikeres író, aki éppen alkotói válsággal küzd. Rádadásul válni készül feleségétől, amit még nehezebben dolgoz fel. Amikor úgy tűnik, hogy ennél rosszabb már nem lehet a helyzet, felbukkan Rainey ajtaja előtt egy John Shooter nevű megszállott, aki azzal vádolja meg az író, hogy ellopta egy történetét, és elégtételt követel. Shooter egyre dühösebb és egyre nagyobb meggyőződéssel bizonygatja igazát, sejtetve, hogy akár a hidegvérű gyilkoságtól sem riad vissza, ha nem derül ki az igazság. A film a két férfi összecsapását mutatja be, látványos eszközökkel.

■ A DVD jellemzői

A félelmetes hanghatásokkal ki-

sért film DD 5.1 magyar szinkronja is felkerült a lemezre. További hangsváltozatok találhatók az eredeti angol hangot és kommentárokat. Kisfilmek (A könyvtől a filmig, Nézz át!, A titkok mélyén), sztoribordok és előzetes teszteljesse a háttörzongató élményt.

■ Vélemény

Izgalmas thriller, amely az utolsó pillanatokig tartogat számunkra meglepetést. A cselekmény szinte egy helyen játszódik, de ez nem zavaró, hiszen remek élvezetet nyújt Depp alakítása.

A hangsúlyt inkább a lélektani problémák kapják, amint azt már megszokhattuk King alkotásaiban. A mesés, nyugodt helyszín remek kiegészítője a zaklatott történetnek.

Eredeti cím: Secret Window
Szereplők: Johnny Depp, John Turturro, Maria Bello, Timothy Hutton, Charles S. Dutton
Rendező: David Koepp
Forgalmazó: Warner Home Video

A Linux jövője

Névjegy

forrás: IT-Business

Dr. Szentiványi Gábor (33) informatikus, az *ULX Informatikai Kft.* ügyvezető igazgatója, a *Linux Ipari Szövetség* alapító tagja és elnöke, 1994-ben szerzett diplomát a Budapesti Műszaki Egyetemen villamosmérnökként. Tanulmányait ösztöndíjasként a *Karlsruhei Műszaki Egyetemen* folytatta. Doktori disszertációját Hollandiában, a *Delfti Műszaki Egyetemen* írta a multimédia információs rendszerek menedzsmentje témakörben.

Hollandiából való hazatérését követően hazai nagyvállalatoknál komplex informatikai rendszerek tervezésével és tanácsadással foglalkozott. 2000-02-ig három éven át a *SUSE Linux* magyarországi képviselője; e minőségében az operációs rendszer honosításának fő szervezője. Jelenleg saját vállalatát vezeti, amely professzionális Linux rendszerek implementálásával és az ezekhez kapcsolódó értékknövelt szolgáltatások nyújtásával foglalkozik.

A Linux jelenlegi helyzete meglehetősen ellentmondásos, hiszen míg a célszervezetek (például a web-szerverek) piacán közel 40 százalékos piaci részesedéssel bír, az általános kis- és középvállalati szegmensben lényegesen kisebb a nyilvános forráskódú szoftverek aránya. Az egyéni felhasználóknál ugyanakkor a *Micro-soft* dominanciája egyelőre megdönthetetlennek látszik, a kormányzatok pedig a jelenleg fennálló szabaddalmi problémák miatt

egyelőre nem könnyen kötelezik el magukat a Linux mellett. A Linux jelenlegi helyzetéről és jövőjéről *Dr. Szentiványi Gábor*t, a *Linux Ipari Szövetség* elnökét kérdeztük.

– Kicsit úgy tűnik, mintha a Linux még mindig keresné a helyét.

– Valóban, a Linux körül egyelőre minden mozgásban van, annak ellenére, hogy 2002-ben már végben ment egyfajta gazdasági konszolidáció, amikor a csődökkel helyzetbe került nagyobb Linux-fejlesztő és -szolgáltató cégek többsége vagy csődöt jelentett, vagy komoly vezetőségi váltáson ment keresztül. Az egyik legnagyobb ilyen üzlet a *SUSE Linux* megvásárlása volt: a német céget a *Novell* körülbelül 210 millió dollárt fizetett.

A hírek szerint lehetséges, hogy a közeljövőben a *Novell*t megvásárolja a *Sun*, de az *IBM* is gondolkodik saját Linux készítésén. Ezek a lépések a Linux helyzetét is alapvetően befolyásolják. A másik nagy szereplő, a *Red Hat* ugyanakkor saját erőből áll talpra, ami a sikeres piaci stratégiának volt köszönhető. A *Red Hat* ugyanis kifejezetten a nagyvállalati szerverpiacra koncentrált, ahol szép sikereket ért el, hogy azután tovább terjeszkedjen a kis- és középvállalatok felé. A *SUSE* ezzel szemben kezdetben az egyéni és a kisvállalati piacon próbálta megvetni a lábát, ám ez a terület a Linux számára egyelőre kevénytény diónak számít.

– Talajdonképpen kinek jó a Linux és miért?

– Nemcsak a Linux, de az összes nyílt forráskódú program nagy előnye, hogy mivel a szoftver akár bitenként ellenőrizhető, nem tartalmazhat titkos „hátsó bejáratokat” vagy trójai programokat. Ez biztonsági szempontból rendkívül fontos, főként a nagyvállalatok és a kormányzatok számára, akiknek az is lényeges szempont, hogy ezek ne alakuljanak ki monopóliumok, azaz szoftvereket több forrásból szerezhessek be. Ehhez persze elengedhetetlen, hogy ezek az alkalmazások egymáshoz megfelelően illeszkedjenek. A linuxos rendszerek ezen kívül olcsóbbak is: a teljes birtoklás költsége a zárt rendszerekhez képest akár 30-90%-kal is kedvezőbb lehet.

Gyakran hiányosságként, hibaként értékelik, hogy a Linux valamivel nagyobb tudást igényel a felhasználóktól, ám az ügyfelek maguk dönthetik el, hogy tudást vagy pénzt tetteknek-e a projektbe, és ha az előbbi választják, azzal jelentős összegeket takaríthatnak meg. Véleményem szerint a nagy áttörést a kis- és középvállalati szegmens jelentheti, ám ehhez megfelelő, könnyen kezelhető linuxos alkalmazásokra van szükség, amelyeket természetesen integrálni kell a cégek már meglévő rendszereihez.

– Felkészült erre a másik oldal?

– Talán éppen ez a legnagyobb probléma Magyarországon! Úgy vélem, hogy jelenleg nem az alapfejlesztésekkel, operációs rendszerek fejlesztésével kell itthon foglalkozni, hiszen ez óriási befektetéseket igényel, így jelenleg nincs realitása. Ilyen rendszerek már készen elérhetőek a piacon, így a magyar vállalkozásoknak az alkalmazásfejlesztésben és az alkalmazásintegrációban vannak lehetőségeik. Ehhez minden adott, hiszen Magyarországon a linuxos tudás a kis- és közepes fejlesztőknél koncentráltódik, és nem a nagyobb rendszerintegrátor vállalatoknál, hiszen a nagyobb vállalkozások megrendeléseinek a zöme nem a Linuxhoz kapcsolódik, állandó linuxos szakembereket nem foglalkoztatnak. A kis- és középvállalatok érdekeinek képviseletére hívtuk életre a *Linux Ipari Szövetséget (LIPSZ)*, amely jelenleg 11 vállalati taggal működik, ám ezt a számot az év végére 30-40-re szeretnénk feltornázn.

Fülöp Norbert

HÍR Linux Ipari Szövetség

A Linux elterjesztését, a felhasználói kultúra növelését és az erre vonatkozó ismeretek átadását tűzték zászlajukra a *Linux Ipari Szövetség (LIPSZ)* alapítói. A szövetség célja a szabványos ipari Linux platformra épülő professzionális szoftverek, szoftverrendszerek, szolgáltatások kereskedelmével, oktatásával, fejlesztésével, terjesztésével foglalkozni, valamint a fentiekkel kapcsolatos bármilyen értékknövelt tevékenységet nyújtó gazdasági szervezetek és oktatási intézmények összefogása, egységes érdekvédelme, érdekvérvényesítése a piaci, kormányzati és oktatási területeken. Ezen felül célkitűzése még a Linux vállalati, szervezeti, intézményi felhasználásával, oktatásával, valamint egyéb célú professzionális hasznosításával kapcsolatos információk terjesztése.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XV. évfolyam 10. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
 Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc (B. F.)
 Főmunkatárs: Gyarmati László (Gy. L.)
 Művészeti vezető: Iszka Ildikó
 Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
 Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt (K. Zs.)
 Szerkesztő: Fülöp Norbert (F. N.),
 Hígyed Gábor (H. G.), Rosta Gábor (R. G.)
 CD-/DVD-tartalom: Nákovics László
 Grafika: Szincskák László
 Rendszergazda: Nagy Lajos
 Titkárságvezető: Szőke Erika
 CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke)
 E-mail címeink:
 keresztnév.vezetőknev@cpanorama.hu

■ **Szerkesztőség:** 1088 Budapest, Rákóczi út 1–3.
 Telefon: 888-3411, fax: 888-3499
 E-mail: c.panorama@cpanorama.hu
 Internet: www.computerpanorama.hu
 Címplap: STÉG Stúdió

■ **Kiadó:** Computer Panoráma Kiadói Kft.

■ **Felelős kiadó:**
 Carsten Gerlach ügyvezető igazgató
 1088 Budapest, Rákóczi út 1–3.
 Telefon: 888-3470

■ **Lapigazgató:** Mosolygó Kitti

■ **Terjesztés:** 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
 Telefon: 456-6964, fax: 456-6970,
 e-mail: terjesztes@cpanorama.hu

■ **Ügyfélszolgálat hétfő–péntek: 9–17 óráig**
 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.
 Telefon: 456-6964

Terjesztés: a Lapker Rt.,
 az alternatív terjesztők és a Kiadó
 előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési igazgató: Tasnádi Rózsa
 Tel.: 888-3443, tel./fax: 888-3495
 hirdetésvezető: Kuba Iona, tel.: 888-3428,
 Háder Judit, tel.: 888-3426
 1088 Budapest, Rákóczi út 1–3.
 E-mail: hirdetes@cpanorama.hu

■ **Előfizetés:** a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hírlapkezelőhöz és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta igazgatóságon (HELP) 1900 Bp. XIII. Lehel út 10/A, a Postabank Rt. 219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámán. Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H–Szo, 9–20 óráig). 1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

■ **A Computer Panorámát készítette:**

Levélíratás: HVG Press
 Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.
 1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
 Felelős vezető: Lázár László ügyvezető ig.

A Computer Panorámában megjelent valamennyi cikk és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formájában – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Hírek rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvánvar-tásunkra kerülnek. Az adatunk megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelent hirdetéseket a lehető legnagyobb alappsággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

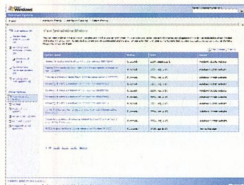
E számunk hirdetői

A	Agenda-Age	1086 Bp., Erdélyi út 15.	23
	3Com Hungary	1036 Bp., Lajos u. 48-66.	49
	Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	18-19
	Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	26
	Armor	37001 Ceske Budojevice	71
B	Bluefish Computer	1067 Bp., Teréz krt. 47.	73
C	Canon Hungária	1131 Bp., Záhony u. 7. Graphisoft Park 1.	BII
	Cobra	1139 Bp., Forgách u. 9/B.	CD
	Codra	1119 Bp., Vahot u. 6.	26
	ComSer	1114 Bp., Bartók Béla út 51.	107
E	East Computer	1075 Bp., Madách tér 4.	40
	Első Mobil Áruház	1142 Bp., Tatai út 93.	51
F	Fantazy	2092 Budakeszi Megyeri út 145.	139
G	Gamaxnet	1115 Bp., Bartók Béla út 15/C	45
	GTS Magyarország	1134 Bp., Váci út 37/A	109
H	Hama	1181 Bp., Zádor u.18.	79
	Hardvercomp	1117 Bp., Budafoki út 64.	66
I	InCash Rendszerház	1139 Bp., Forgách u. 19.	CD
K	Kenson		97, 121
	Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70	49
	Kronos Trade	1054 Bp., Alkotmány u. 20.	78
	Kvint-R	1089 Bp., Delej u. 41.	21
L	LCP Systems	1149 Bp., Angol u. 34. III/302.	66
	LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BIII, BIV
M	Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	17
	Men's Health		131
	MK Trading	1117 Bp., Budafoki út 183.	31
	Multimédia Magyarország	1117 Bp., Prielle Kornélia u. 4.	13
	Mystar		89
	Nikon	1047 Bp., Fóti út 56. V. ép.	63
N	Notebook World	1092 Bp., Ráday u. 49.	65
	OKI Systems	1134 Bp., Váci út 35.	75
O	PharmaVision	1026 Bp., Trombitás út 11.	63
P	Pointer Multimédia	1026 Bp., Bimbó u.160-162.	99
	Pont 5N	1238 Bp., Majori út 22.	CD
	Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	75
	Provimax	1149 Bp., Tábornok u. 11/A	65, CD
	Pulsar Hungary	1095 Bp., Soroksári út 42.	85
Q	Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	93
R	Ricoh Hungary	1139 Bp., Lomb u. 32.	95
S	SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
T	Telehold		124
U	Unitel City Computer	1139 Bp., Forgách u. 19.	33
V	VírusBuster	1116 Bp., Vegyész u. 17-25.	47
	VLR-Computer	1053 Bp., Képiró u. 6.	83
Z	Zydata Hungary	1025 Bp., Zöldlomb u. 48.	67

Aktuális

Windows XP SP2: Biztonság mindenek felett

Nap mint nap olvashatunk különböző szoftvekről, köztük vírusölkről, tűzfalokról, amelyek azt a célt szolgálják, hogy minél nehezebben juthassanak be illetékelemek a rendszerünkbe, és minél nagyobb biztonságban legyenek háttértárolónk az adataink. Jogosan merülhet föl a kérdés azonban, hogy miért kell a felhasználóknak

mindezen szolgáltatások beüzemeléséért vért izzadniuk, hiszen ezek a funkciók alapértelmezésben az operációs rendszer részévé kellett volna, hogy váljanak már jó pár évvel ezelőtt. Jövő hónapban bemutatjuk a Windows második szervizcsomagjának (SP2) ilyen téren tett lépéseit.

Hardver

DVD-szabványok és -meghajtók

Az írható DVD-lemezeknél különféle formátumok közül választhatunk. Elméletileg valamennyi kompatibilis mind az asztali, mind a PC-s lejátszókkal. A gyakorlatban azonban – mint már annyiszor – kicsit más tapasztalunk, ráadásul az egyes készülékek a lemezeket általában eltérő sebességgel kezelik.

Hálózat, kommunikáció

Geocaching

A régi kalandregényekben szakadt pergamenek, elhagyott tengerpartok és csontvázak jelezték a gondosan elásott, kincseket rejtő ládák helyét. A XXI. század népszerű technikái sportjában már csak egy műholdas helymeghatározó eszközre van szükség, igaz, arany helyett csak a remek szórakozás a jutalom. Írásunkban megismertetjük olvasóinkat a geocaching rejtelmeivel, és leleplezzük a titokzatos utazó úgynököket is.

Hardver

A BTX szabvány

Az AT szabványt hat éve váltotta le az ATX, amely azóta is a számítógép-tervezés alapjául szolgál. 2004-re azonban az Intel elkészült egy új specifikációval, amely a BTX (Balanced Technology eXtended) nevet kapta. Írásunkban közelebbről is megismerkedünk ezzel a szabvánnyal.

Gyakorlat

Szimbólumok és különleges karakterek

A 102 billentyűs szabványbillentyűzetet lehetetlen az összes olyan szimbólumot elhelyezni, amelyet a Microsoft ismer. Hogy ezeket miként építhetjük be a szövegünkbe, azt tippek során keresztül mutatjuk be.

DVD-melléklettel is!

Novemberi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi, 14 CD-t helyettesítő, 9 GB-ot korongra – a CD-ken is szereplő programok és rajzfilm mellett – a *Bőség* című színes amerikai film is felkerült.

„Susan Traherne (Meryl Streep), a fiatal angol nő Franciaországban él a II. világháború idején. Részt vesz az ellenállásban, s élete állandó veszélyben forog, hiszen angol ejtőernyősöket kell elgázítani a francia határvidéken. A háború befejeztével azonban már nincsenek ellenségek, csak nagy és be nem váltott ígéretek. Saját tehetetlensége folytán Susan állandóan újabb feladatokba és szerelmi ügyekbe bonyolódik...”

Notebook Érezhető különbség!

15" képernyő, pillekönnyű súly, kompakt design

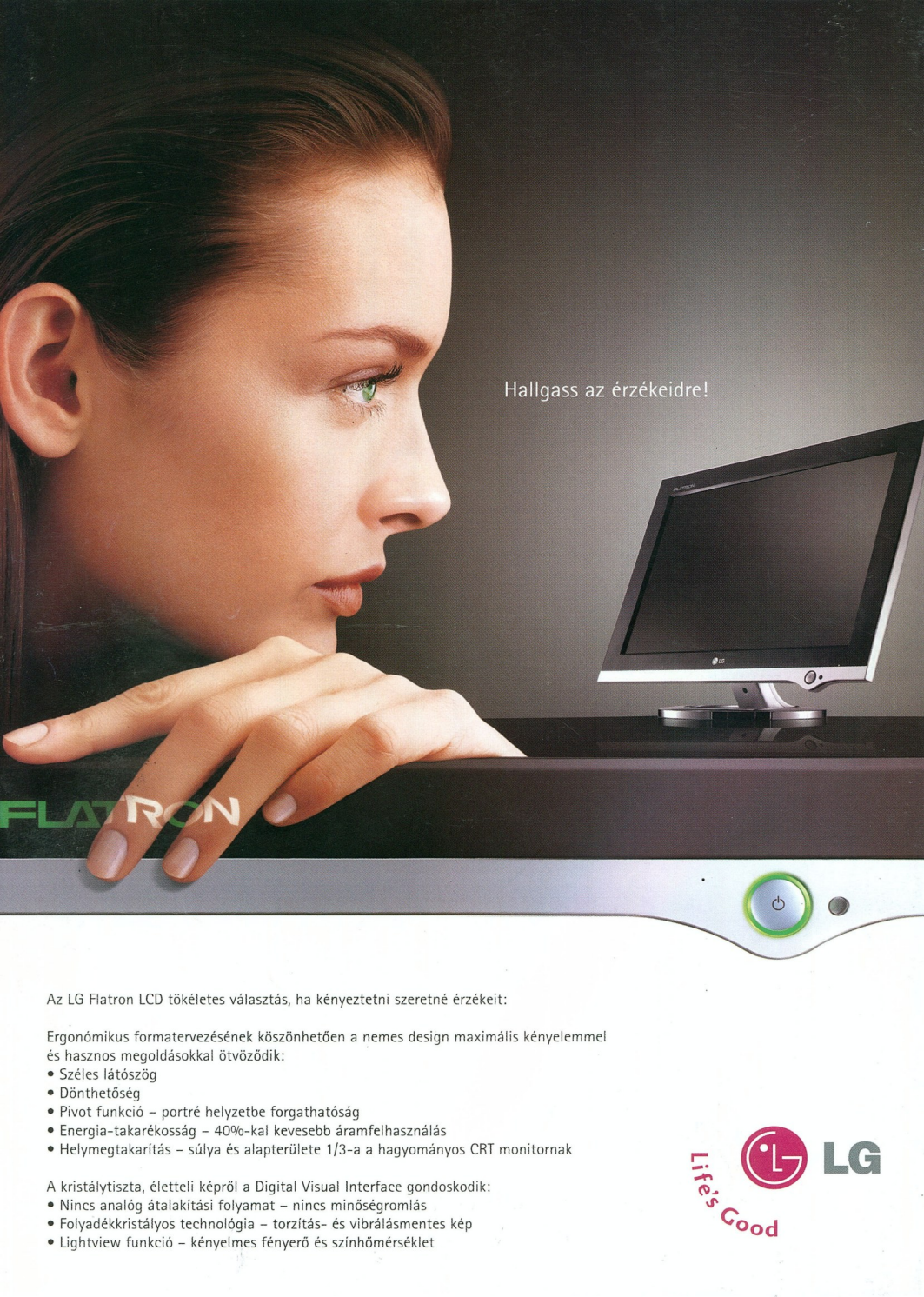

LG LM50

- Intel® Centrino™ Mobile technológiával, magas színvonalú, könnyű anyagok felhasználásával készült
- Magnézium és szén-szálalás eljárással megerősített
- Csúcstechnológiájú, beépített, vezeték nélküli hálózat - Quad Band
- Rendkívül tiszta, 15"-os képernyő - 15" SXGA+
- Lélegzetelállító grafika az ATI® Mobility Radeon™ 9600-nak köszönhetően
- A világ leghosszabb akkumulátor élettartama, akár 10 órán át (nagy kapacitású akkumulátorral)

A woman with long brown hair is shown in profile, looking intently at an LG Flatron LCD monitor. Her hand is resting on the desk in front of the monitor. The monitor is a slim, black and silver design. The background is dark and moody.

Hallgass az érzékeidre!

FLATRON

Az LG Flatron LCD tökéletes választás, ha kényeztetni szeretné érzékeit:

Ergonómikus formatervezésének köszönhetően a nemes design maximális kényelemmel és hasznos megoldásokkal ötvöződik:

- Széles látószög
- Dönthetőség
- Pivot funkció – portré helyzetbe forgathatóság
- Energia-takarékosság – 40%-kal kevesebb áramfelhasználás
- Helymegtakarítás – súlya és alapterülete 1/3-a a hagyományos CRT monitornak

A kristálytisztá, életteli képről a Digital Visual Interface gondoskodik:

- Nincs analóg átalakítási folyamat – nincs minőségromlás
- Folyadékkristályos technológia – torzítás- és vibrálásmentes kép
- Lightview funkció – kényelmes fényerő és színhőmérséklet

Life's Good

LG